

RAPORT Z KONSULTACJI I OPINIOWANIA

dot. projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw

Lp.	Dot.	Uwagę zgłosił	Treść uwagi	Stanowisko MŚ	Uzasadnienie
1.	Art. 1 pkt 1 (ochrona gatunków a)	Klub Przyrodników	1. Zmiana narusza i komplikuje cały, spójny dotychczas, system przepisów ochrony gatunkowej, polegający na tym, że określone gatunki (w rym bóbr) objęte są m. in. zakazem zabijania i chwytania, od którego można uzyskać odstępstwo w uzasadnionych przypadkach, po sprawdzeniu, że nie stwarza to ryzyka dla gatunków chronionych i że nie ma rozwiązań alternatywnych. Zezwalenie na „pozyskanie” zarezerwowane jest natomiast dla kontroli gospodarczego użytkowania niektórych gatunków i nie wymaga badania alternatyw, ponieważ alternatywy w tym przypadku z definicji nie mogą istnieć - albo się gatunek użytkuje, albo nie. 2. Zmiana jest niepotrzebna. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska ma już obecnie możliwość „uproszczenia zarządzania populacją bobra” poprzez wydanie odpowiedniego aktu prawa miejscowego na podstawie art. 56a ustawy. Proponowana zmiana nie uprości natomiast znacząco procedury indywidualnego zezwalania na redukcję liczebności bobra w pozostałych przypadkach, gdyż tak czy inaczej postępowanie administracyjne w celu udzielenia zezwolenia będzie musiało być przeprowadzone, a decyzja wydana. Jedynym skutkiem zmiany będzie rezygnacja z badania w tym postępowaniu jednej z przestanek do wydania lub odmowy zezwolenia - co nie powinno wpłynąć znacząco ani na termin załatwiania spraw, ani na obciążenie administracyjne pracowników RDOŚ, gdyż badanie ewentualnych rozwiązań alternatywnych nie wymaga z reguły odrębnego gromadzenia materiału dowodowego. 3. Zmiana jest szkodliwa w świetle spójności całego systemu prawa. Z samej zasady humanitarnego podejścia do zwierząt wynika więc, że przed zabiciem zwierzęcia każdorazowo zasadne jest rozważenie rozwiązań alternatywnych. Obecny stan prawny, jeśli chodzi o zezwalanie na zabicie gatunków chronionych, dobrze konkretyzuje tę istotną zasadę etyczną i nie ma podstaw, by to zmieniać. Nie jest więc celowe, by rezygnować z wymogu rozważenia alternatyw przed zezwoleniem na zabicie zwierzęcia	Uwaga nieuwzględniona	W obecnym stanie prawnym bóbr już jest zakwalifikowany do gatunków zwierząt, o których mowa a art. 49 pkt 1 lit. c ustawy o ochronie przyrody, tj. objętych ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane. Oznacza to, że obecnie, przy wydawaniu decyzji na pozyskiwanie tego gatunku również nie jest konieczne badane rozwiązań alternatywnych (art. 56 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody). Każdorazowo, tak jak w proponowanej zmianie, niezbędne jest jednak badanie braku szkodliwości dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków. Nowa regulacja nie zmienia więc tego podejścia. Jedyna różnica polega na tym, że pozyskiwanie nie będzie dotyczyć wyłącznie przypadków gospodarczego użytkowania zwierząt, ale również ograniczania szkód powodowanych przez gatunek chroniony – bobra europejskiego. W przypadku wniosku na zabijanie bobra europejskiego, w dalszym ciągu konieczne będzie rozważenie rozwiązań alternatywnych, jak również jednej z indywidualnych przesłanek określonych w art. 56 ust. 4 uop.

			chronionego - bobra.		
2.	Art. 1 pkt 1	RDOŚ w Łodzi	Poszerzenie definicji pozyskiwania w art. 5 pkt 15 o chwytanie lub zabijanie zwierząt gatunków chronionych w celu ograniczenia poważnych szkód (...) nie koresponduje ze stosowanym w innych miejscach ustawy pojęciem pozyskiwania oraz jest niezgodny z semantyką wyrazu. Uważamy tę zmianę za zbędną. Dla ograniczenia szkód gospodarczych przez chronione zwierzęta istnieją w ustawie inne instrumenty.	Uwaga nieuwzględniona	Uwaga ma raczej charakter techniczny. Nie kwestionujemy istnienia w ustawie innych instrumentów pozwalających ograniczać szkody gospodarcze. Nie jest jednak błędem dodanie kolejnych, tym bardziej, że obecnie istniejące są nieefektywne.
3.	Art. 1 pkt 1	RDOŚ w Gdańsku	W chwili obecnej definicja pozyskania odnosi się do gatunków będących w gospodarczym wykorzystaniu. Gatunki chronione, dopuszczone do pozyskania, objęte są ochroną częściową i wskazane w rozporządzeniach dotyczących ochrony gatunkowej. Proponowana zmiana definicji dotyczyć będzie wszystkich gatunków, w tym również gatunków chronionych ściśle. W obecnym stanie prawnym brak również ścieżki do wydania stosownych odstępstw od zakazów powołanych dla ścisłej ochrony gatunkowej. Do wydania odstępstw w takim wypadku konieczne jest spełnienie ustawowych przesłanek. W przypadku gatunków częściowo chronionych, dopuszczonych do pozyskania, wydanie odstępstwa warunkowane jest brakiem negatywnego oddziaływania na dzikie populacje tych gatunków. W stosunku do gatunków ściśle chronionych konieczne do wydania decyzji derogacyjnej jest spełnienie też innych przesłanek, w tym braku alternatywy dla zaplanowanych czynności. Proponowane zapisy mogą prowadzić do uniemożliwiania wydawania decyzji derogacyjnych ze względu na konflikt zapisów dotyczących przesłanek do wydania decyzji.	Uwaga nieuwzględniona	Definicja nie wskazuje gatunków, co do których dla wydania derogacji na pozyskiwanie wystarczającą przesłanką będzie brak szkodliwości dla zachowania we właściwym stanie ochrony ich dziko występujących populacji. Ten zakres jest bowiem uregulowany w art. 49 pkt 1 lit. c i art. 56 ust. 5 uop, tj. w przepisach, które nie ulegają zmianie. Jedyna różnica polega na tym, że pozyskiwanie nie będzie dotyczyć wyłącznie przypadków gospodarczego użytkowania zwierząt, ale również ograniczania szkód powodowanych przez gatunki chronione.

4.	Art. 1 pkt 1	Oddział Małopolskiego Stowarzyszenia Polskich Architektów w Krajobrazu	Niebezpieczne jest wprowadzanie do definicji "pozyskiwania" także możliwości zabijania zwierząt gatunków chronionych w przypadku wyrządzania znacznych szkód	Uwaga nieuwzględniona	Trudno odnieść się do tak sformułowanej uwagi. Brakuje w niej konkretnej argumentacji.
5.	Art. 1 pkt 1	Stowarzyszenie dla Natury „Wilk”	Uważamy, że nie należy zmieniać dotychczasowej formy tej definicji zawartej w UOP. Obecnie art. 56a UOP daje Regionalnym Dyrektorom OŚ wystarczającą możliwość przeprowadzenia procedury dotyczącej zarządzania populacją bobra <i>Castor fiber</i> , który powoduje najwyższe pod względem finansowym szkody w kraju. Natomiast rozszerzenie ww. definicji o działanie mające na celu usunięcie (zabicie lub odłów) zwierząt chronionych na danym obszarze, praktycznie bez konieczności wykazania braku zagrożeń dla populacji danego gatunku i braku rozwiązań alternatywnych, niesie poważne zagrożenie dla wielu zwierząt chronionych, szczególnie tych uważanych za konfliktowe, wśród których są m.in. wilk, niedźwiedź i ryś. Poza tym, że spowoduje to sprzeczność z przepisami prawa unijnego, może narazić lokalne populacje gatunków chronionych na nadmierne redukcje liczebności prowadzące do niekorzystnych procesów populacyjnych w skali regionu i kraju.	Uwaga nieuwzględniona	Nowa regulacja będzie dotyczyć gatunków, o których mowa w art. 49 pkt 1 lit. c uop, zatem przywołane przykłady jak wilk, niedźwiedź i ryś są nietrafne. Już obecnie, przy wydawaniu decyzji na pozyskiwanie gatunków, o których mowa w art. 49 pkt 1 lit. c uop również nie jest konieczne badanie rozwiązań alternatywnych (art. 56 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody). Każdorazowo, tak jak w proponowanej zmianie, niezbędne jest jednak badanie braku szkodliwości dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków. Nowa regulacja nie zmienia więc tego podejścia. Jedyna różnica polega na tym, że pozyskiwanie nie będzie dotyczyć wyłącznie przypadków gospodarczego użytkowania zwierząt, ale również ograniczania szkód powodowanych przez gatunki chronione – bobra europejskiego. Bóbr umieszczony jest w załączniku V dyrektywy siedliskowej, tj. należy do gatunków będących przedmiotem zainteresowania UE, których pozyskanie ze stanu dzikiego i eksploatacja może podlegać działaniom w zakresie zarządzania. Nie będzie zatem sprzeczności z przepisami prawa unijnego.

6.	Art. 1 pkt 1	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków (OTOP)	Propozycja nowej definicji pojęciem „pozyskiwanie” obejmuje redukcję, czyli działania polegające na zabijaniu chronionych gatunków bez ich pobierania ze środowiska. Celem nie jest „pozyskanie” okazów, ale jedynie ich uśmiercenie lub eliminacja. Proponowana zmiana rozszerza znaczenie pojęcia idąc w złą stronę - zastępując definicję zawężającą w stosunku do znaczenia w innych przepisach, definicją rozszerzającą i sprzeczną z innymi przepisami, w tym Unii Europejskiej. Działania objęte propozycją nowej definicji są już teraz dopuszczalne w odniesieniu do gatunków objętych ochroną częściową (patrz definicja tej formy ochrony w art. 5 pkt 4 ustawy, która poza „pozyskaniem” mówi o „redukcji”, jako odrębnym pojęciu), po uzyskaniu zezwolenia wydanego na podstawie art. 56 lub zarządzenia na podstawie art. 56a. Proponowana zmiana skutkowałaby tym, że zezwolenie na redukcję liczebności populacji można by wydawać na podstawie art. 56 ust. 5, a nie ust 4, a więc: - bez spełnienia warunku braku rozwiązań alternatywnych (nie mogłaby to więc dotyczyć gatunków z Załącznika IV i Dyrektywy Siedliskowej oraz ptaków, gdy prowadziłoby do sprzeczności z dyrektywami Siedliskową i Ptasią); - bez ograniczenia wynikającego z art. 56 ust. 4b (nie mogłoby więc dotyczyć ptaków, gdy prowadziłoby do sprzeczności z Dyrektywą Ptasią); - nawet bez spełnienia jakiegokolwiek z warunków określonych w art. 56 ust. 4 pkt 1-7, w tym nawet bez spełnienia warunku z pkt 2, gdy warunki narzuca ten przepis prawa materialnego, a nie definicja w art. 5 . Proponowana zmiana wprowadza więc rozwiązania nieadekwatne do zakładanego celu nowelizacji, jakim jest ograniczenie szkód wyrządzanych przez dzikie zwierzęta, jednocześnie nie dokonując zmian mających zwiększyć skuteczność narzędzi prewencyjnych, które są mniej inwazyjne środowiskowo. Jeśli zdaniem autorów projektu obecne rozwiązania są niewystarczające do właściwego zarządzania populacjami gatunków objętych ochroną częściową wymagających redukcji (w znaczeniu użytym w art. 5 pkt 4 ustawy), to odpowiednie zmiany należy wprowadzić w przepisach prawa materialnego (czyli np. w art. 56), a nie w przepisach ogólnych, zawierających definicje. Postulujemy rezygnację z tej zmiany.	Uwaga nieuwzględniona	Nowa regulacja w upraszczającym zakresie, tj. bez analizy rozwiązań alternatywnych będzie dotyczyć gatunków, o których mowa w art. 49 pkt 1 lit. c uop. Już obecnie, przy wydawaniu decyzji na pozyskiwanie gatunków, o których mowa w art. 49 pkt 1 lit. c uop również nie jest konieczne badanie rozwiązań alternatywnych ani indywidualnych przesłanek zawartych w art. 56 ust. 4 uop (art. 56 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody). Każdorazowo, tak jak w proponowanej zmianie, niezbędne jest jednak badanie braku szkodliwości dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków. Nowa regulacja nie zmienia więc tego podejścia. Ponadto już w obecnym stanie prawnym, tj. w § 9. Pkt 4 rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt wprowadzono odstępstwo m.in. od zakazu zabijania osobników należących do gatunków, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. c uop, pozyskiwanych przez podmioty, które uzyskały zezwolenie regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska na ich pozyskiwanie. Jedyna różnica polega na tym, że pozyskiwanie nie będzie dotyczyć wyłącznie przypadków gospodarczego użytkowania zwierząt, ale również ograniczania szkód powodowanych przez gatunki chronione – bobra europejskiego. Bóbr jest w załączniku V dyrektywy siedliskowej, tj. należy do gatunków będących przedmiotem zainteresowania UE, których pozyskanie ze stanu dzikiego i eksploatacja może podlegać działaniom w zakresie zarządzania. Nie będzie zatem sprzeczności z przepisami prawa unijnego.
----	--------------	---	---	-----------------------	---

7.	Art. 1 pkt 1	Fundacja Client Earth Prawnicy dla Ziemi	Proponowana w Projekcie zmiana art. 5 pkt 15 UOP, poszerzająca definicję legalną terminu "pozyskiwanie": a) rozszerza zakres każdego przepisu UOP posługującego się tym terminem ustawowym (w szczególności art. 52-56 UOP regulujących zezwolenia na odstępstwa od ustawowych zakazów) i jest potencjalnie niezgodna z Dyrektywą Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, Dz.U.UE L z dnia 22 lipca 1992 r. („Dyrektywa siedliskowa”) oraz Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, Dz.U.UE L z dnia 26 stycznia 2010 r. („Dyrektywa ptasia”); b) obniża skuteczność systemu ochrony gatunkowej gwarantowanej przez UOP poprzez zmianę wykładni art. 56 ust. 5 UOP, który umożliwia uzyskanie zezwolenia na odstępstwo od zakazów pozyskania zwierząt chronionych częściowo, poprzez stworzenie możliwości ich pozyskiwania z pominięciem wykazania przesłanki "braku alternatywnych rozwiązań”; c) wprowadza rozwiązania dalece nieproporcjonalne do zakładanego celu nowelizacji, jakim jest ograniczenie szkód wyrządzanych przez dzikie zwierzęta, jednocześnie nie dokonując zmian mających zwiększyć skuteczność narzędzi prewencyjnych, które są mniej inwazyjne środowiskowo; d) czyni pierwszorzędym stosowanie środków polegających na chwytniu lub zabijaniu dzikich zwierząt, ograniczając dostępność odszkodowań za szkody przez nie wyrządzone.	Uwaga nieuwzględniona	Zarówno obecna, jak i proponowana definicja pozyskiwania nie wskazuje bezpośrednio gatunków, co do których będzie miała zastosowanie w upraszczającym zakresie, tj. bez analizy rozwiązań alternatywnych. Ten zakres jest bowiem uregulowany w art. 49 pkt 1 lit. c i art. 56 ust. 5 uop, tj. w przepisach, które nie ulegają zmianie. Jedyna istotna różnica polega na tym, że pozyskiwanie nie będzie dotyczyć wyłącznie przypadków gospodarczego użytkowania zwierząt, ale również ograniczania szkód powodowanych przez gatunki chronione – bobra europejskiego. Pozyskiwanie w dalszym ciągu jest również zakazem obowiązującym w stosunku do pozostałych gatunków chronionych (art. 52 ust.1 pkt 6), jednak tu, bez zmian, konieczne jest wykazanie braku rozwiązań alternatywnych oraz spełnienie przynajmniej jedna z indywidualnych przesłanek zawartych w art. 56 ust. 4 uop. Zgodność z przywołanymi dyrektywami jest więc zachowana. Ad. d. Chodzi o wyeliminowanie wypłacania odszkodowań za szkody powtarzające się, możliwe do przewidzenia na tym samym terenie, powstałe wskutek rażących zaniedbań samych poszkodowanych.
8.	Art. 1 pkt 1	RDOS w Gorzowie Wlkp	„ba) chwytnie lub zabijanie zwierząt gatunków chronionych w celu ograniczenia poważnych szkód <u>w odniesieniu do upraw rolnych, inwentarza żywego, lasów, rybostanu, wody lub innych rodzajów mienia</u>” Podkreślony opis zastąpić określeniem "w posiadanym mieniu" — wszystko to co jest podkreślone jest mieniem;	Uwaga uwzględniona	Przepisy zostaną zmienione.
9.	Art. 1 pkt 1	Wydział Biologii Uniwersytetu Warszawskiego	Wprowadzone, w przedstawionym do konsultacji projekcie zmiany ustawy, rozszerzenie definicji „pozyskiwania”, rodzi poważne wątpliwości, zwłaszcza w zakresie spełnienia nadrzędnego wymogu rozpoznania rozwiązań alternatywnych. Uzupełnienie definicji pozyskiwania o chwytnie lub zabijanie zwierząt gatunków chronionych w celu ograniczenia poważnych szkód w odniesieniu do upraw rolnych, inwentarza żywego, lasów, rybostanu, wody lub innych rodzajów mienia spowoduje rozszerzenie delegacji do wydania rozporządzenia, o którym mowa w art. 49 pkt 1 lit. c ustawy i otworzy możliwość zastosowania	Uwaga nieuwzględniona	Nowa regulacja w upraszczającym zakresie, tj. bez analizy rozwiązań alternatywnych będzie dotyczyć gatunków, o których mowa w art. 49 pkt 1 lit. c uop. Już obecnie, przy wydawaniu decyzji na pozyskiwanie gatunków, o których mowa w art. 49 pkt 1 lit. c uop również nie jest konieczne badanie rozwiązań alternatywnych ani indywidualnych przesłanek zawartych w art. 56 ust. 4 uop (art. 56 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody).

			zapisów art. 56 ust. 5, a co za tym idzie zniesienie obowiązku rozstrzygania o braku rozwiązań alternatywnych. Działanie takie, poza zagrożeniem dla populacji dziko żyjących zwierząt gatunków chronionych, będzie stanowiło także naruszenie art. 16 Dyrektywy Siedliskowej. Postulujemy usunięcie z projektu zmiany ustawy art. 1 pkt 1 wprowadzającego poszerzenie definicji pozyskiwania o „chwytanie lub zabijanie zwierząt gatunków chronionych w celu ograniczenia poważnych szkód w odniesieniu do upraw rolnych, inwentarza żywego, lasów, rybostanu, wody lub innych rodzajów mienia” i powrócenie dotychczasowego brzmienia art. 5 pkt 15 ustawy o ochronie przyrody.		Każdorazowo, tak jak w proponowanej zmianie, niezbędne jest jednak badanie braku szkodliwości dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków. Ponadto już w obecnym stanie prawnym, tj. w § 9. pkt 4 rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt wprowadzono odstępstwo m.in. od zakazu zabijania osobników należących do gatunków, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. c uop, pozyskiwanych przez podmioty, które uzyskały zezwolenie regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska na ich pozyskiwanie. Nowa regulacja nie zmienia więc tego podejścia. Jedyna różnica polega na tym, że pozyskiwanie nie będzie dotyczyć wyłącznie przypadków gospodarczego użytkowania zwierząt, ale również ograniczania szkód powodowanych przez gatunki chronione – bobra europejskiego. Bóbr jest w załączniku V dyrektywy siedliskowej, tj. należy do gatunków będących przedmiotem zainteresowania UE, których pozyskanie ze stanu dzikiego i eksploatacja może podlegać działaniom w zakresie zarządzania. Nie będzie zatem sprzeczności z przepisami prawa unijnego. Pozyskiwanie w dalszym ciągu jest również zakazem obowiązującym w stosunku do pozostałych gatunków chronionych (art. 52 ust.1 pkt 6), jednak tu, bez zmian, konieczne jest wykazanie braku rozwiązań alternatywnych oraz spełnienie przynajmniej jednej z indywidualnych przesłanek zawartych w art. 56 ust. 4 uop. Zgodność z dyrektywą siedliskową i ptasią jest więc zachowana.
10.	Art. 1 pkt 1	Polskie Towarzystwo	Od samego początku wpisania tej definicji do ustawy zwracano uwagę, że jest znacząco węższa niż pojęcie „pozyskiwanie” funkcjonujące w innych przepisach obowiązujących na tym samym polu tematycznym, np. w	Uwaga nieuwzględniona	Nowa regulacja w upraszczającym zakresie, tj. bez analizy rozwiązań alternatywnych będzie dotyczyć gatunków, o których mowa w art. 49 pkt 1 lit. c

		Ochrony Przyrody Salamandra ustawie Prawo łowieckie, czy w przepisach unijnych dotyczących ochrony przyrody, które ustawa o ochronie przyrody implementuje do polskiego porządku prawnego. Błąd obecnej definicji polega na tym, że nie obejmuje „pozyskiwania” do celów innych niż gospodarcze, w tym np. pozyskania łowieckiego (lub podobnego), na własne potrzeby, do celów edukacyjnych, naukowych itp. W innych przepisach znaczenie tego pojęcia jest zbliżone do potocznego, słownikowego i oznacza wszelkie (ew. wszelkie legalne) pobieranie okazów gatunków ze środowiska w celu ich wykorzystania — spożytkowania do jakiegoś celu (niekoniecznie komercyjnego/gospodarczego). Proponowana zmiana rozszerza znaczenie pojęcia, jednak idzie w złą stronę, zastępując definicję zawężającą w stosunku do znaczenia w innych przepisach, definicją rozszerzającą i sprzeczną z innymi przepisami, w tym Unii Europejskiej. Propozycja nowej definicji pojęciem „pozyskiwanie” obejmuje redukcję, czyli działania polegające na zabijaniu chronionych gatunków bez ich pobierania ze środowiska. Celem nie jest „pozyskanie” okazów, ale jedynie ich uśmiercenie lub eliminacja (np. z pozostawieniem zabitego zwierzęcia w środowisku). Wprowadzenie takiej zmiany nie tylko nie likwiduje dotychczasowej wady, ale powoduje całkowite pomieszanie pojęć i zwiększa chaos w stosowanym słownictwie. Zmiana ta jest też całkowicie niepotrzebna. Działania objęte propozycją nowej definicji są już teraz dopuszczalne w odniesieniu do gatunków objętych ochroną częściową (patrz definicja tej formy ochrony w art. 5 pkt 4 ustawy, która poza „pozyskaniem” mówi o „redukcji”, jako odrębnym pojęciu), po uzyskaniu zezwolenia wydanego na podstawie art. 56 lub zarządzenia na podstawie art. 56a. Proponowana zmiana skutkowałaby tym, że zezwolenie na redukcję liczebności populacji można by wydawać na podstawie art. 56 ust. 5, a nie ust 4, a więc: - bez spełnienia warunku braku rozwiązań alternatywnych (nie mogłoby to więc dotyczyć gatunków z Załącznika IV i Dyrektywy Siedliskowej oraz ptaków, gdyż prowadziłoby do sprzeczności z dyrektywami Siedliskową i Ptasią); - bez ograniczenia wynikającego z art. 56 ust. 4b (nie mogłoby więc dotyczyć ptaków, gdyż prowadziłoby do sprzeczności z Dyrektywą Ptasią); nawet bez spełnienia jakiegokolwiek z warunków określonych w art. 56 ust. 4 pkt 1-7, w tym nawet bez spełnienia warunku z pkt 2, gdyż warunki narzuca ten przepis prawa materialnego, a nie definicja w art. 5	uop. Już obecnie, przy wydawaniu decyzji na pozyskiwanie gatunków, o których mowa w art. 49 pkt 1 lit. c uop również nie jest konieczne badanie rozwiązań alternatywnych ani indywidualnych przesłanek zawartych w art. 56 ust. 4 uop (art. 56 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody). Każdorazowo, tak jak w proponowanej zmianie, niezbędne jest jednak badanie braku szkodliwości dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków. Nowa regulacja nie zmienia więc tego podejścia. Jedyna różnica polega na tym, że pozyskiwanie nie będzie dotyczyć wyłącznie przypadków gospodarczego użytkowania zwierząt, ale również ograniczania szkód powodowanych przez gatunki chronione – bobra europejskiego. Bóbr jest w załączniku V dyrektywy siedliskowej, tj. należy do gatunków będących przedmiotem zainteresowania UE, których pozyskanie ze stanu dzikiego i eksploatacja może podlegać działaniom w zakresie zarządzania. Nie będzie zatem sprzeczności z przepisami prawa unijnego. Należy również pamiętać, że uzyskanie zezwolenia na pozyskiwanie gatunków, o których mowa w art. 49 pkt 1 lit. c uop, czy to w definicji obecnie obowiązującej, czy też proponowanej, daje wiele udogodnień, tj. w § 9. Pkt 4 rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt wprowadzono odstępstwo m.in. od zakazu przetrzymywania lub posiadania okazów należących do gatunków, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. c uop, pozyskiwanych przez podmioty, które uzyskały zezwolenie regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska na ich pozyskiwanie. Z dużym prawdopodobieństwem będzie więc dochodziło do pobierania okazów gatunków ze środowiska w celu ich wykorzystania - spożytkowania do jakiegoś celu (niekoniecznie
--	--	---	---

			(należy mieć nadzieję, że nie taki jest zamierzony cel tej zmiany). Jak z tego wynika — proponowana zmiana jest nieprzemyślana, nie służy właściwie deklarowanemu celowi, zamiast ograniczać błędy — potęguje chaos pojęciowy i może powodować istotne sprzeczności z prawem unijnym. Postulujemy rezygnację w tej zmiany. Jeśli zdaniem autorów projektu obecne rozwiązania są niewystarczające do właściwego zarządzania populacjami gatunków objętych ochroną częściową wymagających redukcji (w znaczeniu użytym w art. 5 pkt 4 ustawy), to odpowiednie zmiany należy wprowadzić w przepisach prawa materialnego (czyli np. w art. 56), a nie w przepisach ogólnych, zawierających definicje.		komercyjnego/gospodarczego).
11.	Art. 1 pkt 1	Komitet Biologii Środowiskowej i Ewolucyjnej PAN	Zmiana wprowadzona w art. 5 pkt 15, definiującym pozyskanie zwierząt, roślin i grzybów, rozszerza istniejącą definicję o możliwość zabijania zwierząt z gatunków chronionych w celu ograniczenia poważnych szkód gospodarczych. Takie rozwiązanie pozwala w sposób wysoce uznaniowy, w oparciu o niejasne kryteria („poważne szkody”), omijać zapisy art. 52 ust. 2, zezwalającego na odstępstwa od zakazu ochrony gatunkowej (w tym zabijanie) tylko w sytuacji braku rozwiązań alternatywnych i zapewnieniu zachowania tzw. właściwego stanu ochrony danego gatunku (w znaczeniu zapisów art. 1 pkt 24 Ustawy o ochronie przyrody oraz art. 1 pkt. i dyrektywy siedliskowej UE). Dla gatunków chronionych w oparciu o zapisy dyrektywy siedliskowej i ptasiej oznacza to naruszenie wspólnotowego prawa ochrony środowiska.	Uwaga nieuwzględniona	Analogicznie jak pkt 9
12.	Art. 1 pkt 1	Towarzystwo na Rzecz Ochrony Przyrody	Zmiana definicji "pozyskania zwierząt", oznaczać będzie dopuszczenie zabijanie zwierząt gatunków chronionych bez konieczności udowodnienia braku rozwiązań alternatywnych.	Uwaga nieuwzględniona	Jw..
13.	Art. 1 pkt 1	WWF	Zmiana ta rozszerza zakres każdego przepisu UoOP posługującego się tym terminem ustawowym (w szczególności art. 52-56 UoOP regulujących zezwolenia na odstępstwa od ustawowych zakazów) i jest potencjalnie niezgodna z Dyrektywą siedliskową i Dyrektywą ptasią. Nowelizacja obniża skuteczność systemu ochrony gatunkowej dzikich zwierząt gwarantowanej przez UoOP poprzez zmianę wykładni art. 56 ust. 5 UoOP, który umożliwia uzyskanie zezwolenia na odstępstwo od zakazów pozyskania zwierząt chronionych częściowo, poprzez stworzenie możliwości ich pozyskiwania z pominięciem wykazania przesłanki "braku	Uwaga nieuwzględniona	Jw..

			alternatywnych rozwiązań". Tymczasem art. 16 ust. 1 Dyrektywy siedliskowej, jak również art. 9 ust. 1 Dyrektywy ptasiej, zezwala na odstępstwa od zakazów obowiązujących wobec gat. chronionych, w tym zakazu zabijania i chwytania, tylko po stwierdzeniu braku alternatywnych rozwiązań. W tym zakresie zachodzi niezgodność nowelizacji z Dyrektywami: siedliskową i ptasią. Wprowadza się rozwiązania dalece nieproporcjonalne do zakładanego celu nowelizacji, jakim jest ograniczenie szkód wyrządzanych przez dzikie zwierzęta, jednocześnie nie dokonując zmian mających zwiększyć skuteczność narzędzi prewencyjnych, które są mniej inwazyjne środowiskowo. W związku z powyższym Fundacja postuluje, aby przepis art. 5 pkt 15 UoOP pozostał bez zmian.		
14.	Art. 1 pkt 1	Centrum Ochrony Mokradeł	Zawarte w projekcie ustawy w art. 1 pkt 1. rozszerzenie definicji pozyskiwania gatunków chronionych o zapis: „chwytanie lub zabijanie zwierząt gatunków chronionych w celu ograniczenia poważnych szkód w odniesieniu do upraw rolnych, inwentarza żywego, lasów, rybostanu, wody lub innych rodzajów mienia” znosi wymóg poszukiwania innych sposobów rozwiązania potencjalnych konfliktów pomiędzy ochroną gatunków a gospodarką człowieka, co w zasadzie pozbawi organy ochrony przyrody kontroli nad zabijaniem, a więc de facto nad stanem ochrony, zwierząt gatunków chronionych. W szczególności, w przypadku gatunków chronionych Dyrektywą Ptasią lub Dyrektywą Siedliskową proponowane w projekcie ustawy pozwolenie na zabijanie, bez analizy rozwiązań alternatywnych i bez badania jego wpływu na właściwy stan ochrony tych gatunków, będzie naruszeniem tych dyrektyw. Postulujemy odstąpienie od omawianej zmiany.	Uwaga nieuwzględniona	Jw..
15.	Art. 1 pkt 1	Towarzystwo Stołeczne Ochrony Ptaków	Proponowane rozszerzenie definicji „pozyskania” nie powinno się znaleźć w ustawie o ochronie przyrody, ponieważ nie tylko wprowadza szkodliwy chaos definicyjny ale też prawdopodobnie spowoduje w efekcie osłabienie reżimu ochronnego. Zabijanie zwierząt w celu „ograniczenia szkód” jest czymś innym niż pozyskanie i w akcie prawnym zróżnicowanie to powinno być wyraźne. UOP w aktualnym brzmieniu dopuszcza zabijanie zwierząt gatunków chronionych w wyjątkowych okolicznościach, po zbadaniu możliwości rozwiązań alternatywnych i wpływu odstępstwa na właściwy stan ochrony danego gatunku. Jednoznaczne jest co oznacza zabijanie, podobnie jak jednoznacznym określeniem jest chwytanie i nie ma potrzeby rozmywania granic pomiędzy pojęciami nadając im zbiorczą nazwę „pozyskanie”. Dodatkowo proponowane kryterium „poważnych szkód” jako	Uwaga nieuwzględniona	Jw..

			uzasadnienie zabijania zwierząt jest niejasne i może być łatwo nadużywane, dlatego propozycja ta powinna zostać odrzucona.		
16.	Art. 1 pkt 1	Fundacja Greenmind	Wniosek o rezygnację z proponowanej zmiany polegającej na dodaniu do art. 5 pkt 15 lit. ba, rozszerzającej definicję pozyskiwania. Proponowane rozszerzenie definicji pozyskiwania o zabijanie zwierząt gatunków chronionych (art. 5 pkt 15 litery ba projektu) wyłączy tę procedurę ocenną, pozbawiając organy ochrony przyrody kontroli nad zabijaniem zwierząt gatunków chronionych oraz jego skutkami dla właściwego stanu ochrony poszczególnych gatunków. Proponowana zmiana spowoduje dysfunkcję dotychczasowego systemu ochrony gatunkowej w Polsce. Co więcej, w przypadku gatunków chronionych dyrektywą 2009/147/WE (Dyrektywą Ptasią) lub dyrektywą Siedliskową proponowane w projekcie ustawy nieobwarowane szczegółowymi warunkami pozwolenie na zabijanie, bez sięgania po środki zastępcze i bez badania jego wpływu na właściwy stan ochrony tych gatunków - będzie naruszeniem obu tych dyrektyw.	Uwaga nieuwzględniona	Jw..
17.	Art. 1 pkt 1 lit. a oraz pkt 8	Klub Przyrodników	1. Dyrektor parku narodowego lub RDOŚ powinien mieć, w ramach określonych planem ochrony, możliwość bieżącego określania szczegółów, sposobów i warunków tego udostępnienia, reagując w szczególności na nowe zdarzenia przyrodnicze i wyniki monitoringu przyrody. Zdarzenia takie nie mogą być przewidziane na dłuższy okres, konieczna jest więc możliwość bieżącej reakcji zarządzającego obszarem chronionym na nie. Dyrektor powinien móc np. czasowo zamknąć szlak turystyczny (nawet przewidziany w planie ochrony do udostępnienia) w przypadku lęgu gatunku źle tolerującego obecność człowieka (zagnieżdżenie się rybołowa, orla przedniego, powstanie tokowiska głuszca), albo powinien móc dostosować termin otwarcia szlaku do przyrodniczych zjawisk fenologicznych (np. skutecznego wyprowadzenia lęgu). Powinien móc okresowo zamknąć szlak np. w przypadku potrzeby regeneracji roślinności, albo po rozmyciu szlaku przez opady. Dobrym narzędziem do tego są zarządzenia, o których mowa w art. 8e ustawy (podobnej regulacji brakuje jednak dla rezerwatów przyrody). 2. Rozważając zagadnienia miejsc i szlaków udostępnianych, należy	Uwaga częściowo uwzględniona	Zgodnie z projektowanym art. 8e ust. 1 dyrektor parku narodowego będzie mógł wydawać zarządzenia wyznaczające w parku narodowym obszary, miejsca, obiekty, szlaki, trasy narciarskie, akweny i drogi, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 10, 13, 15-18, 21 i 23, oraz warunki i sposoby korzystania z nich. Podobnie, zgodnie z nowym art. 15 ust. 1a-1c, regionalny dyrektor ochrony środowiska będzie wyznaczał w rezerwacie przyrody obszary, miejsca, obiekty, szlaki, trasy narciarskie, akweny i drogi, o których mowa w ust. 1 pkt 10, 13, 15-18, 21 i 23, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia.

			pamiętać o potrzebie ujęcia tu także rzek wyznaczonych do możliwości spływów kajakowych i innych (np. tratwowych), a także akwenów udostępnianych do rekreacji wodnej. 3. Maksymalna liczba osób mogących korzystać z udostępnienia powinna móc być określana bardziej elastycznie — nie tylko jako „liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu”, ale także jako liczba osób na jednostkę czasu (np. dziennie) lub jako maksymalne natężenie ruchu na szlaku.		
18.	Art. 1 pkt 2	Komitet Biologii Środowiskowej i Ewolucyjnej PAN	Nieuzasadnione jest wydłużenie okresu powołania p.o. dyrektora parku narodowego z 6 do 12 miesięcy. Sześć miesięcy jest absolutnie wystarczającym okresem do sprawnego przeprowadzenia procedury naboru nowego dyrektora.		Z praktyki przeprowadzania naborów na stanowisko dyrektora parku narodowego wynika, że okres 6 miesięcy na wybór nowego dyrektora może być niewystarczający, np. w przypadku konieczności ogłoszenia i przeprowadzenia ponownego naboru, w związku z niespełnieniem przez kandydatów warunków naboru lub nieosiągnięciem wymaganych progów zaliczeniowych w poszczególnych etapach naboru.
19.	Art. 1 pkt 2	OTOP	Zmiana ta może posłużyć ułatwieniu anulowania i ponawiania konkursów oraz powierzaniu długiego zarządzania parkami przez p.o. dyrektorów bez odpowiedniego przygotowania merytorycznego. Umożliwienie osobom niekompetentnym zarządzanie parkami narodowymi przez okres roku może niewątpliwie mieć długofalowe negatywne skutki dla najcenniejszych polskich ekosystemów przyrodniczych. Postulujemy rezygnację z tej zmiany.	Uwaga uwzględniona w zakresie wymagań dla osób mogących zajmować stanowisko p.o. dyrektora w zakresie wydłużenia okresu na jaki może być powołany p.o. dyrektor	Uwagę uwzględniono w zakresie wymagań dla osoby, która będzie mogła zajmować stanowisko p.o. dyrektora parku narodowego. Osoba taka będzie musiała pełnić w parku funkcję kierowniczą. W zakresie wydłużenia okresu na jaki może być powołany p.o. dyrektor uwaga nie została uwzględniona. Z praktyki przeprowadzania naborów na stanowisko dyrektora parku narodowego wynika, że okres 6 miesięcy na wybór nowego dyrektora może być niewystarczający, np. w przypadku konieczności ogłoszenia i przeprowadzenia ponownego naboru, w związku z niespełnieniem przez kandydatów warunków naboru lub nieosiągnięciem wymaganych progów zaliczeniowych w poszczególnych etapach naboru.

20.	Art. 1 pkt 2	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Sama zmiana mogłaby być uzasadniona w warunkach normalnego zarządzania parkami narodowymi. Obecna praktyka polityki kadrowej dotyczącej dyrektorów parków narodowych powoduje obawę, że nowelizacja ta może posłużyć ułatwieniu anulowania i ponawiania konkursów oraz powierzaniu długiego zarządzania parkami przez p.o. dyrektorów bez odpowiedniego przygotowania merytorycznego.	Uwaga uwzględniona w zakresie wymagań dla osób mogących zajmować stanowisko p.o. dyrektora Uwaga nieuwzględniona w zakresie wydłużenia okresu, na jaki może być powołany p.o. dyrektor	Uwagę uwzględniono w zakresie wymagań dla osoby, która będzie mogła zajmować stanowisko p.o. dyrektora parku narodowego. Osoba taka będzie musiała pełnić w parku funkcję kierowniczą. W zakresie wydłużenie okresu na jaki może być powołany p.o. dyrektor uwaga nie została uwzględniona. Z praktyki przeprowadzania naborów na stanowisko dyrektora parku narodowego wynika, że okres 6 miesięcy na wybór nowego dyrektora może być niewystarczający, np. w przypadku konieczności ogłoszenia i przeprowadzenia ponownego naboru, w związku z niespełnieniem przez kandydatów warunków naboru lub nieosiągnięciem wymaganych progów zaliczeniowych w poszczególnych etapach naboru.
21.	Art. 1 pkt 2	Stowarzyszenie Architektury Krajobrazu	Zmiana zasad powierzania pełnienia obowiązków dyrektora parku narodowego w przypadku jego odwołania (art. 8c ust. 2 w ustawie o ochronie przyrody). Obowiązki te będą mogły być powierzane pracownikowi parku narodowego pełniącemu funkcję kierowniczą na okres maksymalnie 12 miesięcy, a nie jak obecnie zastępcy dyrektora parku narodowego na okres maksymalnie 6 miesięcy. Pozwoli to przekazywać obowiązki dyrektora parku narodowego kierownikom niższych szczebli administracji, np. kierownikom mało znaczących działów w strukturach administracji parku narodowego. Może to znacząco obniżyć poziom kompetencji osób sprawujących funkcję dyrektora parku narodowego oraz pozwoli ministrowi właściwemu do spraw środowiska powierzać tę funkcję różnym osobom, kierując się względami politycznymi, a nie dbałością o jak najwyższe standardy zarządzania parkiem narodowym.	Uwaga nieuwzględniona	Minister Środowiska powierzając funkcję p.o. dyrektora konkretnej osobie zawsze bierze pod uwagę kompetencje osób mogących zajmować dane stanowisko, tak by zapewnić sprawne funkcjonowanie parku narodowego. W związku z tym stanowisko p.o. dyrektora parku narodowego będzie mogła zajmować osoba zajmująca stanowisko kierownicze w parku narodowym.
22.	Art. 1 pkt 2	Polskie Towarzystwo Botaniczne	W przypadku odwołania dyrektora parku narodowego, dano Ministrowi Środowiska możliwość powierzenia na okres 1 roku pełnienia obowiązków dyrektora dowolnemu pracownikowi parku narodowego z funkcją kierowniczą. Może to być osoba nieprzygotowana merytorycznie i nieposiadająca żadnego doświadczenia w kierowaniu parkiem narodowym (np. kierownik administracyjny jakiejś jednostki wewnątrz parku lub kierownik pracowni dydaktycznej).	Uwaga nieuwzględniona	Minister Środowiska powierzając funkcję p.o. dyrektora konkretnej osobie zawsze bierze pod uwagę kompetencje osób mogących zajmować dane stanowisko, tak by zapewnić sprawne funkcjonowanie parku narodowego. W związku z tym stanowisko p.o. dyrektora parku narodowego będzie mogła zajmować osoba zajmująca

			Zapis powinien wskazywać, że Minister powierza obowiązki odwoływanego dyrektora parku narodowego przede wszystkim jego zastępcy. Dopiero w sytuacji braku obsadzenia stanowiska zastępcy dyrektora (co należy uznać za sytuację wyjątkową, wręcz niekorzystną dla parku narodowego) można wskazać inną osobę, która posiada przygotowanie merytoryczne i pełni funkcję kierowniczą. Wakat na stanowisku dyrektora parku narodowego również należy uznać za sytuację wyjątkową, przejściową i niekorzystną dla parku. Dlatego powinna ona trwać jak najkrócej. Na jakiej podstawie uznano, że termin 12 miesięcy będzie wystarczający do zakończenia procedury naboru nowego dyrektora parku?		stanowisko kierownicze w parku narodowym. W zakresie wydłużenie okresu na jaki może być powołany p.o. dyrektor uwaga nie została uwzględniona. Z praktyki przeprowadzania naborów na stanowisko dyrektora parku narodowego wynika, że okres 6 miesięcy na wybór nowego dyrektora może być niewystarczający, np. w przypadku konieczności ogłoszenia i przeprowadzenia ponownego naboru, w związku z niespełnieniem przez kandydatów warunków naboru lub nieosiągnięciem wymaganych progów zaliczeniowych w poszczególnych etapach naboru.
23.	Art. 1 pkt 2	WWF	Propozycja zawiera dwa mankamenty: prawny i merytoryczny. Po pierwsze nie jest jasne, którzy pracownicy będą mogli pełnić funkcję dyrektora w okresie tymczasowym, bowiem pojęcie pracownika pełniącego funkcję kierownicze jest bardzo nieprecyzyjne. Gdyby rozumieć je wąsko chodzi o dyrektora i jego zastępcę — a wtedy zmiana przepisów jest zbędna. Jeśli zaś przepis byłby rozumiany szeroko, a wydaje się, że taki jest cel proponowanej zmiany, to oznaczałoby to dopuszczenie do zarządzania najważniejszymi formami ochrony przyrody osób nie mających żadnych kompetencji, wiedzy ani przygotowania do takiej służby. Nadto propozycja zakłada dwukrotne wydłużenie terminu w jakim takie osoby mogłyby pełnić funkcję dyrektora parku. Umożliwienie osobom niekompetentnym zarządzanie parkami narodowymi przed okres roku będzie niewątpliwie mieć długofalowe negatywne skutki dla tych najcenniejszych polskich ekosystemów przyrodniczych. W związku z powyższym Fundacja postuluje, aby przepis art. 8c ust. 2 UoOP pozostał bez zmian.	Uwaga nieuwzględniona	Minister Środowiska powierzając funkcję p.o. dyrektora konkretnej osobie zawsze bierze pod uwagę kompetencje osób mogących zajmować dane stanowisko, tak by zapewnić sprawne funkcjonowanie parku narodowego. W związku z tym stanowisko p.o. dyrektora parku narodowego będzie mogła zajmować osoba zajmująca stanowisko kierownicze w parku narodowym. W zakresie wydłużenie okresu na jaki może być powołany p.o. dyrektor uwaga nie została uwzględniona. Z praktyki przeprowadzania naborów na stanowisko dyrektora parku narodowego wynika, że okres 6 miesięcy na wybór nowego dyrektora może być niewystarczający, np. w przypadku konieczności ogłoszenia i przeprowadzenia ponownego naboru, w związku z niespełnieniem przez kandydatów warunków naboru lub nieosiągnięciem wymaganych progów zaliczeniowych w poszczególnych etapach naboru.
24.	Art. 1 pkt 2	Klub Przyrodników	Propozycja zmiany brzmienia: „W przypadku odwołania dyrektora parku narodowego minister właściwy do spraw środowiska z dniem odwołania może powierzyć! pełnienie jego obowiązków pracownikowi parku narodowego spełniającemu wymogi, o których mowa w ust. 4, do czasu powołania dyrektora parku narodowego, jednak na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy”. Umożliwi to zachowanie ciągłości działania parku narodowego nawet w przypadku braku zastępcy dyrektora, zapewniając że parkiem będzie kierować osoba mająca	Uwaga nieuwzględniona	Minister Środowiska powierzając funkcję p.o. dyrektora konkretnej osobie zawsze bierze pod uwagę kompetencje osób mogących zajmować dane stanowisko, tak by zapewnić sprawne funkcjonowanie parku narodowego. W związku z tym stanowisko p.o. dyrektora parku narodowego będzie mogła zajmować osoba zajmująca stanowisko kierownicze w parku narodowym.

			przynajmniej potencjalnie do tego kwalifikacje. Półroczny termin jest w normalnych warunkach wystarczający na powołanie nowego dyrektora. Problemy, jakie obecnie napotyka Minister w powoływaniu nowych dyrektorów parków narodowych w tym terminie, są spowodowane przez decyzje samego Ministra, który odwołując w ciągu kilku miesięcy, bez podania uzasadnień, wielu dyrektorów parków cieszących się szacunkiem w gronie zawodowym ochrony przyrody, zniweczył autorytet stanowiska dyrektora parku, co może skutkować niedoborem kandydatów zainteresowanych tym stanowiskiem. Problemy te są, mamy nadzieję, tylko chwilową aberracją wynikającą z polityki aktualnego Ministra i niewymagającą zmiany ustawy.		W zakresie wydłużenie okresu na jaki może być powołany p.o. dyrektor uwaga nie została uwzględniona. Z praktyki przeprowadzania naborów na stanowisko dyrektora parku narodowego wynika, że okres 6 miesięcy na wybór nowego dyrektora może być niewystarczający, np. w przypadku konieczności ogłoszenia i przeprowadzenia ponownego naboru, w związku z niespełnieniem przez kandydatów warunków naboru lub nieosiągnięciem wymaganych progów zaliczeniowych w poszczególnych etapach naboru.
25.	Art. 1 pkt 2	Centrum Ochrony Mokradeł	Wnosimy o rezygnację ze zmian dotyczących obsady stanowisk w organach ochrony przyrody, w szczególności zmian w: art. 8c w ust. 2 Ustawy o Ochronie Przyrody (dotyczącym powierzania obowiązków dyrektora parku narodowego, w przypadku jego odwołania, dowolnemu pracownikowi parku), art. 126 w ust 1-3 (znoszącego wymóg przeprowadzenia konkursu przy wyborze kandydata na stanowisko Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i jego zastępców). Uważamy, że kompetencje merytoryczne i wiedza o przyrodzie są kluczowe do pełnienia ww. stanowisk, a wymóg przeprowadzania postępowań konkursowych gwarantował transparentny wybór najbardziej odpowiednich osób.	w odniesieniu do stanowiska dyrektora parku narodowego	Minister Środowiska powierzając funkcję p.o. dyrektora konkretnej osobie zawsze bierze pod uwagę kompetencje osób mogących zajmować dane stanowisko, tak by zapewnić sprawne funkcjonowanie parku narodowego. W związku z tym stanowisko p.o. dyrektora parku narodowego będzie mogła zajmować osoba zajmująca stanowisko kierownicze w parku narodowym. W zakresie wydłużenie okresu na jaki może być powołany p.o. dyrektor uwaga nie została uwzględniona. Z praktyki przeprowadzania naborów na stanowisko dyrektora parku narodowego wynika, że okres 6 miesięcy na wybór nowego dyrektora może być niewystarczający, np. w przypadku konieczności ogłoszenia i przeprowadzenia ponownego naboru, w związku z niespełnieniem przez kandydatów warunków naboru lub nieosiągnięciem wymaganych progów zaliczeniowych w poszczególnych etapach naboru.
26.	Art. 1 pkt 3	Polskie Towarzystwo Botaniczne	Minister właściwy do spraw środowiska może nie dysponować odpowiednią kadrami do określania szczegółowego sposobu prowadzenia gospodarki finansowej parków narodowych. Sposób prowadzenia gospodarki finansowej powinien być opracowywany przez Resort Finansów, pracujący dla Rady Ministrów.	Uwaga uwzględniona	Zrezygnowano ze zmiany przepisu

27.	Art. 1 pkt 4	Towarzystwo na Rzecz Ochrony Przyrody	Prawo pierwokupu powinno dotyczyć również otuliny parku narodowego.	Uwaga nieuwzględniona	Prawo pierwokupu odnosi się wyłącznie do obszaru parku narodowego, który jest formą ochrony przyrody. Większość gruntów w parku narodowym stanowią grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym parku narodowego. Nabywanie gruntów na rzecz Skarbu Państwa w drodze wykonania prawa pierwokupu powoduje, że dyrektor parku narodowego może realizować na nich główny cel parku narodowego jakim jest ochrona przyrody. Dodatkowo, parkiem narodowym zarządza wskazany przepisami ustawy organ - dyrektor parku. Obszar otuliny parku narodowego obejmuje grunty różnej własności, w znacznej części są to grunty prywatne. Poza tym otulina nie jest formą ochrony przyrody, w związku z czym nie ma tam potrzeby nabywania wszystkich gruntów, które potencjalnie mogą być zbywane. Park narodowy prawdopodobnie nie będzie często korzystał z prawa pierwokupu na terenie otuliny, stąd jego wprowadzenie wydłuży procedurę zbywania nieruchomości. W przypadku zainteresowania nabyciem danej nieruchomości park narodowy może ją nabyć na ogólnie obowiązujących zasadach.
28.	Art. 1 pkt 4 lit. a	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Zmiana idzie we właściwym kierunku, jednak rozwiązanie jest wciąż zbyt sztywne i nie uwzględnia wszystkich możliwości. Jeśli obecnie własność jest np. w połowie prywatna, a w połowie Skarbu Państwa, park będzie mógł nabyć tę drugą połowę od właściciela prywatnego — ale tylko dla siebie. Będzie mógł na swoją własność nabywać tylko część własności, ale nie całą. Poszatkowanie praw własności może np. utrudniać ponoszenie nakładów (np. ze środków unijnych). Proponujemy rozważenie dalej idącego uelastycznienia zapisów dotyczącego zakupów na rzecz: Skarbu Państwa lub parku.	Uwaga nieuwzględniona	Aktualnie park narodowy może w drodze wykonywania prawa pierwokupu nabywać własność ułamkowych części nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa. Niemniej jednak w związku z przepisami ustawy – Kodeks cywilny nie ma możliwości oddania ułamkowej części nieruchomości lub całej nieruchomości w przypadku współwłasności nieruchomości w użytkowanie wieczyste parku narodowego. Tym samym by móc wykonywać działania ochronne na terenie parku narodowego dyrektor parku uzyska prawo do nabywania ułamkowych części nieruchomości na własność parku narodowego, tak by mógł sprawować władztwo nad daną nieruchomością.

					W związku z nieprecyzyjnym wskazaniem o jakie dalsze uelastycznienie przepisów wnioskując zgłaszający uwagę nie może ona zostać uwzględniona.
29.	Art. 1 pkt 4 lit. b	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Przy przyjęciu interpretacji, że zarząd PGL LP nie jest tożsamy z „trwałym zarządem” — zmiana słuszna. Jednakże w uzasadnieniu symptomatycznie omyłkowo napisano o enklawach „należących” do PGL LP.	Uwaga nieuwzględniona	Pojęcie „zarządu” określone w ustawie o lasach i pojęcie „trwałego zarządu” określone w ustawie o gospodarce nieruchomościami nie są pojęciami tożsamymi.
30.	Art. 1 pkt 5	Polskie Towarzystwo Botaniczne	Projekt przewiduje możliwość bezprzetargowego zbycia lub dzierżawy nieruchomości znajdującej się w użytkowaniu wieczystym parku narodowego, na rzecz samorządowej jednostki budżetowej (np. gminy lub województwa). Nieruchomość będąca własnością Skarbu Państwa nie powinna przechodzić we władanie samorządowej jednostki budżetowej z pominięciem przetargu. Byłoby to niezgodne z zasadami właściwego rozporządzania własnością Skarbu Państwa.	Uwaga nieuwzględniona	Przepisy dotyczące bezprzetargowego rozporządzenia nieruchomości na rzecz jednostki samorządu terytorialnego uproszczą przekazywanie we władanie jst nieruchomości wykorzystywanych na cele publiczne, np. w przypadku dzierżaw, najmów. Nieruchomość nadal pozostanie własnością Skarbu Państwa. Analogiczne rozwiązanie dotyczące możliwości zbywania nieruchomości pomiędzy jst a Skarbem Państwa funkcjonuje w ustawie o gospodarce nieruchomościami
31.	Art. 1 pkt 5 lit. a	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Zmiana nasuwa obawy, że na parkach wymuszane będą niekorzystne decyzje dotyczące zbywania czy dzierżawy nieruchomości na rzecz gmin. Proponujemy rezygnację z tej zmiany.	Uwaga nieuwzględniona	Przepisy dotyczące bezprzetargowego rozporządzenia nieruchomości na rzecz jednostki samorządu terytorialnego uproszczą przekazywanie we władanie jst nieruchomości wykorzystywanych na cele publiczne, np. w przypadku dzierżaw, najmów. Nieruchomość nadal pozostanie własnością Skarbu Państwa. Analogiczne rozwiązanie dotyczące możliwości zbywania nieruchomości pomiędzy jst a Skarbem Państwa funkcjonuje w ustawie o gospodarce nieruchomościami
32.	Art. 1 pkt 5 lit. a	OTOP	Zmiana nasuwa obawy, że na parkach wymuszane mogą być niekorzystne decyzje dotyczące zbywania czy dzierżawy nieruchomości na rzecz gmin. Postulujemy rezygnację z tej zmiany.	Uwaga nieuwzględniona	Przepisy dotyczące bezprzetargowego rozporządzenia nieruchomości na rzecz jednostki samorządu terytorialnego uproszczą przekazywanie we władanie jst nieruchomości wykorzystywanych na cele publiczne, np. w przypadku dzierżaw, najmów. Nieruchomość nadal pozostanie

					własnością Skarbu Państwa. Analogiczne rozwiązanie dotyczące możliwości zbywania nieruchomości pomiędzy jst a Skarbem Państwa funkcjonuje w ustawie o gospodarce nieruchomościami
33.	Art. 1 pkt 5 lit. b	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Choć wydaje się, że prawo to wynika z odrębnych przepisów, jeśli budzi to wątpliwości — takie doprecyzowanie nie wydaje się szkodliwe.	Uwaga nieuwzględniona	Konieczne jest doprecyzowanie bowiem prawo do zajmowania lokalu może wynikać np. z przepisów ustawy o ochronie praw lokatorów, zasobie mieszkaniowym gminy oraz o zmianie Kodeksu cywilnego
34.	Art. 1 pkt 6	RDOŚ w Krakowie	W uzasadnieniu do ustawy podano, że „uzgodnienie dotyczy otuliny rezerwatu, a nie samej formy ochrony przyrody, jaką jest rezerwat przyrody, i jego znaczenie jest stosunkowo niewielkie. W związku z tym uzasadniona jest rezygnacja z tej formy ingerowania przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w treść dokumentów urzędniowych w zakresie gospodarki leśnej, opracowywanych dla takiej otuliny”. Nie można zgodzić się z takim stwierdzeniem. Należy podkreślić, że otulinę rezerwatu przyrody wyznacza się w celu ochrony środowiska przyrodniczego rezerwatu przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka. Ustawa nie pozwala na wprowadzenie zakazów na obszarze otuliny. W związku z tym niejednokrotnie bardzo trudno jest ustalić z organami decyzyjnymi w sprawach zagospodarowania przestrzennego (organami gmin) oraz z właścicielami i zarządcami gruntów położonych w otulinie odpowiedni sposób zagospodarowania i użytkowania terenu, gwarantujący ochronę środowiska przyrodniczego rezerwatu przed zagrożeniami zewnętrznymi. Co więcej, wyznaczenie terenów zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu skutkuje późniejszą koniecznością ingerencji w obszar rezerwatu, gdyż niektóre elementy środowiska przyrodniczego rezerwatu stanowić mogą zagrożenie dla terenów zabudowy, np. stare, wysokie drzewa stwarzają zagrożenie dla ludzi i mienia znajdującego się w zasięgu ich miejsca potencjalnego upadku, niektóre zwierzęta niszczą elewację budynków itd. Projektowana zmiana likwiduje możliwość wpływu regionalnego dyrektora ochrony środowiska na sposób gospodarowania w drzewostanach "położonych w otulinie rezerwatu przyrody, a należy zauważyć, że niektóre prace z zakresu	Uwaga zasadna	Dotychczasowe brzmienie zostanie zachowane.

			hodowli, pozyskania drewna i ochrony lasu odpowiednie do realizacji w drzewostanach gospodarczych mogą stanowić istotne zagrożenie dla środowiska przyrodniczego rezerwatów przyrody, np. zręby zupełne wielkopowierzchniowe zakładane w drzewostanach bezpośrednia graniczących z rezerwatem, w którym ochronie podlega ekosystem leśny lub gatunki wymagające stref ciszy lub zacienienia, zwalczanie chemiczne szkodników leśnych, melioracje wodne mające na celu obniżenie poziomu wody, budowa dróg leśnych itd. Obecnie regionalny dyrektor ochrony środowiska ma mocne narzędzie w postaci konieczności uzgodnienia zapisów projektów planów urządzenia lasu, uproszczonych planów urządzenia lasu i zadań z zakresu gospodarki leśnej, pozwalające mu na ewentualną ingerencję w treść tych dokumentów w przypadku stwierdzenia, że zaplanowane prace mogą negatywnie oddziaływać na cele ochrony rezerwatu przyrody. W takich przypadkach najczęściej dochodzi do uzgodnienia stanowisk między stronami i modyfikacji tych dokumentów pod kątem minimalizacji oddziaływań prac leśnych na środowisko przyrodnicze rezerwatu. I, co należy podkreślić, w praktyce nie ma z tym większego problemu.		
35.	Art. 1 pkt 6	RDOŚ w Gdańsku	Otulina jest z definicji strefą ochronną wyznaczaną indywidualnie dla formy ochrony przyrody w celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka. Niejednokrotnie np. w przypadku, gdy granica rezerwatu przebiega po linii brzegowej jakiegoś zbiornika (np. siedliska 3110 jezioro lobeliowe) otulina jest w całości terenem leśnym i pokrywa się z obszarem zlewni bezpośredniej jeziora, która ma kluczowe znaczenie dla funkcjonowania zbiornika (o wiele ważniejsze niż to co dzieje się na samym zbiorniku, tj. gospodarka rybacka, kąpiele i inne formy antropopresji bezpośredniej). Zaplanowanie np. cięć zupełnych na znacznych obszarach takiej zlewni (=otuliny rezerwatu), w przypadku zbiornika małoodpornego (jeziora lobeliowe z reguły są małe i płytkie) będzie z całą pewnością mieć destrukcyjny wpływ na stan takiego siedliska. To samo dotyczy rezerwatów torfowiskowych, których zlewnie są leśne -odlesienia skutkujące przyspieszeniem spływów powierzchniowych mogą mieć ogromne i nieodwracalne skutki dla stanu ochrony siedlisk i gatunków będących przedmiotami ochrony w rezerwach. Alternatywą wydaje się być zatem powoływanie rezerwatów z cennymi obiektami takimi jak torfowiska czy jeziora wraz z ich zlewnią bezpośrednią (czasem kilkaset ha).	Uwaga zasadna	Dotychczasowe brzmienie zostanie zachowane.

			Jednakże, jeśli w zlewni takiego jeziora mamy las gospodarczy nie stanowiący żadnego siedliska, np. nasadzenia sosny czy inne, nie ma to sensu. Otulina w takich przypadkach spełnia swoją rolę, bo nie ma w niej zakazów i każdorazowa indywidualna ocena konkretnych działań stanowi szansę na zachowanie celów ochrony poszczególnych rezerwatów. Obecne zapisy ustawy dają możliwość pogodzenia celów gospodarczych i ochronnych lasów w obrębie otulin rezerwatów. Jednocześnie w opinii RDOŚ w Gdańsku, nie będąc uciążliwymi do funkcjonowania Lasów Państwowych.		
36.	Art. 1 pkt 6	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Dalsze, nieuzasadnione osłabienie i tak znikomej roli ochronnej otulin rezerwatów. W praktyce oznacza to likwidację wszelkiego sensu wyznaczania otulin na gruntach leśnych, gdyż odbiera organom ochrony przyrody jakiegokolwiek wpływ na tę formę na takich gruntach. W efekcie, chcąc zachować wpływ, trzeba by włączać tereny obecnych otulin do rezerwatów, co przy zachowaniu obowiązku uzgadniania byłoby zbędne. Uzasadnienie, że obecnie znaczenie obowiązku uzgadniania „jest stosunkowo niewielkie”, więc należy je całkiem zlikwidować, jest nie do przyjęcia, choć ujawnia intencję - całkowitą likwidację i tak niewielkiego wpływu organów ochrony przyrody na działania PGL LP wokół obszarów chronionych.	Uwaga zasadna	Dotychczasowe brzmienie zostanie zachowane.
37.	Art. 1 pkt 6	OTOP	W praktyce zmiana oznacza likwidację sensu wyznaczania otulin na gruntach leśnych, gdyż odbiera organom ochrony przyrody jakiegokolwiek wpływ. W efekcie, chcąc zachować wpływ, trzeba by włączać tereny obecnych otulin do rezerwatów, co przy zachowaniu obowiązku uzgadniania byłoby zbędne. Większość rezerwatów w Polsce ma charakter leśny, stąd gospodarka leśna wokół rezerwatu, jeśli została utworzona otulina, ma niezwykle istotne znaczenie dla stanu zachowania przyrody w samym rezerwacie. Jest więc jak najbardziej pożądane, aby dokumenty dotyczące urządzania lasów na terenie otuliny rezerwatu uzgadniać z organem, który sprawuje nadzór nad rezerwatem. Postulujemy rezygnację z tej zmiany.	Uwaga zasadna	Dotychczasowe brzmienie zostanie zachowane.
38.	Art. 1 pkt 6	Polskie Towarzystwo Botaniczne	Ustęp 3b z art. 13 powinien pozostać w dotychczasowym brzmieniu.	Uwaga zasadna	Dotychczasowe brzmienie zostanie zachowane.
39.	Art. 1 pkt	Stowarzyszenie	Szkodliwe dla ochrony przyrody i nieuzasadnione merytorycznie	Uwaga	Dotychczasowe brzmienie zostanie zachowane.

	6 dot. art. 13 ust. 3b	zenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	uchylenie art. 13 ust. 3b. Z uwagi na fakt, iż funkcją otuliny jest zabezpieczenie rezerwatu przed negatywnym wpływem działań o charakterze antropogenicznym, w pełni zasadne jest uzgodnienie dokumentów dot. urządzania lasów na terenie otuliny rezerwatu z organem, który sprawuje nadzór nad rezerwatem.	zasadna	
40.	Art. 1 pkt 6	Komitet Biologii Środowiskowej i Ewolucyjnej PAN	Niezrozumiale i nieuzasadnione jest wyłączenie kontroli organów administracji rządowej (regionalnego dyrektora ochrony środowiska) w zakresie projektów planów urządzania lasu w części dotyczącej otuliny rezerwatu poprzez wykreślenie w art. 13 ustępu 3b. Zmiana ta umożliwi dowolne gospodarowanie w otulinach rezerwatów, co w praktyce przekreśla ochronną funkcję otulin.	Uwaga zasadna	Dotychczasowe brzmienie zostanie zachowane.
41.	Art. 1 pkt 6	Towarzystwo na Rzecz Ochrony Przyrody	Negatywnie oceniamy zmiany w art 13 - uchylenie ust. 3b tj. rezygnacja z obowiązku uzgadniania planu urządzania lasu w otulinie rezerwatu przyrody z RDOŚ.	Uwaga zasadna	Dotychczasowe brzmienie zostanie zachowane.
42.	Art. 1 pkt 6	Stowarzyszenie Architektury Krajobrazu	Rezygnacja z obowiązku uzgadniania projektów planów urządzania lasu, uproszczonych planów urządzania lasu i zadań z zakresu gospodarki leśnej w części dotyczącej otuliny rezerwatu przyrody z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, w zakresie ustaleń tych planów lub zadań, mogących mieć negatywny wpływ na ochronę przyrody rezerwatu przyrody (uchylenie w ustawie o ochronie przyrody ust. 3b w art. 13. W uzasadnieniu tych zmian napisano, że uzgodnienie takie dotyczy otuliny rezerwatu, a nie samego rezerwatu przyrody, w związku z czym jego znaczenie jest stosunkowo niewielkie. Niestety nie można zgodzić się z takim stwierdzeniem. Otulina rezerwatu jest integralną częścią systemu ochrony przyrody, mającą na celu ochronę rezerwatu przed niekorzystnym oddziaływaniem z zewnątrz. Już sam zapis w obowiązującej ustawie (art. 13 ust. 3b) mówi, że uzgodnienie to dotyczy zakresu ustaleń tych planów lub zadań, mogących mieć negatywny wpływ na ochronę przyrody rezerwatu przyrody. Oznacza to, że w tych przypadkach zachodzi potencjalne ryzyko negatywnego wpływu na ochronę przyrody rezerwatu i uzgodnienie tej części planów lub zadań z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska jest niezbędne ze względu na ochronę przyrody rezerwatu. Zniesienie takiego obowiązku może skutkować niekontrolowanym negatywnym wpływem na ochronę przyrody rezerwatu i zniszczeniem walorów przyrodniczych, dla których został utworzony.	Uwaga zasadna	Dotychczasowe brzmienie zostanie zachowane.

43.	Art. 1 pkt 6	Towarzystwo Stołeczne Ochrony Ptaków	Projektowane uchylenie będzie miało potencjalnie negatywny wpływ na stan ochrony wielu rezerwatów przyrody w Polsce. Uchylenie to nie powinno mieć miejsca, bo gdyby zostało wprowadzone rezerваты zostaną pozbawione ochronnej funkcji otuliny, która w przypadku rezerwatów jest bardzo ważna, szczególnie w przypadku niewielkich rezerwatów. Uzasadnienie przedstawione dla proponowanej zmiany wskazuje na brak znajomości zasad ochrony przyrody. Otulina i działania w niej prowadzone mają istotny wpływ na stan ochrony przyrody w rezerwacie, na sam rezerwat, więc argument, że znaczenie jest „niewielkie” jest merytorycznie błędny, podobnie jak nazywanie opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska „ingerowaniem” w treść dokumentów dotyczących gospodarki leśnej. Takie argumentowanie sprawia wrażenie wartościowania, stawiania ochrony przyrody niżej niż gospodarki leśnej.	Uwaga zasadna	Dotychczasowe brzmienie zostanie zachowane.
44.	Art. 1 pkt 6	Wydział Biologii Uniwersytetu Warszawskiego	Nie znajdujemy merytorycznego uzasadnienia dla stwierdzenia zawartego w uzasadnieniu do konsultowanego projektu, że wynikający z art. 13 ust. 3b obowiązującej ustawy o ochronie przyrody wymóg uzgodnienia z rdoś projektów planów urządzenia lasu, uproszczonych planów urządzenia lasu i zadań z zakresu gospodarki leśnej, w części dotyczącej otuliny rezerwatu przyrody, w zakresie ustaleń tych planów hub zadań, mogących mieć negatywny wpływ na ochronę przyrody rezerwatu przyrody, „dotyczy otuliny rezerwatu, a nie samej formy ochrony przyrody, jaką jest rezerwat przyrody, i jego znaczenie jest stosunkowo niewielkie”. Przeciwnie, znaczenie takiego uzgodnienia jest nie do przecenienia dla zapewnienia właściwego startu ochrony przyrody wnętrza rezerwatu, a otulina stanowi tu strefę buforową dla wszelkich oddziaływań. Nie znajdujemy uzasadnienia dla wyłączenia planów i zadań związanych z gospodarką leśną z analizy takich oddziaływań.	Uwaga zasadna	Dotychczasowe brzmienie zostanie zachowane.
45.	Art. 1 pkt 6	WWF	Proponowana zmiana jest niezrozumiała. Otulina rezerwatu przyrody służy ochronie przyrody w samym rezerwacie. Są to niewielkie obszarowo formy ochrony przyrody, lecz z reguły wyjątkowo cenne przyrodniczo. Większość rezerwatów w Polsce ma charakter leśny, stąd gospodarka leśna wokół rezerwatu, jeśli została utworzona otulina, ma niezwykle istotne znaczenie dla stanu zachowania przyrody w samym rezerwacie. Jest więc ze wszechmiar pożądane, aby dokumenty dot. urządzania lasów na terenie otuliny rezerwatu uzgadniać z organem, który sprawuje nadzór nad rezerwatem. W związku z powyższym Fundacja postuluje pozostawienie art. 13 ust. 3b UoOP, a więc obowiązku uzgadniania dokumentów dot. gospodarki leśnej z RDOŚ.	Uwaga zasadna	Dotychczasowe brzmienie zostanie zachowane.

46.	Art. 1 pkt 6	Fundacja Greenmind	Rezygnacja z uzgodnień planów urządzania lasu dotyczących otulin rezerwatów przyrody przyczyni się, w przypadku np. podejmowania intensywnych działań gospodarczych na ich obszarach, do obniżenia skuteczności ochrony przyrody w samych rezerwach. Proponowana zmiana podważa cele stawiane przed ostojami, jako strefami ochronnymi, wyznaczanymi indywidualnie w celu zabezpieczenia form ochrony przyrody przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka.	Uwaga zasadna	Dotychczasowe brzmienie zostanie zachowane.
47.	Art. 1 pkt 6	Centrum Ochrony Mokradeł	Uchylenie art. 13 ust. 3b ustawy o ochronie przyrody (...) może przyczynić się do obniżenia skuteczności ochrony przyrody w samych rezerwach — np. prowadzenie działalności zmieniającej stosunki wodne w otulinie rezerwatów torfowiskowych nieuchronnie doprowadzi do zmian funkcjonowania torfowisk i ich prawdopodobnej degradacji. Postulujemy rezygnację z ww. zapisu, negującego w naszej ocenie istotę powoływania stref otulinowych dla obszarów chronionych.	Uwaga zasadna	Dotychczasowe brzmienie zostanie zachowane.
48.	Art. 1 pkt 6	Stanowisko Konwentu Marszałków Województwa RP	Ograniczanie działań gospodarczych w otulinie rezerwatu przyrody ma zabezpieczać gatunki i siedliska stanowiące przedmiot ochrony rezerwatu przed wpływami z zewnątrz. Uchylenie obowiązku uzgadniania planów urządzania lasu, uproszczonych planów urządzania lasu i zadania z zakresu gospodarki leśnej z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oznacza w praktyce zdecydowaną utratę kontroli nad niekorzystnymi oddziaływaniami, które mogą wynikać z prowadzonych działań gospodarczych i dalszą marginalizację roli otulin rezerwatów przyrody. Likwidowanie mechanizmów, które mogą mieć pozytywny wpływ na ochronę otulin, a tym samym rezerwatów przyrody, będzie sprawiało, że ustanawianie otulin lub utrzymanie istniejących przestanie mieć znaczenie. Należy podkreślić ponadto, że samo istnienie procedury uzgodnienia może pozytywnie wpływać na kształt projektów urządzania lasów, uproszczonych projektów urządzania lasów i zadań z zakresu gospodarki leśnej.	Uwaga zasadna	Dotychczasowe brzmienie zostanie zachowane.
49.	Art. 1 pkt 6	Klub Przyrodników	Nie widzimy powodu, by rezygnować z uzgadniania planu urządzania lasu w otulinie rezerwatu przyrody z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. (...) Obecnie obowiązujący przepis jest w pełni zasadny i potrzebny. Wnosimy o rezygnację z proponowanej zmiany.	Uwaga zasadna	Dotychczasowe brzmienie zostanie zachowane.
50.	Art. 1 pkt 7 lit. a	Polskie Towarzystwo Botaniczne	W projekcie odebrano dyrektorowi parku narodowego możliwość wyznaczania i decydowania o udostępnianiu szlaków komunikacyjnych (pieszych, rowerowych, narciarskich i konnych) w zarządzanym przez niego parku. Decyzję w sprawie tych szlaków (wraz z ewentualnym określaniem limitu osób mogących korzystać ze szlaku)	Uwaga częściowo uwzględniona	Zgodnie z projektowanym art. 8e ust. 1 dyrektor parku narodowego będzie mógł wydawać zarządzenia wyznaczające w parku narodowym obszary, miejsca, obiekty, szlaki, trasy narciarskie, akweny i drogi, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt

			będzie podejmować Minister, ustanawiając plan ochrony lub zadania ochronne (por. odpowiednio: art. 19 ust. 5 i art. 22 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). Przykładowo trasy narciarskie wytyczone w obrębie Tatrzańskiego Parku Narodowego będą udostępniane na podstawie decyzji Ministra właściwego do spraw środowiska, niezależnie od stanowiska w tej sprawie Dyrektora Parku. Ustęp 1 z art. 15 powinien pozostać w dotychczasowym brzmieniu.		10, 13, 15-18, 21 i 23, oraz warunki i sposoby korzystania z nich. Podobnie, zgodnie z nowym art. 15 ust. 1a-1c, regionalny dyrektor ochrony środowiska będzie wyznaczał w rezerwacie przyrody obszary, miejsca, obiekty, szlaki, trasy narciarskie, akweny i drogi, o których mowa w ust. 1 pkt 10, 13, 15-18, 21 i 23, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia.
51.	Art. 1 pkt 7 lit a tiret drugie		Pozostawić art. 15 ust. 1 pkt 25 w aktualnym brzmieniu. Proponowany zapis całkowicie zakazuje wprowadzania gatunków na teren parku narodowego i rezerwatu. Uniemożliwia więc podjęcie działań z zakresu czynnej ochrony przyrody polegających na zasilaniu populacji zagrożonych wyginięciem gatunków czy reintrodukcji gatunków, które zaniknęły. Zapis ten może także stać w sprzeczności z proponowanym w art. 1 pkt 7 ppkt b dopuszczeniem wykonywania zadań z zakresu obronności kraju i inwestycji liniowych celu publicznego przy zachowaniu kompensacji przyrodniczej, która może wiązać się z koniecznością wprowadzenia gatunków na teren parku narodowego lub rezerwatu przyrody.	Uwaga nieuwzględniona	Jednoznaczne wskazanie, że w parku narodowym i rezerwacie przyrody zabrania się wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów wbrew twierdzeniu wnioskodawcy nie uniemożliwi działań w powyższym zakresie. Należy bowiem zauważyć, że zgodnie z art. Zmiana nie powoduje wskazanych konsekwencji. 3 i 4 ustawy o ochronie przyrody zezwolenie na odstępstwo od tego zakazu mogą wydać minister właściwy do spraw środowiska w odniesieniu do parków narodowych oraz Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska w zakresie w odniesieniu do rezerwatów przyrody. Zaproponowana zmiana ma charakter wyłącznie porządkowy, gdyż stosowna zgoda i tak musi być wydana przed podjęciem określonych działań. Obecne brzmienie przepisu utrudniało interpretację w odniesieniu do rezerwatów przyrody, gdzie organem właściwym do wydania zezwolenia jest Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, co wynika z art. 15 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, a ponadto konieczna była dodatkowa zgoda ministra właściwego do spraw środowiska wynikająca z brzmienia art. 15 ust. 1 pkt 25 tej ustawy.
52.	Art. 1 pkt 7 lit. a	RDOŚ w Łodzi	Zmiana w art. 15, ust. 1 pkt 15 polegająca na określeniu sposobu wyznaczania szlaków („wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych”), winna znaleźć także odzwierciedlenie w punkcie 21 przy wyznaczaniu szlaków wodnych.	Uwaga zasadna	Przepisy zostaną zmienione.
53.	Art. 1 pkt 7 lit. c	RDOŚ w Łodzi	W art. 15 ust. 3 pkt 2 i ust. 4 pkt 2 w proponowanym brzmieniu należy usunąć wyrazy „i zagwarantowano kompensację przyrodniczą w rozumieniu art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. — Prawo	Uwaga nieuwzględniona	Należy wskazać iż w obecnej praktyce stosowana jest interpretacja, wedle której brak negatywnego wpływu działań w rezerwacie oznacza brak

			ochrony środowiska." W rezerwacie nie zawsze kompensacja przyrodnicza jest konieczna – np. przejście przyciskiem sterowanym pod rzeką - rezerwatem przyrody poza jego granicami nie powoduje szkód, toteż nie ma czego kompensować . Jeśli kompensacja jest konieczna, może ona stanowić warunek zezwolenia na odstępstwa od zakazów w rezerwacie. Być może w parku narodowym występują podobne sytuacje, kiedy szkody w środowisku nie występują lub są nieistotne.		konieczności kompensacji przyrodniczej.
54.	Art. 1 pkt 7a tiret pierwsze, pkt 8 i 9 oraz art. 6	OTOP	W przypadku parków narodowych zmiana oznacza przekazanie kompetencji w tym względzie Ministrowi Środowiska. W przypadku rezerwatu - kompetencja pozostaje u regionalnego dyrektora ochrony środowiska. W obu przypadkach każda drobna zmiana wymagałaby czasochłonnej procedury zmiany planu ochrony lub zadań ochronnych. Biorąc pod uwagę, że często drobne korekty przebiegu szlaków, a także ich zamykanie, udostępnianie czy limitowanie użytkowania może być potrzebą chwili i wymagać szybkich decyzji, proponujemy pozostawić dotychczasowe rozwiązanie (ew. można dodać uzupełnienie, że decyzje w tym względzie podejmowane są w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia).	Uwaga częściowo uwzględniona	Zgodnie z projektowanym art. 8e ust. 1 dyrektor parku narodowego będzie mógł wydawać zarządzenia wyznaczające w parku narodowym obszary, miejsca, obiekty, szlaki, trasy narciarskie, akweny i drogi, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 10, 13, 15-18, 21 i 23, oraz warunki i sposoby korzystania z nich. Podobnie, zgodnie z nowym art. 15 ust. 1a-1c, regionalny dyrektor ochrony środowiska będzie wyznaczał w rezerwacie przyrody obszary, miejsca, obiekty, szlaki, trasy narciarskie, akweny i drogi, o których mowa w ust. 1 pkt 10, 13, 15-18, 21 i 23, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia.
55.	Art. 1 pkt 7 lit. a tiret pierwsze	Fundacja Greenmind	Fundacja zwraca uwagę, że o ile zrozumiała jest chęć projektodawcy do umieszczania szlaków tras narciarskich w planie ochrony lub w zadaniach ochronnych, wypracowywanych także z udziałem strony społecznej, to należy pamiętać o tym, iż może zaistnieć sytuacja, w której wskazanie szlaku czy trasy narciarskiej w innym, nowym przebiegu jest sprawą pilną, do której nie są dopasowane ramy czasowe tworzenia planu ochrony lub zadani ochronnych (tworzenie i zatwierdzanie tych dokumentów trwa z reguły kilka lat). Przykładowo, konieczność wykonania remontu szlaku, założenie gniazda w pobliżu szlaku przez gatunek wymagający ochrony strefowej wymagać będzie pilnego wskazania jego nowego przebiegu. Zdaniem Fundacji, pozostawienie kompetencji do wyznaczania szlaków i tras narciarskich również w rękach dyrektorów parków narodowych i regionalnych dyrektorów ochrony środowiska stwarza bardziej elastyczny system, umożliwiający właściwe reakcje w sytuacjach nieprzewidzianych, niedających się przewidzieć lub wyjątkowych.	Uwaga częściowo uwzględniona	Zgodnie z projektowanym art. 8e ust. 1 dyrektor parku narodowego będzie mógł wydawać zarządzenia wyznaczające w parku narodowym obszary, miejsca, obiekty, szlaki, trasy narciarskie, akweny i drogi, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 10, 13, 15-18, 21 i 23, oraz warunki i sposoby korzystania z nich. Podobnie, zgodnie z nowym art. 15 ust. 1a-1c, regionalny dyrektor ochrony środowiska będzie wyznaczał w rezerwacie przyrody obszary, miejsca, obiekty, szlaki, trasy narciarskie, akweny i drogi, o których mowa w ust. 1 pkt 10, 13, 15-18, 21 i 23, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia.
56.	Art. 1 pkt 7 lit. a	Polskie Towarzystwo	Zamiast uzasadnienia tej zmiany napisano jedynie, że „Uzasadnione jest odmienne określanie <...> miejsca wyznaczania szlaków i tras	Uwaga częściowo	Zgodnie z projektowanym art. 8e ust. 1 dyrektor parku narodowego będzie mógł wydawać

	tiret pierwsze, pkt 8 i 9 oraz art. 6	wo Ochrony Przyrody Salamandra	narciarskich". Nie wyjaśniono, dlaczego autorzy uważają, że odebranie dyrektorom parków narodowych i regionalnych dyrekcji ochrony środowiska możliwości elastycznego wyznaczania, korygowania, zamykania itp. szlaków, jest „uzasadnione”. W przypadku parków narodowych zmiana oznacza przekazanie kompetencji w tym względzie Ministrowi Środowiska. W przypadku rezerwatu — kompetencja pozostaje u regionalnego dyrektora ochrony środowiska. W obu przypadkach każda drobna zmiana wymagałaby czasochłonnej procedury zmiany planu ochrony lub zadań ochronnych. Biorąc pod uwagę, że często drobne korekty przebiegu szlaków, a także ich zamykanie, udostępnianie czy limitowanie użytkowania, może być potrzebą chwili i wymagać szybkich decyzji, proponujemy pozostawić dotychczasowe rozwiązanie (ew. można dodać uzupełnienie, że decyzje w tym względzie podejmowane są w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia). W przypadku gdyby proponowana zmiana miała jednak być wprowadzona, należałoby dodatkowo wprowadzić zapis dający dyrektorom parków narodowych (w parkach) i rdoś (w rezerwatach) możliwość zamykania, limitowania wstępu lub drobnej korekty przebiegu szlaków, jeśli wynika to z pilnych potrzeb ochrony przyrody lub bezpieczeństwa ludzi.	uwzględniona	zarządzenia wyznaczające w parku narodowym obszary, miejsca, obiekty, szlaki, trasy narciarskie, akweny i drogi, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 10, 13, 15-18, 21 i 23, oraz warunki i sposoby korzystania z nich. Podobnie, zgodnie z nowym art. 15 ust. 1a-1c, regionalny dyrektor ochrony środowiska będzie wyznaczał w rezerwacie przyrody obszary, miejsca, obiekty, szlaki, trasy narciarskie, akweny i drogi, o których mowa w ust. 1 pkt 10, 13, 15-18, 21 i 23, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia.
57.	Art. 1 pkt 7 lit. a tiret drugie	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Choć uzasadnienie jest nietrafne, zmiana skutkująca tym, że w rezerwatach odstępstwa od tego zakazu (jak i większości innych zakazów) będą wymagały zezwolenia GDOŚ, a nie Ministra, jest właściwą zmianą porządkującą. Szkoda jedynie, że przy okazji nie doprecyzowano samego brzmienia tego zakazu, by było wiadomo, co dokładnie należy rozumieć pod pojęciem „wprowadzanie gatunków”. Czy chodzi o wprowadzanie na teren parku lub rezerwatu organizmów należących do gatunków, które w danym momencie w nim nie występują, które nigdy w nim nie występowały, czy w ogóle z jakichkolwiek gatunków (nie można wprowadzać całych gatunków – zawsze mogą to być tylko osobniki).	Uwaga niezasadna	Brzmienie zapisu jest wystarczająco jasne.
58.	Art. 1 pkt 7 lit. a tiret drugie	Stołeczne Towarzystwo Ochrony Ptaków	Wydaje się, że po zmianie miałyby oznaczać, że w parkach narodowych oraz w rezerwatach przyrody zabronione byłoby w ogóle wprowadzanie gatunków ro roślin, zwierząt lub grzybów. Często jednak takie wprowadzanie jest uzasadnione względami ochrony przyrody, dlatego powinno być dozwolone pod pewnymi warunkami, co uwzględnione jest w dotychczasowym brzmieniu pkt 25, który nie powinien być zmieniony w proponowany sposób.	Uwaga nieuwzględniona	Jednoznaczne wskazanie, że w parku narodowym i rezerwacie przyrody zabrania się wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów wbrew twierdzeniu wnioskodawcy nie uniemożliwi działań w powyższym zakresie. Należy bowiem zauważyć, że zgodnie z art. 15 ust. 3 i 4 ustawy o ochronie przyrody zezwolenie na odstępstwo od tego zakazu mogą wydać minister właściwy do

					spraw środowiska w odniesieniu do parków narodowych oraz Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska w zakresie w odniesieniu do rezerwatów przyrody. Zaproponowana zmiana ma charakter wyłącznie porządkowy, gdyż stosowna zgoda i tak musi być wydana przed podjęciem określonych działań. Obecne brzmienie przepisu utrudniało interpretację w odniesieniu do rezerwatów przyrody, gdzie organem właściwym do wydania zezwolenia jest Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, co wynika z art. 15 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, a ponadto konieczna była dodatkowa zgoda ministra właściwego do spraw środowiska wynikająca z brzmienia art. 15 ust. 1 pkt 25 tej ustawy.
59.	Art. 1 pkt 7 lit. a	Towarzystwo na Rzecz Ochrony Przyrody	Zastrzeżenia budzi zmiana art. 15 ust. 1 skutkująca odebranie dyrektorowi parku narodowego możliwości wyznaczania i udostępniania, ale także i zamykania szlaków pieszych, rowerowych, narciarskich i konnych w parku, co może być konieczne w przypadkach związanych ze zniszczeniami przyrodniczymi, z niekorzystnymi warunkami pogodowymi i ze względów bezpieczeństwa.	Uwaga uwzględniona	Określenie w planie ochrony przebiegu szlaków turystycznych spowoduje, że będzie się to odbywało w akcie prawa powszechnie obowiązującym, stąd uwaga w tym zakresie nie została uwzględniona. Należy jednak zauważyć, że zgodnie z art. 8e ust. 1 ustawy o ochronie przyrody dyrektor parku narodowego może wydawać zarządzenia określające sposoby udostępnienia parku narodowego. Kompetencja ta została zachowana. Ponadto przepis ten został rozszerzony o wskazanie, że w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa lub z uwagi na konieczność ochrony przyrody dyrektor parku będzie mógł czasowo określić zmiany w zakresie poruszania się po parku narodowym. W przypadku rezerwatów przyrody dotychczas wyznaczanie szlaków musiało odbywać się poprzez zarządzenie rdoś, odrębne od zarządzenia ustanawiającego plan ochrony. Teraz – odwrotnie- wyznaczenie szlaków ma być ujęte wyłącznie w planie ochrony (zadaniach ochronnych). Tak czy inaczej, wytyczenie nowego szlaku będzie wymagało wydania nowego zarządzenia (w wersji dotychczasowej) bądź

					zmiany zarządzenia dot. planu ochrony (w nowej wersji). Być może lepszym wyjściem byłoby pozostawienie dotychczasowego zapisu ze wskazaniem, że zarządzenie wewnętrzne rdoś zawierać będzie warunki udostępnienia szlaku.
60.	Art. 1 pkt 7b-c oraz 14	OTOP	Skutkiem proponowanych zmian byłoby to, że dla działań z zakresu „obronności kraju” w ogóle nie obowiązywałyby zakazy. A o tym, czy np. wobec planowanych ćwiczeń wojskowych w parku narodowym czy rezerwacie istnieją „rozwiązania alternatywne” decydować będzie samodzielnie podmiot planujący takie działania. Nie określono także, kto miałby określać sposób i zakres kompensacji przyrodniczej oraz ją egzekwować. W praktyce zmiana ta oznaczałaby przekazanie wojsku swobodnego prawa do prowadzenia działań na terenach parków narodowych i rezerwatów oraz wykonywania przez nikogo nie zatwierdzanych kompensacji. Jedynie w przypadku pomników przyrody, użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych i zespołów przyrodniczo krajobrazowych zaproponowano konieczność uzgodnień takich działań z organami ochrony przyrody, także bez zachowania normalnego trybu udzielania odstępstw od zakazów. Jeśli uwzględni się rodzaje zakazów, które na podstawie art. 45 można wprowadzić wobec tych form, dozwoleństwo na ich łamanie w ramach np. ćwiczeń wojskowych jest niedopuszczalne. Postulujemy wykreślenie tej zmiany.	Uwaga nieuwzględniona	Ponieważ ustawodawca przewidział możliwość odstępstwa od zakazów w celu realizacji działań ochrony przyrody oraz inwestycji liniowych, wydaje się uzasadnione objęcie nią również innych działań istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa.
61.	Art. 1 pkt 7	Centrum Ochrony Mokradel	Wnosimy o rezygnację z proponowanych zmian w art. 15 ust. 3 pkt 2 i art. 15 ust. 4 pkt 2 Ustawy o Ochronie Przyrody powodujących rozszerzenie odstępstw od zakazów na terenie parków narodowych oraz rezerwatów przyrody o „wykonywanie zadań z zakresu obronności kraju w przypadku braku zagrożenia państwa”. Uważamy, zgodnie z dotychczasowym ustawodawstwem krajowym i unijnym, że funkcja ochrony przyrody na obszarach chronionych jest priorytetowa, a do prowadzenia ćwiczeń wojskowych są powołane inne obszary. W szczególności, nie widzimy powodu, by na cele „zadań z zakresu obronności kraju” można było odstępować od zakazów obowiązujących na terenie parków narodowych czy rezerwatów przyrody. Z tego samego powodu, wnioskujemy o usunięcie proponowanych w art. 45 ust. 2 pkt 3 Ustawy o Ochronie Przyrody zapisów rozszerzających katalog wyjątków od zakazów w stosunku do pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego a „zadania z zakresu obronności kraju w przypadku	Uwaga nieuwzględniona	Ponieważ ustawodawca przewidział możliwość odstępstwa od zakazów w celu realizacji działań ochrony przyrody oraz inwestycji liniowych, wydaje się uzasadnione objęcie nią również innych działań istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa.

			braku zagrożenia państwa — po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody.		
62.	Art. 1 pkt 7	Naczelna Organizacja Techniczna	Wnosi o dodanie do treści obecnie obowiązującej ustawy o ochronie przyrody (u.o.p.) normy prawnej umożliwiającej wstęp i poruszanie się na terenach Rezerwatów Przyrody będących we władaniu Lasów Państwowych pracownikom służby leśnej bez konieczności uzyskiwania dodatkowych indywidualnych zezwoleń. Może to nastąpić np. poprzez zmianę treści art. 15, ust. 1, pkt. 15 u.o.p., w którym po słowie „z wyjątkiem” proponujemy postawić dwukropek, a następnie dotychczasową treść przepisu oznaczyć podpunktem „a” oraz dodać podpunkt „b” o treści: wstępu i poruszanie się na terenach Rezerwatów Przyrody będących we władaniu Lasów Państwowych pracownikom służby leśnej przy wykonywaniu czynności związanych z monitorowaniem stanu rezerwatu lub wykonywaniem zadań ochronnych.	Uwaga nieuzasadniona	Sprawujący nadzór nad rezerwatem powinien mieć możliwość kontrolowania kto i w jakim celu porusza się po terenie rezerwatu. Jeśli w planie ochrony jest wskazane działanie „monitoring” oraz konkretne zadania ochronne, to wraz ze wskazaniem służb leśnych jako wykonujących ww. działania, jest zagwarantowana nieograniczonego wstępu na teren rezerwatu (vide art. 15 ust. 2 pkt 1).
63.	Art. 1 pkt 7	RDOŚ w Krakowie	Podobnie jak w przypadku projektowanej zmiany pkt 15 w art. 15 ust. 1. Należy dokonać zmiany punktów: 10, 13, 17, 18, 21, 23. Palenie ognisk, biwakowanie, zbiór dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, wspinaczka, eksploracja jaskiń lub zbiorników wodnych, używanie łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawianie sportów wodnych i motorowych, pływanie i żeglowanie nie różni się niczym, jako forma rekreacji, turystyki czy sportu od ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego, jazdy konnej wierzchem, połowu ryb. Niezrozumiale jest zatem, dlaczego miejsca uprawiania tamtych rodzajów turystyki i rekreacji nie mogą być wskazane w planie ochrony. Tym bardziej, że ustawodawca w art. 20 ust. 3 pkt 5 nakazuje zawrzeć w planie ochrony „wskazanie obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego po łowu ryb i rybactwa oraz określenie sposobów ich udostępniania”. Brak jest spójności w art. 15 ust. 1, co prowadzi do sytuacji, w której tylko niektóre spośród miejsc udostępnionych do celów turystycznych, rekreacyjnych, sportowych są wyznaczane w planie ochrony, czyli w akcie prawa miejscowego, a pozostałe wskazywane są w innym akcie prawnym, np. w zwykłym zarządzeniu regionalnego dyrektora ochrony środowiska, które nie jest aktem prawa miejscowego. Mimo to staje się ono powszechnie obowiązującym prawem, gdyż na jego podstawie w terenie wyznaczone są miejsca wypoczynku, sportu itd. dla odwiedzających. Osobno więc mogą obowiązywać dwa akty prawne, w	Uwaga częściowo uwzględniona	Zgodnie z projektowanym art. 8e ust. 1 dyrektor parku narodowego będzie mógł wydawać zarządzenia wyznaczające w parku narodowym obszary, miejsca, obiekty, szlaki, trasy narciarskie, akweny i drogi, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 10, 13, 15-18, 21 i 23, oraz warunki i sposoby korzystania z nich. Podobnie, zgodnie z nowym art. 15 ust. 1a-1c, regionalny dyrektor ochrony środowiska będzie wyznaczał w rezerwacie przyrody obszary, miejsca, obiekty, szlaki, tras narciarskie, akweny i drogi, o których mowa w ust. 1 pkt 10, 13, 15-18, 21 i 23, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia.

			tym plan ochrony, w którym tych miejsc wskazanych nie będzie, bo zostaną wyznaczone w innym akcie prawnym. Zwraca się na to uwagę w uzasadnieniu do projektu ustawy. Należy zaznaczyć, że miejsca wyznaczone zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 10, 13, 17, 18, 21, 23 są istotne dla zidentyfikowania zagrożeń w rezerwacie i zaplanowania działań ochronnych. Wskazanie miejsc, w których można wykonywać działalność szkodliwą dla przyrody parku, jest de facto formą ochrony, działaniem ochronnym zapobiegającym ewentualnym szkodom w obszarach najcenniejszych przyrodniczo. Umieszczenie tych miejsc w planie ochrony jest więc najbardziej naturalnym zabiegiem. Z dokumentacji sporządzonej i zebranej na potrzeby sporządzenia planu ochrony wynika bowiem, gdzie są miejsca, w których mogłaby bez szkody dla środowiska przyrodniczego obszarów parków narodowych i rezerwatów przyrody odbywać się dana działalność. Należy zatem zrezygnować ze zmiany art. 20 ustawy (dodania w ust. 3 pkt 5a), natomiast w art. 22 proponuje się dodanie w ust. 3 punktu 5 w brzmieniu identycznym, jak obecny pkt 5 wart. 20 ust. 3.		
64.	Art. 1 pkt 7	RDOŚ w Warszawie	Sugeruje się, aby zmiana art. 15 ust. 1 pkt 15 dająca możliwość wprowadzenia planem ochrony lub zadaniami ochronnych odstępstw od zakazów dotyczyła również punktów 10, 13, 17, 18, 21, 23 tego artykułu. Z uwagi na fakt, że nowelizowana ustawa daje możliwość określenia sposobu udostępnienia rezerwatu do ruchu pieszego sugeruje się rozważenie zastosowania takiego zapisu również w pozostałych analogicznych sytuacjach określonych w art. 15 ust. 1 pkt 10, 13, 16, 17, 18, 21, 23 i 24 oraz art. 20 ust. 3 pkt 6. Wprowadzenie powyższych zmian umożliwi zachowanie spójności w podejściu do poszczególnych zagadnień tematycznych. Jak to wynika z praktyki w niektórych rezerwach przyrody, w szczególności tych położonych w sąsiedztwie terenów zurbanizowanych, istnieje taka potrzeba.	Uwaga częściowo uwzględniona	Zgodnie z projektowanym art. 8e ust. 1 dyrektor parku narodowego będzie mógł wydawać zarządzenia wyznaczające w parku narodowym obszary, miejsca, obiekty, szlaki, trasy narciarskie, akweny i drogi, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 10, 13, 15-18, 21 i 23, oraz warunki i sposoby korzystania z nich. Podobnie, zgodnie z nowym art. 15 ust. 1a-1c, regionalny dyrektor ochrony środowiska będzie wyznaczał w rezerwacie przyrody obszary, miejsca, obiekty, szlaki, trasy narciarskie, akweny i drogi, o których mowa w ust. 1 pkt 10, 13, 15-18, 21 i 23, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia.
65.	Art. 1 pkt 7	Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych	Proponujemy, aby w projekcie nowelizacji — w art. 1 pkt 7 po lit. a dodać nową lit. w brzmieniu: „...”) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu: „2a. Zakazy, o których mowa w ust. 1 pkt. 15 i 18, nie dotyczą właścicieli nieruchomości położonych na obszarze parku narodowego lub rezerwatu przyrody oraz osób sprawujących zarząd i nadzór nad tymi nieruchomościami, oraz osób wykonujących prace na podstawie umowy zawartej z właścicielem lub zarządcą.”.	Uwaga częściowo uwzględniona	Zostanie zagwarantowany wstęp wykonującym czynności służbowe. Rozszerzenie zapisów na właścicieli jest niezasadne i w sytuacji np. znacznego rozdrobnienia gruntów może prowadzić do niekontrolowanej penetracji terenu rezerwatu, który z założenia jest obszarem o ograniczonym dostępie bądź w ogóle wyłączonym z możliwości przebywania osób postronnych.

			Zapis ten wzorowany jest na przepisie art. 60 ust. 6 pkt 1 ustawy o ochronie przyrody, dotyczącym zakazów obowiązujących w strefach ochrony ostoi oraz stanowisk roślin i grzybów oraz w strefach ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt należących do gatunków wymagających ustalenia takich stref. Ma on na celu usunięcie luki prawnej skutkującej kwestionowaniem prawa właściciela nieruchomości do wstępu na jej teren, jeżeli znajduje się ona na obszarze parku narodowego lub rezerwatu przyrody, pozostawiając jednocześnie w mocy wszelkie inne zakazy obowiązujące na tym terenie, w szczególności zakaz chwytania i zabijania zwierząt, pozyskiwania lub uszkodzenia roślin i grzybów, zakłócania ciszy itp.		
66.	Art. 1 pkt 7 lit. b i c	Towarzystwo Ochrony Przyrody	TOP proponuje w „słowniczku” „uop” (art. 5 „uop”) — podać definicję „zadania z zakresu obronności państwa” — tak, aby jako nie określona nie była nadużywana przez wnioskodawców. Alternatywnie - można wskazać w zmienianych przepisach i z wyłącznymi wnioskodawcami w sprawach udzielenia odstępstwa w celach wykonywania zadań z zakresu bezpieczeństwa państwa mogą być Siły Zbrojne R.P.	Uwaga niezasadna	„Doprecyzowywanie” kolejnych terminów może prowadzić do stworzenia katalogu, który jednak nie obejmie wszystkich możliwych sytuacji.
67.	Art. 1 pkt 7 lit. b i c	Oddział Małopolskiego Stowarzyszenia Polskich Architektów w Krajobrazu	Celowym jest uwzględnienie zadań związanych z obronnością państwa w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa kraju. Jednak pozostawienie możliwości działań argumentowanych obronnością kraju, w przypadku braku zagrożenia bezpieczeństwa, wymaga opracowania, w drodze rozporządzenia, szczegółowego katalogu dopuszczalnych działań, co pozwoli na uniknięcie ewentualnych nadużyć.	Jw..	Jw..
68.	Art. 1 pkt 7 lit. b	Polskie Towarzystwo Botaniczne	Projekt przewiduje wyłączenie zakazów obowiązujących w parku narodowym i rezerwacie wobec wszelkich działań wynikających z wykonywania zadań z zakresu obronności kraju. Sformułowanie „w przypadkach braku zagrożenia bezpieczeństwa państwa” oznacza, że wojsko może wkroczyć na teren parku narodowego lub rezerwatu w każdym przypadku, jeśli wyrazi na to zgodę odpowiednio: Minister właściwy do spraw środowiska lub Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska.	Uwaga nieuwzględniona	Ponieważ ustawodawca przewidział możliwość odstąpienia od zakazów w celu realizacji działań ochrony przyrody oraz inwestycji liniowych, wydaje się uzasadnione objęcie nią również innych działań istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa.
69.	Art. 1 pkt 7 lit. a i b oraz pkt 12 i 14	Wydział Biologii Uniwersytetu	Wyrażamy zaniepokojenie kształtem zmian proponowanych do przepisów art. 34 ust.1 (które rodzą wątpliwości m.in. co do hierarchii działań wynikających z interesu gospodarczego i potrzeb ochrony przyrody), art. 15 ust. 3 i 4, art. 45 ust. 2 (w zakresie umożliwienia wykonywania zadań	Uwaga uwzględniona w części.	Zgodnie z art. 6 ust. 4 dyrektywy 92/43/EWG, w przypadku znaczącego oddziaływania planu/przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 zgoda może być wydana po spełnieniu trzech

		Warszawskiego	z zakresu obronności kraju na terenie lub wobec form ochrony - w tym m.in. parków narodowych, rezerwatów przyrody, pomników przyrody, etc. - w przypadku braku zagrożenia bezpieczeństwa państwa) i postulujemy powrót do pierwotnych brzmień tych zapisów. Funkcja ochrony przyrody powinna być tu traktowana priorytetowo. Zezwolenie, o którym mowa w art. 34 ust. 1 może być wydane wyłącznie jeżeli przemawiają za tym konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego i wobec braku rozwiązań alternatywnych oraz przy zapewnieniu wykonania kompensacji przyrodniczej, a w przypadku gdy znaczące negatywne oddziaływanie dotyczy siedlisk i gatunków priorytetowych udzielenie zezwolenia obwarowane jest dodatkowo zapisami art. 34 ust 2.		przesłanek: 1) brak alternatyw, 2) nadrzędny interes publiczny oraz 3) adekwatna kompensacja przyrodnicza. Jeżeli w danym przypadku przesłanki te występują, wydanie zgody będzie zgodne z wymogami ww. dyrektywy. Wobec powyższego nie jest uzasadnione, aby wydanie zgody uzależniać od uznania organu. Jednocześnie należy wskazać, iż rolą organu, co wynika m.in. z wymogów Kpa, jest przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego co do istnienia ww. przesłanek, zatem nie ma zagrożenia, że organ będzie zobligowany do wyrażenia zgody, jedynie na podstawie twierdzeń podmiotu planującego realizację danej inwestycji. Kwestia ta będzie musiała być udowodniona w toku postępowania. Jednocześnie, aby doprecyzować przedmiotowy przepis, wprowadzono dodatkową zmianę, którą jednoznacznie uzależnia wydanie zgody od możliwości skompensowania strat przyrodniczych.
70.	Art. 1 pkt 7 lit. b i c oraz art. 1 pkt 14	Komitet Biologii Środowiskowej i Ewolucyjnej PAN	Punkt wprowadzający możliwości wykonywania na terenie albo wobec form ochrony przyrody działań z zakresu obronności kraju także w przypadkach braku zagrożenia bezpieczeństwa państwa jest nieprecyzyjny i sprawia, że parki narodowe i rezerваты przyrody zaczną pełnić rolę poligonów dla wojska i grup paramilitarnych.	Uwaga nieuwzględniona	Ponieważ ustawodawca przewidział możliwość odstępiania od zakazów w celu realizacji działań ochrony przyrody oraz inwestycji liniowych, wydaje się uzasadnione objęcie nią również innych działań istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa.
71.	Art. 1 pkt 7 lit. b-c oraz pkt 14	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Jest to kolejna zmiana, w przypadku której jako uzasadnienie wpisano jedynie, że jej wprowadzenie jest „uzasadnione”, bez wymienienia jakichkolwiek przyczyn. Napisano, że skutkiem zmiany ma być „wprowadzenie do ustawy możliwości wykonywania zadań z zakresu obronności kraju także w przypadkach braku zagrożenia bezpieczeństwa państwa, przy zachowaniu określonych rygorów” — co jest nieprawdą. Już obecnie istnieje taka możliwość — nie trzeba jej więc wprowadzać. Działania takie można wykonywać na podstawie obowiązujących przepisów, jeśli uzyska się zezwolenie organu ochrony przyrody, które może być wydane w przypadku „zachowania określonych rygorów”. Rzeczywistym skutkiem proponowanych tu zmian byłoby, że dla działań takich w ogóle nie będą obowiązywały zakazy. A o tym, czy np. wobec planowanych ćwiczeń wojskowych w parku narodowym czy rezerwacie istnieją „rozwiązania alternatywne” decydować będzie samodzielnie	Uwaga nieuwzględniona	Ponieważ ustawodawca przewidział możliwość odstępiania od zakazów w celu realizacji działań ochrony przyrody oraz inwestycji liniowych, wydaje się uzasadnione objęcie nią również innych działań istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa.

			podmiot planujący takie działania. Nie określono także, kto miałby określać sposób i zakres kompensacji przyrodniczej oraz ją „zagwarantować”. Odwołano się jedynie do definicji tego pojęcia w art. 3 pkt 5 ustawy Prawo ochrony środowiska, który nie reguluje żadnych kompetencji. Przy braku wskazania organów ochrony przyrody kompetentnych w tym względzie, trzeba by to interpretować w ten sposób, że sprawy ustalania i egzekucji kompensacji także spoczywałyby wyłącznie na podmiocie wykonującym działania. W praktyce zmiana ta oznaczałaby przekazanie wojsku swobodnego prawa do prowadzenia działań na terenach parków narodowych i rezerwatów oraz wykonywania przez nikogo nie zatwierdzanych kompensacji. Jedynie w przypadku pomników przyrody, użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych zaproponowano konieczność uzgodnień takich działań z organami ochrony przyrody — ale także bez zachowania normalnego trybu udzielania derogacji od zakazów. Jeśli uwzględni się rodzaje zakazów, które na podstawie art. 45 można wprowadzić wobec tych form, dozwoleństwo na ich łamanie w ramach np. ćwiczeń wojskowych jest niedopuszczalne. Biorąc powyższe pod uwagę postulujemy wykreślenie tej zmiany.		
72.	Art. 1 pkt 7 lit. d	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Oczywiście należy zróżnicować numerację dwóch sąsiednich ustępów nr 6. Tyle że zgodnie z zasadami techniki legislacyjnej literę „a” powinien otrzymać drugi, a nie pierwszy z nich.	Uwaga niezasadna	Zasady techniki prawodawczej nie regulują tego typu nadzwyczajnych sytuacji. Ostateczny sposób zapisania zostanie ustalony w uzgodnieniu z Rządowym Centrum Legislacji.
73.	Art. 1 pkt 8	Polskie Towarzystwo Botaniczne	Uwagi jak do art. 1 pkt 7 lit. a projektu.	Uwaga częściowo uwzględniona	Zgodnie z projektowanym art. 8e ust. 1 dyrektor parku narodowego będzie mógł wydawać zarządzenia wyznaczające w parku narodowym obszary, miejsca, obiekty, szlaki, trasy narciarskie, akweny i drogi, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 10, 13, 15-18, 21 i 23, oraz warunki i sposoby korzystania z nich. Podobnie, zgodnie z nowym art. 15 ust. 1a-1c, regionalny dyrektor ochrony środowiska będzie wyznaczał w rezerwacie przyrody obszary, miejsca, obiekty, szlaki, trasy narciarskie, akweny i drogi, o których mowa w ust. 1 pkt 10, 13, 15-18, 21 i 23, w drodze aktu

					prawa miejscowego w formie zarządzenia.
74.	Art. 1 pkt 8 i 9	Oddział Małopolskiego Stowarzyszenia Polskich Architektów w Krajobrazu	Poszerzenie katalogu elementów zawartych w planie ochrony otwiera wrota dla szerokiego udostępnienia terenu parków narodowych, szczególnie zaś Tatrzańskiego, dla uprawiania narciarstwa alpejskiego, co naszym zdaniem jest niewskazane.	Uwaga nieuwzględniona	Samo wskazanie konkretnych elementów w załączniku do planu ochrony nie musi skutkować ich wyznaczeniem, nie w każdym parku narodowym będą bowiem warunki do uprawiania danego rodzaju turystyki. Ponadto w odniesieniu do wskazanego tu Tatrzańskiego Parku Narodowego trasy narciarskie już istnieją i wskazanie ich w planie ochrony będzie usankcjonowaniem tej sytuacji. Nie wydaje się, aby rozbudowanie planu ochrony prowadziło do negatywnego wpływu na rezerваты przyrody
75.	Art. 1 pkt 8 i 9	RDOŚ w Łodzi	Odniesieniu do uwagi zawartej w pkt 2 niniejszego pisma należy uwzględnić w proponowanych zapisach art. 20 ust. 3 i 22 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody także szlaki wodne.	Uwaga zasadna	Przepisy zostaną zmienione
76.	Art. 1 pkt 9	Polskie Towarzystwo Botaniczne	Uwagi jak do Art. 1 pkt 7 lit. a Projektu.	Uwaga częściowo uwzględniona	Zgodnie z projektowanym art. 8e ust. 1 dyrektor parku narodowego będzie mógł wydawać zarządzenia wyznaczające w parku narodowym obszary, miejsca, obiekty, szlaki, trasy narciarskie, akweny i drogi, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 10, 13, 15-18, 21 i 23, oraz warunki i sposoby korzystania z nich. Podobnie, zgodnie z nowym art. 15 ust. 1a-1c, regionalny dyrektor ochrony środowiska będzie wyznaczał w rezerwacie przyrody obszary, miejsca, obiekty, szlaki, trasy narciarskie, akweny i drogi, o których mowa w ust. 1 pkt 10, 13, 15-18, 21 i 23, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia.
77.	Art. 1 pkt 10	Polskie Towarzystwo Botaniczne	Błąd. Proponowane w projekcie brzmienie jest identyczne z dotychczasowym brzmieniem tego ustępu.	Uwaga niezasadna	Brzmienie nie jest identyczne i zmiana jest konieczna, patrz uzasadnienie W obowiązującej ustawie o ochronie przyrody w art. 23a ust. 5 znajduje się błędne odwołanie do art. 24a ust. 1a. Proponowana zmiana koryguje ten błąd. Przepis powinien odnosić się do art. 24 ust. 1a
78.	Art. 1 pkt 10	Polskie Towarzystwo Ochrony	Z uzasadnienia wynika, że w treści art. 23a ust. 5 odwołanie do art. 24a ma być zamienione na odwołanie do art. 24. Nie podano, jaką wersją ustawy kierują się autorzy projektu. W ujednoliconej wersji ustawy dostępnej na stronie sejmowej znajduje się prawidłowe odwołanie do art.	Uwaga niezasadna	Punktem odniesienia jest tekst jednolity ogłoszony w Dzienniku Ustaw, a nie ujednolicony (nieformalny, udostępniony na stronie Sejmu). Zapis art. 23a ust. 5 zostanie odpowiednio

		Przyrody Salamandra	24. Za to w projekcie zniknął przecinek przed wyrazem „wymaga”, który jest potrzebny. Usunąć można ew. przecinek po wyrazie „zakazów”, choć to niedociągnięcie interpunkcyjne nie ma większego znaczenia dla czytelności tego przepisu.		poprawiony. Przepis powinien odnosić się do art. 24 ust. 1a
79.	Art. 1 pkt 11a	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Skutek zmiany wydaje się odwrotny od podanego w uzasadnieniu jako oczekiwany. Przy obecnym zapisie, dla wymienionych w art. 28 ust. 11 części obszaru Natura 2000 w ogóle nie przystępuje się do sporządzania planu zadań ochronnych, czyli obowiązuje sytuacja, do której według uzasadnienia ma doprowadzić zmiana. W wyniku nowelizacji można by przygotowywać (sporządzać) projekt takiego planu dla tych części, ale nie można by go na końcu ustanowić, czyli doprowadziłoby to do stanu, który w uzasadnieniu przedstawiono jako niekorzystny i wymagający zmiany. Na końcu uzasadnienia dodano kontrowersyjne stwierdzenie, nie mające bezpośredniego związku z tą nowelizacją. Trudno się odnieść do tej propozycji zmiany, gdyż nie bardzo wiadomo, co jest jej rzeczywistym celem i dlaczego ma on być osiągnięty. Dotychczasowe rozwiązanie wydaje się względnie poprawne, a ewentualne zmiany powinny iść w inną stronę.	Uwaga niezasadna	Nie ustanawia się pzo dla tych części obszaru, które są objęte innymi planami zawierającymi zakres pzo.
80.	Art. 1 pkt 11 b	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Korekta odesłania w art. 28 ust. 11d do art. 57 ustawy OOS jest słuszna. Przy okazji można w tym ustępie dodać brakujący przecinek po wyrazie „województw”.	Uwaga redakcyjna zostanie uwzględniona	
81.	Art. 1 pkt 12	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Zamiast dopuszczenia możliwości zezwalania na realizację działań mogących znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, gdy tylko przemawiają za tym konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym, i wobec braku rozwiązań alternatywnych (z zapewnieniem wykonania kompensacji przyrodniczej), zmieniony przepis obligowałby do wyrażenia takiej zgody — nawet jeśli w ocenie organu znaczenie strat będzie większe od znaczenia „koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego”. Będzie też musiał zapewnić kompensację, nawet jeśli w danej sytuacji kompensacja jest niemożliwa. Podważa to sens ochrony obszarów Natura 2000, odbierając organom ochrony przyrody realne możliwości decyzyjne. Może być powodem kolejnych, poważnych konfliktów i naruszeń prawa UE. Zmuszać będzie do fikcyjnych działań kompensujących	Uwaga uwzględniona w części	Zgodnie z art. 6 ust. 4 dyrektywy 92/43/EWG, w przypadku znaczącego oddziaływania planu/przedsięwzięcia na obszar Natura 2000 zgoda może być wydana po spełnieniu trzech przesłanek: 1) brak alternatyw, 2) nadrzędny interes publiczny oraz 3) adekwatna kompensacja przyrodnicza. Jeżeli w danym przypadku przesłanki te występują, wydanie zgody będzie zgodne z wymogami ww. dyrektywy. Wobec powyższego nie jest uzasadnione, aby wydanie zgody uzależniać od uznania organu. Jednocześnie należy wskazać, iż rolą organu, co wynika m.in. z wymogów Kpa, jest przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego co do istnienia ww.

			niekompensowalne straty. Jest to kolejna drastyczna zmiana, w której jako jedyne „uzasadnienie” wpisano, że „uzasadnione jest zniesienie uznania organu w ww. sytuacjach”. Nie podano czym jest ono uzasadnione. Postulujemy wykreślenie tej zmiany. W zamian można ewentualnie rozważyć możliwość sprecyzowania przesłanek, którymi powinien kierować się organ ochrony przyrody przy decydowaniu, czy wyda, czy też nie wyda zezwolenie na takie działania.		przesłanek, zatem nie ma zagrożenia, że organ będzie zobligowany do wyrażenia zgody, jedynie na podstawie twierdzeń podmiotu planującego realizację danej inwestycji. Kwestia ta będzie musiała być udowodniona w toku postępowania. Jednocześnie, aby doprecyzować przedmiotowy przepis, wprowadzono dodatkową zmianę, którą jednoznacznie uzależnia wydanie zgody od możliwości skompensowania strat przyrodniczych.
82.	Art. 1 pkt 12	OTOP	Zmieniony przepis obligowałby organy ochrony przyrody do wyrażenia zgody na działania mogące znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000 i do wykonywania działań kompensacyjnych nawet jeśli w ocenie organu znaczenie strat będzie większe od znaczenia „koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego”. Będzie też musiał zapewnić kompensacje, nawet jeśli w danej sytuacji kompensacja jest niemożliwa. Podważa to sens ochrony obszarów Natura 2000, odbierając organom ochrony przyrody realne możliwości decyzyjne. Może być powodem poważnych naruszeń prawa UE. Zmuszać będzie do fikcyjnych działań kompensujących straty, których nie da się skompensować. Postulujemy wykreślenie tej zmiany.	Uwaga uwzględniona w części.	Jw..
83.	Art. 1 pkt 12	RDOŚ w Gdańsku	W opinii RDOŚ w Gdańsku zastąpienie słowa „może zezwolić”, na „zezwolić”, sprawi że każda inwestycja, która będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, będzie mogła być zrealizowana, nawet jeśli przeprowadzona kompensacja nie zapewni spójności obszaru Natura 2000 i nie pozwoli na zachowanie przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000. Obecnie organ „może zezwolić”, zapewniając wykonanie kompensacji przyrodniczej. Różnica polega nie tylko na fakultatywności zezwolenia, ale i na interpretacji częstej sytuacji, w której odpowiednia kompensacja jest niewykonalna obecnie jest to przesłanka do odmowy, a w nowym brzmieniu byłby to problem do rozwiązania przez organ. Zmieniony przepis wprowadza więc zezwolenie na realizację przedsięwzięcia nawet jeżeli straty będą większe od „koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego”.	Uwaga uwzględniona w części.	Jw..
84.	Art. 1 pkt 12	Towarzystwo Ochrony Przyrody	Z uzasadnienia projektu ustawy „zmieniającej” wynika, że zmiana ta ma służyć WYŁĄCZNIE działalności inwestycyjnej, a nie ochronie przyrody. Jej wprowadzenie faktycznie wesprze niepożądany rozwój na terenie unijnej formy ochrony NIELICZNYCH inwestycji, które mogą znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru natura 2000	Uwaga uwzględniona w części.	Jw..

			— ponieważ jak wynika to ze statystyk - zdecydowana część przedsięwzięć, nawet zaliczanych do tak zwanej I lub II grupy „ocenowej” — do takowych nie należy, co potwierdzają ustalone środowiskowe uwarunkowania ich realizacji oraz przeprowadzone OOŚ, w zakresie wpływu na obszary sieci Natura 2000. Ponadto, odnośnie zmiany treści ważnego dla sieci Natura 2000 przepisu należy zauważyć, że proponowane jego brzmienie, które staje się obligatoryjne dla organu wydającego omawianą zgodę, zakłada iż zawsze przy tego typu przedsięwzięciach można wykonać właściwą (zarówno ilościowo, jak i jakościowo) kompensację przyrodniczą — dedykowaną zapewnieniu spójności i właściwego funkcjonowania sieci Natura 2000 w Polsce. Jest to rozumowanie rażąco błędne, dlatego też zaistnienie, zweryfikowane przebiegiem postępowania administracyjnego, połączonego z udziałem społeczeństwa, WSZYSTKICH trzech przesłanek, wynikających z przepisów unijnych: - nadrzędnego wymogu interesu publicznego, w tym wymogów o charakterze społecznym i gospodarczym, - braku rozwiązań alternatywnych dla przedsięwzięcia, - możliwości wykonania prawidłowej kompensacji, dotyczącej wprost sieci obszarów Natura 2000, powinno, być, tak jak dotychczas, dokonane „bez związania” przez organ wydający decyzję na podstawie art. 34 ust. 1 „uop”, który — co przemawia za zdecydowaniem za NIE DOKONYWANIEM zmiany tego przepisu.		
85.	Art. 1 pkt 12	Komitet Biologii Środowiskowej i Ewolucyjnej PAN	Proponowana zmiana powoduje niezgodne z prawem UE przekazanie podmiotom administracji krajowej wyłącznej odpowiedzialności za decyzje dotyczące działań negatywnie wpływających na obszary Natura 2000. Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 34 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, jeżeli przemawiają za tym konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym, i wobec braku rozwiązań alternatywnych właściwy dyrektor ochrony środowiska lub urzędu morskiego może zezwolić na realizację planu lub działań mogących negatywnie oddziaływać na obszary Natura 2000. Ministerstwo środowiska proponuje, aby zastąpić określenie „może zezwolić” słowem „zezwała”, znosząc tym samym uznaniowość decyzji organu i wprowadzając regulację stanowiącą. Tym samym, to RDOŚ lub dyrektor urzędu morskiego samodzielnie stwierdza, że w określonym przypadku wystąpiły ww. przesłanki, czyli nadrzędność interesu publicznego o charakterze społecznym lub gospodarczym nad interesem publicznym, jakim jest ochrona przyrody. Jest to zapis	Uwaga uwzględniona w części.	Jw..

			sprzeczny z art. 34 ust. 2 pkt 4 oraz brzmieniem art. 6 ust. 4 dyrektywy siedliskowej UE (którego transpozycję stanowi art. 34 Ustawy o ochronie przyrody), stanowiącym, że — w przypadku wpływu na siedliska lub gatunki priorytetowe — ewentualna decyzja musi być poprzedzona pozytywną opinią Komisji Europejskiej. Ministerstwo Środowiska argumentuje, że proponowane rozwiązanie ułatwi realizację inwestycji na terenie obszarów Natura 2000. Jest to zaskakująca argumentacja, ponieważ celem ustawy o ochronie przyrody powinna być — zgodnie z jej nazwą — ochrona przyrody, a nie sprzyjanie interesom inwestorów na obszarach chronionych.		
86.	Art. 1 pkt 12	Towarzystwo na Rzecz Ochrony Przyrody	Negatywnie oceniamy zmiany w art. 34 ust. 1 tj. zobligowanie organu ochrony przyrody do zezwalania na realizację działań mogących znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, gdy tylko przemawiają za tym konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym, i wobec braku rozwiązań alternatywnych; z zapewnieniem wykonania kompensacji przyrodniczej. Zdaniem Towarzystwa na Rzecz Ochrony Przyrody należy pozostawić regionalnym dyrektorom ochrony środowiska prawo (a nie obowiązek) do zezwolenia na realizację takich działań, przy zapewnieniu wykonania kompensacji przyrodniczej.	Uwaga uwzględniona w części.	Jw..
87.	Art. 1 pkt 12	Fundacja Dzika Polska	Projektowana zmiana art. 34 ust. 1 UoOP nakazuje RDOŚ obligatoryjnie wydawać zezwolenia na realizację inwestycji znacząco negatywnie oddziałujących na obszary Natura 2000 w przypadku nadrzędnego interesu publicznego, braku rozwiązań alternatywnych i zapewnienia kompensacji przyrodniczej. Taka zmiana przepisów wydaje się być niezgodna z dyrektywą siedliskową, gdyż przepis będzie się odnosił także do obszarów Natura 2000. Wnioskujemy o rezygnację ze zmiany art. 34 ust. 1 UoOP i pozostawienie tego artykułu w dotychczasowym brzmieniu.	Uwaga uwzględniona w części.	Jw..
88.	Art. 1 pkt 12	Fundacja ClientEarth Prawnicy dla Ziemi	Proponowana w Projekcie zmiana art. 34 ust.1 UOP: a) prowadzi do niezgodnej z prawem Unii Europejskiej implementacji dyrektywy siedliskowej; w szczególności, stoi w sprzeczności z wiążącym Rzeczpospolitą Polską orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej („TSUE”) zobowiązującym do ochrony planowanych obszarów Natura 2000;	Uwaga uwzględniona w części.	Jw..

			b) prowadzi do niejasności interpretacyjnych, które tworzą ryzyko niezgodnego z dyrektywą siedliskową badania przesłanek zastosowania wyjątku przewidzianego w art. 34 ust. 1 UOP, c) jest odmienna od przyjętego przez liczne inne państwa członkowskie sposobu implementacji art. 6 ust. 4 dyrektywy siedliskowej do krajowych porządków prawnych.		
89.	Art. 1 pkt 12	WWF	Fundacja wskazuje, że taka zmiana treści przepisu jest niezgodna z dyrektywą siedliskową, a więc narusza prawo unijne. Po pierwsze przepis będzie się odnosił także do projektowanych obszarów Natura 2000, choć w ich przypadku nie ma możliwości udzielenia zezwolenia na realizację inwestycji negatywnie nań oddziałującą, do czasu zatwierdzenia tych obszarów przez Komisję Europejską (tak Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 22 października 2015 r., sygn. IV SA/Po 530/15 w oparciu o orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE). Po drugie art. 6 ust. 4 dyrektywy siedliskowej w przypadku wydania zgody na inwestycję nakazuje przeprowadzić kompensację przyrodniczą w stopniu, który zapewni ochronę ogólnej spójności sieci Natura 2000. Bez takiej kompensacji wydanie zgody naruszy art. 6 ust. 4 dyrektywy siedliskowej. Tymczasem proponowane brzmienie przepisu nakazuje RDOŚ zezwolić na inwestycję, gdy spełnia ona kryteria nadrzędnego interesu publicznego i braku rozwiązań alternatywnych. Następnie na RDOŚ ciąży obowiązek znalezienia i ustalenia takich działań kompensacyjnych, które ochronią spójność i funkcjonalność sieci Natura 2000. Nie zawsze jednak możliwa jest kompensacja przyrodnicza, która zachowa spójność i funkcjonalność sieci. Mimo to RDOŚ będzie zobligowany do wydania zezwolenia na inwestycję. W takim wypadku z powodów obiektywnych kompensacja przyrodnicza nie będzie odpowiadała wymogom dyrektywy. W związku z powyższym przepis prowadzi do sprzeczności z zapisami dyrektywy siedliskowej. Fundacja postuluje rezygnację ze zmiany art. 34 ust. 1 UoOP i pozostawienie tego przepisu w dotychczasowym brzmieniu.	Uwaga uwzględniona w części.	Jw..
90.	Art. 1 pkt 12	Towarzystwo Stołeczne Ochrony Ptaków	Rozwiązanie to budzi wątpliwości, gdyż proponowane wprowadzenie obowiązku wydawania zezwoleń na realizację inwestycji po spełnieniu określonych przesłanek będzie przyczyniać się do osłabienia ochrony obszarów Natura 2000 (w sytuacji, gdy wykonanie skutecznej kompensacji może okazać się niemożliwe). Propozycja ta powinna zostać odrzucona.	Uwaga uwzględniona w części.	Jw..
91.	Art. 1 pkt	Centrum	Proponowana zmiana słów „może zezwolić” na „zezwała” w art. 1 pkt 12	Uwaga	Jw..

	12	Ochrony Mokrady	projektu ustawy nadaje decyzji regionalnego dyrektora ochrony środowiska (a na obszarach morskich — dyrektora właściwego urzędu morskiego) w sprawie realizacji planu lub działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, charakter automatyczny — tymczasem decyzja taka, w świetle Dyrektywy Siedliskowej Unii Europejskiej, każdorazowo powinna być uwarunkowana spełnieniem wymogu nadrzędnego interesu publicznego, a tak że wykazaniem braku rozwiązań alternatywnych, a w przypadku ich braku — wykonaniem adekwatnej kompensacji przyrodniczej. Wobec powyższego postulujemy zrezygnowanie z tej zmiany.	uwzględniona w części.	
92.	Art. 1 pkt 12	1.Fundacja Greenmind 2.Klub Przyrodników	Aktualne brzmienie art. 34 ust. 1 UOP dopuszcza zezwolenie na realizację przedsięwzięcia mającego znaczące negatywne oddziaływanie na przedmioty ochrony i integralność obszaru Natura 2000 w jednym przypadku: realizacja przedsięwzięcia spełnia wymogi nadrzędnego interesu publicznego, nie istnieją rozwiązania alternatywne a negatywne skutki jego realizacji dla obszaru Natura 2000 można realnie skompensować. Zezwolenie, o którym mowa w UOP, nie jest więc automatyczne, co odpowiada zapisowi art, 6 ust. 4 dyrektywy 92/43/EWG (Dyrektywy Siedliskowej), Co więcej, zgodnie z Dyrektywą Siedliskową, w przypadku gatunków lub siedlisk a znaczeniu priorytetowym, ewentualne zezwolenie poprzedzone musi być opinią KE (mowa a tym w art. 34 ust. 2 UOP). Proponowana w projekcie ustawy zmiana spowoduje, iż RDOŚ lub dyrektor urzędu morskiego będzie musiał wydawać zezwolenia na realizację inwestycji, planu lub działań znacząco negatywnie oddziałujących na obszar(y) Natura 2000 jeśli zaistnieją przesłanki nadrzędnego interesu publicznego i brak będzie rozwiązań alternatywnych. Wydawanie zezwolenia zgodnie z projektem ustawy będzie automatyczne nawet, gdy niemożliwe będzie zapewnienie kompensacji, a w przypadku gatunków i siedlisk priorytetowych opinia KE będzie negatywna. Fundacja uważa, że proponowane w projekcie ustawy nowe brzmienie art. 34 ust. 1 UOP, nadające wydawaniu zezwoleni automatyzm, spowoduje, że zapisy art, 34 ust. 2 UOP będą martwe. Reasumując, proponowana w projekcie ustawy zmiana art. 34 ust. 1 UOP (i jej konsekwencje) jest niezgodna z prawem UE, prowadzić będzie do niezgodności UOP z kluczowymi zapisami Dyrektywy Siedliskowej.	Uwaga uwzględniona w części.	Jw..
93.	Art. 1 pkt 13	RDOŚ w Kielcach	W odniesieniu do form ochrony przyrody wymienionych w art. 44 brak jest uregulowań dot. kompetencji w ramach nadzoru, m.in. finansowania prac pielęgnacyjnych. Mimo zmian kompetencyjnych w zakresie	Uwaga nieuwzględniona	Uwaga dotyczy interpretacji przepisów art. 45 ust. 2 uop. Powyższa uwaga powinna być skonsumowana w drodze pisma GDOŚ w sprawie

			wyznaczania tych form ochrony przyrody gminy w dalszym ciągu kierują do regionalnego dyrektora ochrony środowiska prośby dotyczące konserwacji pomników przyrody. Ponadto zapis art. 45 ustawy ust. 2 cyt. po uzgodnieniu z organem ustanawiającym dana formę ochrony przyrody, jest rozumiany najczęściej, jako uzgodnienie nie z właściwą miejscowo radą gminy/radą miasta, które obecnie posiadają kompetencje w tym zakresie, ale z organem, który jest wskazany w akcie ustanawiającym.		interpretacji przepisów prawa wynikających art. 45 ust. 2 uop.
94.	Art. 1 pkt 13	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Jedną z podstawowych zasad techniki prawodawczej jest to, że w ustawach nie zamieszcza się wypowiedzi, które nie służą wyrażaniu norm prawnych, w tym postulatów, zaleceń, wyjaśnień (patrz np. § 11 Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”). Ta propozycja to wzorcowy przykład takiego przepisu o charakterze instruktażowo-wyjaśniającym. Do tego celu mogą służyć wytyczne, rekomendacje, opinie PROP, poradniki i tym podobne dokumenty, a nie ustawa. Gdyby ten przepis został jednak dodany, równie dobrze można by wymienić jeszcze kilka innych przykładów działań z zakresu ochrony czynnej. Proponujemy zrezygnować z tej zmiany.	Uwaga nieuwzględniona	W praktyce notowano dużą liczbę problemów związanych z trybem wymiany drzew i krzewów obumierających i martwych w alejach lub zgrupowaniach stanowiących pomnik przyrody. W związku z powyższym zaproponowana zmianę należy uznać za zasadną.
95.	Art. 1 pkt 13	Wydział Biologii Uniwersytetu Warszawskiego	Nasze poważne zaniepokojenie budzi także postępująca swoboda zastosowania i liberalizacja definicji „ochrony czynnej”, m. in. w odniesieniu do wymiany drzew i krzewów w obrębie objętych ochroną pomnikową grup lub alej starych drzew - dodanie ust. 6 do art. 44 ustawy o ochronie przyrody. Postulujemy doprecyzowanie tego przepisu i obwarowanie go tak, by ewentualna Wymiana drzew odbywała się w sytuacjach absolutnej konieczności przy pełnym merytorycznym uzasadnieniu, bez znamion jakiegokolwiek uznaniowości.	Uwaga nieuwzględniona	Uchwały rad gmin będą uzgadniane z regionalnymi dyrektorami ochrony środowiska, co daje gwarancje dokonywania wymiany drzew martwych i zamierających w sytuacjach absolutnej konieczności. Ponadto po słowach „zasady wymiany drzew lub krzewów martwych lub obumierających” dodany zostanie zapis „gwarantujące ciągłość funkcji, ze względu, na które pomnik przyrody został powołany”
96.	Art. 1 pkt 13	RDOŚ w Krakowie	Projektowana zmiana daje zbyt duże pole do interpretacji i umożliwia usuwanie najstarszych drzew, które często stanowią siedliska chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt. W uzasadnieniu podano , że zmiana ta ma na celu umożliwienie ochrony całej grupy lub alei drzew lub krzewów stanowiących pomnik przyrody oraz że w uchwale rady gminy można w razie potrzeby określić gatunki, wiek i rozmiary nowych nasadzeń, które zastępując stare osobniki, będą gwarantować ciągłość funkcji przyrodniczych, dla których pomnik przyrody został powołany. Taki cel może być zrealizowany poprzez zastąpienie słów: „zasady wymiany drzew lub krzewów martwych lub obumierających” słowami: „zasady wykonywania nasadzeń zastępczych drzew lub krzewów,	Uwaga częściowo uwzględniona	Uwaga nie może zostać uwzględniona w pełni, ponieważ proponowana zmiana nie daje gwarancji usuwania drzew tylko w wyjątkowych przypadkach (wymiana drzew martwych i obumierających). Jednakże dodany zostanie zapis „gwarantujące ciągłość funkcji, ze względu, na które pomnik przyrody został powołany”

			gwarantujących ciągłość funkcji, ze względu na które pomnik przyrody został powołany". Taki zapis zmniejszy możliwość nadinterpretacji i umożliwi nadzór nad grupami drzew, a szczególnie alejami, które ze względów przyrodniczych i krajobrazowych, a często także kulturowych i historycznych, należą do najcenniejszych pomników przyrody w Polsce. Przekazanie kompetencji w sprawie pomników przyrody w ręce samorządów skutkuje ciągłym zmniejszaniem się liczby tych obiektów w Polsce, a więc jakiegokolwiek przepisy dające większą możliwość usuwania drzew mogą jeszcze przyspieszyć ten proces.		
97.	Art. 1 pkt 14	RDOŚ w Krakowie	W art. 45 ust. 2 zmieniono brzmienie pkt 3 jednak nie uwzględniono tam kwestii wymienionych w uzasadnieniu do ustawy. W uzasadnieniu podano, że zakazy obowiązujące w stosunku do pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo - krajobrazowego nie będą dotyczyły (realizacji) zadań z zakresu obronności kraju w przypadku braku zagrożenia bezpieczeństwa państwa, przy zachowaniu określonych, rygorów, takich jak brak rozwiązań alternatywnych, zagwarantowanie kompensacji przyrodniczej oraz uzgodnienia z organem właściwym dla danej formy ochrony przyrody. W proponowanym zapisie pojawia się jednak tylko uzgodnienie z organem ustanawiającym jedną z ww. form ochrony przyrody. Powinien zostać dodany również zapis o braku rozwiązań alternatywnych, podobnie jak ma to miejsce w aktualnym brzmieniu art. 45 ust. 2 pkt 2.	Uwaga uwzględniona	Proponuje się zapis art. 1 pkt. 14 otrzymał następujące brzmienie: „zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa, a w przypadku zadań z zakresu obronności kraju w przypadku braku zagrożenia bezpieczeństwa państwa oraz braku rozwiązań alternatywnych – po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody”
98.	Art. 1 pkt 14	Oddział Małopolskiego Stowarzyszenia Polskich Architektów w Krajobrazu	Niezbędne jest opracowanie w drodze rozporządzenia, szczegółowego katalogu działań związanych z obronnością państwa w sytuacji braku zagrożenia bezpieczeństwa, możliwych do podejmowania wobec pomników przyrody.	Uwaga nieuwzględniona	Stworzenie katalogu działań związanych z obronnością państwa w sytuacji braku zagrożenia bezpieczeństwa, możliwych do podejmowania wobec form ochrony przyrody nie jest możliwe do uregulowania. Działania związane z obronnością państwa w sytuacji braku zagrożenia bezpieczeństwa będą realizowane w formach ochrony przyrody jedynie w sytuacjach szczególnych, Będą możliwe do realizacji jedynie w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody (radą gminy).
99.	Art. 1 pkt 14 oraz	Fundacja Greenmin	Niezrozumiałe jest zdaniem Fundacji odstępowanie od zakazów dotyczących kolejnych po parkach narodowych i rezerwatach form	Uwaga nieuwzględniona	Działania związane z obronnością państwa w sytuacji braku zagrożenia bezpieczeństwa będą

	uzasadnienie	d	ochrony ze względu na prowadzenie zadań z zakresu obronności kraju poza jednostkami wojskowymi i poligonami. Nie jest zrozumiałe, dlaczego projektodawca chce pozwolić na tak szeroką rezygnację z zakazów wobec form ochrony przyrody w Polsce - uzasadnienie projektu ustawy go nie dostarcza.	ona	realizowane w formach ochrony przyrody jedynie w sytuacjach szczególnych, Będą możliwe do realizacji jedynie w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody (radą gminy).
100.	Art. 1 pkt 14	Polskie Towarzystwo Botaniczne	Projekt przewiduje wyłączenie zakazów wynikających z ochrony pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych wobec wszelkich działań wynikających z wykonywania zadań z zakresu obronności kraju. Wojsko będzie mogło wkroczyć do tego typu obiektów w każdym przypadku — wystarczy tylko uzgodnić to z radą gminy (por. art. 44. ust. 1. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). Wkroczenie wojska nie będzie wymagało wydania zgody przez radę gminy, a jedynie przeprowadzenia uzgodnień przez wojsko (bez względu na wynik tych uzgodnień). Zakazy dotyczące ochrony pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych użytków ekologicznych i parków przyrodniczo-krajobrazowych powinny być utrzymane, za wyjątkiem zagrożenia bezpieczeństwa państwa.	Uwaga nieuwzględniona	Proponuje się zapis art. 1 pkt. 14 otrzymał następujące brzmienie: „zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa, a w przypadku zadań z zakresu obronności kraju w przypadku braku zagrożenia bezpieczeństwa państwa oraz braku rozwiązań alternatywnych – po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody” Działania związane z obronnością państwa w sytuacji braku zagrożenia bezpieczeństwa będą realizowane w formach ochrony przyrody jedynie w sytuacjach szczególnych, Będą możliwe do realizacji jedynie w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody (radą gminy).
101.	Art. 1 pkt 15	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Zamiast uzasadnienia tej propozycji, podano zapewnienie, że „uzasadnione jest zapewnienie wpływu ministra właściwego do spraw środowiska na proces wprowadzania ww. ochrony" [regionalnej ochrony gatunkowej]. Nie podjęto próby wyjaśnienia, czym jest uzasadniona taka zmiana. Do tej pory ta forma ochrony nie była nadużywana. Przeciwnie - stosowano ją bardzo rzadko, gdyż w ustawie zapomniano o wprowadzeniu możliwości derogacji od wprowadzonej na jej podstawie zakazów. Podobnie jak autorzy uzasadnienia, nie potrafimy znaleźć argumentów wskazujących na konieczność odbierania regionalnym dyrektorom ochrony środowiska prawa do samodzielnego wprowadzania ochrony gatunkowej, bez zgody Ministra Środowiska. Jeśli Minister chciałby wprowadzić taką ochronę — ma do tego samodzielne prawo (i może to zrobić także regionalnie). Postulujemy rezygnację z tej zmiany. W zamian należałoby dodać przepis mówiący, że do regionalnej ochrony gatunkowej stosuje się odpowiednio wcześniejsze przepisy dotyczące udzielania zezwoleń na odstępstwa od	Uwaga częściowo uwzględniona	Odstąpiono od wprowadzania zmian w art. 53 ustawy o ochronie przyrody. Podmiotem współstanowiącym akt powszechnie obowiązujący powinien być wyłącznie taki podmiot, który na podstawie przepisów Konstytucji jest wyposażony w kompetencje do stanowienia aktu tego samego rodzaju. Natomiast zgodnie z art. 94 Konstytucji kompetencję do stanowienia aktów prawa miejscowego mają organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej. Uzupełnienie o zapis wskazujący wprost, że RDOŚ może wydawać odstępstwa od wprowadzonej ochrony gatunkowej będzie rozpatrywany w przyszłych zmianach ustawy o ochronie przyrody. W obecnym brzmieniu przepis funkcjonuje wiele lat i jak słusznie zauważyło PTOP Salamandra był stosowany rzadko.

			zakazów.		Regionalni dyrektorzy ochrony środowiska nie sygnalizowali problemów z jego stosowaniem.
102.	Art. 1 pkt 15	OTOP	Do tej pory ta forma ochrony nie była nadużywana. Przeciwnie, stosowano ją bardzo rzadko. Nie są nam znane argumenty wskazujące na konieczność odbierania regionalnym dyrektorom ochrony środowiska prawa do samodzielnego wprowadzania ochrony gatunkowej, bez zgody Ministra Środowiska. Jeśli Minister chciałby wprowadzić taką ochronę - ma do tego samodzielne prawo (i może to zrobić także regionalnie). Postulujemy rezygnację z tej zmiany.	Jw.	Jw.
103.	Art. 1 pkt 15	Polskie Towarzystwo Botaniczne	Regionalny dyrektor ochrony środowiska będzie mógł wprowadzić ochronę gatunkową w skali województwa pod warunkiem, że otrzyma zgodę Ministra. To uzależnienie dodatkowo utrudni wprowadzanie tego typu ochrony. Może to spowodować, że art. 53, obecnie wykorzystywany w niewielkim stopniu, w przyszłości stanie się "martwym przepisem". Regionalny dyrektor ochrony środowiska zna specyfikę i potrzeby ochrony przyrody na podlegającym mu obszarze. Zaproponowane w Projekcie ograniczenie kompetencji dyrektora regionalnego w tym względzie nie jest potrzebne.	Jw.	Jw.
104.	Art. 1 pkt 15	Klub Przyrodniczków	Zmiana w art. 53 ustawy jest zbędna, nie ma potrzeby wprowadzania wojewódzkiej ochrony gatunkowej (art. 53 ustawy) uzgadniać wyprzedzająco z ministrem.	Jw.	Jw.
105.	Art. 1 pkt 15	RDOŚ w Kielcach	W art. 15 ust. 1 pkt 15 wprowadza się zmianę dotyczącą wyznaczania w planach ochrony lub zadaniach ochronnych, szlaków i tras narciarskich, jednak w dalszym ciągu pozostają w starym brzmieniu zakazy dotyczące palenia ognisk, zbioru dziko występujących roślin i grzybów (...), wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, ruchu pojazdów, używania łodzi motorowych czy biwakowania w parku narodowym i rezerwacie przyrody (pkt. 10, 13, 17, 18, 21, 23).	Uwaga uwzględniona.	Kwestia została poruszona w pkt 63 i 64.
106.	Art. 1 pkt 15	Towarzystwo Stołeczne Ochrony Ptaków	Regionalny dyrektor ochrony środowiska może wprowadzić na terenie województwa, na czas określony, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, ochronę gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, nieobjętych ochroną określoną w przepisach, o których mowa w art. 48-50, a także właściwe dla nich zakazy wybrane spośród zakazów, o których mowa w art. 51 ust. 1 i 1a oraz art. 52 ust. 1 i 1a, a także odstępstwa od zakazów wybrane spośród odstępstw, o których mowa w art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 2. Regionalny dyrektor wydaje ww. zarządzenie w oparciu o przesłanki merytoryczne i dobrą znajomość	Jw.	Jw.

			sytuacji ochrony przyrody w regionie, nie widzimy więc potrzeby wprowadzania obowiązku dodatkowej zgody ministra środowiska. Proponowana zmiana nie powinna być wprowadzona, ponieważ niepotrzebnie wydłuży procedurę administracyjną w przypadkach, gdy właściwa ochrona przyrody będzie zależała od szybkiego i sprawnego działania regionalnego dyrektora ochrony środowiska.		
107.	Art. 1 pkt 15	WWF	Zakładana zmiana nadmiernie centralizuje podejmowanie decyzji dotyczących spraw lokalnych. Minister, jako organ centralny, nie ma szczegółowej wiedzy na temat lokalnych potrzeb przyrodniczych, stąd uzyskiwanie jego zgody na wprowadzenie lokalnej ochrony będzie stanowić nadmierną biurokrację, jak też barierę w szybkim doraźnym przeciwdziałaniu lokalnym nagłym zagrożeniom. W związku z powyższym Fundacja postuluje pozostawienie art. 53 UoOP w dotychczasowym brzmieniu.	Jw.	Jw.
108.	Art. 1 pkt 16	RDOŚ w Krakowie	W art. 60 po ust. 3 dodaje się ust. 3a., który pozwala na ustalenie większej strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową niż określone w rozporządzeniu w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. Zmiana ta umożliwi ustalanie stref ochrony o granicach lepiej dostosowanych do sytuacji terenowej oraz do wymagań gatunków objętych ochroną. Ponieważ większość stref znajduje się na gruntach Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych, do tej pory pojawiał się problem rozbieżności granic strefy i wydzieleni leśnych. Wprowadzenie takich zmian jest więc pozytywne, należy jednak rozszerzyć zapis o strefy ochrony roślin i grzybów, aby przy ich ustalaniu również nie napotykać problemu rozbieżności granic strefy i podziału powierzchniowego lasów.	Uwaga uwzględniona	Brzmienie ust. 3a zmieniono następująco: „3a. Strefy ochrony, o których mowa w ust. 3, po uzgodnieniu z właścicielem lub zarządcą terenu, mogą być większe niż określone w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 48-50 ustawy.”
109.	Art. 1 pkt 16	OTOP	Ustawa nie określa sposobu ustanawiania rozmiarów stref w rozporządzeniu. Możliwe jest zarówno podawanie rozmiarów maksymalnych, minimalnych, jak i widełek. Można także podać inne, bardziej złożone zalecenia. Projekt ten uzależnia możliwość istnienia stref o rozmiarach większych od podanych w aktualnym rozporządzeniu od zgody zarządcy lub właściciela. Ponieważ w przepisach przejściowych do ustawy nowelizującej nie przedłużono istnienia dotychczas utworzonych stref - wszystkie istniejące strefy, które mają obecnie większe rozmiary od aktualnie podanych w rozporządzeniu, przestałyby istnieć z chwilą wejścia tej nowelizacji w życie. Jest to poważny błąd tego	Uwaga nieuwzględniona	Strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową są ustalane przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w drodze decyzji administracyjnej wydawanej na podstawie art. 60 ust. 3 pkt 3 ustawy upoważniającej i decyzje ustalające te strefy pozostają ważne niezależnie od wydania projektowanej zmiany. Art. 60 ust. 3 pkt 3 nie ulega natomiast zmianie, gdyż dodawany jest jedynie nowy zapis, umożliwiający tworzenie stref większych niż dotychczas było to określone w

			projektu. Gdyby zmiana ta miała zostać wprowadzona, należy uzupełnić ją o przepis utrzymujący dotychczas utworzone strefy.		przepisach. W związku z powyższym nie istnieje nawet podstawa do wygaszenia decyzji, które to działanie należałoby podjąć w przypadku kiedy podstawa prawna zostałaby usunięta.
110.	Art. 1 pkt 16	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Ustawa nie określa sposobu ustanawiania rozmiarów stref w rozporządzeniu. Możliwe jest zarówno podawanie rozmiarów maksymalnych, minimalnych, jak i widełek. Można także podać inne, bardziej złożone zalecenia. Proponowana zmiana mogłaby być pomocna, jeśli miałyby zostać zachowana praktyka podawania w rozporządzeniu rozmiarów maksymalnych, choć podobny efekt można by osiągnąć korygując rozporządzenie. Projekt ten wprowadza jednak dodatkową istotną zasadę — uzależnia możliwość istnienia stref o rozmiarach większych od podanych w aktualnym rozporządzeniu od zgody zarządcy lub właściciela. ponieważ w przepisach przejściowych do ustawy nowelizującej nie przedłużono istnienia dotychczas utworzonych stref — wszystkie istniejące strefy, które mają obecnie większe rozmiary od aktualnie podanych w rozporządzeniu, przestałyby istnieć z chwilą wejścia tej nowelizacji w życie. Jest to poważny błąd (lub celowa wada) tego projektu. Gdyby zmiana ta miała zostać wprowadzona, należy uzupełnić ją o przepis utrzymujący dotychczas utworzone strefy.	Uwaga nieuwzględniona	Strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową są ustalane przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska w drodze decyzji administracyjnej wydawanej na podstawie art. 60 ust. 3 pkt 3 ustawy upoważniającej i decyzje ustalające te strefy pozostają ważne niezależnie od wydania projektowanej zmiany. Art. 60 ust. 3 pkt 3 nie ulega natomiast zmianie, gdyż dodawany jest jedynie nowy zapis, umożliwiający tworzenie stref większych niż dotychczas było to określone w przepisach. W związku z powyższym nie istnieje nawet podstawa do wygaszenia decyzji, które to działanie należałoby podjąć w przypadku kiedy podstawa prawna zostałaby usunięta.
111.	Art. 1 pkt 16 dot. art. 60 uop	RDOŚ w Białymstoku	Ostatnie wichury w woj. podlaskim wskazały potrzebę wprowadzenia zmian w art. 60 ustawy. Obecnie w strefach ochrony, bez zezwolenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, zabrania się m.in. wycinania drzew lub krzewów. Taki stan rzeczy powoduje paraliż administracyjny, bowiem wydanie decyzji na wycinkę drzew wymaga wniosku Nadleśnictwa w którym podaje się ilość drzew, stan zasiedlenia gniazda (w przypadku stref ptasich), odległość drzew od gniazda. Ponadto Nadleśnictwo za wydanie decyzji uiszcza opłatę skarbową. Należy zaznaczyć, że część drzew po burzach, huraganach itp. Jest zwieszonych nad szlakami i drogami powodując zagrożenie bezpieczeństwa. W związku z powyższym zasadnym byłoby wprowadzenie odstępstwa (tak jak to zrobiono w rezerwatach przyrody) – „Zakaz wyżej wymieniony nie dotyczy prowadzenia działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym”. Takie odstępstwo pozwoli leśnikom na szybkie podjęcie działań w terenie.	Uwaga nieuwzględniona	Ekstremalne zjawiska pogodowe nie są niczym nowym ani niezwykłym w przyrodzie. W sytuacji, kiedy zniszczenia w drzewostanie następują w obrębie istniejącej strefy ochrony, tak czy inaczej powinna nastąpić weryfikacja, czy stanowisko chronione strefą nadal jest aktywne. Ponadto, wymaga podkreślenia iż ustawa o lasach przewiduje właśnie ten przypadek i dopuszcza wprowadzenie przez nadleśniczego zakazu wstępu do lasu w sytuacji kiedy drzewostany lub runo leśne zostały znacznie uszkodzone. Zakaz zapewnia wtedy bezpieczeństwo ludziom - np. w lesie, w którym przeszedł huragan, nadłamane drzewa stanowią dla ludzi duże zagrożenie. Konieczność uprzątnięcia drzew z leśnych szlaków komunikacyjnych powszechnie dostępnych dla ludzi w celu zapewnienia im bezpieczeństwa nie

					uzasadnia więc wprowadzania ogólnego odstępstwa od zakazów obowiązujących w strefach na terenie całego kraju. Należy nadto zauważyć, że w strefach ochrony zabronione jest przebywanie osób, z wyjątkiem właściciela nieruchomości objętej strefą ochrony oraz osób sprawujących zarząd i nadzór nad obszarami objętymi strefą ochrony, oraz osób wykonujących prace na podstawie umowy zawartej z właścicielem lub zarządcą. Zawieszanie drzew nad szlakami nie dotyczy więc stref, gdyż nie ma tam szlaków.
112.	Art. 1 pkt 17 lit. a	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	1. Kierunek zmiany jest słuszny. 14-dniowy termin wydania opinii jest w wielu przypadkach nierealistyczny, gdyż jak słusznie wskazano w Uzasadnieniu — opinia często wymaga konsultacji, np. z innymi organami, z ekspertami zewnętrznymi lub Grupą ds. Przeglądu Naukowego (SRG). Należy jednak zwrócić uwagę, że 90 dni nadal nie zawsze będzie terminem realnym, mimo najlepszej woli i starań organu naukowego. Można go uznać za wystarczający w przypadku konsultacji z organami państw trzecich i ekspertami. Jeśli w ciągu 30 /15 dni od wysłania zapytania nie udaje się otrzymać wyjaśnień od organu państwa trzeciego, można wydać opinię w oparciu o dostępne dane, traktując brak odpowiedzi jako znaczącą wskazówkę. Jednak sytuacja wygląda inaczej w przypadku konsultacji z SRG, które czasami są obowiązkowe, a rozstrzygnięcia tego organu są w zasadzie wiążące. SRG spotyka się przeciętnie co 3 miesiące, ale czasami jest to nieco więcej. Pomiędzy spotkaniami można próbować zastosować procedurę korespondencyjną ustalania opinii, jednak wymaga ona konsensusu wszystkich państw. Wystarczy sprzeciw jednego państwa — a na rozstrzygnięcie trzeba czekać do najbliższego posiedzenia SRG. Zdarza się też, że SRG nie podejmuje decyzji i prosi Komisję UE o przeprowadzenie w pierwszej kolejności dodatkowych konsultacji czy zebranie niezbędnych danych. Oznacza to, że przy niekorzystnym zbiegu okoliczności, bez żadnej winy ze strony polskiego organu naukowego konsultacje mogą wymagać dłuższego czasu. Należałoby więc (zwłaszcza jeśli za niedotrzymanie terminu nakłada się sankcje finansowe) przewidzieć, że w przypadku konieczności konsultacji z SRG termin ten może zostać przedłużony do 14 dni po uzyskaniu z SRG potrzebnej opinii czy innego rozstrzygnięcia. 2. Projekt nie przewiduje bardzo istotnej zmiany, postulowanej od wielu	1. Uwaga przyjęta 2. Uwaga przyjęta 3. Uwaga nieprzyjęta.	3. Poza zakresem nowelizacji

			lat. Nie ma obecnie jasności, czy opinie organu naukowego powinny być wydawane w formie postanowień, do których stosuje się zasady kodeksu postępowania administracyjnego. Organ naukowy jest w świetle kpa organem administracji na podstawie art. 5 § 2 pkt 3 w związku z art. 1 pkt 2 tej ustawy. Tego się nie zmieni i nie ma takiej potrzeby. Problem leży nie w rodzaju dokumentu wydawanego przez ten organ (postanowienie, czy coś innego), ale w procedurze odwoławczej (zgodnie z art. 16 pkt 3 kpa organem odwoławczym od opinii PROP jest Minister Środowiska, co jest sprzeczne z zasadami CITES i prawem UE, gdzie organ zarządzający nie może mieć wpływu na opinie organu naukowego — art. 13 ust. 2 rozp. Rady nr 338/97). Właściwym rozwiązaniem jest dodanie do ustawy zapisu, że opinii organu naukowego CITES nie dotyczą postanowienia art. 106 § 2 i 5 kpa (w przypadku § 5 chodzi przede wszystkim o prawo do zażalenia, a nie o formę postanowienia). Takie rozwiązanie jest stosowane także w innych ustawach. 3. Wszystkie zmiany dotyczące regulowania działania PROP jako organu naukowego CITES są dalece niewystarczające. Zgodnie z zasadami CITES organ naukowy powinien być całkowicie niezależny od organu zarządzającego CITES. Obecne usytuowanie Rady przy Ministrze Środowiska, który jest jednocześnie organem zarządzającym CITES, tego nie zapewnia. Dodatkowo — opinie dotyczące CITES stanowią obecnie ponad 90% opinii PROP, a muszą być przygotowywane przez niewielką grupę członków PROP nie zawsze przygotowanych merytorycznie. PROP nie ma możliwości samodzielnego zatrudnia ekspertów, decydowania o udziale w spotkaniach organów CITES itp. Stąd od wielu lat postulowane jest przebudowanie układu obu organów. Organem zarządzającym powinna być GDOŚ (zajmująca się tematami pokrewnymi — ochroną gatunkową, gatunkami inwazyjnymi, gatunkami niebezpiecznymi), a organ naukowy CITES powinien być odrębną jednostką, z pracownikami etatowymi, możliwością kontraktowania ekspertów oraz własnym budżetem.		
113.	Art. 1 pkt 17 lit. b	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Słusznie zdiagnozowano problem — opracowanie setek opinii nieodpłatnie jest nierealne, niewłaściwe i niesprawiedliwe. Poprawnie oceniono skalę problemu (ok. 500 opinii rocznie, średnio 6 ha/opinię, przy czym liczba opinii rośnie). Jednak sposób wyliczania stawki jest błędny, proponowana metoda rozliczania niewłaściwa, a całe rozwiązanie dalece niewystarczające. 1. W uzasadnieniu błędnie powołano się na nieaktualne od dawna akty	1. Uwaga częściowo przyjęta 2. Uwaga nieprzyjęta 3. Uwaga nieprzyjęta	1. W OSR uaktualniono stawkę godzinową. Doświadczenia ostatnich miesięcy pokazały mniejszą średnią czasochłonność przygotowywanych opinii, co też zostało uaktualnione w OSR. Brak zmian w projekcie ustawy w zakresie kwoty przysługującej za opinię.

		prawne i stawki godzinowe dla biegłych. Obecnie obowiązuje Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu karnym (Dz. U. 2013.0.508), które ustala stawkę dla biegłego ze stopniem doktora na poziomie 2,55% kwoty bazowej. Kwota bazowa na rok 2016 [Dz. U z 2016 r. poz. 278] wynosi, jak poprawnie podano, 1766,46 zł. Oznacza to, że stawka godzinowa wynosi 45,04 zł, a nie, jak przyjęto, 42 zł. Czyli za 6 godzin daje to kwotę ok. 270 zł. 2. Wyjaśniono, że zaproponowano obniżoną stawkę za te opinie, w stosunku do stawki dla biegłych, gdyż „członkowie PROP, w odróżnieniu od biegłych sądowych, nie ponoszą pewnych kosztów np. związanych z obiegiem dokumentów”. Świadczy to o nieznajomości zasad rozliczania kosztów pracy biegłego. Podane stawki dotyczą wyłącznie pracy. Wszelkie dodatkowe koszty biegłego — w tym np. dotyczące „obiegu dokumentów” — są zwracane dodatkowo, na podstawie zestawienia przedstawianego na karcie pracy. Brak więc podstaw do obniżania stawki na podstawie powodów podanych w uzasadnieniu. 3. W ustawie napisano, że wynagrodzenie będzie płacone osobie za „projekt ostatecznej opinii”. W uzasadnieniu dodatkowo wyjaśniono, że wynagrodzenie „będzie wypłacane za opracowanie projektu jednej ostatecznej opinii, niezależnie od liczby osób biorących udział w jego przygotowywaniu”. Czyli np. jeśli w wersji ostatecznej ktoś zmienił 3 wyrazy, ta osoba dostanie wynagrodzenie, a nie autor większości? Jakże jest uzasadnienie takiego niesprawiedliwego rozwiązania? Czy zmierza ono do sugerowania członkom Rady niezgodnego z prawem „nieformalnego” dzielenia się następnie otrzymanym wynagrodzeniem? Brak racjonalnych powodów do tworzenia tak dziwnego rozwiązania. Oczywiście — stawka powinna być płacona raz za jedną opinię, ale przy rozliczaniu okresowym (np. raz na kwartał czy raz na pół roku) brak przeszkód, by przy rozliczaniu nie można było dzielić wynagrodzenie pomiędzy autorów wg podanego przez nich ich udziału procentowego w danej pracy. Najczęściej i tak projekt przygotowuje zasadniczo jedna osoba, ale nie musi to być wcale wersja ostateczna, a zdarzają się też współautorstwa. 4. Nie wiadomo dlaczego projekt nowelizacji ustawy zawęży możliwość wypłaty wynagrodzenia wyłącznie do członków PROP. PROP (jako ciało kolegialne) jest organem odpowiedzialnym za	4-7. Uwagi nieprzyjęte 8. Uwaga nieprzyjęta	2. Stawki dla biegłych sądowych potraktowano jedynie jako punkt odniesienia. Zmiany w uzasadnieniu – nie pociągają za sobą zmian w ustawie 3. PROP wskazuje osoby uprawnione do otrzymania wynagrodzenia 4-7. Poza zakresem nowelizacji 8. Terminowość pracy dotyczy całego organu, który tworzą poszczególni jego członkowie
--	--	---	---	---

		ostateczne przyjęcie opinii, jednak w Radzie nigdy nie będzie specjalistów ze wszystkich dziedzin i od wszystkich grup organizmów. Brak merytorycznych powodów, by projekty opinii nie mogły być przygotowywane przez specjalistów zewnętrznych, a następnie przyjmowane przez Radę. Przy szacowanej przyszłej liczbie 600 opinii rocznie i zaledwie kilku członkach Rady znających zagadnienie, może to być rozwiązanie konieczne dla zapewnienia poprawnego merytorycznie, płynnego i terminowego działania organu naukowego. Dlatego wynagrodzenie należy wypłacać autorom projektów, niezależnie od ich przynależności (nie ma to wpływu na koszty). 5. Rozwiązanie, że płatne są jedynie projekty opinii związanych z CITES, a pozostałe nie, wprowadza niesprawiedliwe rozróżnienie i wartościowanie pracy różnych osób. Tymczasem opinie innych komisji Rady są często znacznie bardziej pracochłonne i także bardzo potrzebne. Wprowadzenie jednolitej zasady płatności za wszystkie projekty opinii (przynajmniej tych przygotowywanych na wniosek organów państwowych), niewiele zwiększałoby koszty, gdyż udział opinii na tematy inne niż CITES nie przekracza obecnie 10% stanowisk PROP. 6. Przygotowywanie opinii to nie jedyne poważne obciążenie członków PROP, związane z wykonywaniem obowiązków organu naukowego CITES. Członkowie Rady muszą uczestniczyć w spotkaniach SRG w Brukseli (4 razy do roku co najmniej po 2 dni delegacji), powinni uczestniczyć w spotkaniach komitetów technicznych CITES (ds. Roślin i ds. Zwierząt — każde spotkanie średnio tydzień delegacji zagranicznej), wspierać delegację krajową podczas Konferencji Stron (2 tygodnie), a także uczestniczyć w różnych warsztatach, grupach roboczych, szkoleniach, misjach, seminariach, spotkaniach tematycznych... Każde z tych spotkań wymaga kilku dni przygotowań i analizy setek stron dokumentów. Biorący udział w tych samych lub analogicznych spotkaniach pracownicy Ministerstwa robią to w ramach swoich obowiązków służbowych i otrzymują za poświęcany czas wynagrodzenie. Tymczasem członkowie organu naukowego muszą na ten czas brać urlopy z jednostek macierzystych i wykonywać tę pracę nieodpłatnie. Jest to nieracjonalne, niesprawiedliwe i stanowi niechlubny wyjątek wśród krajów UE. Należy przewidzieć wynagrodzenie także za ten rodzaj pracy. 7. Projekt nadal nie podejmuje próby rozwiązania innych problemów finansowych związanych z funkcjonowaniem organu naukowego, jak np. wynagrodzeń i zwrotów kosztów podróży		
--	--	---	--	--

			związanych z przeprowadzaniem obowiązkowych kontroli terenowych (np. przy potwierdzaniu warunków przetrzymywania zwierząt czy opiniowaniu wniosków o wpis różnych podmiotów do różnych rejestrów CITES). 8. W projekcie wpisano zasadę, że jeśli PROP nie dostarczy opinii Ministerstwu w ustalonym terminie, autor projektu nie otrzyma za niego wynagrodzenia (nawet jeśli projekt przekazał Radzie w terminie). Jest to kolejne niesprawiedliwe i dziwaczne rozwiązanie. Przenosi odpowiedzialność za terminowość pracy organu kolegialnego na indywidualne osoby. Dlaczego nie wprowadzono w ustawie takich obostrzeń w odniesieniu do wynagrodzeń pracowników Ministerstwa, GDOŚ czy rdoś za terminowe wydawanie decyzji przez te organy? Należy założyć, że autorzy projektów będą je przygotowywali na podstawie jakichś umów (zapewne o dzieło, z przeniesieniem majątkowych praw autorskich). To w tych umowach, a nie w ustawie, należy wpisywać (zgodne z Kodeksem cywilnym) środki dyscyplinujące terminowość pracy autorów projektów opinii. Omawiane tu rozwiązanie można traktować jedynie jako ew. tymczasowe złagodzenie problemu. Jak widać z omówionych wyżej błędów i problemów szczegółowych — w państwie o wielkości i skali handlu chronionymi gatunkami takimi jak w Polsce, najwłaściwszym rozwiązaniem byłoby powierzenie funkcji organu naukowego CITES odrębnemu ciału, z własnym budżetem, pracownikami merytorycznymi i administracyjnymi, możliwością zawierania umów i zlecania zadań.		
114.	Art. 1 pkt 18 lit. g	RDOŚ w Krakowie	Wprowadzenie w art. 63 ust. 8 obowiązku wykonywania przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska corocznych kontroli aktualizacji katalogu okazów roślin prowadzonego przez instytucje naukowe lub naukowców, jak również w art. 63a (dodawanym do ustawy) — kontroli w zakresie spełniania warunków określonych w zaświadczeniu o wpisie do rejestru zakładów upoważnionych do pozyskiwania, przetwarzania, pakowania lub przepakowywania kawioru przeznaczonego do wywozu do krajów trzecich lub w celu obrotu na obszarze Unii Europejskiej, to nakładanie kolejnych zadań na regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Należy podkreślić, że liczba zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska stale wzrasta, a charakter tych zadań wciąż się zmienia. Oprócz kompetencji administracyjnych, takich jak wydawanie decyzji z zakresu ochrony gatunkowej, uzgadnianie bardzo dużej liczby projektów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, studiów i planów	Uwaga częściowo przyjęta	Zasadne jest zmniejszenie częstotliwości okresowych kontroli instytucji naukowych do nie rzadziej niż raz na trzy lata. Ze względu na specyfikę działalności zakładów kawiorowych i status ochronny gatunków będących przedmiotem ich działalności, zarówno przepisy CITES jak i UE wprowadziły szereg obowiązków związanych z wdrażaniem przepisów z nimi związanych. Na gruncie krajowym niezbędne jest zapewnienie kontroli prawidłowości ich realizacji, dlatego niezbędna jest coroczna kontrola ww. zakładów.

			miejscowych, podejmowanie zabiegów czynnej ochrony przyrody, dochodzą w dużej liczbie zadania takie jak szacowanie szkód powodowanych przez zwierzęta chronione oraz pozyskiwanie pozabudżetowych środków finansowych na realizację działań z zakresu czynnej ochrony przyrody i ich rozliczanie. Kontrole w projektowanym zakresie wykraczają poza kompetencje regionalnego dyrektora ochrony środowiska i to nie ten organ powinien je prowadzić. Natomiast sama częstotliwość kontroli (corocznie) jest zbyt duża. Skoro ogrody zoologiczne, botaniczne i ośrodki rehabilitacji zwierząt powinny być kontrolowane nie rzadziej niż raz na trzy lata, kontrole z art. 63 ust. 8 i 63a też nie powinny odbywać się co roku.		
115.	Art. 1 pkt 18	RDOŚ w Łodzi	- lit. a: W art. 63 po ustępie 1 wart. 1, proponuje się dodać ustęp 1a o brzmieniu: „1a. rejestr, o którym mowa w ust. 1 minister właściwy do spraw środowiska udostępnia regionalnym dyrektorom ochrony środowiska.” Dostęp do rejestru jest istotny w kontekście obowiązków kontrolnych regionalnego dyrektora, o których mowa w art. 63 ust. 8 ustawy o ochronie przyrody. - lit. g : W art. 63 ust. 8 częstotliwość kontroli raz na dwa, trzy lata, a nie corocznie, wydaje się wystarczająca.	Uwaga częściowo przyjęta	Rejestr jest dostępny publicznie na stronie: https://cites.org/eng/cms/index.php/component/cp/country/PL/cites-registers/ Zasadne jest zmniejszenie częstotliwości okresowych kontroli instytucji naukowych do nie rzadziej niż raz na trzy lata.
116.	Art. 1 pkt 18	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	1. Nie do końca jest jasne, dlaczego postanowiono przenieść do polskiego prawa zasady dotyczące prowadzenia akurat tego rejestru, oraz rejestru zakładów produkujących kawior (pkt 19 projektu), a pominięto zupełnie inne rejestry, które zgodnie z przepisami CITES i UE krajowy organ zarządzający CITES powinien prowadzić: • podmiotów, które mogą korzystać z uproszczonych procedur w handlu próbkami biologicznymi [art. 18 ust. 1 lit. a rozp. Komisji 865/2006]; • podmiotów, które mogą korzystać z uproszczonych procedur w handlu martwymi okazami (na podstawie dokumentów wydawanych in blanco) [art. 19 ust. 1 lit. b rozp. Komisji 865/2006]; • okazów objętych świadectwami dla wystawy objazdowej [art. 33 ust. 1 lit. a rozp. Komisji 865/2006]; • okazów objętych świadectwami własności prywatnej [art. 40 ust. 1 lit. a rozp. Komisji 865/2006]; • okazów objętych świadectwami dla instrumentu muzycznego [art. 44k lit. a rozp. Komisji 865/2006];	1. Uwaga nieprzyjęta 2. Uwaga przyjęta 3. Uwaga niezasadna 4. Uwaga przyjęta	1. Poza zakresem nowelizacji 3. Przepisy znajdujące się w ustawie wdrażają zalecenia zawarte w rezolucji 11.15

		• procentowej ilości okazów gatunków wymienionych w aneksach A i B do rozp. Rady 338/97, które były martwe w momencie wprowadzenia na terytorium Unii Europejskiej [art. 69 ust. 3 rozp. Komisji 865/2006]; Warto zwrócić uwagę, że w przypadku wymienionych wyżej dwóch pierwszych rodzajów podmiotów mamy do czynienia z podobną sytuacją jak w przypadku instytucji rejestrowanych na podstawie Rezolucji 11.15. Powinny one spełniać pewne kryteria, podlegać kontroli itp. Tymczasem ustawa o ochronie przyrody oraz omawiany projekt w ogóle je pomija. 2. W uzasadnieniu podano, że głównym celem zmiany jest uzupełnienie listy podmiotów, które mogą być rejestrowane, o „naukowców, zgodnie z rezolucją nr 15 Jedenastego Posiedzenia Konferencji Stron”. Jest to o tyle dziwne, że Rezolucja 11.15 w obecnym brzmieniu zdecydowanie nie przewiduje możliwości rejestrowania pojedynczych naukowców. Choć tekst Konwencji, a za nim przepisy EU, wymieniają jako podmioty mogące korzystać z tych uproszczeń zarówno instytucje naukowe jak i indywidualnych naukowców, uszczegóławiająca zasady Rezolucja 11.15 przewiduje obecnie możliwość rejestracji (co jest warunkiem korzystania z etykiet) jedynie instytucji naukowych. W rekomendacji e(vii) tej Rezolucji napisano, że indywidualni naukowcy, którzy dysponują prywatnymi kolekcjami, aby skorzystać z dobrodziejstw tych uproszczonych zasad powinni afiliować się przy zarejestrowanych instytucjach i należy ich do tego zachęcać. Nowelizacja jest więc zasadniczo sprzeczna z tą Rezolucją! Gdyby ją przyjęto w proponowanym brzmieniu, Minister Środowiska byłby ustawowo obligowany do rejestrowania (a więc nadawania uprawnień do korzystania z etykiet) osób fizycznych, co byłoby sprzeczne z obowiązującymi zasadami CITES. 3. Podstawową wadą obecnego brzmienia art. 63 jest to, że podana w nim lista wymagań, które powinien spełnić podmiot, aby zostać wpisany do rejestru, jest w kilku punktach niezgodna z wymaganiami wynikającymi z Rezolucji 11.15, a niektóre warunki zupełnie pominięto. Na podstawie zawartych w Rezolucji rekomendacji e (i) oraz e (vi), zarejestrować można te instytucje, które według najlepszej wiedzy organu zarządzającego CITES, który zasięga w tym względzie obowiązkowej opinii organu naukowego CITES, spełniają następujące standardy: A. Zbiory okazów zwierząt i roślin, oraz związane z nimi rejestry są trwale przechowywane i objęte profesjonalną opieką kuratorską. B. Okazy [stanowiące część kolekcji] są dostępne dla wszystkich		
--	--	--	--	--

		upoważnionych [lub kompetentnych - ang. qualified] użytkowników, w tym z innych instytucji. C. Wszystkie udostępnienia [okazów] są odpowiednio rejestrowane w trwałym katalogu. D. Prowadzona jest trwała ewidencja wypożyczeni oraz przekazywania [okazów] do innych instytucji. E. Okazy są uzyskiwane przede wszystkim do badań, które zostaną przedstawione w publikacjach naukowych. F. Okazy są spreparowane [lub inaczej przygotowane — ang. prepared] i zbiory urządzone w sposób zapewniający ich użyteczność. G. Dokładne [i poprawne — ang. accurate] dane [na temat okazów] są utrzymywane na etykietach okazów, w trwałych katalogach i innych ewidencjach. H. Nabywanie i posiadanie okazów jest [i było] zgodne z prawem państwa, w którym dana instytucja naukowa się znajduje. I. Wszystkie okazy gatunków wymienionych w Załączniku I [CITES] są w sposób trwały i zcentralizowany przechowywane pod bezpośrednią kontrolą tej instytucji naukowej, i są zarządzane w taki sposób, aby uniemożliwić korzystanie z takich okazów do dekoracji, jako trofeów lub innych celów niezgodnych z zasadami Konwencji. - Jeśli projektodawcy nowelizacji uważają, że przy wprowadzaniu zasad rejestracji nie wystarczy odesłanie do przepisów UE (które odsyłają do z kolei do Konwencji), nowelizacja ta powinna przede wszystkim ściśle dostosować wymagania wobec rejestrowanych instytucji do zapisów Rezolucji. Ogólne odesłanie do zasad wynikających z prawa UE i Konwencji CITES byłoby jednak lepsze, gdyż nie wymagałoby nowelizacji ustawy po każdej drobnej zmianie tekstu Rezolucji. 4. Nowelizacja wprowadza też obowiązek corocznej kontroli zarejestrowanych instytucji, co można by uznać za zmianę korzystną. Jednak nie usunięto zasadniczego błędu — nadal zapisy ustawy nie dają podstawy do wykreślenia z rejestru instytucji, która nieprawidłowo wykorzystuje etykiety, która przekazuje okazy na podstawie etykiet jednostkom do tego nieupoważnionym, która wykorzystuje otrzymane na podstawie etykiet okazy do celów innych niż naukowe (np. wyłącznie dydaktycznych czy wystawienniczych) itp. Tymczasem to powinny być podstawowe przesłanki do wykreślenia z rejestru. Jak widać, projekt tej zmiany jest źle przygotowany i wymaga opracowania od nowa, w oparciu o rzeczywiste, aktualne brzmienie Rezolucji 11.15 CITES.		
--	--	--	--	--

117.	Art. 1 pkt 19	RDOŚ w Gdańsku	W opinii RDOŚ w Gdańsku, biorąc pod uwagę, iż część czynności dotyczących CITES wykonują miejscowi właściwi miejscowa starostowie zasadnym wydaje się, że kontrole takie mogłyby wykonywać omawiany organ, w szczególności, iż posiada również odpowiednie służby weterynaryjne. Rozwiązanie takie ponadto byłoby korzystne dla przedsiębiorców, gdyż ograniczyłoby ilość (ale nie zakres) kontroli i organów ich kontrolujących.	Uwaga nieprzyjęta	Starostowie wykonują jedynie czynności związane z rejestracją żywych zwierząt CITES. Z punktu widzenia tych przepisów nie jest istotny udział służb weterynaryjnych.
118.	Art. 1 pkt 19	RDOŚ w Gorzowie Wlkp	Zapisy dotyczące kontroli, tj. ustępy: 5-16, należy skompilować z art. 77 poświęconym opisowi kontroli. W proponowanym rozwiązaniu opisane są dwie procedury kontroli w tym samym akcie prawnym;	Uwaga nieprzyjęta	Art. 63a i art. 77 dotyczą różnych kwestii i znajdują się w różnych częściach ustawy (art. 63a – zakładów kawiorowych, w rozdziale 2 – Formy ochrony przyrody, a art. 77 – ogrodów botanicznych, ogrodów zoologicznych i ośrodków, w rozdziale 3 - Ogrody botaniczne, ogrody zoologiczne oraz ośrodki rehabilitacji zwierząt). Nie planuje się tworzenia odrębnej regulacji dotyczącej kontroli.
119.	Art. 1 pkt 19	RDOŚ w Łodzi	Wart. 63 ust. 12 i 13 proponuje się zastąpić jednym, o brzmieniu: „Z czynności kontrolnych sporządza się protokół, który podpisują osoby kontrolujące oraz osoba reprezentująca kontrolowany zakład.”	Uwaga nieprzyjęta	Zapis zgodny z dotychczasowymi zapisami odnoszącymi się np. do kontroli ogrodów zoologicznych.
120.	Art. 1 pkt 19	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Zaproponowane brzmienie przepisów wymaga dopracowania. 1. W ust. 2 pkt 4 należałoby uszczegółowić, że pojęcie „stado hodowlane” należy przyjmować w rozumieniu przepisów, o których mowa w art. 61 ust. 1, bo obecnie nie jest to jasne i może stanowić furtkę do omijania prawa. 2. Pominęto, że przy ocenie pochodzenia stad hodowlanych (a więc przy rozpatrywaniu wniosków) m.in. zgodnie z art. 54 rozp. Komisji 865/2006 (oraz zasadami CITES) obowiązująca jest (wiążąca) opinia organu naukowego. Negatywna opinia stanowi podstawę do odmowy rejestracji. 3. Brak listy obowiązków spoczywających na zarejestrowanym podmiocie (np. w zakresie dokumentowania produkcji i obrotu kawiolem, wraz z listą kontrahentów i numerami etykiet). 4. Zdecydowanie za krótka jest lista przesłanek obligujących do odmowy wpisu do rejestru oraz wykreślenia z rejestru. Powinno wśród nich być m.in. jednoznacznie wpisane: niewskazanie legalnego pochodzenia stada hodowlanego, przyłapanie na wprowadzaniu do stada okazów nielegalnie pozyskanych, brak właściwej dokumentacji obrotu kawiolem, stosowanie etykiet innych lub w inny sposób, niż wynika to z przepisów. 5. Przepis daje możliwość odmowy wpisu do rejestru podmiotu, który	1. Uwaga przyjęta 2. Uwaga nieprzyjęta 3. Uwaga przyjęta 4. Uwaga częściowo przyjęta 5. Uwaga częściowo przyjęta 6. Uwaga częściowo przyjęta	2. Udział organu naukowego w określaniu pochodzenia hodowlanego wynika bezpośrednio z przepisów UE 4. W przypadku wpisu do rejestru niezasadne jest uwzględnienie przesłanek do odmowy związanych np. z obrotem, gdyż zakład nie prowadzi jeszcze działalności. W przypadku wykreślenia: dodano zapisy odwołujące do złamania przepisów lub warunków decyzji, co wydaje się wystarczające do zapewnienia zgodności. 5. Dodano zapis odnoszący się do przedstawienia oświadczenia o niekaralności 6. Aktualny zakres planowanej nowelizacji nie obejmuje rozszerzenia delegacji dotyczącej znakowania innych okazów CITES. Planowane jest wprowadzenie centralnego systemu dystrybucji banderol na opakowania kawioru. Szczegółowe przepisy w tym zakresie zostaną zawarte w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 63a ust. 20.

		został skazany za pewne przestępstwa. Po pierwsze —_skoro to jest jedynie możliwość, a nie obowiązek, ustawa powinna przewidywać kryteria podejmowania takiej decyzji. Po drugie — „zakład” zwykle jest podmiotem gospodarczym (czasem firmą jednoosobową, częściej spółką czy innym przedsiębiorstwem). Skazywane za przestępstwa są zwykle osoby fizyczne. Czyje skazanie ma wykluczać rejestrację (właściciela, udziałowca, dyrektora...)? Po trzecie — przepisy o skazaniu za określone przestępstwo jako podstawie do odmowy rejestracji czy wykreślenia z rejestru (o tej opcji tu zapomniano) są nieskuteczne, póki nie ma obowiązku podawania we wniosku nawet oświadczenia o niekaralności, sądy nie mają obowiązku informować Ministra o przypadkach ukarania, a organ decyzyjny nie prowadzi ani nie ma wglądu w rejestry skazanych. Skąd Minister ma powziąć wiedzę o zaistnieniu tej przesłanki do odmowy rejestracji? 6. Ust. 17 proponowanego art. 63a wprowadza delegację do wydania rozporządzenia regulującego znakowanie kawioru. Jest to zmiana w dobrą stronę, ale zdecydowanie niewystarczająca. Po pierwsze — powinno to być rozporządzenie regulujące wszelkie obowiązkowe znakowanie okazów CITES, w tym np. obrączek dla ptaków, zasad znakowania mikroczipami, zasad alternatywnych metod znakowania okazów, dla których wydaje się pewne rodzaje świadectw wspólnotowych (np. identyfikacji fotograficznej) itp. Po drugie — niektóre rodzaje oznakowania (w tym etykiety na opakowania kawioru czy obrączki dla ptaków) powinny być dystrybuowane centralnie. Jeśli nie przez organ, to przynajmniej pod jego kontrolą. Na pewno powinny być centralnie produkowane, przez upoważnioną jednostkę. Obecnie delegacja mówi jedynie o ustanowieniu „jednolitego systemu znakowania”. Takie sformułowanie nie daje podstaw do wprowadzenia jednolitego systemu i kontroli produkcji oznakowań oraz ich dystrybucji. Należy więc tę delegację znacząco uzupełnić. 7. W artykule tym wprowadzono po raz kolejny w tej ustawie szczegółowe zasady przeprowadzania kontroli, które w zasadzie powielają przepisy z innych artykułów. Wystarczyłoby odesłanie do tych innych przepisów. Optymalnym rozwiązaniem byłoby wprowadzenie w ustawie odrębnego rozdziału dotyczącego zasad przeprowadzania kontroli przez organy ochrony przyrody, obowiązujące we wszystkich przypadkach. A w artykułach dotyczących konkretnych zagadnień można by ew. wprowadzać odstępstwa od tych ogólnych zasad. Tymczasem obecnie niektóre kontrole są regulowane, inne nie (np. te zaproponowane w art.		
--	--	---	--	--

			63), a sposób tych regulacji pozostawia sporo do życzenia.		
121.	Art. 1 pkt 20 lit. a-b	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Uwagi dotyczą w zasadzie tego, czego nie uwzględniono w tej zmianie: 1. Nadal nie jest jasne, o jaki rodzaj posiadacza chodzi w tym przepisie. Czy ma to być tylko właściciel (posiadacz samoistny), czy obejmuje to także posiadaczy zależnych? 2. Nie wprowadzono podstawowej, postulowanej od lat zmiany — centralnego rejestru. Póki będzie istnieć wiele niepołączonych rejestrów, do których organy nie mają dostępu i które np. nie wychwytyują przypadków wielokrotnego rejestrowania zwierząt na podstawie tych samych dokumentów o takich samych numerach w różnych regionach kraju, cały system nie służy celowi, do którego go stworzono. Nawet pozostawiając rejestry u starostów, można je łatwo połączyć w jednym centralnym rejestrze, do którego starostowie mogą wprowadzać dane dotyczące ich powiatów. Obecnie niektóre „rejestry” są prowadzone jedynie w papierowych zeszytach! 3. Po usunięciu pospolitych gatunków, obciążenie obowiązkami rejestrowymi znacząco spadnie. Wielu starostów już obecnie rejestruje jeden okaz co kilka lat. Nie opłaca się szkolić takie osoby, nie są one w stanie śledzić zmian w przepisach i orientować się w skomplikowanych zasadach, w dziedzinie, którą zajmują się tylko incydentalnie. Rejestracja i tak jest prowadzona korespondencyjnie, więc lokalizacja podmiotu rejestrującego nie ma znaczenia dla rejestrujących. Przy obecnej skali rejestracji, cały system mogłyby prowadzić 2-3 osoby na szczeblu centralnym, znające zagadnienie. Odciążyłyby to starostwa od niechcianego obowiązku, a jednocześnie nadało sens całemu systemowi, umożliwiając monitorowanie handlu i wykrywanie przypadków nadużyć. Powinno to być połączone z rejestracją gatunków obcych i inwazyjnych, niebezpiecznych oraz objętych ochroną gatunkową. Taki jeden, wspólny system byłby o wiele efektywniejszy i tańszy.	1-3. Uwagi nieprzyjęte	1-3. Poza zakresem nowelizacji
122.	Art. 1 pkt 20 lit. c	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Proponowane uzupełnienie jest słuszne, potrzebne, ale niewystarczające. 1. Nie wiadomo, czy wyłączenie obejmuje także podmioty przetrzymujące zwierzęta na polecenie organów wymienionych w dodanym punkcie. 2. Należałoby wyłączyć także zwierzęta znalezione, przetrzymywane przez starostów lub na ich zlecenie w związku z postępowaniem prowadzonym na podstawie ustawy o rzeczach 3. Należałoby wyłączyć także zwierzęta przetrzymywane w azylach, na zlecenie organów ochrony przyrody. 4. Od lat powtarzany jest postulat, że system wyłączający z	1. Uwaga przyjęta 2. Uwaga nieprzyjęta. 3. Uwaga przyjęta. 4-5. Uwaga nieprzyjęta	2. Niezasadne wydaje się ustawowe wyłączenie dla zwierząt znalezionych. 4-5. Poza zakresem nowelizacji.

			obowiązku rejestracji podmioty handlujące zwierzętami, jest niewłaściwy, gdyż to właśnie te podmioty powinny przede wszystkim rejestrować zwierzęta, bo mają największą możliwość udokumentowania ich pochodzenia. Jako minimum — należałoby w pkt. 2 ograniczyć to wyłączenie do tych zwierząt, które są przetrzymywane w celu sprzedaży przez okres np. do 2 miesięcy. Obecnie osoba prowadząca sklep zoologiczny jest zwolniona z obowiązku rejestracji także zwierząt prywatnych. W przypadku kontroli sklepu i znalezienia zwierzęcia o nieznanym pochodzeniu, może twierdzić, że to zwierzę nie jest na sprzedaż lecz stanowi jego własność osobistą, której nie musi rejestrować. Lukę tę należy zamknąć. 5. Ogrody zoologiczne były wyłączone z obowiązku rejestracji w założeniu, że prowadzą dokumentację hodowlaną, do której organy mają dostęp. Obecnie rejestrowane są małe, prywatne ogrody, bez dostępu do bazy ZIMS ISIS, które czasami posiadają zwierzęta o nieznanym pochodzeniu, które nie są wpisywane do dokumentacji, albo znajdują się w niej we wpisach zbiorowych, bez informacji o pochodzeniu. Zachowując racjonalne zwolnienie ogrodów zoologicznych z obowiązku rejestracji, należałoby doprecyzować pkt 1 poprzez nadanie mu brzmienia: „zwierząt przetrzymywanych w ogrodach zoologicznych, o ile są indywidualnie wpisane do dokumentacji hodowlanej, zawierającej informacje, o których mowa w ust. 4, dostępnej dla organów ochrony przyrody”.		
123.	Art. 1 pkt 20 lit. d	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Zmiana w proponowanym brzmieniu zwalnia z obowiązku podawania jakiegokolwiek daty, jeśli data dzienna jest nieznana. Nie wiadomo też, kiedy można zrezygnować z podawania miejsca urodzenia — czy zawsze, gdy nie jest znane miejsce dokładne, czy też jeśli np. wiadomo, że było to na wolności w Tanzanii — należy to podać. Taka zmiana znacząco ogranicza możliwość kontroli, gdyż wiek zwierzęcia (nawet orientacyjny) jest bardzo ważną informacją, pomagającą np. przy identyfikacji okazu. Do tej pory zapis tego punktu był interpretowany, że należy wymagać tak dokładnego określenia „daty”, jak jest to racjonalnie możliwe (czasami jest to dzień, czasami miesiąc, czasami rok, a czasami większy przedział czasu). To samo dotyczy miejsca urodzenia — czasami jest to konkretny adres, czasami kraj, a czasami także informacja „nieznane”. Ewentualna zmiana powinna iść w kierunku jednoznacznego usankcjonowania tej interpretacji, np. poprzez nadanie temu punktowi brzmienia: „6) datę lub inaczej określony czas urodzenia lub wyklucia — z taką dokładnością, jaka jest możliwa do określenia;	Uwaga przyjęta – zapis pozostaje w obecnie obowiązującym brzmieniu	

			6a) miejsce urodzenia lub wyklucia — z taką dokładnością, jaka jest racjonalnie możliwa do określenia (o ile znane);".		
124.	Art. 1 pkt 20 lit. e	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Poszerzenie obowiązku o zgłaszanie modyfikacji w rejestrze jest zasadne. Jednak bez uzupełnienia art. 127 pkt 3 ustawy, jest to przepis całkowicie pusty, gdyż niedopełnianie tego obowiązku nie wiąże się z żadną sankcją. Aby zmiana ta miała sens, trzeba by w art. 127 pkt 3 dopisać wszystkie czynności, wymienione w modyfikowanym art. 64 ust. 5.	Uwaga nieprzyjęta	Zapisy dot. modyfikacji wpisu zostały usunięte po uwagach RCL. Obecne przepisy wystarczająco regulują konieczność uaktualniania rejestru.
125.	Art. 1 pkt 20 lit. f	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Rzeczywiście — są przypadki, gdy nie można zarejestrować zwierzęcia w ciągu 14 dni od urodzenia, gdyż np. zagłębienie do gniazda czy skrzynki lęgowej mogłoby stanowić zagrożenie dla urodzonych młodych. Do takich przypadków mają zastosowanie art. 58-60 Kodeksu postępowania administracyjnego, dotyczące przywracania terminów. W zasadzie zmiany w tym względzie w ustawie o ochronie przyrody nie są więc niezbędne. Gdyby chcieć jednak wprowadzić specjalne wyjątki w ustawie o ochronie przyrody, powinny być one zbliżone do przepisów kpa. A więc termin zgłoszenia do rejestru powinien być uzależniony od ustania przyczyny uniemożliwiającej zgłoszenie (np. 7 lub 14 dni od tej chwili), a nie sztywno ustalony na 2 miesiące. Ewentualne zgłoszenie faktu urodzenia niepoliczonych osobników powinno być przekazywane do organu rejestrującego, a nie do powiatowego lekarza weterynarii (PWL), a po zaistnieniu możliwości policzenia — zgłoszenie mogłoby być uzupełniane (np. już bez dodatkowej opłaty). Obecnie zaproponowany przepis jest wzorcowo niedopracowany: - skoro nie można przeprowadzić kontroli miotu, często nie wiadomo, którego dnia nastąpił wylęg i od kiedy biegnie termin; - nie zaznaczono, któremu WPL należy zgłosić fakt urodzenia (właściwemu dla miejsca urodzenia, rejestracji podmiotu czy dowolnemu?); - nie wiadomo, jaką formę ma przyjmować to zgłoszenie — czy wystarczy np. telefon; - brak jasności, czy PWL powinien w jakikolwiek sposób odnotować takie zgłoszenie; - nie wyjaśniono, dlaczego przyjęto termin 2-miesięczny — zwykle będzie to znacznie więcej, niż jest konieczne (do tego czasu posiadacz może już nawet wyzbyć się danych osobników). - czy składając wniosek po 2 miesiącach, należy (komu i jak) w jakiś sposób wykazać, że korzysta się z tego przepisu	Uwaga częściowo przyjęta	Doprecyzowano, że zgłoszenie ma być pisemne. W interesie wnioskodawcy leży udowodnienie właściwemu staroście, że zastosowanie ma 2-miesięczny termin rejestracji. Przywołane konsekwencje 2-miesięcznego terminu rejestracji w niektórych przypadkach nie wydają się przekonujące – w interesie właściciela leży uzyskanie potwierdzenia urodzenia w hodowli.

			i spełniło się jego warunki?		
126.	Art. 1 pkt 20 lit. h	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Ujednolicenie wzorów zaświadczeń może być korzystne. Jednak zdecydowanie brakuje ważniejszych zmian, postulowanych od dawna. Wprowadzenia centralnego rejestru, prowadzonego przez jeden przygotowany merytorycznie organ, który po weryfikacji zgłoszenia wydaje zaświadczenie zawierające informację o statusie prawnym zwierzęcia. Obowiązek rejestracji powinien spoczywać przede wszystkim na podmiocie pierwszy raz wprowadzającym zwierzę do obrotu, a wydane zaświadczenie stanowiłoby rodzaj dokumentu potwierdzającego pochodzenie.	Uwaga nieprzyjęta	Poza zakresem nowelizacji.
127.	Art. 1 pkt 20 pozostałe i pkt 21	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Najważniejsze błędy są następujące: 1. We wstępie do ust 1 w art. 64a jest mowa o „wymienionych okazach”, podczas gdy w tym akapicie wcześniej nie były wymienione żadne okazy. 2. Nie wiadomo dlaczego obowiązkiem objęto tylko pewien specyficzny (i niezdefiniowany) rodzaj podmiotów gospodarczych określonych na podstawie rodzaju ich działalności oraz osoby fizyczne. Pominięto podmioty inne niż prowadzące taką działalność. 3. Nakaz posiadania i przekazywania dokumentów osoby fizyczne mają wyłącznie w przypadkach „sprzedawania oraz oddawania” okazów. Nie trzeba ich więc mieć podczas innych czynności zakazanych, jak oferowanie do sprzedaży, wymiana itp. Należałoby to uzupełnić. 4. Na krótkiej liście właściwych dokumentów wpisano m.in. dokument wydany przez powiatowego lekarza weterynarii, potwierdzający pochodzenie okazu z hodowli. Po pierwsze — PWL nie wydają zwykle zaświadczeń potwierdzających pochodzenie, a jedynie potwierdzających urodzenie w kontrolowanych warunkach. Jeśli zaświadczenia takie miałyby potwierdzać pochodzenie, należałoby dać delegację do przyjęcia w drodze rozporządzenia wzoru takiego zaświadczenia, zawierającego m.in. informacje o stadzie hodowlanym lub okazach rodzicielskich. 5. Wymieniona w art. 64a ust. 1 lista rodzajów dokumentów jest dość przypadkowa i nie wyczerpuje zestawu dokumentów najczęściej spotykanych, podczas gdy zawiera dokumenty, które zwykle nie mogą być taktowane jako dowody legalnego pochodzenia okazów z gatunków wpisanych do Aneksów A i B. Przykładowo wymieniono zgłoszenia importowe (które mogą dotyczyć jedynie aneksów C lub D, a nie A lub B), a pominięto świadectwa inne niż wydawane na podstawie art. 10 rozp. 338/97 (np. wystawy objazdowej, własności osobistej itp.). 6. Dlaczego dokumenty potwierdzające pochodzenie mają być przez przekazującego pieczętowane, podpisywane i zaopatrywane w różne	1-2. Uwagi przyjęte 3. Uwaga częściowo przyjęta 4. Uwaga nieprzyjęta 5. Uwaga częściowo przyjęta 6. Uwaga przyjęta 7. Uwaga nieprzyjęta 8. Uwaga nieprzyjęta	3. Dodano wymianę – która wraz ze sprzedażą i darowizną stanowią wszystkie czynności związane ze zmianą właściciela i przekazaniem dokumentacji. Zapisy dot. pozostałych czynności komercyjnych obowiązują zgodnie z art. 8 rozporządzenia Rady nr 338/97. 4. Poza zakresem nowelizacji. 5. Wykreślono zawiadomienie o przywozie. Szczególne typy dokumentów pełnią rolę zezwoleń importowych. 7. Poza zakresem nowelizacji. 8. Minister otrzymuje jedynie oryginały dokumentów a nie ich kopie.

			przypisy zawsze na ich rewersie? W przypadku niektórych dokumentów na rewersie może być mniej miejsca niż na innych stronach. 7. Objęcie tymi zasadami także wszystkich roślin (np. kaktusów, storczyków, drewna) sprawi, że przepis nie będzie mógł być respektowany. Należałoby ustalić pewne wyjątki. 8. Gdyby zaczęto przestrzegać zaproponowaną zasadę, że na każdą sprzedaż okazu z aneksu A lub B potrzebna są kopie dokumentów, a odrębne kopie przekazywane są do Ministerstwa – wkrótce ten organ zatonąłby w papierach.		
128.	Art. 1 pkt 20 lit. e	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	W uzasadnieniu do projektu ustawy nowelizującej w ogóle nie wspomniano o tej zmianie. Ponieważ nie jest wiadomy jej powód i skutki — trudno się do niej odnieść. Nasuwają się obawy, że przy braku odpowiednich zmian w ustawie Prawo łowieckie, rekompensujących tę zmianę w ustawie o ochronie przyrody, może ona spowodować zamieszanie kompetencyjne.		
129.	Art. 83-90	Urząd Marszałkowski Woj. Warmińsko-Mazurskiego	Zmiana w proponowanym kształcie wprowadzi utrudnienia w procesie inwestycyjnym ze względu na niejednorodność przepisów obowiązujących w gminach na terenie całego kraju czy brak zaproponowanej górnej stawki opłat za usunięcie drzew lub krzewów. Ponadto gminy kształtujące w sposób odpowiedzialny i zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju funkcjonowanie terenów zielonych będą mniej konkurencyjne w stosunku do gmin nie wprowadzających żadnych regulacji. Efektem może być załamanie całego systemu ochrony terenów zielonych i zadrzewień, a warto przypomnieć, że drzewa oprócz funkcji estetycznej pełnią również ważną rolę redukując „wyspy ciepła” w miastach, tłumiąc hałas, zatrzymując wodę opadową, oczyszczając powietrze, nie wspominając już o zachowaniu różnorodności biologicznej itd. Przyczyniają się także do pochłaniania CO₂, co istotnie wpisuje się w polską politykę klimatyczną. Wątpliwości budzi także usunięcie przepisów wymagających uzgodnienia z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska wycięcia drzew w pasie drogowym dróg publicznych, na terenie parku narodowego czy rezerwatu przyrody oraz konieczności przedłożenia zezwolenia RDOŚ na czynności określone w art. 51 ust. 1 pkt 1-4 i 10 oraz w art. 52 ust. 1 pkt 1, 3, 7, 8, 12, 13 i 15 ustawy o ochronie przyrody. Oznaczać to może likwidację alei przydrożnych stanowiących istotny element krajobrazu i niewątpliwie walor turystyczny w wielu regionach kraju, a także brak właściwej	Uwagi zostaną częściowo uwzględnione	Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. Projektowane regulacje przyznają jednak z tym radom gmin kompetencję do określania przypadków, w których przepisów określających wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości nie będzie się stosowało (wybór spośród enumeratywnie wybranych, różnorodnych i elastycznych, przypadków), co będzie mogło oznaczać nawet całkowite zniesienie tego obowiązku na terenie gminy. Wydawanie uchwały będzie wiązało się z współuczestnictwem innych organów (opiniowanie), co zapewni ochronę szczególnie cennych zasobów drzew i krzewów. W podobny sposób rada gminy będzie określać, w jakich sytuacjach ustawowy obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu zostanie zniesiony. Rada gminy będzie mogła także określać wysokość stawek opłat za usunięcie drzew lub krzewów, co ważne w ramach ustawowych stawek

			ochrony gatunków określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r., poz. 1409), Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r., poz. 1408) i Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2014 r., poz. 1348). Usunięcie zapisów art. 83d ust. 1 pkt 4, 5 czy 14 ustawy o ochronie przyrody nasuwa wątpliwości czy gmina może wprowadzić opłaty za usunięcie drzew wymienionych w tym przepisie. Uchylenie art. 83-87 powoduje, że nie ma określonego postępowania ze złomami i wywrotami, nasadzeniami zastępczymi. Różne regulacje w ramach aktów prawa miejscowego mogą powodować, że procedury zamiast stawać się prostymi i przyjaznymi dla wnioskodawców staną się bardziej złożone i będą rodzić problemy w sytuacjach gdy drzewa lub krzewy rosną na granicy i tym samym znajdują się w kompetencji różnych organów. Założyć można z dużym prawdopodobieństwem, że miasta na prawach powiatu wprowadzą na swoim terenie obowiązek uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu, co oznacza że w urzędach marszałkowskich procedura wydania zezwolenia prowadzona będzie dla każdego miasta na odrębnych zasadach. Wiązać się to będzie ze znacznymi utrudnieniami przy wydaniu zezwolenia, m.in. ze względu na konieczność rozstrzygnięć wątpliwości natury prawnej, również w wyniku postępowań przed sądami. Uznaniowość wprowadzenia przez gminy zasad i sposobu ustalania opłaty a także zasad i przypadków rozkładania na raty, odraczania terminu płatności lub umarzania ustalonej opłaty wydaje się niecelowa i generować może dla urzędów marszałkowskich i starostw trudności przy ustalaniu odpowiednich decyzji o charakterze finansowym.		maksymalnych. Przepisy dotyczące kar za nielegalne usuwanie drzew lub krzewów pozostaną w ustawie. Regulacje dotyczące złomów, wywrotów, nasadzeń zastępczych zostaną zachowane.
130.	Art. 1 pkt 22	RDOŚ w Łodzi	Przepisy zmieniające zasady usuwania drzew lub krzewów budzą zasadnicze wątpliwości. Po pierwsze, fakultatywność zezwoleń na usuwanie drzewa lub krzewu w zależności od polityki gminy spowoduje zróżnicowanie sytuacji prawnej w kraju w tym zakresie jak w państwie federacyjnym, a nie jednolitym, gdzie podstawowe zasady korzystania ze środowiska winny być powszechne. Dla podmiotów zamierzających usunąć drzewo, przy słabej w społeczeństwie znajomości przepisów prawa miejscowego, będzie w znacznym stopniu niewiadomą, jakie zasady obowiązują w danej gminie. Ponadto uchwały w tej sprawie mogą	Uwagi zostaną częściowo uwzględnione	Jw.

			być w dowolnym czasie zmieniane lub uchylane. Co również istotne, taki system rodzi problemy natury praktycznej: starosta, marszałek województwa lub wojewódzki konserwator zabytków będzie w sytuacji zmiennej liczby gmin, dla których musi wydawać zezwolenia, a więc w sytuacji niepewności, jakie zatrudnienie do tych spraw winien zapewnić. Uważamy za celową zmianę przepisów w zakresie zezwoleń na usuwanie drzew lub krzewów, ale idące w innym, niż proponowany, kierunku. Postulujemy mianowicie, aby zachować powszechny w kraju obowiązek uzyskiwania zezwolenia na usuwanie drzewa lub krzewu, ale tylko z przestrzeni publicznej oraz przez osoby fizyczne, o ile usuwanie drzewa lub krzewu obejmuje cele związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Uwagi szczegółowe: - proponowany zapis art. 82b pkt 1 dotyczący terenów zamkniętych, dający kompetencje do wydawania zezwolenia ministrowi lub kierownikowi urzędu centralnego zbyt znacznie oddala wnioskodawcę od decydenta. - Art. 82d ust. 2 oraz art. 90 upoważniają wójta, starostę i marszałka do wymierzania kar za usunięcie drzewa lub krzewu bez zezwolenia. Nowa procedura pomija tu uprawnienia wojewódzkiego konserwatora zabytków oraz organu wydającego zezwolenia na terenach zamkniętych.		
131.	Art. 1 pkt 22	Polskie Towarzystwo Botaniczne	Proponuje się zniesienie ogólnopolskich (obowiązujących w sposób jednolity na terenie całego kraju) przepisów o obowiązku i zasadach uzyskiwania zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów oraz o opłatach za ich usuwanie za zgodą odpowiedniego organu i karach administracyjnych za ich nielegalne usuwanie. W projekcie proponuje się uchylenie art. 83-87 (dotyczących zasad ochrony drzew i krzewów) oraz art. 88-89 (regulujących kary za nieprzestrzeganie tych zasad). Proponuje się, żeby tego rodzaju przepisy były tworzone przez rady gmin. Rady gmin będą miały bardzo dużą swobodę w zakresie ich tworzenia, ponieważ: — nie będą miały obowiązku ich tworzenia, — zawarte w projekcie uregulowania dotyczące zasad tworzenia przepisów są bardzo ograniczone. Uchwalone przez Radę gminy przepisy będą obowiązywać tylko na terenie danej gminy, a Rada gminy będzie mogła je wielokrotnie zmieniać w drodze uchwał. Umożliwienie radzie gminy swobodnego dysponowania drzewami i krzewami rosnącymi na terenie danej gminy	Jw.	Jw.

			może prowadzić do poważnych nadużyć. Proponowane rozwiązanie (polegające na tworzeniu lokalnych przepisów, uzależniających zasady ochrony drzew i krzewów w zależności od ich lokalizacji) jest niezgodne z zasadą równego traktowania obywateli, bez względu na miejsce ich zamieszkania. Jeśli rzeczywiście zróżnicowanie uwarunkowań lokalnych tego wymaga, wówczas można wypracować mechanizm opiniowania wniosku o zezwolenie na usunięcie drzew lub krzewów przez radę gminy. Rada gminy będzie mogła uwzględnić te uwarunkowania w swojej opinii. Zasadne jest zatem, żeby przepisy o ochronie drzew i krzewów miały charakter ogólnopolski, z jednoczesnym uwzględnieniem uwarunkowań lokalnych. Projekt przewiduje, że na terenach zamkniętych o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, przepisy dotyczące ochrony drzew i krzewów będą interpretowane w sposób dowolny przez ministra lub kierownika urzędu, który zdecydował o powstaniu tego obszaru.		
132.	Art. 1 pkt 22-23	RDOŚ w Gorzowie Wlkp	Szczególne zastrzeżenia budzi wprowadzenie całkowitej dowolności w zakresie ochrony zadrzewień, poprzez pozostawienie samorządom gminnym decyzji o wprowadzeniu tej ochrony. Dotychczasowa praktyka i wieloletnie doświadczenie wskazują, iż pozostawienie samorządom gminnym dowolności w tym zakresie będzie prowadziło do zaniku ochrony zadrzewień na znacznych obszarach. Wraz z brakiem ochrony zadrzewień znacznie osłabnie również ochrona gatunkowa w odniesieniu do gatunków, dla których zadrzewienia i zakrzewienia są siedliskami, w tym również przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000. Należy przewidywać i wziąć pod uwagę, iż w przypadku, gdy rada gminy nie wprowadzi w drodze uchwały obowiązku uzyskania zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów, dojdzie m. in. do: 1. braku możliwości przeprowadzenia oceny oddziaływania wycinki zadrzewień na obszar Natura 2000 (brak możliwości zastosowania art. 96 uoos); sytuacja taka będzie prowadziła do kolizji z m. in. art. 33 uop, 2. braku wymogu sprawdzenia przed wycinką, czy drzewa lub krzewy zasiedlone są przez gatunki podlegające ochronie na podstawie przepisów uop (w tym gatunki z załączników dyrektyw siedliskowej i ptasiej), co prowadzi ć może do łamania przepisów ochrony gatunkowej (zabrania, niszczenia lęgów, płoszenia), 3. braku możliwości określenia warunków usunięcia zadrzewień i zakrzewień (w tym np. terminów wycinki, nasadzeń kompensujących),	Jw.	Jw.

			4. usuwania drzew i krzewów w obiektach zabytkowych (aleje, parki), 5. generowania sprzeczności z przepisami ochrony krajobrazu. Proponowane rozwiązania prawne w odniesieniu do ochrony zadrzewień i zakrzewień w sytuacji, gdy rada gminy nie wprowadzi w drodze uchwały obowiązku uzyskania zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów, będą prowadziły do przypadków, w których usunięcie zadrzewienia będzie prostsze i łatwiejsze, a przede wszystkim całkowicie dozwolone bez dokumentów, niż tylko jego uszkodzenie podczas wykonywania prac ziemnych (ponieważ obowiązuje art. 87a uop). Proponowane rozwiązania będą również prowadziły do nieciągłości ochrony w sytuacji, gdy sąsiadujące ze sobą gminy w różny sposób skorzystają z możliwości danej w proponowanym art. 82a pkt 1, a np. aleja drzew rośnie przy drodze na terenie obu gmin. Brak jednolitej ochrony całych grup zadrzewień i zakrzewień, niezależnie od granic administracyjnych gmin, prowadzić będzie do fragmentacji siedlisk, korytarzy ekologicznych, lokalnych zasięgów populacji, a tym samym osłabienia procesów ekologicznych przebiegających na różnych poziomach, od genetycznego (utrudnienie możliwości wymiany genów) po krajobrazowy. Proponowana zmiana będzie zatem sprzeczna z ustawowymi celami ochrony przyrody wymienionymi w art. 2 ust. 2 uop;		
133.	Art. 1 pkt 22-26 oraz art. 2 pkt 2	OTOP	W praktyce zmiana ta w wielu gminach będzie skutkowałą zaniechaniem skutecznej ochrony zieleni. Wystarczy jednorazowe, krótkotrwale uzyskanie większości w radzie gminy przez zwolenników swobody wycinania drzew, by powstały straty przyrodnicze na dużą skalę, niemożliwe do naprawy lub wymagające do tego celu dziesiątek lat. Większe dostosowanie opłat do warunków lokalnych można uzyskać bez wprowadzania tak radykalnej i groźnej zmiany, lecz przez wprowadzenie np. stawek minimalnych za wycinkę, ustalanych centralnie, oraz nadanie radom gmin możliwości stosowania mnożników tych stawek, z możliwością różnicowania tych mnożników na obszarach gminy o różnym przeznaczeniu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.	Uwaga uwzględniona	Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. Przepisy dotyczące kar za nielegalne usuwanie drzew lub krzewów pozostaną w ustawie. W ustawie określone zostaną stawki maksymalne, a stawki konkretne będzie ustalała rada gminy
134.	Art. 1 pkt 22-26	Naczelna Organizacja Techniczna	Negatywnie opiniuje przedstawioną propozycję likwidacji ogólnopolskich przepisów obejmujących ochroną prawną drzewa i zadrzewienia, a tym samym wnosi o pozostawienie w obrocie prawnym dotychczasowych przepisów prawa [spowodowanie wykreślenia art. 1 ust. 22-26 uozuop]; W przypadku nie uwzględnienia naszego powyżej przedstawionego	Uwagi częściowo uwzględnione	Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. Projektowane regulacje przyznają jednak z tym radom gmin kompetencję do określania

			stanowiska, wnosimy o rozważenie celowości wprowadzenia rozwiązania prawnego w formie implikacji przewidującego, że obowiązujące przepisy ogólnokrajowe wygasają (dopiero) z datą wprowadzenia przez radę gminy, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, norm zaproponowanych w treści dodawanego art. 82a [zmiany art. 1 ust 22 uozuop];		przypadków, w których przepisów określających wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości nie będzie się stosowało (wybór spośród enumeratywnie wybranych, różnorodnych i elastycznych, przypadków), co będzie mogło oznaczać nawet całkowite zniesienie tego obowiązku na terenie gminy. Wydawanie uchwały będzie wiązało się z współuczestnictwem innych organów (opiniowanie), co zapewni ochronę szczególnie cennych zasobów drzew i krzewów. W podobny sposób rada gminy będzie określać, w jakich sytuacjach ustawowy obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu zostanie zniesiony. Rada gminy będzie mogła także określać wysokość stawek opłat za usunięcie drzew lub krzewów, co ważne w ramach ustawowych stawek maksymalnych. Przepisy dotyczące kar za nielegalne usuwanie drzew lub krzewów pozostaną w ustawie.
135.	Art. 1 pkt 24	RDOŚ w Gorzowie Wlkp	„6. Przepis ust. 2 stosuje się do drzew, w przypadku których rada gminy wprowadziła obowiązek, o którym mowa w art. 82a ust. 1 pkt 1.”; Podkreślony art. zastąpić "82a pkt. 1" - w tym artykule nie występuje podział na ustępy;	Uwaga uwzględniona	
136.	Art. 1 pkt 22-26	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Wątpliwości budzi założenie całkowitego wyłączenia z Ustawy zapisów dotyczących ochrony zieleni i zadrzewień oraz przyjmowania wszystkich podstawowych elementów konstrukcyjnych tego systemu w drodze fakultatywnych uchwał rad gmin (ew. także rad powiatów i sejmików województw). W proponowanych przepisach brakuje zupełnie kryteriów, którymi powinny się kierować organy jednostek samorządu terytorialnego przy podejmowaniu uchwał, choć w Uzasadnieniu (na str. 21) zostały one wymienione: (1) poziom pokrycia gminy drzewami lub krzewami, (2) charakter gminy — miejski, wiejski, (3) poziom zanieczyszczenia środowiska — w szczególności poziom zanieczyszczenia powietrza, (4) liczba i poziom zamożności mieszkańców. Być może należy wprowadzić także inne kryteria, takie jak formy ochrony przyrody obowiązujące na danym obszarze, czy też potrzeba ochrony krajobrazu. Wydaje się, że na poziomie ustawy powinny zostać określone elementy	Uwaga częściowo uwzględniona	Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. Projektowane regulacje przyznają jednak z tym radom gmin kompetencję do określania przypadków, w których przepisów określających wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości nie będzie się stosowało (wybór spośród enumeratywnie wybranych, różnorodnych i elastycznych, przypadków), co będzie mogło oznaczać nawet całkowite zniesienie tego obowiązku na terenie gminy. Wydawanie uchwały będzie wiązało się z współuczestnictwem innych organów (opiniowanie), co zapewni ochronę szczególnie

		stanowiące materię ustawową, takie jak: 1) zakres obowiązku uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu, a więc: (1) kto składa wniosek i w jakich przypadkach, podstawowe elementy wniosku, (2) organy wydające zezwolenie i zakres danych zawartych w zezwoleniu, 2) kwestie odszkodowania za usunięcie drzew lub krzewów dokonywane na wniosek właściciela urządzeń przesyłowych, 3) zakres obowiązku ponoszenia opłat za usunięcie drzew i krzewów (zakres podmiotowy i przedmiotowy), 4) organy uprawnione do naliczania i pobierania opłaty, 5) metody ustalania opłat za usunięcie drzew i krzewów oraz maksymalne stawki tych opłat dobrane do metod, 6) zasady udzielania ulg w spłacie zobowiązań z tytułu opłat za usunięcie drzew i krzewów (zasady rozkładania na raty, odraczania terminu płatności lub umarzania należności z tytułu opłat — ew. z wykorzystaniem odesłania do Działu III Ordynacji podatkowej), a także kwestie dotyczące przedawnienia obowiązku uiszczenia opłat, 7) rodzaje naruszeń, za które obligatoryjnie wymierza się administracyjne kary pieniężne, rodzaje podmiotów, na które mogą zostać nałożone kary, oraz organy wymierzające kary 8) kwestie dotyczące płatności (uiszczania) kar, w tym dotyczące odraczania terminu płatności oraz umarzania i rozkładania kary na raty, a także kwestie dotyczące przedawnienia należności z tytułu kar, 9) zasady ustalania wysokości kar (w związku z tym, że w każdej JST wysokości opłat za usunięcie drzew i krzewów byłyby inaczej ustalone, proponuje się, aby wysokości administracyjnych kar pieniężnych były ustalane jako krotność maksymalnych stawek opłat określonych w ustawie). Natomiast rady gmin (być może także rady powiatów i sejmiki województw — patrz uwagi do kolejnego punktu) powinny podejmować obligatoryjne uchwały, określające w szczególności: 1) zakres zwolnień z obowiązku uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu (zakres podmiotowy i przedmiotowy), w tym zwolnień uzależnionych od dokonania nasadzeń zastępczych lub przesadzeń drzew lub krzewów, 2) wybór metody lub metod ustalania opłat za usunięcie drzew i krzewów oraz stawki opłat dobrane do metod, 3) zakres zwolnień z obowiązku ponoszenia opłat za usunięcie drzew i krzewów (zakres podmiotowy i przedmiotowy).	cennych zasobów drzew i krzewów. W podobny sposób rada gminy będzie określać, w jakich sytuacjach ustawowy obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu zostanie zniesiony. Rada gminy będzie mogła także określać wysokość stawek opłat za usunięcie drzew i krzewów, co ważne w ramach ustawowych stawek maksymalnych. Przepisy dotyczące kar za nielegalne usuwanie drzew lub krzewów pozostaną w ustawie.
--	--	--	--

			Ponadto, przekazanie gminom do regulacji prawem miejscowym naruszeń zasad ochrony terenów zielonych i zadrzewień może prowadzić do sytuacji gdy ten sam czyn tudzież zaniechanie prowadzić będzie różną odpowiedzialność w różnych miejscowościach w kraju.		
137.	Art. 1 pkt 22	Oddział Warszawski Stowarzyszenia Naukowo-Technicznego Inżynierów i Techników Ogrodnictwa	Negatywnie opiniujemy pozbawienie sprawowania ochrony prawnej drzew przez wojewódzkiego konserwatora ochrony zabytków. W art. 82c powinno się znaleźć odłączenie kompetencji wojewódzkiego konserwatora zabytków w dziedzinie wydawania zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów z terenów zabytkowych od woli decyzji gminy.	Uwaga częściowo uwzględniona	Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie, a także przepisy dotyczące kar za nielegalne usuwanie drzew lub krzewów. Rada gminy uzyska uprawnienia do wskazywania, w których sytuacjach zezwolenia i opłaty nie będą wymagane.
138.	Art. 1 pkt 22	1. Oddział Małopolskiego Stowarzyszenia Polskich Architektów w Krajobrazie 2. Polska Rada Arborystów	1. Kontrowersję budzi fakt użycia słowa "może", w stosunku do obowiązku procedowania stosownych uchwał rad gmin. A zatem możliwe jest niewprowadzenie zasad w tym względzie przez radę gminy bez żadnych konsekwencji. Prowadzi to do powstania luki prawnej, która w skrajnym przypadku doprowadzi do usunięcia wszystkich kolidujących drzew i krzewów "na życzenie" bez żadnej kontroli, np. przez branżę deweloperską. Może również doprowadzić do zniszczenia cennych drzewostanów parkowych, które dotychczas były chronione przed wycinką na mocy ustawy oraz przez urzędy konserwatorskie. Nie ma wypracowanych dobrych praktyk w tym względzie, a większość rad gmin i urzędów gmin nie ma kompetencji do formowania treści takich uchwał, a stosowne wydziały ochrony środowiska, poza największymi miastami, nie mają osób, jednostek, ekspertów do określania powyższych zasad. Spowoduje to powstawanie wadliwych w sensie prawnym, a być może merytorycznym uchwał, łatwych do podważenia przez prawników reprezentujących zainteresowane strony. 3. Rozdrabnianie przepisów w tym względzie utrudni i wydłuży wydawanie decyzji administracyjnych, przez bałagan prawny oraz znacząco utrudni rozwój konkurencji w branży zielonej, poprzez konieczność dostosowywania się do, w rażącym przypadku ponad 2800,	Uwagi częściowo uwzględnione	Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. Projektowane regulacje przyznają jednak z tym radom gmin kompetencję do określania przypadków, w których przepisów określających wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości nie będzie się stosowało (wybór spośród enumeratywnie wybranych, różnorodnych i elastycznych, przypadków), co będzie mogło oznaczać nawet całkowite zniesienie tego obowiązku na terenie gminy. Wydawanie uchwały będzie wiązało się z współuczestnictwem innych organów (opiniowanie), co zapewni ochronę szczególnie cennych zasobów drzew i krzewów. W podobny sposób rada gminy będzie określać, w jakich sytuacjach ustawowy obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu zostanie zniesiony. Rada gminy będzie mogła także określać wysokość stawek opłat za usunięcie drzew lub krzewów, co

			różnych regulacji. Znacząco zwiększy to koszty funkcjonowania przedsiębiorstw, zwłaszcza dużych, które działają w kilku województwach, a nawet na obszarze całego kraju. Zmienność regulacji utrudni również działalność zwykłych podmiotów gospodarczych oraz osób prywatnych, które będą musiały lub nie uzyskać stosowne zezwolenia. Scedowanie ustalania warunków na poziom gminy może doprowadzić do bardzo niekorzystnych zmian w gospodarowaniu zielenią co przeczy zasadzie zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska, obowiązującego konstytucyjnie. Regionalizacja zasad ochrony zieleni, pod wieloma aspektami jest zasadna na poziomie wojewódzkim, gdzie istnieją służby do tego przygotowane, by takie zasady kształtować i wprowadzać. 4. Brak obowiązku wykonania nasadzeń zastępczych stanowić może także naruszenie obowiązku kompensacji przyrodniczej, wynikającego z art. 3 pkt. 8 ustawy Prawo ochrony środowiska. 5. Scedowanie tworzenia polityki ochrony środowiska na rady gmin jest działaniem sprzecznym z obowiązkami rządu w kształtowaniu tejże polityki oraz zasadzie zrównoważonego rozwoju. 6. Zbytne rozdrobnienie zasad dotyczących ochrony zieleni, spowoduje wieloletni bałagan prawny oraz znacząco obciąży Samorządowe Kolegia Odwoławcze oraz Sądy Administracyjne, które będą zasypywane sprawami, związanymi z próbą podważenia uchwał poszczególnych Rad Gmin. Spowoduje to większe zatory prawne, niż obecnie i nie przysłuży się poprawie ładu prawnego w Polsce.		ważne w ramach ustawowych stawek maksymalnych. Przepisy dotyczące kar za nielegalne usuwanie drzew lub krzewów pozostaną w ustawie.
139.	Art. 82 a	Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji	Z proponowanych zapisów art.82a wynika, że szczegółowe zasady, wysokość opłat, i kar może być różna w każdej z ok. 2500 gmin. Pozostawienie organom stanowiącym gmin, decyzji o wprowadzeniu obowiązku uzyskiwania zezwoleń na wycinkę drzew i krzewów oraz związanych z tym opłat, skutkuje dla inwestorów koniecznością prowadzenia bardziej złożonych czynności związanych z przystępowaniem do prowadzenia regulacji drzewostanu, a w szczególnych sytuacjach, wymagających wnioskowania o przeprowadzenie wycinki drzew lub krzewów;	Uwaga częściowo uwzględniona	W ocenie Ministra Środowiska uzasadnione jest przyznanie radzie gminy jak najszerszych kompetencji w ww. zakresie. Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. Projektowane regulacje przyznają jednak radom gmin kompetencję do określania przypadków, w których przepisów określających wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości nie będzie się stosowało (wybór spośród enumeratywnie wybranych, różnorodnych i elastycznych, przypadków), co będzie mogło oznaczać nawet całkowite zniesienie tego obowiązku na terenie gminy. Wydawanie

					uchwały będzie wiązało się z współuczestnictwem innych organów (opiniowanie), co zapewni ochronę szczególnie cennych zasobów drzew i krzewów. W podobny sposób rada gminy będzie określać, w jakich sytuacjach ustawowy obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu zostanie zniesiony. Rada gminy będzie mogła także określać wysokość stawek opłat za usunięcie drzew lub krzewów, co ważne w ramach ustawowych stawek maksymalnych. Przepisy dotyczące kar za nielegalne usuwanie drzew lub krzewów pozostaną w ustawie.
140.	Art. 1 pkt 23	RDOŚ w Krakowie	Zmiana ustawy polegająca na zniesieniu obowiązku uzyskiwania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu i wprowadzeniu prawa organów gminy do decydowania o obowiązku uzyskania zezwoleń na wycinkę drzew na terenie danej gminy należy uznać za bardzo niebezpieczne i skutkujące całkowitym brakiem kontroli nad usuwaniem drzew. Należy się spodziewać, że tylko część samorządów wprowadzi lokalny obowiązek uzyskiwania zezwolenia na usunięcie drzew. W pozostałych gminach wycinka będzie mogła być prowadzona bez żadnego nadzoru. Dla środowiska przyrodniczego może to skutkować usuwaniem siedlisk zwierząt w okresie lęgowym, co w dłuższej perspektywie niesie za sobą zagrożenia dla wielu populacji. Również brak kontroli wycinki starych, spróchniałych drzew może negatywnie wpłynąć na wszystkie populacje gatunków saproksylicznych. Niekontrolowane usuwanie drzew i krzewów bardzo negatywnie może wpłynąć na pozostałe elementy środowiska, w tym wody, gleby, powietrze itp. Wszelkie zadrzewienia pełnią kluczową rolę w ramach wdrażania działań z zakresu adaptacji do zmian klimatu, gdyż pełnią one wiele usług ekosystemowych, od oczyszczania powietrza, a także obniżania jego temperatury w okresie upałów, poprzez ochronę przed erozją, po retencjonowanie wody w okresach opadów i oddawanie jej w okresach suszy. Oznacza to w konsekwencji znaczne pogorszenie warunków życia ludzi, które są optymalne dzięki obecności drzew (zdolności retencyjne, zwiększanie wilgotności, obniżanie temperatury, ochrona przed wiatrem, siedliska gatunków chronionych, itd.). Ponadto bardzo ważną kwestią jest rozważanie możliwości potencjalnego znaczącego oddziaływania na obszar Natura 2000 przed wydaniem	Jw.	Jw.

		decyzji na wycinkę (na podstawie art. 96 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku ...). Jeśli gmina nie wprowadzi uchwałą obowiązku uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu, zostanie pominięty bardzo ważny element ochrony obszaru Natura 2000. W sytuacji znacznej, niekontrolowanej wycinki (np. na trasie przelotów nietoperzy pomiędzy siedliskami — kolonia letnia i żerowisko lub stanowisko zimowania albo w siedliskach nadrzecznych łągów} będzie to skutkować koniecznością wszczęcia procedury z art. 37 ustawy o ochronie przyrody i nałożenia np. obowiązku przywrócenia siedliska do stanu poprzedniego. Działanie takie będzie pogłębiać i tak już negatywne postrzeganie przez społeczeństwo administracji publicznej, która najpierw zezwala na usuwanie drzew i krzewów, a później naraża na ponoszenie znacznych kosztów na wprowadzanie kompensacji. W uzasadnieniu do projektu ustawy wskazano, że przeniesienie kompetencji do regulowania spraw związanych z wycinką na poziom lokalny ma umożliwić gminom samodzielne i jak najpełniejsze kształtowanie polityki ochrony zadrzewień i zakrzewień na swoim terenie. Zniknie w związku z tym obowiązek uzyskania przez wójta uzgodnienia wycinki drzew w pasie drogowym oraz na obszarach objętych ochroną krajobrazową w granicach parku narodowego albo rezerwatu przyrody oraz obowiązek dokonania oględzin drzew i krzewów w zakresie występowania gatunków chronionych. Ta „samorządność” organów gmin sprzyjać może zatem naruszaniu przepisów z zakresu ochrony gatunkowej roślin, grzybów i zwierząt. Prawidłowego rozpoznania w terenie może dokonać wyłącznie osoba posiadająca wiedzę i doświadczenie w stwierdzaniu gatunków chronionych, co do tej pory było realizowane przez pracowników gmin, starostw i konserwatora zabytków jako obowiązek ustawowy. Brak kontroli w tym zakresie może tylko zwiększyć ilość zgłoszeń i sytuacji konfliktowych przy usuwaniu drzew z gniazdami ptaków czy te z innymi gatunkami. Proponowane zmiany mogą również stanowić zagrożenie dla drzew objętych ochroną jako pomniki przyrody. Wiele gmin nie realizuje obowiązku oznaczania tych form ochrony przyrody, a więc może dochodzić do sytuacji usuwania najcenniejszych drzew wyłącznie dlatego, że nie ma na nich tabliczki „pomnik przyrody”. Wobec braku obowiązku ustawowego uzyskania zezwolenia, znika tak że przepis określający, jakie elementy powinien zawierać wniosek o wydanie zezwolenia, a także co powinno zawierać samo zezwolenie. Może to		
--	--	--	--	--

			skutkować problemami z egzekwowaniem zapisów decyzji środowiskowych i innych decyzji dotyczących realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub na obszar Natura 2000.		
141.	Art. 1 pkt 23 dot. usunięcia art. 86 ust. 1	Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji	Wraz planowanym usunięciem z ustawy art. 86 ust. 1 określającym dotychczas przypadki, w których nie nalicza się opłat za usunięcie, uchylony zostanie m.in. punkcie 4, wskazujący na możliwość bezpłatnej wycinki drzew lub krzewów, które zagrażają bezpieczeństwu ludzi lub mienia w istniejących obiektach budowlanych lub funkcjonowaniu urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1 Kodeksu cywilnego. Powoduje to, że regulacje określające podejmowanie decyzji w podobnych przypadkach będą zapadały odrębnie (mogą być niekorzystne i w każdej gminie różne) lub nie zostaną uregulowane, co utrudni procesy utrzymaniowe infrastruktury. Proponujemy pozostawienie zapisów w ustawie dostosowując je do proponowanej treści art.82a.	Uwaga uwzględniona	Przepisy, o których mowa zostaną utrzymane
142.	Art. 1 pkt 22 dot. art. 82a	Związek Gmin Wiejskich RP	Ustanowienie, że w przypadku niewprowadzenia do obiegu prawnego aktu prawa miejscowego, o którym mowa w art.82a projektu ustawy, w sprawach dotyczących usuwania drzew i krzewów z terenu nieruchomości — stosuje się przepisy dotychczasowe. Nie można dopuścić do powstania okresów, w których nie obowiązywałyby żadne przepisy dotyczące ochrony drzew i krzewów.	Uwaga uwzględniona	Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. Projektowane regulacje przyznają jednak radom gmin kompetencję do określania przypadków, w których przepisów określających wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości nie będzie się stosowało (wybór spośród enumeratywnie wybranych, różnorodnych i elastycznych, przypadków), co będzie mogło oznaczać nawet całkowite zniesienie tego obowiązku na terenie gminy. W podobny sposób rada gminy będzie określać, w jakich sytuacjach ustawowy obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu zostanie zniesiony. Rada gminy będzie mogła także określać wysokość stawek opłat za usunięcie drzew i krzewów, co ważne w ramach ustawowych stawek maksymalnych. Przepisy dotyczące kar za nielegalne usuwanie drzew lub krzewów pozostaną w ustawie.
143.	Art. 1 pkt 22 dot.	Polskie Towarzystwo	Autorzy projektu proponują dopisanie art. 82b, a zmiany dotyczą tylko punktu 1.	Uwaga uwzględniona	

	art. 82b	wo Dendrolog iczne	W tym przypadku wydaje się nieuzasadnione, że przepisy dotyczące usuwania drzew i krzewów, będzie wydawał ten sam organ, który taki rejon powołał.		
144.	Art. 1 pkt 22 dot. art.82c	Polskie Towarzystwo Dendrologiczne	W tym przypadku nasze stanowisko jest takie jak w uwagach dotyczących art. 82a.	Uwaga uwzględniona	W ustawie o ochronie przyrody zachowane zostaną przepisy dot. obowiązku uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa/krzewu, opłat i kar. Rada gminy będzie mogła zrezygnować z tych regulacji w dowolnym momencie.
145.	Art. 1 pkt 22	Urząd Marszałkowski Woj. Lubuskiego	Projektowane do wprowadzenia zmiany mogą przyczynić się do samowolnej wycinki drzew bez ograniczeń i konsekwencji. Wobec powyższego, proponuje się wprowadzenie regulacji, która nakładałaby na radę gminy obowiązek podjęcia uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego regulujący konieczność uzyskiwania zezwoleń na wycinkę drzew/krzewów, a także obowiązek ponoszenia opłat z tego tytułu. Ponadto projekt aktu prawa miejscowego przygotowywany przez rady gmin winien być uzgadniany z radą powiatu/starostę, natomiast projekt aktu prawa miejscowego rady miasta na prawach powiatu winien być uzgadniany przez właściwe sejmiki/marszałka. Wprowadzenie powyższego obostrzenia nie dopuści do bezmyślnej wycinki oraz pozwoli na ochronę zieleni miejskiej.	Uwaga częściowo uwzględniona	Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. Projektowane regulacje przyznają jednak radom gmin kompetencję do określania przypadków, w których przepisów określających wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości nie będzie się stosowało (wybór spośród enumeratywnie wybranych, różnorodnych i elastycznych, przypadków), co będzie mogło oznaczać nawet całkowite zniesienie tego obowiązku na terenie gminy. W podobny sposób rada gminy będzie określać, w jakich sytuacjach ustawowy obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu zostanie zniesiony. Rada gminy będzie mogła także określać wysokość stawek opłat za usunięcie drzew lub krzewów, co ważne w ramach ustawowych stawek maksymalnych. Przepisy dotyczące kar za nielegalne usuwanie drzew lub krzewów pozostaną w ustawie.
146.	Art. 1 pkt 22	Stanowisko Konwentu Marszałków Województwa RP	Pozostawić przepisy w zakresie ochrony terenów zieleni i zadrzewień (art. 83 do art. 90) w aktualnym brzmieniu z poniższych względów: • W przypadku przekazania kompetencji w sprawie regulacji dot. „ochrony zadrzewień i zakrzewień” w zakresie uzyskania zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów – radom gmin, w odniesieniu do nieruchomości będących w posiadaniu gminy, istnieje niebezpieczeństwo utraty jakiegokolwiek kontroli nad zasobami zieleni na tych nieruchomościach. Gminy zapewne nie będą zainteresowane wprowadzeniem obowiązku uzyskania zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów na terenach będących w ich posiadaniu. Może to doprowadzić	Uwagi częściowo uwzględnione	W ocenie Ministra Środowiska uzasadnione jest przyznanie radzie gminy jak najszerszych kompetencji w ww. zakresie. Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. Projektowane regulacje przyznają jednak radom gmin kompetencję do określania przypadków, w których przepisów określających wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu z

		do zubożenia zasobów przyrodniczych na terenach gminnych. Dotyczy to w dużej mierze pasów drogowych oraz zieleni śródmiejskiej. • Niekontrolowana wycinka drzew i krzewów może powodować utratę gatunków chronionych, gdyż projekt ustawy nie zakłada obowiązku przeprowadzania oględzin przed ewentualnym wydaniem zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów — pominięto art. 83 c. Dotyczy to w szczególności gatunków rzadkich, zagrożonych bądź endemicznych. Nowe przepisy nie zakładają konieczności zajmowania stanowiska przez RDOŚ, który jest organem odpowiedzialnym za ochronę gatunkową. • Obecnie w kwestii dot. przepisów z zakresu ochrony terenów zieleni i zadrzewień Marszałek jest organem właściwym do wydawania decyzji zezwalających na usuwanie drzew lub krzewów z terenów miast na prawach powiatu z wyjątkiem nieruchomości będących w użytkowaniu wieczystym innego podmiotu. Wpływy z opłat i kar nie są przeznaczane na wydawanie tych decyzji. Zgodnie z zapisami art. 402 ust. 5 POŚ wpływy z tytułu opłat za usunięcie drzew i krzewów oraz kar nakładanych przez marszałka województwa, o których mowa w art. 82a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody stanowi ą w 35% przychód Narodowego Funduszu i w 65 % Wojewódzkiego Funduszu. Zgodnie z art. 402 ust. 2a wpływy z opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych (w przypadku usuwania drzew i krzewów są to tylko kary) zarząd województwa pomniejsza o 1,5% albo 3% . Kwotę uzyskaną z tytułu pomniejszenia przeznacza się na tworzenie i modyfikację baz danych zawierających informacje o podmiotach korzystających ze środowiska oraz na zatrudnianie osób zajmujących się kontrolą i windykacją opłat za korzystanie ze środowiska. Z tych wpływów nie jest finansowana obsługa postępowań prowadzonych przez urzędy marszałkowskie. Powyższe nie ma związku z wydawaniem decyzji zezwalających na usuwanie drzew i krzewów. A zatem niewłaściwe są informacje podawane w tabeli na stronie 29. Niewłaściwe jest założenie, że zmiany w przedmiotowej ustawie przekazujące kompetencje radom gmin będą się wiązały ze zmniejszeniem zatrudnienia w urzędzie marszałkowskim w zakresie wydawania decyzji dot. ochrony drzew i krzewów. Jeżeli rady gmin będą ustalały w drodze uchwał stanowiących akty prawa miejscowego obowiązek i sposób uzyskania zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów, samodzielnie ustalając ponadto przypadki, w których będzie ponoszona bądź nie ponoszona opłata, będzie to rodziło konieczność znajomości	terenu nieruchomości nie będzie się stosowało (wybór spośród enumeratywnie wybranych, różnorodnych i elastycznych, przypadków), co będzie mogło oznaczać nawet całkowite zniesienie tego obowiązku na terenie gminy. Wydawanie uchwały będzie wiązało się z współuczestnictwem innych organów (opiniowanie), co zapewni ochronę szczególnie cennych zasobów drzew i krzewów. W podobny sposób rada gminy będzie określać, w jakich sytuacjach ustawowy obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu zostanie zniesiony. Rada gminy będzie mogła także określać wysokość stawek opłat za usunięcie drzew lub krzewów, co ważne w ramach ustawowych stawek maksymalnych. Przepisy dotyczące kar za nielegalne usuwanie drzew lub krzewów pozostaną w ustawie. Wpływy z tytułu opłat i kar będą stanowiły dochód budżetu województwa w 15% i w 85% przychów wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.
--	--	---	--

		i stosowania takich aktów prawnych z wszystkich miast na prawach powiatu. Obecnie marszałek jest organem właściwym w odniesieniu do nieruchomości będących własnością miast na prawach powiatu. Po wejściu w życie projektowanych zmian np. art. 90 ust 1, oprócz wyżej wskazanego zakresu, marszałek województwa będzie organem właściwym dla drzew znajdujących się na nieruchomościach których miasto na prawach powiatu nie jest właścicielem, ale jest posiadaczem (np. użytkowanie wieczyste, trwałe zarząd, dzierżawa). W związku ze specyficzną strukturą Województwa Śląskiego, w którym funkcjonuje 19 miast na prawach powiatu koniecznym stanie się stosowanie przez Marszałka 19 różnych aktów prawa miejscowego. Tym samym w związku z art. 90 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody oraz różnymi regulacjami kwestii zadrzewień i zakrzewień w ramach aktów prawa miejscowego poszczególnych gmin, nie można wykluczyć konieczności zwiększenia obsady stanowisk osób zajmujących się tymi kwestiami. W tabeli pod tytułem „Ocena skutków regulacji” (pkt. 7 str. 33) podano, że rady gminy będą mogły znacząco zmniejszyć wymagania dot. uzyskania zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów z wyłączeniem pasa drogowego dróg publicznych oraz nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków. Jednakże w projekcie zmian ustawy nie ma żadnego odniesienia do usuwania drzew i krzewów na ww. nieruchomościach. A zatem czy należy rozumieć, że rada gminy będzie samodzielnie decydować o konieczności uzyskania zezwolenia na tych terenach? Uchylenie art. 83b - projekt ustawy nie zawiera wpisu dot. zawartości wniosku o wydanie zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów. • Uchylenie art. 83-87 powoduje, że nie ma określonego postępowania ze złomami i wywrotami, nasadzeniami zastępczymi. Różne regulacje w ramach aktów prawa miejscowego mogą powodować, że procedury zamiast stawać się prostymi i przyjaznymi dla wnioskodawców staną się bardziej złożone i będą rodzić problemy w sytuacjach gdy drzewa lub krzewy rosną na granicy i tym samym w kompetencji różnych organów. Umożliwienie radom gmin samodzielnego ustalania wysokości opłat za usuwanie drzew i krzewów może prowadzić do nadmiernego obciążania finansowego obywateli, w tym przedsiębiorców, jako że wpływy z opłat i kar będą stanowiły w całości dochód budżetu gminy. • Zapis, że Rada Gminy może wprowadzić akt prawa miejscowego regulujący sprawy obowiązku uzyskania zezwolenia w zakresie usuwania drzew i krzewów jest niezgodny z art. 4 obowiązującej ustawy. Zniesienie przepisów dot. ochrony drzew i zakrzewień na szczelbu		
--	--	---	--	--

			krajowym i przeniesienie ich na szczebel lokalny (gminny) - przy ich fakultatywności - będzie oznaczało w rzeczywistości zniesienie obowiązku uzyskiwania decyzji na wycinkę drzew na znacznym obszarze kraju. Dopuszczenie możliwości wprowadzania obowiązku uzyskiwania decyzji w tym zakresie na poziomie gminy będzie w praktyce przepisem martwym. Skutkiem tego będzie samowolna wycinka drzew na niespotykaną skalę, co znacząco negatywnie odbije się na krajobrazie oraz związanej z zadrzewieniami florze i faunie. Problem ogromnej i nieuzasadnionej presji na wycinkę drzew już w chwili obecnej jest odczuwalny na terenach miejskich i w pasach drogowych. Drzewa postrzegane są niejednokrotnie przez pryzmat utrudnień w procesach inwestycyjnych, a nie pełnione funkcje - wpływ na różnorodność biologiczną, krajobraz, klimat i powietrze oraz zdrowie i warunki życia ludzi. Istnieje niebezpieczeństwo usuwania drzew „na zapas”, na wypadek przywrócenia aktualnych przepisów. Nawet krótkotrwale obowiązywanie proponowanych przepisów może więc spowodować znaczące ubytki w zadrzewieniach i istotne straty w krajowej przyrodzie. Należy podkreślić, że scedowanie — i to w dodatku fakultatywne — obowiązku ochrony drzew na organy gminy stoi w sprzeczności z art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku, który stanowi, że to państwo zapewnia ochronę środowiska.		
147.	Art. 1 pkt 22	Urząd Miasta Bydgoszczy	Propozycją tut. organu jest możliwość wprowadzenia uproszczonej procedury uzyskiwania zezwoleń na usunięcie drzew lub krzewów jedynie w przypadku drzew stanowiących złomy bądź wywroty, a także wnioskowanych do wycinki przez osoby fizyczne nie prowadzące działalności gospodarczej (które składają najczęściej wniosków) poprzez składanie zgłoszeń o chęci usunięcia drzewa lub krzewu zamiast, jak to jest w tej chwili, wniosku o uzyskanie zezwolenia na usunięcie drzewa. Do takiego zgłoszenia oprócz załączników, które należało złożyć do obecnego wniosku, wnioskodawca winien załączyć zdjęcia drzewa planowanego do usunięcia. Zdjęcia powinny być wykonane w sposób pozwalający w łatwy sposób ocenić stan drzewa oraz jego lokalizację na nieruchomości. Od momentu złożenia zgłoszenia organ powinien mieć możliwość wyrażenia stanowiska w terminie 30 dni. Niewyrażenie stanowiska we wspomnianym terminie przez organ i nie wszczęcie postępowania administracyjnego uznawane byłoby za wyrażenie „milczącej” zgody. Możliwość wszczęcia postępowania administracyjnego przez gminę pozwoli w uzasadnionych przypadkach na kontrolę wycinanych drzew, a co za tym idzie ochronę drzew cennych	Uwagi częściowo uwzględnione	Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. Z obowiązku uzyskania zezwolenia zwolnione będą jednak osoby fizyczne usuwające drzewa i krzewy z własnych nieruchomości, na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

			przyrodniczo i możliwość wydania zakazu usunięcia drzew o szczególnych walorach przyrodniczych. We wszystkich innych przypadkach związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej procedura usunięcia drzew powinna być prowadzona w taki sam sposób jak do tej pory, czyli na podstawie zasad określonych w ustawie o ochronie przyrody. W związku z powyższym zwracam się z prośbą, aby przy aktualizacji ustawy o ochronie przyrody uwzględnić proponowane rozwiązania, które w podstawowym zakresie usprawnią funkcjonowanie organów samorządowych przy zapewnieniu warunków do ochrony przyrody.		
148.	Art. 1 pkt 22	RDOŚ w Gdańsku	Dotyczy zapisów art. 82a-82d, dotyczących możliwości wprowadzenia (w drodze uchwały, stanowiącej akt prawa miejscowego), przez radę gminy, obowiązku uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu, z terenu nieruchomości, a także - w przypadku wprowadzenia takiego obowiązku określenia przypadków, w których zezwolenie to nie jest wymagane, jak również rada gminy może (ale nie musi) wprowadzić obowiązek ponoszenia opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu oraz ustalić zasady i sposób opłat lub przypadki, gdy nie będą ponoszone, jak również może (ale nie musi) ustalić obowiązek wykonywania nasadzeń zastępczych, a także ustalić zasady karania, za naruszenie przepisów o ochronie terenu i zadrzewień. Takie zapisy budzą poważne obawy, że rady gmin nie uchwalą obowiązku uzyskiwania zezwoleń na usuwanie drzew i krzewów albo nie wskażą potrzeby wnoszenia opłat, czy też nasadzeń zastępczych. Dotychczasowa współpraca z gminami wskazuje na dominujące podejście do drzew, jako mało wartościowych składników otaczającej przestrzeni, przeszkadzających części mieszkańców gmin na różne sposoby, a więc dużą łatwość w decydowaniu o ich usunięciu. Konieczność wydawania decyzji na usunięcie drzew i krzewów oraz możliwość naliczania opłat (z czego przeważnie gminy starają się uwolnić wnioskodawców) sugeruje nastąpienie, w wyniku zmian w ustawie, całkowitego zdjęcia ochrony z zadrzewień i krzewów, poza terenami leśnymi.	Uwagi częściowo uwzględnione	Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. Projektowane regulacje przyznają jednak z tym radom gmin kompetencję do określania przypadków, w których przepisów określających wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości nie będzie się stosowało (wybór spośród enumeratywnie wybranych, różnorodnych i elastycznych, przypadków), co będzie mogło oznaczać nawet całkowite zniesienie tego obowiązku na terenie gminy. Wydawanie uchwały będzie wiązało się z współuczestnictwem innych organów (opiniowanie), co zapewni ochronę szczególnie cennych zasobów drzew i krzewów. W podobny sposób rada gminy będzie określać, w jakich sytuacjach ustawowy obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu zostanie zniesiony. Rada gminy będzie mogła także określać wysokość stawek opłat za usunięcie drzew lub krzewów, co ważne w ramach ustawowych stawek maksymalnych. Przepisy dotyczące kar za nielegalne usuwanie drzew lub krzewów pozostaną w ustawie.

149.	Art. 1 pkt 22 dot. art. 82a	Oddział Warszawski Stowarzyszenia Naukowo-Technicznego Inżynierów i Techników Ogrodnictwa	Propozycja zmiany brzmienia art. 82a na: „Rada gminy zobowiązana jest do wydania uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego dotyczącej zasad i trybu wydawania zezwoleń na usunięcie drzew z nieruchomości położonej na jej terenie”.	Uwaga częściowo uwzględniona	Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. Projektowane regulacje przyznają jednak z tym radom gmin kompetencję do określania przypadków, w których przepisów określających wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości nie będzie się stosowało.
150.	Art. 82a pkt 2	Urząd Marszałkowski Woj. Pomorskiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP	„rada gminy może ustalić przypadki gdy opłata nie jest ponoszona” – zbyt duża kompetencja rady gminy w kontekście prowadzenia własnych inwestycji. Możliwość dużych naruszeń stosowanych przez miasta: np. Prezydent miasta może swoim jednostkom zezwolić na usuwanie drzew bez zezwoleń w przypadku np. prowadzenia inwestycji – kompetencje nadane marszałkom stają się w tej sytuacji zbyt duże, gdyż każde miasto na prawach powiatu ustali indywidualne zasady.	Uwaga częściowo uwzględniona	Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. Projektowane regulacje przyznają jednak z tym radom gmin kompetencję do określania przypadków, w których przepisów określających wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości nie będzie się stosowało. W ocenie Ministra Środowiska uzasadnione jest przyznanie radzie gminy jak najszerszych kompetencji w ww. zakresie. Nie będzie mogła ona uprzywilejowywać swoich jednostek, ponieważ odstępstwa będą wprowadzane w ramach określonych kategorii (jeżeli zostaną wprowadzone do będą dotyczyły wszystkich podmiotów, bez względu na to jaki jest ich charakter)

151.	Art. 1 pkt 22	Towarzystwo na Rzecz Ochrony Przyrody	Zapis art. 82d. 1. pkt. 4) powinien wskazywać na uszkodzenie drzewa spowodowane wykonywaniem prac w obrębie korony drzewa, ale również korzeni.		
152.	Art. 1 pkt 22 dot. art. 82b pkt 2	Stowarzyszenie Architektury Krajobrazu	Uzależnienie wydawania zezwolenia przez wojewódzkiego konserwatora zabytków na usunięcie drzew i krzewów z terenu nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków, jedynie do tych gmin, w których rada gminy wprowadzi obowiązek uzyskania takiego zezwolenia (projektowany w ustawie o ochronie przyrody art. 82b pkt 2). W pozostałych gminach zabytkowe drzewa i krzewy zostaną pozbawione należytej ochrony, gdyż ich usunięcie nie będzie wymagało uzyskania zezwolenia.	Uwaga częściowo uwzględniona	Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. Projektowane regulacje przyznają jednak z tym radom gmin kompetencję do określania przypadków, w których przepisów określających wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości nie będzie się stosowało. W ocenie Ministra Środowiska uzasadnione jest przyznanie radzie gminy jak najszerzych kompetencji w ww. zakresie.
153.	Art. 1 pkt 23 i 25 w związku z art. 9	Stowarzyszenie Architektury Krajobrazu	Stowarzyszenie Architektury Krajobrazu uważa, że przewidziane 3-miesięczne vacatio legis wprowadzanych zmian jest niewystarczające. Część gmin może nie zdążyć przygotować odpowiednich uchwał lub celowo w ogóle nie wprowadzić takich przepisów lub je opóźnić. Umożliwi to inwestorom, a szczególnie deweloperom, intensywną zabudowę działek pokrytych obecnie zadrzewieniami i pozwoli na niekontrolowane, masowe usuwanie drzew i krzewów. W wyniku takich regulacji prawnych w krótkim czasie krajobraz Polski może w majestacie prawa zostać wyraźnie i drastycznie zubożony poprzez masowe wycinanie drzew i krzewów. Jesteśmy zdecydowanie przeciwni proponowanym zmianom w zakresie przepisów dotyczących usuwania drzew i krzewów. Ponadto proszę wziąć pod rozwagę koszty społeczne proponowanych rozwiązań. Wśród czynnych zawodowo w Polsce kilku tysięcy architektów krajobrazu, botaników i dendrologów, zdecydowana większość z nich uzyskuje przychody właśnie z wykonywania dokumentacji dendrologicznych na etapie projektowym w procesie budowlanym. Stanowi to znaczny udział w ich strukturze przychodów. Zniesienie obowiązku uzyskiwania zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów, spowoduje, że inwentaryzacje, operaty, opinie i ekspertyzy dendrologiczne, będące obecnie ważnym elementem dokumentacji projektowej przestaną być wymagane i nie będą finansowane przez inwestorów. Efektem będzie bardzo duże	Uwagi częściowo uwzględnione	Vacatio-legis zostanie wydłużone do 6 miesięcy. Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. Projektowane regulacje przyznają jednak z tym radom gmin kompetencję do określania przypadków, w których przepisów określających wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości nie będzie się stosowało. W ocenie Ministra Środowiska uzasadnione jest przyznanie radzie gminy jak najszerzych kompetencji w ww. zakresie.

			uszczerpnięcie możliwości zarobkowych tych grup zawodowych i ich poważne kłopoty finansowe, a u części nawet likwidacja działalności gospodarczej i zasilenie grupy osób bezrobotnych.		
154.	Art. 1 pkt 23	RDOŚ w Olsztynie	Planowana zamiana w przepisach ustawy o ochronie przyrody zakłada daleko idące zmiany w zakresie ochrony zadrzewień. Propozycja wykreślenia art. 83-87 będzie miała bardzo poważne konsekwencje w kontekście oddziaływania na walory przyrodniczo-krajobrazowe całego kraju. Zniweczy również prowadzoną od lat ochronę terenów zielonych i zadrzewień. Zaproponowane w projekcie ustawy zmiany przekazują decyzyjność związaną z uzyskiwaniem zezwoleń na wycinkę drzew na poziom gminy. W opinii tut. organu przeniesienie możliwości (nawet nie konieczności) podjęcia uchwały przez radę gminy będzie miało negatywny wpływ na walory przyrodniczo-krajobrazowe, nie tylko naszego województwa ale ochrony zadrzewień w całym kraju. Wejście w życie proponowanych przepisów prawnych doprowadzi do masowego usuwania najcenniejszych zadrzewień oraz alei przydrożnych, a także do zniszczenia siedlisk i okazów gatunków podlegających ochronie, związanych z zadrzewieniami i drzewami. Usunięcie bowiem przepisu art. 83a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody (uzgadnianie projektów decyzji z regionalnymi dyrekcjami ochrony przyrody) oraz art. 83c ust. 1 i 2 ww. ustawy (konieczność dokonywania oględzin pod kątem występowania gatunków chronionych) spowoduje bardzo daleko idące, negatywne konsekwencje dla środowiska przyrodniczego. Proponowane zmiany w ustawie o ochronie przyrody, polegające na wykreśleniu art.83-87, doprowadzą do niekontrolowanej wycinki drzew i zadrzewień, w tym alei przydrożnych. Ich usunięcie przyczyni się do nieodwracalnego zniszczenia siedlisk i okazów rzadkich gatunków, co w konsekwencji będzie miało negatywny wpływ na stan zachowania populacji tych gatunków w całym kraju. Projekt ustawy w zmienionym art. 82a daje możliwość ustalenia, w drodze uchwały rady gminy, obowiązku uzyskania zezwolenia na wycinkę drzew, ponoszenia opłat za ich usunięcie. To rada gminy będzie mogła wprowadzić zasady ustalania administracyjnych kar pieniężnych za naruszenia w stosunku do terenów zieleni i zadrzewień oraz będzie ustalała, co jest, a co nie jest naruszeniem tych przepisów. Może to spowodować ulgową politykę wobec ochrony	Uwagi częściowo uwzględnione	Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. Projektowane regulacje przyznają jednak z tym radom gmin kompetencję do określania przypadków, w których przepisów określających wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości nie będzie się stosowało. W ocenie Ministra Środowiska uzasadnione jest przyznanie radzie gminy jak najszerszych kompetencji w ww. zakresie. Nie będzie mogła ona uprzywilejowywać swoich jednostek, ponieważ odstępstwa będą wprowadzane w ramach określonych kategorii (jeżeli zostaną wprowadzone do będą dotyczyły wszystkich podmiotów, bez względu na to jaki jest ich charakter)

			terenów cennych przyrodniczo, jakimi są zadrzewienia i aleje przydrożne, jak również bardzo niejednolite rozwiązania tych problemów na szczeblu poszczególnych gmin. Zdaniem tutejszego organu kwestie te winny być regulowane w drodze ustawy lub rozporządzeń wykonawczych, aby zapewnić jednolity i przejrzysty charakter obowiązujących przepisów prawa. Podobnie w drodze ustawy powinny zostać ustalone kwestie pojęć zniszczenia i uszkodzenia drzewa lub krzewu, odnoszące się zarówno do zabiegów w obrębie korony, korzeni i pnia z podaniem procentowych wartości. Niejasności wynikające z niedookreślenia, co jest, a co nie jest zniszczeniem drzewa lub krzewu powoduje dowolność w interpretacji tych ważnych dla ochrony przyrody zagadnień.		
155.	Art. 1 pkt 22-25	Towarzystwo Stołeczne Ochrony Ptaków	Przeniesienie kompetencji do regulowania ochrony zadrzewień i zakrzewień na poziom lokalny jest — naszym zdaniem — rozwiązaniem skrajnie niekorzystnym, które wpłynie na znaczne osłabienie dotychczasowych mechanizmów zapobiegających nieuzasadnionym wycinkom drzew i krzewów, i tym samym spowoduje poważne straty w zasobach przyrodniczych kraju. Z uwagi na rolę jaką zadrzewienia odgrywają w zachowaniu różnorodności biologicznej oraz krajobrazu kulturowego ich ochrona powinna być objęta jednolitymi regulacjami rangi ustawowej na terenie całego kraju. Powierzenie radom gminy decyzji o konieczności (lub jej braku) uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa osłabi tę ochronę. W sytuacji gdy rośnie presja na zabudowę terenów, planowanie przestrzenne przeżywa kryzys, a świadomość ekologiczna decydentów na szczeblu lokalnym jest często na niskim poziomie, trudno oczekiwać, że proponowane rozwiązanie zapewni należyłą ochronę zadrzewień oraz krajobrazu. Propozycja wprowadzenia nowych przepisów (art. 82a-82d oraz art. 87a ust. 6) powinna zostać odrzucona. Naszym zdaniem obowiązujące dziś przepisy (art. 83-87 oraz art. 88-89) spełniają swoje zadanie i nie powinny być zmieniane. W pełni zgadzamy się z opiniami specjalistów zajmujących się ochroną drzew, które można wyrazić w następujący sposób: „W związku z przedstawionymi przepisami, w myśl których gminy mają dowolnie ustalać lub NIE zasady wydawania zezwoleń, pobierania opłat i wymierzania kar za wycinanie drzew i krzewów istnieje uzasadnione podejrzenie, że większość gmin, szczególnie małych, wiejskich i miejsko-wiejskich, nie uchwali takich zasad.	Uwagi częściowo uwzględnione	W ocenie Ministra Środowiska uzasadnione jest przyznanie radzie gminy jak najszerszych kompetencji w ww. zakresie. Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie.

		Wobec powyższego należy się spodziewać następujących negatywnych skutków nowych regulacji: - masowych wycinek drzew, w tym najcenniejszych: najstarszych i największych, • spadku dochodów gmin, co spowoduje niższe wydatki na ochronę i polepszanie stanu środowiska, takich jak np. walka z zanieczyszczeniami powietrza, • likwidacji społecznej odpowiedzialności inwestorów — obecnie inwestorzy zasilają kasy gmin, a dokładnie fundusze przeznaczone na inwestycje w ochronę środowiska lub dokonują nasadzeń nowych drzew; przy braku regulacji ich interes i interes publiczny nie będzie w żaden sposób równoważony, a odpowiedzialność za środowisko zostanie z nich zdjęta, • braku możliwości zareagowania przez społeczność lokalną przeciwko planowanym wycinkom — bo nigdzie nie trzeba będzie ujawniać tych planów, • braku wiedzy na temat tego, ile drzew w danej gminie się wycina i niemożność oceny skutków środowiskowych i zaplanowania nasadzeń kompensujących, • braku wiedzy i kontroli konserwatorów wojewódzkich nad drzewami wycinanymi na terenach wpisanych do rejestru zabytków — a w wielu przypadkach to założenia krajobrazowe wokół dworów i pałaców, bardzo cenne z przyrodniczego i kulturowego punktu widzenia, • powrotu do likwidowania alej, obecnie dość dobrze chronionych, • zagrożenia niszczenia na dużą skalę siedlisk chronionych gatunków zwierząt, priorytetowych dla Unii Europejskiej, jak np. pachnicy dębowej, • braku rozwiązań alternatywnych dla wycinki drzew — skoro usuwanie drzew nie będzie kosztować, nikt nie będzie szukał sposobów na uniknięcie lub zminimalizowanie takiej wycinki, • zagrożenia, że drzewa będą w sposób niekontrolowany wycinane wszędzie — również przez osoby nie będące posiadaczami nieruchomości, czy działającymi w ich imieniu; w takich wypadkach trudno będzie nawet ocenić szkodę, ze względu na brak stawek za wycinkę. Należy podkreślić, że przeniesienie na gminy regulacji dotyczących wycinek drzew może spowodować niepewność i chwiejność prawa — bo		
--	--	--	--	--

			prawo miejscowe łatwo jest zmienić. W ten sposób ochrona drzew będzie zależna od sytuacji politycznej. A wartość środowiskowa drzew jest ponad polityczna, istnieje bez względu na to, kto aktualnie sprawuje rządy. Należy też wskazać, że niejednolite przepisy (różne w różnych gminach) będą się przyczyniać do niepewności prawnej, a to jest niekorzystne również i dla inwestorów. Dlatego jeszcze raz apelujemy o odrzucenie artykułów 82a-82d i nowelizacji art. 87a ust. 6 oraz nieuchylanie art. 83-87 oraz 88-89, tak aby pozostawiono uchwalone w zeszłym roku przepisy, w istotny sposób doprecyzowujące zasady ochrony drzew i krzewów."		
156.	Art. 1 pkt 22, 23 i 25	Polskie Towarzystwo Dendrologiczne	Proponowane zapisy powodują, że rady gmin mogą, ale nie muszą, przyjąć regulacje dotyczące zezwolenia, a także ustalać zasady ewentualnego naliczania opłat i kar za usunięcie drzew i krzewów. Pozostawia to gminom dużą dowolność w regulowaniu tej kwestii, co może skutkować całkowitą rezygnacją z obowiązku uzyskania zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów. Zdaniem Polskiego Towarzystwa Dendrologicznego taki zapis w ustawie może spowodować manipulowanie gminnymi ustaleniami, obowiązującymi zależnie od trudnych do przewidzenia nacisków ze strony różnych czynników miejscowych. Ta uwaga dotyczy szczególnie możliwych nacisków ze strony dużych instytucji i podmiotów dążących do usunięcia nawet bardzo cennych drzew, z powodu przewidywanych inwestycji. Rada gminy może bowiem z różnych powodów zmieniać czasowo swoje postanowienia. Na tym polu może dochodzić do nieprawidłowości, a nawet nadużyć. Przyjęcie zasady o pozostawieniu gminom decyzji o uzyskiwaniu zezwolenia na wycinkę drzew i ustalanie opłat i kar gminnych, przeczy konstytucyjnemu prawu równego traktowania obywateli. W efekcie ich zastosowania, obowiązujące zasady mogą się diametralnie różnić nawet w sąsiednich gminach. Zdaniem PTD, nie znaczy to, że przepisy ogólne nie mogą uwzględnić również uwarunkowań lokalnych jednak w myśl przyjętych ustaleń prawnych, obowiązujących w całym kraju. Naszym zadaniem, gminy nie są przygotowane merytorycznie do podejmowania samodzielnie tak trudnych i ważnych decyzji.	Uwagi częściowo uwzględnione	W ocenie Ministra Środowiska uzasadnione jest przyznanie radzie gminy jak najszerszych kompetencji w ww. zakresie. Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. Projektowane regulacje przyznają jednak z tym radom gmin kompetencję do określania przypadków, w których przepisów określających wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości nie będzie się stosowało (wybór spośród enumeratywnie wybranych, różnorodnych i elastycznych, przypadków), co będzie mogło oznaczać nawet całkowite zniesienie tego obowiązku na terenie gminy. Wydawanie uchwały będzie wiązało się z współuczestnictwem innych organów (opiniowanie), co zapewni ochronę szczególnie cennych zasobów drzew i krzewów. W podobny sposób rada gminy będzie określać, w jakich sytuacjach ustawowy obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu zostanie zniesiony. Rada gminy będzie mogła także określać wysokość stawek opłat za usunięcie drzew lub krzewów, co ważne w ramach ustawowych stawek maksymalnych. Przepisy dotyczące kar za nielegalne usuwanie drzew lub krzewów pozostaną w ustawie.

157.	Art. 1 pkt 22-26	Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	Już dotychczasowa praktyka wskazuje, że drzewa nie są odpowiednio chronione prawem. Nagminnie dochodzi do ich ogławiania i wycinki pod pretekstem zagrożenia mienia i zdrowia ludzi. Liberalizacja przepisów spowoduje wielkoskalową i niekontrolowaną wycinkę drzew, w tym pełniących szczególne funkcje przyrodnicze i krajobrazowe - aleje przydrożne, zieleń parkową, itp. Tymczasem nie ma żadnych racjonalnych powodów by zwalniać gminy z obowiązku ochrony zadrzewień.	Uwaga częściowo uwzględniona	Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. W ocenie Ministra Środowiska uzasadnione jest jednak przyznanie radzie gminy jak najszerszych kompetencji w ww. zakresie, do rezygnacji z zezwoleń włącznie.
158.	Art. 1 pkt 22-26	Stowarzyszenie Kooperacja Miejska	Polityka zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska kształtowana na szczeblu gminy może być zatem nieskuteczna. Prowadzi to do wniosku, że zgodnie z zasadą subsydiarności omawiane zadanie powinno być regulowane bezpośrednio przez organy państwa; jeżeli przepisy Konstytucji mają być wykonywane efektywnie. Jedynie na poziomie ustawy można zapewnić stabilny i działający system, obecnie regulowany w art. 83-87 i 88-89 ustawy o ochronie przyrody. Proponowane przepisy spowodują utratę kontroli nad stanem zieleni i brakiem dokładnych statystyk na ten temat. Wiąże się to z nieuchronnym spadkiem udziału przestrzeni biologicznie czynnej na terenie kraju. Jest to jednoznacznie sprzeczne z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz interesem publicznym.	Jw.	Jw.
159.	Art. 1 pkt 22-26	1.Wydział Biologii Uniwersytetu Warszawskiego 2.Klub przyrodników	Postulujemy wycofanie się w projekcie zmiany ustawy z propozycji zmian dotyczących ochrony terenów zieleni i zadrzewień. Proponowane w projekcie zmiany dotyczące ochrony zadrzewień i zakrzewień rodzą poważne zmrożenie dla funkcjonowania ochrony terenów zieleni i zadrzewień w Polsce. W proponowanym kształcie przepisy te nie przyczynią się do „przeniesienia kompetencji do regulowania ww. spraw na poziom. lokalny” (jak stwierdzono w uzasadnieniu do projektu zmiany ustawy), lecz poprzez swoją uznaniowość, dowolność i fakultatywność spowodują całkowity brak kontroli nad tym procesem i de facto umożliwią zniesienie obowiązków w zakresie ochrony zadrzewień i zakrzewiu w naszym kraju. Wiąże się z tym także brak możliwości należytego egzekwowania prawa, np. w zakresie zapewnienia ochrony ptaków w okresie lęgowym, ochrony innych organizmów związanych z zadrzewieniami (np. porosty, chrząszcze, etc.) — w tym gatunków i siedlisk, do ochrony których zobligowani jesteśmy przepisami wspólnotowymi.	Uwaga częściowo uwzględniona	Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. Projektowane regulacje przyznają jednak z tym radom gmin kompetencję do określania przypadków, w których przepisów określających wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości nie będzie się stosowało (wybór spośród enumeratywnie wybranych, różnorodnych i elastycznych, przypadków), co będzie mogło oznaczać nawet całkowite zniesienie tego obowiązku na terenie gminy. Wydawanie uchwały będzie wiązało się z współuczestnictwem innych organów (opiniowanie), co zapewni ochronę szczególnie cennych zasobów drzew i krzewów. W podobny sposób rada gminy będzie określać, w jakich sytuacjach ustawowy obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu zostanie zniesiony. Rada gminy będzie mogła także określać wysokość

					stawek opłat za usunięcie drzew lub krzewów, co ważne w ramach ustawowych stawek maksymalnych. Przepisy dotyczące kar za nielegalne usuwanie drzew lub krzewów pozostaną w ustawie.
160.	Art. 1 pkt 22-26	Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu	1. Raport „Ochrona drzew w procesach inwestycyjnych” NIK ze stycznia 2015 r. pokazuje, że gminy (organy administracji i ich przedstawiciele) nie są gotowe na przyjęcie tak ważnego zadania jakim jest samodzielne decydowanie o regulacjach dotyczących ochrony terenów zieleni i zadrzewień. 2. Zmiana: 1) pogorszy sytuację terenów zieleni i zadrzewień w Polsce, 2) jest nieprzemyślana oraz stwarza realne zagrożenie dla drzew stanowiących najcenniejszy zasób środowiska przyrodniczego, 3) spowoduje brak kontroli i weryfikacji przesłanki konieczności usuwania drzew, 4) spowoduje nieodwracalne zmiany w środowisku przyrodniczym i kulturowym oraz wpłynie to negatywnie na krajobraz kulturowy kraju, 5) nie uwzględnia gotowości merytorycznej, finansowej i administracyjnej rad gmin do wypracowania, zdefiniowania i wdrożenia aktów prawa miejscowego. 3. Nie należy przekazywać kompetencji radom gmin w zakresie kształtowania regulacji dotyczących ochrony terenów zieleni i zadrzewień, winny one pozostać po stronie Ministerstwa Środowiska (GDOŚ) w zapisach ustawy o ochronie przyrody i nie powinny być dostosowywane do jakichkolwiek warunków lokalnych.	Uwaga częściowo uwzględniona	Jw.
161.	Art. 1 pkt 23-26	Towarzystwo Ochrony Przyrody	Towarzystwo uważa, że aktualne przepisy „uop”, zmodyfikowane (zliberalizowane — odnośnie wysokości wymierzanych na skutek wyroku TK) — są optymalne dla krajowej strategii ochrony różnorodności biologicznej, w tym także dla skutecznej ochrony siedlisk przyrodniczych i siedlisk występowania zwierząt i grzybów wśród drzew i krzewów. Co więcej — ich stosowanie zapewnia odtwarzanie zadrzewień i krzewów (wskutek możliwości wydania nakazu wykonania nasadzeń zastępczych), ponadto, jak wynika to także z uzasadnienia do ustawy zmieniającej — przynosi istotny dochód samorządom terytorialnym. W warunkach dokonanej zmiany — rady gmin (miast), będą mogły, np. wskutek rosnących wpływów lobby typu inwestorskiego, w szczególności	Uwaga częściowo uwzględniona	Jw.

		deweloperskiego — odstąpić od stosowania tych przepisów, szczególnie na terenach aglomeracji miejskich, cennych inwestycyjnie — gdzie zieleń stanowi nie tylko istotny element przyrodniczy (środowisko-twórczy) lecz także odgrywa istotną rolę społeczną — np. jako ważny element miejsc wypoczynku dla mieszkańców. Jednocześnie nie doskonałość planowania przestrzennego w kraju na szczeblu lokalnym (= znane powszechnie objęcie miejskimi planami zagospodarowania przestrzennego tylko niewielkich fragmentów) — mogą spowodować, wespół z ewentualnym wprowadzeniem postulowanych zmian — zniszczenia w zadrzewieniach na około 2/3 powierzchni kraju — czyli na terenach nie leśnych. Mając na uwadze zapisy Konstytucji R.P., jak również art. 4 ust. 1 „uop” — do takiej sytuacji dopuścić NIE WOLNO. Alternatywnie, gdyby ustawodawca, po przeanalizowaniu wszystkich wniesionych uwag i wniosków w sprawie omawianej ustawy „zmieniającej” — odstąpił od usunięcia art. 1 ust. 1 pkt. 23-26 projektu tej ustawy — TOP postuluje, aby wprowadzić ŁĄCZNIE następujące zmiany w jej treści: - w pkt. 22, dotyczącym nowej treści art. 82b „uop” — TOP postuluje dodać wymogi dla nowej, nie obligatoryjnej, procedury usuwania drzew i krzewów — poprzez UWZGLĘDNIENIE (dodanie do nowelizacji) „starych” przepisów art. 83b ust. 1 pkt. 9, 10, 11 (projekt nasadzeń zastępczych lub przesadzenia drzewa, dołączenie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zezwolenie w stosunku do gatunków chronionych) oraz art. 83c ust. 1, 2 „uop” (procedura dotycząca gatunków chronionych) — co, przykładowo, zapobiegnie naruszaniu przepisów o ochronie gatunkowej zwierząt, roślin i grzybów, słusznie implementowanych w obowiązujących aktualnie przepisach o usuwaniu drzew i krzewów, - ograniczyć wprowadzenie postulowanych w projekcie ustawy zmieniającej zmian dotyczących ochrony zieleni WYŁĄCZNIE do terenów NIE OBJĘTYCH obszarowymi formami ochrony, o których jest mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-8 „uop”. TOP wskazuje iż przyznanie dowolności radom gminnym (miejskim) w stosowaniu przepisów usuwania drzew w obszarach Natura 2000 oznacza nieuchronnie iż NIE ZOSTANIE przeprowadzona procedura przewidziana, również dla usuwania drzew, w Dziale V rozdziale 5 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na		
--	--	--	--	--

			środowisko (tekst jednolity — Dz. U. 2016r., poz. 353), gdyż uniemożliwione będzie stosowanie art. 96 ust. 2 pkt. 4 tej ustawy we wszystkich uzasadnionych merytorycznie sytuacjach. Wobec powyższego w sprawie usuwania niektórych, nieleśnych, drzewostanów (będących siedliskami chronionymi w Dyrektywie Siedliskowej) NIE BĘDZIE MOŻLIWE przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania przedsięwzięcia na obszar sieci natura 2000, należącego wyłącznie do tak zwanej III grupy ocenowej i polegającego tylko na usunięciu drzew lub krzewów. Zostaną przez to naruszone nadrzędne nad krajowymi przepisy unijne. Stan taki może skutkować kolejnymi wystąpieniami KE do Rządu R.P o usunięcie naruszania prawa, w ostateczności wymierzeniem Polsce znacznych kar pieniężnych przez ETS.		
162.	Art. 1 pkt 23 i 25	Polskie Towarzystwo Botaniczne	Zdaniem Polskiego Towarzystwa Botanicznego należy odstąpić od projektu uchylenia obowiązku uzyskiwania zezwoleń na wycinkę drzew. Zniesienie tego obowiązku będzie skutkowało samowolnym ich karczowaniem na wielką skalę. Masowa wycinka drzew, pełniących istotną rolę klimatotwórczą na terenach zurbanizowanych, będzie miała negatywny wpływ na zdrowie i warunki życia mieszkańców miast.	Jw.	Jw.
163.	Art. 1 pkt 23 i 25	Stowarzyszenie MiastoDrzew	Projektowane rozwiązanie jest niezgodne z art. 74 ust. 2 Konstytucji RP oraz art. 2 ust. 1 pkt 8 i 9, ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (dalej: u.o.p.). W art. 74 ust. 2 określono, że ochrona środowiska jest obowiązkiem władz publicznych. Jest to samodzielna i odrębna od innych funkcja Państwa. Tak więc polityka kształtowania i wpływania na środowisko powinna uwzględniać to, iż jego ochrona jest obowiązkiem konstytucyjnym, a więc najwyższym i nadrzędnym nad innym regulacjami prawnymi w Państwie. Ustawa zasadnicza nie zawiera upoważnienia do umniejszania znaczenia i ochrony środowiska w zależności od np. uwarunkowań lokalnych, na które powołują się autorzy projektu ustawy zmieniającej. Jednym z zadań własnych gminy jest zaspakajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie zieleni gminnej i zadrzewień (art. 7 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym). W przepisach ogólnych u.o.p. przyjęto, że ochrona przyrody polega m.in. na zachowaniu zieleni w miastach i wsiach, też zadrzewień (art. 2 ust. 1 pkt 8	Jw.	W ocenie Ministra Środowiska uzasadnione jest przyznanie radzie gminy jak najszerzych kompetencji w ww. zakresie. Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. Projektowane regulacje przyznają jednak z tym radom gmin kompetencję do określania przypadków, w których przepisów określających wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości nie będzie się stosowało (wybór spośród enumeratywnie wybranych, różnorodnych i elastycznych, przypadków), co będzie mogło oznaczać nawet całkowite zniesienie tego obowiązku na terenie gminy. Wydawanie uchwały będzie wiązało się z współuczestnictwem innych organów

		i 9). A art. 78 u.o.p. ustala obowiązek gminy w zakresie zakładania i utrzymywania w należytym stanie terenów zieleni i zadrzewień. Projektowane przepisy obowiązek ustawowy zastępują dobrowolnością organu stanowiącego gminy w przyjęciu uchwały. Wynika z tego, że akt prawa miejscowego (ograniczony do granic gminy lub na mniejszym terenie) ma zastąpić jednolitość prawa i jego stosowania na terytorium całego kraju. Jest więc dopuszczalne, że żadna z 2479 gmin nie uchwali stosownej uchwały. Idąc dalej, niemal żadna część kraju nie będzie chroniona przed nieprzemyślaną, masową wycinką drzew. Projektodawca w ogóle tym się nie zajmuje, nie analizuje takiej sytuacji. W uzasadnieniu do projektu ustawy, a dokładnie w części dotyczącej wpływu proponowanych rozwiązań na różne obszary, nie wymienia się wpływu na środowisko naturalne ani zdrowie. A skoro jest możliwy scenariusz, że żadna z gmin nie uchwali własnych zasad gospodarowania drzewami (jest to tym bardziej prawdopodobne, że gminy miałyby jedynie 3 miesiące na przyjęcie uchwał), trudno mówić o braku wpływu na środowisko czy zdrowie. Drzewa oddziałując na otoczenie (pochłanianie zanieczyszczeń powietrza, retencja wody, neutralizowanie zanieczyszczeń gleb, obniżanie temperatury, itp.) mają bardzo duży wpływ na jakość środowiska życia ludzi, a także ich zdrowie (szczególnie dzięki absorpcji zanieczyszczeń oraz obniżania temperatury w upalne dni – co jest szczególnie istotne dla osób starszych i dzieci, które najbardziej są narażone na negatywne działanie wysokiej temperatury). Z drugiej strony, każda z gmin mogłaby w sposób niespójny (lub wręcz sprzeczny) z gminami sąsiednimi realizować politykę ochrony środowiska, bez uzgadniania czy nawet opiniowania przez te gminy, gdyż gminy nie mają obowiązku koordynowania swoich polityk. Kraj zostałby podzielony na 2479 obszarów autonomicznych pod względem prowadzenia ochrony środowiska. W związku z tym, przy przyjętym w uzasadnieniu projektu założeniu, że nie każda rada gminy przyjmie uchwałę o pozwoleniach na usunięcie drzew i krzewów, można spodziewać się, że decyzja jednej gminy będzie oddziaływać na środowisko w gminach sąsiednich. Polityka zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska kształtowana na szczeblu gminy może być zatem nieskuteczna. Prowadzi to do wniosku, że zgodnie z zasadą subsydiarności omawiane zadanie powinno być regulowane bezpośrednio przez organy Państwa, jeżeli przepisy Konstytucji mają być wykonywane efektywnie. Jedynie na poziomie ustawy można zapewnić stabilny i działający system, obecnie regulowany w art. 83–87 i 88–89 ustawy o ochronie przyrody.	(opiniowanie), co zapewni ochronę szczególnie cennych zasobów drzew i krzewów. W podobny sposób rada gminy będzie określać, w jakich sytuacjach ustawowy obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu zostanie zniesiony. Rada gminy będzie mogła także określać wysokość stawek opłat za usunięcie drzew lub krzewów, co ważne w ramach ustawowych stawek maksymalnych. Przepisy dotyczące kar za nielegalne usuwanie drzew lub krzewów pozostaną w ustawie.
--	--	---	--

		Proponowane przepisy spowodują utratę kontroli nad stanem zieleni i brakiem dokładnych statystyk na ten temat. Wiąże się to z nieuchronnym spadkiem udziału zadrzewień w pokryciu gmin na terenie całego kraju. Jest to jednoznacznie sprzeczne z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz interesem publicznym. Co więcej, drzewa i tereny zielone pełnią ogromną rolę w procesie adaptacji terenów miejskich do zmian klimatu - co potwierdzają materiały ze strony Ministerstwa Środowiska: http://klimada.mos.gov.pl/?p=163. Praktyczna likwidacja prawnej ustawowej ochrony drzew nie pozwoli na realizację polityki adaptacji do zmian klimatu - a jest to kwestia, która również powinna być realizowana na poziomie ogólnokrajowym, a nie gminnym. Trzeba zwrócić uwagę, że uzasadnienie jest lakoniczne, nie uwzględniające obowiązku konstytucyjnego i obowiązków ustawowych. Autorzy projektu wyszli z założenia, że punktowe wykreślenie kilku przepisów powinno uwolnić gospodarowanie drzewami w stopniu całkowitym, z – w ich ocenie – pozytywnym skutkiem. Jak wykazano, jest to podejście błędne i szkodliwe dla Państwa, naruszające obligatoryjną troskę o środowisko, w którym żyjemy. Należy też zakwestionować twierdzenie zawarte w uzasadnieniu projektu, odnośnie braku dostosowania uwarunkowań lokalnych w obecnej ustawie. Ponieważ zezwolenie na usunięcie drzew i krzewów jest decyzją uznaniową, a organ ma wybór między różnymi sposobami zachowania się: może samodzielnie ustalić kryteria i treść rozstrzygnięcia, to wyłącznie organ w danej gminie, na podstawie uwarunkowań lokalnych, decyduje, czy wydać zezwolenie czy nie. Żaden przepis ustawy o ochronie przyrody nie precyzuje tego, kiedy zezwolenie takie ma być wydane, a kiedy nie, a więc nie narzuca wszystkim organom stosowania jednolitej procedury w tym zakresie, a jedynie ogólnie wskazuje, że jest taki obowiązek. Ponadto, przepisy art. 83c ww. ustawy wprost wskazują na konieczność odniesienia się organów do uwarunkowań lokalnych m.in. cech usuwanego drzewa lub krzewu, takich jak: wartości przyrodnicze (w tym rozmiar drzewa lub powierzchnię krzewów oraz funkcje, jakie pełnią w ekosystemie); wartości kulturowe; walory krajobrazowe; lokalizację. Jak widać z powyższego, podstawa wskazana w uzasadnieniu do zmiany ustawy nie jest prawdziwa. Trzeba podkreślić, że w ostatnich latach w wielu miejscach w Polsce mieszkańcy upominali się o drzewa: o zmniejszenie skali wycinek, o ochronę alei we wsiach i miasteczkach, o nieprzeznaczanie zadrzewionych terenów, służących mieszkańcom, na inwestycje		
--	--	---	--	--

			budowlane. Społeczne oczekiwania nie pokrywają się więc z przedstawioną zmianą regulacji - mieszkańcy chcą większej ochrony drzew i większego namysłu przy podejmowaniu decyzji o wycinkach, a proponowane zmiany zdecydowanie temu nie służą. W związku z powyższym, wnioskujemy o rezygnację z przepisów art. 1 pkt 22–26 proponowanej ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw (UD 46). Wykreślenie tego fragmentu projektu poprawiłoby także jego wewnętrzną strukturę oraz zawęziło zakres regulacji, wskazywany w pierwszej części pisma.		
164.	Art. 82a-82d, art. 87a ust. 6 oraz art. 83-89.	Cecylia Kwas, Adam Nagórka, Stowarzyszenie „Nasza Olszanica”, Katarzyna Soroczyńska, Agata Stachowska	Proponowane w ustawie o ochronie przyrody zmiany dotyczące drzew niosą ze sobą bardzo poważne zagrożenia, dlatego też apelujemy o odrzucenie artykułów 82a-82d i nowelizacji art. 87a ust. 6 oraz nieuchylanie art. 83-87 oraz 88-89. Proponowane zmiany odbijają się negatywnie na polskim krajobrazie i przyrodzie. Wiele działań społeczności lokalnych z ostatnich lat pokazuje, że ludziom los drzew nie jest obojętny, że lepiej im się żyje blisko drzew. Dlatego nowelizacja nie wychodzi naprzeciw prawdziwym potrzebom mieszkańców - a więc większej, a nie mniejszej, ochrony drzew. To banalna prawda, ale warto przypomnieć, że drzewo rośnie wolno, ale ścina się je szybko, a odtworzenie 100-letniego drzewa trwa dokładnie 100 lat. Drzewa pełnią arcyważne funkcje w środowisku naturalnym i nie tylko. Utrata jednego dużego, dojrzałego drzewa to w skali roku: 561,67 kg więcej dwutlenku węgla w atmosferze, 600 litrów mniej zachowanej wody w kraju nawiedzonym przez susze i 4,5 kg mniej pochłoniętych zanieczyszczeń powietrza. To także zmniejszenie chłodzącego oddziaływania drzew, równego 4-5 klimatyzatorom pracujących 20 godzin na dobę i mniejsze obniżanie temperatury w miastach, co z kolei ma ogromne znaczenie w czasie upałów, na które najbardziej narażone są dzieci i osoby starsze. Występowanie drzew bezpośrednio więc przekłada się na nasze zdrowie. W związku z przedstawionymi przepisami, w myśl których gminy mają dowolnie ustalać lub NIE zasady wydawania zezwoleń, pobierania opłat i wymierzania kar za wycinanie drzew i krzewów istnieje uzasadnione podejrzenie, że większość gmin, szczególnie małych, wiejskich i miejsko-wiejskich, nie uchwali takich zasad. Wobec powyższego należy się spodziewać następujących negatywnych skutków nowych regulacji: - masowych wycinek drzew, w tym najcenniejszych: najstarszych i największych,	Jw.	Jw.

		- spadku dochodów gmin, co spowoduje niższe wydatki na ochronę i polepszanie stanu środowiska, takich jak np. walka z zanieczyszczeniami powietrza, - likwidacji społecznej odpowiedzialności inwestorów - obecnie inwestorzy zasilają kasy gmin, a dokładnie fundusze przeznaczone na inwestycje w ochronę środowiska lub dokonują nasadzeń nowych drzew; przy braku regulacji ich interes i interes publiczny nie będzie w żaden sposób równoważony, a odpowiedzialność za środowisko z nich zdjęta, - braku możliwości zareagowania przez społeczność lokalną przeciwko planowanym wycinkom - bo nigdzie nie trzeba będzie ujawniać tych planów, - braku wiedzy na temat tego, ile drzew w danej gminie się wycina i niemożność oceny skutków środowiskowych i zaplanowania nasadzeń kompensujących, - braku wiedzy i kontroli konserwatorów wojewódzkich nad drzewami wycinanymi na terenach wpisanych do rejestru zabytków - a w wielu przypadkach to założenia krajobrazowe wokół dworów i pałaców, bardzo cenne z przyrodniczego i kulturowego punktu widzenia, - powrotu do likwidowania alej, obecnie dość dobrze chronionych, - zagrożenia niszczenia na dużą skalę siedlisk chronionych gatunków zwierząt, priorytetowych dla Unii Europejskiej, jak np. pachnicy dębowej, - braku rozwiązań alternatywnych dla wycinki drzew - skoro usuwanie drzew nie będzie kosztować, nikt nie będzie szukał sposobów na uniknięcie lub zminimalizowanie takiej wycinki, - zagrożenia, że drzewa będą w sposób niekontrolowany wycinane wszędzie - również przez osoby nie będące posiadaczami nieruchomości, czy działającymi w ich imieniu; w takich wypadkach trudno będzie nawet ocenić szkodę, ze względu na brak stawek za wycinkę. Należy podkreślić, że przeniesienie na gminy regulacji dotyczących wycinek drzew może spowodować niepewność i chwiejność prawa - bo prawo miejscowe łatwo jest zmienić. W ten sposób ochrona drzew będzie zależna od sytuacji politycznej. A wartość środowiskowa drzew jest ponad polityczna, istnieje bez względu na to, kto aktualnie sprawuje rządy. Należy też wskazać, że niejednolite przepisy (różne w różnych gminach) będą się przyczyniać do niepewności prawnej, a to jest niekorzystne również i dla inwestorów.		
--	--	--	--	--

165.	Art. 1 pkt 22	Burmistrz Łącka-Zdrój	Dopóki w projekcie ustawy nie zmieni się sensu art.1 pkt 22, z którego będzie wynikało iż „[...] Rada gminy, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego [...] wprowadzi obowiązek [...]”, nie można domniemywać, iż wszędzie obowiązek taki zostanie wprowadzony.	Uwaga uwzględniona	Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. Projektowane regulacje przyznają jednak z tym radom gmin kompetencję do określania przypadków, w których przepisów określających wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości nie będzie się stosowało
166.	Art. 1 pkt 22	RDOŚ w Warszawie	Należy rekomendować wprowadzenie przez rady gmin obowiązku uzyskiwania zezwoleń na wycinkę drzew. Zezwolenie powinno zawierać dane identyfikujące: źródło pochodzenia drewna (działka i obręb ewidencyjny, miejscowość, gmina), właściciela, podstawę prawną oraz nazwę organu zezwalającego na wycinkę. Brak zezwoleń może spowodować gwałtowny napływ drewna (gatunków lasotwórczych m. in. So, Brz, Db, Os, Ol, Md, KI, Js porastających użytki rolne, łąki i pastwiska) na rynek lokalny. Drewno nieposiadające żadnego dokumentu potwierdzającego źródło jego pochodzenia budzi podejrzenia co do jego legalności i jednocześnie wyłączone zostaje spod kontroli art. 1 ust 2, art. 1a oraz art 66b ustawy o lasach. Jednocześnie uniemożliwia wypełnienie przez przedsiębiorców wymagań art. 66c,d,e a wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska nie daje możliwości pełnej kontroli w tym zakresie. Ponadto, w przypadku braku konieczności uzyskiwania zezwoleń, istnieje niebezpieczeństwo spekulacyjnej sprzedaży drewna z lasów prywatnych pozyskanego nielegalnie, a sprzedawanego jako drewno pozyskane na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Wprowadzenie obowiązku uzyskania zezwoleń ograniczy w dużym stopniu obrót nielegalnym drewnem oraz włączy drewno pochodzące z terenów nieleśnych w obszar obowiązywania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r., ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna. Dodatkowo należy rozważyć wprowadzenie obowiązku oraz zasad cechowania i oznakowania drewna pozyskiwanego na podstawie ustawy o ochronie przyrody, tj. z terenów nieleśnych, wzorując się sposobem cechowania przez starostów drewna pochodzącego z lasów prywatnych. W rezultacie każde drewno powinno posiadać dokument pozwalający na określenie źródła jego pochodzenia i legalność. Drewno nieoczekiwane	Uwaga częściowo uwzględniona	Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. Projektowane regulacje przyznają jednak z tym radom gmin kompetencję do określania przypadków, w których przepisów określających wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości nie będzie się stosowało.

			byłoby traktowane jako pochodzące z kradzieży. Prowadzenie przez gminy sprawozdawczości dotyczącej drewna z terenów nieleśnych (podobnie jak L0-3) automatycznie rozpocznie tworzenie bazy danych o nieleśnych źródłach drewna. Ponadto drewno z terenów nieleśnych mogłoby być traktowane jako „legalnie produkowane drewno” zgodnie z definicją zawartą w Rozporządzeniu Rady (WE) nr 2173/2005 z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie ustanowienia systemu zezwoleń na przywóz drewna do Wspólnoty Europejskiej FLEGT. Należy zwrócić uwagę na fakt, że dla przedsiębiorcy przetwarzającego drewno lub handlującego drewnem nie ma znaczenia skąd pochodzi pełnowartościowe drewno (las państwowy, prywatny czy użytki rolne), ma natomiast znaczenie czy można wykluczyć nielegalność oferowanego drewna. Z kolei, dla oferenta ogromne znaczenie ma fakt, że jego drewno jest legalnie pozyskane i może za to drewno uzyskać rynkową cenę.		
167.	Art. 1 pkt 22-26	Komitet Biologii Środowiskowej i Ewolucyjnej PAN	Proponowane w ustawie zmiany pozwolą gminom w sposób nazbyt dowolny kształtować politykę ochrony zadrzewień, w tym znieść opłaty za wycięcie drzew lub ustalić je na poziomie symbolicznym. Stwarza to realne niebezpieczeństwo, że polityka ta będzie kształtować się nie w interesie miejscowej społeczności, ale pod wpływem lokalnych grup nacisku, np. inwestorów lub deweloperów. Już obecne, dość restrykcyjne regulacje często zawodzą w wypadku atrakcyjnych terenów inwestycyjnych. Proponowane zapisy otwierają też możliwości niekontrolowanej wycinki drzew na terenach wiejskich, w tym drzew tworzących aleje przydrożne. Biorąc pod uwagę obserwowaną od lat presję na usuwanie drzew i zadrzewień na terenach pozamiejskich, wprowadzenie takich zapisów może skutkować znaczącą przebudową siedlisk i krajobrazów na rozległych terenach kraju, prowadząc do znaczącego zubożenia różnorodności biologicznej.	Jw.	Jw.
168.	Art. 1 pkt 22-26	Fundacja Dzika Polska	Projektowana zmiana uchyla obowiązek uzyskiwania zgody na wycinkę drzew oraz obowiązek wnoszenia opłat za nielegalnie wycięte drzewa, wprowadzając w to miejsce ewentualną możliwość wprowadzenia takich przepisów przez rady gmin. Zaproponowane zmiany dotyczące wycinania drzew budzą nasze ogromne zaniepokojenie. Jako podlaski oddział Pracowni na rzecz Wszystkich Istot realizowaliśmy projekt strażniczy "Monitoring Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska" (raport dostępny na http://pracownia.podlasie.org.pl/wp-content/uploads/2016/05/RAPORT-DOTYCZ%C4%84CY-MONITORINGU-W-BIA%C5%81YMSTOKU-OLSZTYNIE-I-RZESZOWIE.pdf), którego elementem było sprawdzanie	Jw.	Jw.

			skali i zasadności wycinki drzew w trzech województwach. Okazało się, że dotychczasowe przepisy obligujące do uzyskiwania zgody na wycinkę drzew oraz uzyskiwania zgody na niszczenie gatunków chronionych dla których drzewa stanowią siedliska tylko w niewielkim stopniu zabezpieczały drzewa przed nieuzasadnioną wycinką. W każdym z województw corocznie tysiące drzew jest wycinanych bez uzasadnienia, w ich miejsce rzadko planowane są nasadzenia zastępcze. Podobne wnioski wynikają z działań prowadzonych przez inne organizacje jak Fundacja Ekorożwoju czy Sadyba. Na nieuzasadnione, masowe wycinki drzew zwracał uwagę również w swoich raportach NIK. Żadne przepisy nie regulują kwestii sprzedaży pozyskanego w ten sposób drewna, co poskutkowało m.in. tym, że procederem wycinki i przerobu drzew zajęły się grupy przestępcze (http://www.nto.pl/wiadomosci/kluczbork/art/4673062,adam-ulbrych-alarmowal-o-masowej-wycinke-drzew-spalili-mu-dom-sledztwo-umorzone,id,t.html). Potwierdza to ogromny popyt na pozyskane w ten sposób drewno. Brak jakichkolwiek przepisów regulujących wycinkę drzew skutkuje nasileniem nieuzasadnionych wycinek, zwłaszcza drzew najatrakcyjniejszych z gospodarczego punktu widzenia, a więc najstarszych i najcenniejszych, mających największe znaczenie dla zachowania bioróżnorodności związanej ze starymi drzewami. Środki z wycinanych masowo drzew wzmocnią grupy finansowane m.in. z tego procederu. Zniszczenia wielu drzewostanów będące skutkiem zniesienia dotychczasowych przepisów niewątpliwie spowoduje liczne protesty społeczeństwa, które coraz bardziej dostrzega korzyści z zadrzewień, zwłaszcza w dobie zmian klimatycznych i odnotowywanych w miastach coraz wyższych temperatur. Dlatego też zwracamy się z prośbą o pozostawienie w ustawie artykułów 83-89 UoOP (nakazujących uzyskiwanie pozwoleń na wycinkę drzew oraz wnoszenie opłat za nielegalne wycinki) w dotychczasowym brzmieniu i nie wprowadzanie art. 82a-82d.		
169.	Art. 1 pkt 22-26	Rada Kultury Przestrzeni	Proponowane zmiany oceniamy jako jednoznacznie negatywne, prowadzące do zubożenia polskiego krajobrazu i środowiska. Wątpimy by wszystkie gminy skorzystały z możliwości indywidualnego ustalania ww. zasad, a w konsekwencji w części gmin drzewa będą wycinane w sposób niekontrolowany, a niejednolite przepisy w różnych gminach będą skutkować niepewnością prawną - proponujemy zatem odrzucenie artykułów 82a-82d. Jednocześnie wnosimy o nieuchylenie art.	Jw.	Jw.

			83-87 oraz 88-89 ustawy o ochronie przyrody, które są podstawą aktualnego systemu wydawania zezwoleń na usuwanie drzew i krzewów. Obawiamy się masowych wycinek, niszczenia siedlisk chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz braku możliwości reagowania przez społeczności lokalne.		
170.	Art. 1 pkt 22-26	WWF	Zaproponowane rozwiązania radykalnie zmieniają dotychczasowy reżim ochrony terenów zieleni i zadrzewień. Drzewa bowiem przestają być chronione i każdy może je bez uzyskania zezwolenia wyciąć, nie obawiając się żadnych konsekwencji. Można się domyślać, że zaraz po wejściu w życie takich przepisów przez Polskę przetoczy się zmasowana wycinka drzew, która w szczególności w miastach może mieć bardzo przykre konsekwencje dla ogółu mieszkańców. O tym jak ważne są drzewa, zarówno w miastach jak i na terenach rolnych, rozpisujemy się w komentarzu do propozycji zmian w OuOP nie wydaje się konieczne, zakładamy że ustawodawca powinien znać ten temat. Pragniemy podkreślić, że pełnią wiele różnorodnych funkcji niezbędnych do życia człowieka i ochrony przyrody, między innymi estetyczną, krajobrazową, przyrodniczą, przeciwdziałają zanieczyszczeniu powietrza, tworzą siedliska dla ptaków i innych zwierząt. Co więcej, na terenach rolnych, drzewa i krzewy zmniejszają oddziaływanie wiatrów na gleby i uprawy, a więc między innymi ograniczają erozję gleb oraz zmniejszają szkody w uprawach wywołane silnymi wiatrami. Usuwanie drzew i krzewów na terenach rolnych może powodować obniżenie potencjału produkcyjnego gleb oraz zwiększać straty w uprawach. Fundacja zwraca uwagę, że co do zasady zieleni i drzewa zawsze będą wyjątkowo cennym elementem krajobrazu, a ich wycinka powinna być ograniczona, czemu dobrze sprzyjały dotychczasowe regulacje. Zniszczenia wielu drzewostanów w wyniku nagłej rezygnacji z ochrony zadrzewień będzie wyraźnie odczuwalne dla społeczeństwa i niewątpliwie wzbudzi opór społeczny. Fundacja postuluje o pozostawienie zezwoleń na wycinkę drzew i krzewów w obecnym kształcie. Zwracamy dodatkowo uwagę na to, że propozycja delegowania decyzji o tym jakie zasady panują w danej gminie do samorządów lokalnych jest bardzo konfliktogenna. Zarówno wewnątrz społeczności lokalnych może powodować to konflikty o to, czy wyznaczać reguły wycinania drzew i krzewów, czy takich reguł nie wprowadzać i pozwalać na nieograniczone wycinanie drzew i krzewów. Co więcej pomiędzy poszczególnymi gminami będą wynikać spory o różne rozwiązania w sąsiednich	Jw.	Jw.

			jednostkach administracyjnych. Fundacja postuluje nie przenosić decyzji, które powinny być podejmowane centralnie, dla całego kraju, na niższy szczebel administracyjny. Ubocznie Fundacja zwraca uwagę, że nowe przepisy zawierają lukę, bowiem nie przewidują możliwości płynnego przejścia ochrony drzew i krzewów z przepisów ogólnokrajowych na przepisy lokalne. Gminy będą mogły uchylać prawo miejscowe dopiero po wejściu w życie nowelizacji (co zajmie trochę czasu), a więc po uchyleniu ochrony ogólnopolskiej. Nawet więc w tych gminach (zwłaszcza miastach), które chciałyby nadal chronić zadrzewienia, wystąpi krótszy lub dłuższy okres, w którym wycinka drzew bez zezwolenia będzie możliwa, co może doprowadzić do wycięcia wielu cennych, wiekowych drzewostanów. W związku z powyższym Fundacja postuluje pozostawienie art. 83-89 UoOP w dotychczasowym brzmieniu i nie wprowadzać art. 82a-82d.		
171.	Art. 1 pkt 22-26	Fundacja Greenmind	Dopuszczenie fakultatywnej ochrona drzew (i zakrzaczeń), zależnej od woli rady gminy i przyjęcia uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, jest przyzwoleniem na niekontrolowaną, wieloskalową wycinkę drzew oraz sygnałem, że ochrona drzew nie jest istotna na tyle, by być regulowana ustawą. W konsekwencji doprowadzi to uszczuplenia zasobów przyrodniczych (drzewa jako siedliska chronionych gatunków zwierząt) i negatywnych zmian w krajobrazie, także kulturowym. Rezygnacja państwa z kontroli nad ochroną drzew przyniesie również inne skutki: mniej magazynowanego dwutlenku węgla z atmosfery, mniej retencjonowanej wody w profilu glebowym, spotęgowany efekt wysp ciepła terenów zurbanizowanych, Proponowane zmiany w projekcie ustawy niweczą dotychczasowe, wieloletnie wysiłki strony rządowej, samorządowej i społecznej na rzecz budowania społecznej odpowiedzialności inwestora w oraz podnoszenia ekologicznej świadomości społeczeństwa. Co więcej, w przypadku gatunków uzależnionych siedliskowo od drzew i chronionych Dyrektywą Siedliskową i Ptasią, proponowane zapisy oznaczają rezygnację państwa z utworzenia - wymaganego zapisami art. 6 ust. 2 oraz art, 12 Dyrektywy Siedliskowej - systemu proaktywnej ochrony tychże gatunków, Bezwarunkowe pozwolenie na niszczenie drzew jako siedlisk rozrodczych gatunków chronionych obu dyrektywami stanowi również naruszenie wymogu zachowania właściwego stanu ochrony tychże gatunków na terenie państwa członkowskiego UE (art. 2 Dyrektywy Siedliskowej).	Jw.	Jw.

172.	Art. 1 pkt 22 - 26	Stowarzyszenie na rzecz Ochrony Krajobrazu Kulturowego Mazur "Sadyba"	Negatywna ocena projektowanych regulacji, wniosków o pozostawienie art. 83-89 UoOP w dotychczasowym brzmieniu. Drzewa przestaną więc być chronione i każdy będzie mógł wycinać je bez uzyskania zezwolenia, nie obawiając się żadnych konsekwencji (po wejściu w życie takich przepisów nastąpi też masowe niszczenie wielu siedlisk i gatunków chronionych zwierząt i roślin). Ponadto projekt rezygnacji z dotychczasowego uzgodnienia wycinek drzew przydrożnych z RDOS-ami uniemożliwi kontrolę ochrony wielu gatunków chronionych związanych z drzewami - w tym gatunku priorytetowego jakim jest pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i> (obowiązujące obecnie przepisy w tym zakresie są i tak niedostateczne, dlatego już podczas poprzedniej nowelizacji UoOP proponowaliśmy precyzyjne określenie okres oględzin w zakresie występowania w obrębie zadrzewień gatunków chronionych - poprzez podanie dat granicznych, ponieważ wieloletnie doświadczenia wskazują, że nagminne jest dokonywanie tychże oględzin pro forma w okresie jesienno-zimowym, a więc w okresie nieobecności i/lub nieaktywności gatunków chronionych).	Jw.	Jw.
173.	Art. 1 pkt 22-26	Centrum Ochrony Mokradel	Przeniesienie ochrony drzew i zakrzaczeń na poziom rady gminy (Art. 1 pkt 22-26 projektu ustawy) może spowodować niekontrolowaną wielkoskalową wycinkę drzew oraz jest dla społeczeństwa i decydentów sygnałem, że ochrona drzew nie jest sprawą ważną z punktu widzenia interesu publicznego. Tymczasem drzewa pełnią niezmiernie ważną rolę siedliskotwórczą oraz dostarczają licznych usług ekosystemowych a wymiernym znaczeniu dla całego społeczeństwa — m.in. kontrolując erozję, regulując mikroklimat, zmniejszając zjawiska susz i powodzi. Postulujemy przywrócenie dotychczasowych zapisów o ochronie drzew i krzewów w ustawie o ochronie przyrody.	Jw.	Jw.
174.	Art. 1 pkt 23	Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji	Regulacje określające podejmowanie decyzji w podobnych przypadkach będą zapadały odrębnie (mogą być niekorzystne i w każdej gminie różne) lub nie zostaną uregulowane, co utrudni procesy utrzymaniowe infrastruktury. Proponujemy pozostawienie zapisów w ustawie dostosowując je do proponowanej treści art. 82a;	Uwaga częściowo uwzględniona	Przepisy specustaw inwestycyjnych i eksploatacyjnych zostaną utrzymane

175.	Art. 1 pkt 23	RDOŚ w Gdańsku	Całkowite usunięcie zapisów, dotyczących m.in. uzgadniania usuwania drzew, w pasach drogowych dróg publicznych, z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska zupełnie wyeliminuje możliwość nadzoru nad wycinką drzew przydrożnych, a jednocześnie wyeliminuje możliwość kontroli respektowania ochrony gatunkowej, gatunków, występujących w obrębie tych zadrzewień są to w wielu jeszcze przypadkach stare zadrzewienia, cechujące się obecnością gniazdowania ptaków, objętych ochroną, chronionych porostów, owadów (jak m, in. Pachnica dębowa), organizmów chronionych z innych jeszcze grup systematycznych, jak również roli tych zadrzewień, jako korytarzy ekologicznych. Jednolity sposób występowania o uzgodnienie usuwania drzew, niezbędnych elementów tego procesu, jak m. in. konieczności oceny występowania gatunków chronionych i możliwości kontrolowania prawidłowości ich rozpoznania zostanie całkowicie wyeliminowany. Lata działania Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku wykazały, że w terenie jest niewielka wiedza na temat wartości drzew, zwłaszcza starszych i okazałych, a tym bardziej na temat występowania w ich obrębie gatunków chronionych i potrzeby ochrony ich okazów i siedlisk. Uzgadnianie przez RDOŚ projektem decyzji na usuwanie drzew w pasach dróg publicznych, spowodowało po 8 latach trudnej pracy znaczący wzrost zrozumienia tych kwestii i podniesienie możliwości rzetelnego oceniania faktem, zarówno przez gminy, jak też zarządy dróg. Powolny proces podnoszenia świadomości i respektowania ochrony zadrzewień oraz ochrony gatunkowej, przynoszący już pozytywne efekty, zostanie zaprzeczony, w momencie wprowadzenia, rozpatrywanych w tym punkcie, zmian w ustawie. Ważna kwestia wprowadzania nasadzeń zastępczych, warunków określonych dla ich prawidłowego przeprowadzania, również zostaje zaprzeczona, przy planowanych zmianach zapisów ustawy. Podobnie, brak będzie kontroli nad beztroskim ogławianiem drzew oraz prowadzeniem robot, w pobliżu drzew, zagrażającym ich żywotności (uchylenie art. 87a). O zapisy zawarte w ww. artykule prowadzone były długie i trudne starania przez przyrodników, ze względu na niszczenie zadrzewień przydrożnych, w wyniku ogławiania drzew lub ich uszkodzania przy pracach budowlanych i innych. Osiągnięcie, jakim było wprowadzenie zapisów, wciąż jeszcze w praktyce nieraz lekceważonych i nierespektowanych, byłoby obecnie zaprzeczane.	Uwaga częściowo uwzględniona	W ocenie Ministra Środowiska uzasadnione jest przyznanie radzie gminy jak najszerszych kompetencji w ww. zakresie. Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. Projektowane regulacje przyznają jednak z tym radom gmin kompetencję do określania przypadków, w których przepisów określających wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości nie będzie się stosowało (wybór spośród enumeratywnie wybranych, różnorodnych i elastycznych, przypadków), co będzie mogło oznaczać nawet całkowite zniesienie tego obowiązku na terenie gminy. Wydawanie uchwały będzie wiązało się z współuczestnictwem innych organów (opiniowanie), co zapewni ochronę szczególnie cennych zasobów drzew i krzewów. W podobny sposób rada gminy będzie określać, w jakich sytuacjach ustawowy obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu zostanie zniesiony. Rada gminy będzie mogła także określać wysokość stawek opłat za usunięcie drzew lub krzewów, co ważne w ramach ustawowych stawek maksymalnych. Przepisy dotyczące kar za nielegalne usuwanie drzew lub krzewów pozostaną w ustawie.
------	---------------	----------------	---	------------------------------	---

176.	Art. 1 pkt 23	Towarzystwo na Rzecz Ochrony Przyrody	Zdecydowanie negatywnie oceniamy zniesienie obecnych przepisów o obowiązku uzyskiwania zezwolenia na usunięcie drzewa, opłatach za usuwanie drzew, karach administracyjnych za ich nielegalne usuwanie. Zmiana przepisów będzie miała katastrofalne skutki, w szczególności w gminach wiejskich miejsko-wiejskich. Należy się spodziewać, że z prawa wprowadzenia ochrony drzew w drodze uchwały samorządu skorzystają jedynie rady dużych miast. Dotychczasowe kontrole prowadzone w samorządach przez Naczelną Izbę Kontroli, a takie społeczne programy monitorujące zarządzanie zielenią prowadzone m.in. przez Towarzystwo na Rzecz Ochrony Przyrody, Fundację Ekorozwoju wskazywały na liczne uchybienia w prowadzeniu postępowań administracyjnych w tych sprawach, zaniedbanie oraz lekceważenie i znikomą świadomość ekologiczną a także słabe przygotowanie merytoryczne pracowników samorządowych. Nie należy się więc spodziewać, że samorządy te podejmą trud wprowadzenia ochrony drzew w drodze uchwały lokalnej.	Jw.	Jw.
177.	Art. 1 pkt 24	Polskie Towarzystwo Botaniczne	Błąd. W art. 1 pkt 24 Projektu zapisano powołanie się na art. 82a ust. 1 pkt 1, podczas gdy w Projekcie w art. 82a nie ma ustępów.	Uwaga uwzględniona	
178.	Art. 1 pkt 25	RDOŚ w Gdańsku	Kary nie są najlepszą metodą na skuteczną ochronę przyrody (ważniejsza jest edukacja społeczeństwa i podnoszenie przyrodniczej świadomości), jednak istnienie zagrożenia karą pieniężną w przypadku niezgodnego z przepisami usuwania drzew, stanowiło ważne ograniczenie dla możliwości beztróskiego niszczenia zadrzewień. Zniesienie możliwości i obowiązku karania, za wykroczenia w tym zakresie, jednolite dla całego kraju, a scedowane na ewentualne podjęcie, w indywidualnie przyjętym zakresie, na rady gmin, jest ryzykowne.	Uwaga uwzględniona	Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. Projektowane regulacje przyznają jednak z tym radom gmin kompetencję do określania przypadków, w których przepisów określających wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości nie będzie się stosowało. Rada gminy będzie mogła także określać wysokość stawek opłat za usunięcie drzew lub krzewów, co ważne w ramach ustawowych stawek maksymalnych. Przepisy dotyczące kar za nielegalne usuwanie drzew lub krzewów pozostaną w ustawie.

179.	Art. 1 pkt 26	Burmistrz Łącka-Zdrój	Wykreślono ust. 2 z art. 90 ustawy o ochronie przyrody, a więc wyłączono marszałka województwa jako organu właściwego dla niektórych spraw, pozostawiając decyzje w odniesieniu do nieruchomości będących w posiadaniu gminy (z wyjątkiem nieruchomości będących w użytkowaniu wieczystym innego podmiotu), staroście. Tym samym powrócono do patologicznych praktyk wydawania zezwoleń samym sobie.		
180.	Art. 1 pkt 26	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Brzmienie art. 90 ust. 1 dotyczy wykonywania przez starostę – w odniesieniu do nieruchomości będących w posiadaniu (będących własnością?) gminy - czynności, o których mowa w art. 82a-82d, w zakresie, w jakim są one wykonywane przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta. Należy jednak zauważyć, że dodawany art. 82a nie dotyczy czynności wykonywanych przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta. W artykule tym mowa jest o czynności rady gminy polegającej na podjęciu uchwały w sprawach ochrony terenów zieleni i zadrzewień. Biorąc pod uwagę powyższe, trudno stwierdzić, czy intencją projektodawcy było stworzenie podstawy prawnej dla rady powiatu do uchwalenia aktu prawa miejscowego dotyczącego ochrony terenów zieleni i zadrzewień na nieruchomościach będących w posiadaniu (będących własnością?) gminy, czy też zobowiązanie starosty do wykonywania czynności określonych w uchwale rady gminy (akcie prawa miejscowego) niejako za wójta, burmistrza albo prezydenta miasta w odniesieniu do wskazanych wyżej nieruchomości. Sytuacja jeszcze bardziej się komplikuje, gdy uwzględnimy art. 90 ust. 2 odwołujący się do art. 90 ust. 1. Nie wiadomo, czy intencją projektodawcy było stworzenie podstawy prawnej dla sejmiku województwa do uchwalenia aktu prawa miejscowego dotyczącego ochrony terenów zieleni i zadrzewień na nieruchomościach będących w posiadaniu (będących własnością?) miasta na prawach powiatu, czy też zobowiązanie marszałka województwa do wykonywania czynności określonych w uchwale rady miasta na prawach powiatu (akcie prawa miejscowego) niejako za prezydenta tego miasta sprawującego funkcję starosty - w odniesieniu do wskazanych wyżej nieruchomości. Jeżeli odpowiednio starosta albo marszałek województwa mieliby być tylko wykonawcami uchwały odpowiednio rady gminy albo rady miasta na prawach powiatu, to rada ta mogłaby wprowadzić zwolnienia podmiotowe albo podmiotowo-przedmiotowe wyłączające w całości odpowiednio gminę albo miasto na prawach powiatu zarówno z	Uwagi zostaną częściowo uwzględnione	Brzmienie projektu w zakresie zadań dotyczących nieruchomości w posiadaniu gminy zostanie zmodyfikowane. W ocenie Ministra Środowiska uzasadnione jest przyznanie radzie gminy jak najszerszych kompetencji w ww. zakresie, włącznie z rezygnacją z zezwoleń i opłat za usuwanie drzew i krzewów/ Tym niemniej, wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. Rada gminy będzie mogła także określać wysokość stawek opłat za usunięcie drzew lub krzewów, co ważne w ramach ustawowych stawek maksymalnych. Przepisy dotyczące kar za nielegalne usuwanie drzew lub krzewów pozostaną w ustawie.

		obowiązku uzyskiwania zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów, jak i z obowiązku ponoszenia opłat za usunięcie drzew i krzewów — w odniesieniu do nieruchomości będących w posiadaniu (będących własnością ?) odpowiednio gminy albo miasta na prawach powiatu. W ten sposób „zlikwidowałyby” de facto funkcje kontrolne odpowiednio starosty w stosunku do gminy albo marszałka województwa w stosunku do miasta na prawach powiatu, a w konsekwencji także - odpowiednio źródła dochodów budżetu powiatu oraz źródła przychodów NFOŚiGW i WFOŚiGW z tytułu opłat za usunięcie drzew i krzewów. Podkreślenia wymaga fakt, że przychody z opłat za korzystanie ze środowiska (w tym opłaty za usunięcie drzew i krzewów) są podstawowym źródłem finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie określonym w art. 400a ust. 1 ustawy POŚ, a w przypadku NFOŚiGW - podstawowym źródłem zasilającym fundusz podstawowy, z którego finansowane są przedsięwzięcia i zadania służące realizacji polityki ochrony środowiska, nieobjęte zobowiązaniami wieloletnimi, w tym przedsięwzięcia związane z ochroną przyrody (również te związane z urządzeniem i utrzymaniem terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień oraz parków). Zaproponowane w projekcie rozwiązania dają radom gmin zbyt dużo swobody w kształtowaniu systemu zezwoleń, opłat i kar, mającego zapewnić ochronę terenów zieleni i zadrzewień. W skrajnych sytuacjach niektóre bogate gminy w ogóle mogłyby zrezygnować ze wspomnianego systemu (nie podejmując uchwał), co w konsekwencji mogłoby prowadzić do niekontrolowanej wycinki zadrzewień i zakrzewień, a także do ich powszechnego niszczenia lub uszkodzenia (ze względu na brak bodźców powstrzymujących te działania w postaci opłat i kar). Utracone korzyści, tj. brak przychodów z opłat i kar za usunięcie drzew i krzewów (rodzaju opłat i kar środowiskowych), miałyby przełożenie na proporcjonalne zmniejszenie wydatków ponoszonych dotychczas na ochronę środowiska i gospodarkę wodną nie tylko w tych gminach, ale także powiatach, NFOŚiGW i WFOŚiGW. Zmniejszony minimalny limit obligatoryjnych wydatków w tym zakresie wyznaczałyby bowiem jedynie wpływy z opłat za wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, opłat za przydzielone uprawnienia do emisji, opłat za wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, opłat za pobór wód oraz opłat za składowanie odpadów. Niektóre gminy mogłyby też przyjąć model odwrotny, traktując system opłat i kar jako jedno z istotniejszych źródeł dochodów (tak jak wcześniej		
--	--	---	--	--

			dochody uzyskiwane z mandatów za przekroczenie prędkości mierzone przy użyciu radarów). Może tak się stać, jeżeli w ustawie nie zostaną określone metody ustalania opłat za usunięcie drzew i krzewów oraz maksymalne stawki tych opłat dobrane do metod, a także zasady ustalania wysokości kar.		
181.	Art. 1 pkt 27	Polskie Towarzystwo Botaniczne	Projekt przewiduje zniesienie kadencyjności regionalnych rad ochrony przyrody i wprowadzenie możliwości dowolnego (bez podawania przyczyn) odwoływania i powoływania ich członków przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Kadencyjność członków regionalnych rad ochrony przyrody powinna być utrzymana. Proponowana w Projekcie zmiana może doprowadzić do przekształcenia regionalnych rad ochrony przyrody w organy fasadowe. W każdej chwili będzie można odwołać osoby prezentujące poglądy inne od oczekiwanych przez lokalne władze lub lobbujące środowiska.	Uwaga nieuwzględniona	Regulacje dot. regionalnych rad ochrony przyrody powinny zostać dostosowane do regulacji dot. PROP
182.	Art. 1 pkt 27	Klub Przyrodników	Negatywnie opiniujemy proponowaną zmianę zasad funkcjonowania Regionalnych Rad Ochrony Przyrody. Pewna niezależność RROP od aktualnego Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, będąca skutkiem kadencyjności rad i nieodwołalności ich członków, jest zjawiskiem pozytywnym, zapewniającym lepszą jakość i niezależność opinii Rad.	Jw.	Jw.
183.	Art. 1 pkt 27	Stanowisko Konwentu Marszałków w Województwie RP	Art. 1 pkt 27ppkt a oraz b - zmodyfikować zaproponowany punkt 1 b Członkami regionalnej rady ochrony przyrody powinni być też dyrektorzy albo wicedyrektorzy departamentów do spraw ochrony środowiska urzędów marszałkowskich; oraz wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska albo ich zastępcy, w szczególności z uwagi na pozostawanie pewnych zadań wymienionych w ustawie z zakresu ochrony przyrody w kompetencji marszałków województw.	Uwaga uwzględniona	

184.	Art. 1 pkt 27 oraz art. 4	OTOP	Zniesienie kadencyjności członków organów doradczych jest powszechnie odbierane jako sposób na ich ściśle podporządkowanie Ministrowi Środowiska (w przypadku PROP) oraz regionalnym dyrektorom ochrony środowiska (w przypadku rad regionalnych). Jeśli chodzi o możliwość uzupełniania wakatów, można wprowadzić przepis dający możliwość takiego uzupełniania składu. Proponowana zmiana jest niekorzystna i należy z niej zrezygnować, przywracając jednocześnie kadencyjność członków PROP (po noweli w odniesieniu do PROP z kwietnia 2016).	Uwaga nieuwzględniona	Regulacje dot. regionalnych rad ochrony przyrody powinny zostać dostosowane do regulacji dot. PROP
185.	Art. 1 pkt 27	Towarzystwo na Rzecz Ochrony Przyrody	Negatywnie oceniamy zmiany art. 97 tj. zniesienie kadencyjności regionalnych rad ochrony przyrody i wprowadzenie możliwości swobodnego odwoływania i powoływania ich członków przez regionalnych dyrektorów ochrony środowiska. Zdaniem Towarzystwa na Rzecz Ochrony Przyrody w celu utrzymania niezależności członków rad należy utrzymać kadencyjność rad, natomiast zmianie powinien ulec sposób wybierania przedstawicieli organizacji ekologicznych którzy powinni być wybierani w głosowaniu organizacji ekologicznych działających na terenie danego województwa.	Jw.	Jw.
186.	Art. 1 pkt 27	Komitet Biologii Środowiskowej i Ewolucyjnej PAN	Komitet Biologii Środowiskowej i Ewolucyjnej przy okazji ostatniej nowelizacji ustawy o ochronie przyrody zajął zdecydowanie negatywne stanowisko w sprawie zniesienia kadencyjności członków PROP i podobnie negatywnie opiniuje taką zmianę w wypadku regionalnych rad ochrony przyrody.	Jw.	Jw.
187.	Art. 1 pkt 27	Towarzystwo Ochrony Przyrody	Wprowadzić uzupełnienie w postulowanym przepisie art. 97 ust. 1c pkt. 1 tej ustawy — poprzez dodanie i ż odwołanie członka RROP przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska powinno zawierać uzasadnienie merytoryczne. Nie dodanie tego zastrzeżenia, może skutkować, że z regionalnych rad ochrony przyrody będzie można usunąć członków tych gremiów wyłącznie np. za „nie wygodne”, chociaż uzasadnione merytorycznie poglądy, głosy przeciwne w głosowaniach RROP, itp. — czyli niekoniecznie w przypadkach uzasadnionych — np. gdy członek RROP nie wykonuje swoich obowiązków określonych w regulaminie działalności takiej	Jw.	Wprowadzenie dodatkowych regulacji w zakresie RROP jest zbędne.

			Rady.		
188.	Art. 1 pkt 29	RDOŚ w Warszawie	W opinii RDOŚ w niezmienionym art. 126 ust. 5 należy rozważyć umieszczenie po przecinku zapisu o treści: „w miarę posiadanych możliwości finansowych”. Propozycję motywuje się brakiem środków finansowych w budżecie RDOŚ na zawieranie umów cywilno-prawnych.	Nie uwzględniono	Jest zapis „może”, więc RDOŚ nie ma obowiązku finansowania działań
189.	Art. 1 pkt 29	Stanowisko Konwentu Marszałków Województw RP	Zaniechać wprowadzenia zmian (art. 126: ust. 5a oraz ust. 6 pkt 2 lit. d) i e) Proponowane przepisy wymuszają rozwiązywanie problemów w zakresie konfliktowych gatunków chronionych poprzez uzyskiwanie zezwoleń na wykonanie czynności podlegających zakazom i ich faktyczne wykonanie. Oznacza to w rzeczywistości znaczne zagrożenie dla populacji chronionych gatunków zwierząt, poprzez bytowanie lub odżywianie przynoszących straty gospodarcze, ponieważ będą one powszechniej niż dotychczas zabijane. Nakładanie na obywateli obowiązku zabezpieczania się przed ewentualnymi szkodami powodowanymi przez gatunki chronione poprzez m.in. wnioskowanie o odstępstwa od zakazów i warunkowanie wypłaty odszkodowań realizacją takich odstępstw buduje negatywny wizerunek gatunków chronionych, nie jako waloru przyrodniczego, a jako szkodników, które należy tępić. Proponowany ust. 5a zmusza regionalnych dyrektorów środowiska i dyrektorów parków narodowych do promowania wnioskowania o uzyskiwanie odstępstw od zakazów, ustanowionych przecież dla ochrony gatunków chronionych.	Uwaga częściowo uwzględniona	W ust. 6 pkt 2 usunięto lit. d. Uwaga w zasadzie odnosi się właśnie do usuwanej propozycji. lit. e nie jest tak kontrowersyjna, gdyż dotyczy sytuacji gdy wnioskodawca mimo że posiadał zezwolenie, o którym mowa w art. 56 ust. 1, 2 lub 2b, nie wykonał ujętych w nim czynności, jeżeli wykonanie tych czynności mogło zapobiec powstaniu szkody. Chodzi więc o realne wykorzystywanie zezwoleń. Nie ma jednak możliwości aby wzrosło zagrożenie dla populacji chronionych gatunków, gdyż każdorazowo organ przed wydaniem takiego zezwolenia musi przeanalizować konkretne przesłanki, w tym brak zagrożeń dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków. Z uwagi na zwiększenie liczby sytuacji, w których odszkodowanie nie przysługuje, informowanie lokalnych społeczności, których takie przepisy mogą bezpośrednio dotyczyć powinno być zapewnione.
190.	Art. 1 pkt 29	RDOŚ w Gorzowie Wlkp	Dopisać w pkt 3 lit. b po przecinku "dla upraw rolnych" i dodać akapit określający minimalną wartość dla pozostałego mienia. Może jednak warto zmienić ten zapis w całości i określić ogólnie minimalną wartość mienia, poniżej której nie przysługuje odszkodowanie. Obecnie istnieje zróżnicowanie dostępności odszkodowania dla różnych podmiotów w zależności od minimalnej wartości wyliczonego odszkodowania (tj. rolniczych i nierolniczych);	Uwaga nieuwzględniona	Obecne brzmienie art. 126 ust. 6 pkt 3 lit. b nie różnicuje wartości progowych od których następuje wypłata odszkodowania w zależności od rodzaju mienia. Bez względu więc na rodzaj szkody (rolnicza/nierolnicze) próg stanowi wartość nieprzekraczająca w ciągu roku wartości 100 kg żyta w przeliczeniu na jeden hektar uprawy.

191.	Art. 1 pkt 29 lit. d	RDOŚ w Gorzowie Wlkp	„10a. Wystąpienie okoliczności, o których mowa w ust. 6 pkt 2 lit. d, e, g i pkt 3 lit. e i f, nie zwalnia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, a na obszarze parku — dyrektora parku, z obowiązku dokonania oględzin i szacowania szkód oraz ustalania wysokości odszkodowania za nie” Podkreślony tekst nie powinien się znaleźć w ustawie, ponieważ generuje wprost wysokie nieuzasadnione koszty wykonania wyliczeń. Często jest stosowany sposób zlecania ustalenia wysokości odszkodowania, co jest usługą płatną. Wystarczające jest uzupełnienie zdania po przecinku "wykonania dokumentacji fotograficznej i sporządzenia protokołu oględzin".	Uwzględniono częściowo	Przepis otrzyma brzmienie: „10a. Wystąpienie okoliczności, o których mowa w ust. 6 pkt 2 lit. d i f i pkt 3 lit. e i f, nie zwalnia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, a na obszarze parku — dyrektora parku, z obowiązku dokonania oględzin i sporządzenia protokołu oględzin". Należy zauważyć, że wykonanie dokumentacji fotograficznej może być składową oględzin.
192.	Art. 1 pkt 29 lit. d	Stowarzyszenie dla Natury „Wilk”	Niekorzystne są też zmiany w art. 126 ust. 6. pkt 2, poprzez dodanie zapisu lit. d), który uzależnia uzyskanie odszkodowania od uprzedniego wystąpienia poszkodowanego o zezwolenie na odstępstwa zakazów wobec gatunków chronionych i od wykonania wskazanych czynności zakazanych. Uważamy, że zapis ten spowoduje pochopne występowanie hodowców inwentarza oraz właścicieli pasiek w obszarach występowania dużych drapieżników do rdoś o usuwanie/zabijanie tych zwierząt, które powodują lub mogą powodować szkody w okolicy, bez wcześniejszego zastosowania skutecznych metod ochrony stad lub pasiek. Badania wskazują, że odstrzały drapieżników nie zwiększają u lokalnej ludności ani u myśliwych akceptacji dla obecności tych zwierząt (Browne-Nunez i in. 2015). Nie są także w stanie w dłuższej perspektywie zapobiec szkodom, bo zwiększa to liczbę rozmnażających się par w obszarze objętym odstrzałami, a w terytoriach opustoszałych po zabitych osobnikach, dość szybko osiedlają się dyspersanci. Ponadto ze względu na drastyczną ingerencję w strukturę socjalną, wiekową i przestrzenną populacji, odstrzały mogą nawet spowodować podniesienie się poziomu szkód (Borg i in. 2014, Wielgus i Peebles 214). W Europie takie zjawisko obserwowano w Estonii (Mannil i Kont, 2012). Odstrzały w oparciu o wydane zgody prowokować mogą także do kontynuacji a nawet nasilenia się działań nielegalnych (np. kłusownictwa), prowadzących do śmierci dużych drapieżników (Browne-Nunez i in. 2015, Treves 2009).	Uwzględniono	Usunięto lit. d

193.	Art. 1 pkt 29	Klub Przyrodni ków	1. Do okoliczności wykluczającej odszkodowanie powinno należeć, oprócz niewykonania obowiązku właściwego utrzymania urządzeń melioracji wodnych, także wykonanie takiego obowiązku bez zgłoszenia o którym mowa w art. 118 ustawy o ochronie przyrody, jeśli było wymagane. 2. Warunkujący uzyskanie odszkodowania wymóg uprzedniego wystąpienia o zezwolenie na odstępstwa od ochrony gatunkowej oraz wykonania tych wszystkich działań naruszających ochronę gatunkową do których poszkodowany był uprawniony, powinien być ograniczony do czynności z art. 52 ust. 1 pkt 8, 9 i 12 ustawy (np. usuwanie tam bobrowych, uniemożliwianie dostępu do schronień, płoszenie — ale nie zabijanie, okaleczanie, chwytanie, przenoszenie na inne tereny). W--przeciwym razie-nowe -przepisy spowodują masowe wnioskowanie o zezwolenie na zabijanie gatunków chronionych, a przy masowej skali zjawiska niektóre RDOŚ, w trosce o ograniczenie własnych wydatków na odszkodowania, mogą na znaczącą skalę ulegać takim wnioskom, nawet dopuszczając się naruszania przesłanek ustawowych do wydania zezwolenia.	Uwzględnion o częściowo	Nie uwzględniono – niewykonanie obowiązku właściwego utrzymania urządzeń melioracyjnych może być przyczyną zalewania obszarów w otoczeniu cieku. Trudno wówczas odróżnić szkodę wyrządzoną przez bobra od tej powstałej z innych przyczyn. Przepis ten został wprowadzony z tego powodu. Natomiast RDOŚ nie ma możliwości kontroli przy szacowaniu szkód spełniania przez Poszkodowanego wszystkich przepisów. Usunięto lit. d
194.	Art. 1 pkt 29	Towarzystwo Stołeczne Ochrony Ptaków	Planowane zmiany stwarzają wrażenie, że podmiot nie będzie mógł otrzymać odszkodowania za straty spowodowane przez zwierzęta chronione, jeżeli wcześniej nie ubiegał się o możliwość zabicia tych zwierząt celem redukcji ich liczebności i nie dokonał tej redukcji. Może to prowadzić do promowania zabijania zwierząt jako podstawowego rozwiązania problemu szkód przez nie powodowanych. Jest to droga do promowania rozwiązań szkodliwych z punktu widzenia ochrony przyrody, w szczególności ochrony zwierząt.	Uwzględnion o	Usunięto lit. d
195.	Art. 1 pkt 29	WWF	Przypadki wskazane w pkt 2 lit. d-g tego przepisu, zakazujące wypłaty odszkodowań, dotyczą sytuacji, kiedy właściciel nieruchomości nie prowadził czynnie działań zwalczających gatunki chronione. Z jednej więc strony ustawa przyznaje ochronę żubrom, wilkom, rysiom, niedźwiedziom i bobrom, a z drugiej nakazuje je właścicielom nieruchomości eksterminować w dopuszczalnie maksymalnym zakresie, pod rygorem utraty odszkodowania. Działanie takie jest nielogiczne. Po to właśnie ustanowiono system odszkodowań za straty wyrządzone przez gatunki chronione, aby właściciele nieruchomości ich nie zwalczali, lecz pozwolili im spokojnie egzystować, za co właśnie mieli uzyskać	Uwzględnion o	Usunięto lit. d. W pozostałym zakresie zachowano dotychczasową propozycję, gdyż przepis dotyczy sytuacji gdy wnioskodawca, mimo że posiadał zezwolenie, o którym mowa w art. 56 ust. 1, 2 lub 2b, nie wykonał ujętych w nim czynności, jeżeli wykonanie tych czynności mogło zapobiec powstaniu szkody. Chodzi więc o realne wykorzystywanie zezwoleń. Nie ma jednak wzrostu zagrożenia dla populacji chronionych

			odszkodowanie. Tymczasem projektowana zmiana zmierza w dok ładnie odwrotnym kierunku nakazując obywatelom walkę z gatunkami chronionymi (poprzez uzyskiwanie zezwoleń na odstępowania od zakazów obowiązujących w stosunku do nich i ich realizację), co stawia pod znakiem zapytania dalszy sens ich ochrony. Mówimy tu przy tym o tak rzadkich gatunkach jak na przykład niedźwiedź czy ryś. Czytając uzasadnienie projektowanej zmiany trudno oprzeć się wrażeniu, że najrzadsze polskie ssaki zostały potraktowane przez autorów projektu jako szkodniki, które należy tępić wszelkimi metodami. W odniesieniu do bobrów ustawa nakazuje w sposób permanentny utrzymywać urządzenia melioracji wodnych (np. rowy), pod rygorem utraty odszkodowania. Takie działania faktycznie znacząco zmniejszą liczbę bobrów w Polsce redukując przy tym skalę płaconych odszkodowań. Tylko czy celem ustawy o ochronie przyrody jest redukcja populacji rzadkich gatunków chronionych? W związku z powyższym Fundacja WWF Polska stanowczo postuluje rezygnację z dodania lit. d-g w art. 126 ust. 6 pkt 2 UoOP.		gatunków, gdyż każdorazowo organ przed wydaniem takiego zezwolenia musi przeanalizować konkretne przesłanki, w tym brak zagrożeń dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków.
196.	Art. 1 pkt 29	RDOŚ w Łodzi	Przepis art. 126 ust. 4 — wyrazy „mienia zagrożonego szkodami” zastąpić wyrazami „mienia objętego szkodami”. Budżet RDOŚ nie udźwignie zabezpieczenia przed wszelkiego szkodami mienia zagrożonego. - Przepis art. 126 ust. 6 pkt 2, lit. d może spowodować występowanie o zezwolenia na wykonanie czynności podlegających zakazom „na wszelki wypadek” i zalew wniosków do regionalnego dyrektora ochrony środowiska. - W art. 126 ust. 6 pkt 2, lit. e: Proponuje się zastąpienie wyrazów „jeżeli wykonanie tych czynności mogło zapobiec powstaniu szkody,” wyrazami „jeżeli niewykonanie tych czynności miało wpływ na powstanie szkody,”. - Przepis art. 126 ust. 6 pkt 2 lit. g dotyczący właściwego utrzymania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych jest z kilku powodów kontrowersyjny. Po pierwsze, jaki standard „właściwego utrzymania” przyjąć, po wtóre, czy dla środowiska konserwacja rowów dwa razy do roku jest korzystna; po trzecie, bobry wyrządzają szkody nie tylko na zapuszczonych rowach, ale także utrzymanych „pod sznurek” i niemal pozbawionych drzew i krzewów. - Przepis art. 126 ust. 6 pkt. 3 lit. f byłby uzasadniony, gdyby inne przepisy nakazywały wykorzystanie uzyskanego odszkodowania na usunięcie szkody w określonym terminie. W przeciwnym razie proponuje się z niego zrezygnować.	Uwzględnion o częściowo	- współdziałanie może mieć miejsce tam, gdzie szkody jeszcze nie wystąpiły, a są bardzo prawdopodobne. Jednocześnie obecny zapis jest fakultatywny, a nie obligatoryjny - usunięto literę d - 126 ust. 6 pkt 2 lit. e – pozostawiono bez zmian (w wyniku usunięcia lit. d jest on obecnie pod lit. d). Nie jest wyjaśniony powód proponowanej zmiany. Oba zapisy mają ten sam cel. - 126 ust. 6 pkt 2 lit. g – doprecyzowano brzmienie tego przepisu, choć w wyniku usunięcia lit. d jest on pod lit. f. - przepis art. 126 ust. 6 pkt. 3 lit. f – generalnie nie ma obowiązku po uzyskaniu odszkodowania przywrócenia mienia do stanu użytkowania, ale jeśli nie było użytkowania, nie ma szkody. Skarb Państwa nie wypłaca odszkodowań za utracone korzyści.

197.	Art. 126 ust. 6 pkt 2 uop	Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	Nielogiczne i skandaliczne uzależnienie wypłaty odszkodowań od wcześniejszych działań zwalczających gatunki chronione, w związku ze zmianą art. 126 ust. 6 pkt 2. Stowarzyszenie nie znajduje racjonalnego wytłumaczenia, dlaczego projektodawca potraktował gatunki ściśle chronione i zagrożone w skali kraju i Europy jak szkodniki, które należy zwalczać. Nie znajduje także uzasadnienia powiązania systemu prewencji z możliwością zwalczania gatunków chronionych. Nielogiczność takiej regulacji stawia pod znakiem zapytania jej sens.	Uwzględniono	Usunięto punkt d, W pozostałym zakresie zachowano dotychczasową propozycję, gdyż przepis dotyczy sytuacji gdy wnioskodawca mimo że posiadał zezwolenie, o którym mowa w art. 56 ust. 1, 2 lub 2b, nie wykonał ujętych w nim czynności, jeżeli wykonanie tych czynności mogło zapobiec powstaniu szkody. Chodzi więc o realne wykorzystywanie zezwoleń. Nie ma jednak możliwości aby wzrosło zagrożenie dla populacji chronionych gatunków, gdyż każdorazowo organ przed wydaniem takiego zezwolenia musi przeanalizować konkretne przesłanki, w tym brak zagrożeń dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków.
198.	Art. 1 pkt 29	RDOS w Białymstoku	W kontekście uwag do zapisów ustawy należy również wskazać, iż zmodyfikowany zapis dotyczący minimalizowania szkód wyrządzonych m.in. przez bobry, wilki nadal pozostaje zapisem martwym. Żaden z regionalnych dyrektorów ochrony środowiska nie posiadał i nie posiada środków na współdziałanie, zabezpieczanie itp. działania. W budżecie zaplanowane są jedynie środki na szacowanie szkód.	Nie uwzględniono	Wiele RDOSi współdziała z poszkodowanymi w zakresie ograniczania szkód – najczęściej pozyskują na ten cel środki z WFOŚiGW.
199.	Art. 1 pkt 30	RDOS w Łodzi	Dodanie w art. 17 pkt 7, rozszerzającego katalog wykroczeń za brak opłaty za wstęp do parku narodowego wydaje się nadmierną sankcją prawną. W przypadkach opisanych w proponowanym przepisie wystarczy zastosowanie w art. 12 opłaty karnej w wysokości wielokrotności (do ustalenia) opłaty za wstęp do rezerwatu.	Uwaga częściowo uwzględniona	W proponowanym przepisie doprecyzowano, że kara aresztu za brak dowodu uiszczenia opłat, o których mowa w art. 12 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody jest zbyt restrykcyjna. Pozostawiono natomiast sankcję grzywny. Przepis ten da w ogóle możliwość karania za brak opłat o których mowa powyżej. Aktualnie sprawy te są kierowane do sądów, co znacznie wydłuża czas ich załatwienia.

200.	Art. 1 pkt 30	Klub Przyrodników	Analogicznie potraktowane powinny być przypadki korzystania z parku narodowego w miejscach wprowadzie udostępnionych, ale wbrew warunkom takiego udostępnienia — np. z naruszeniem okresów udostępnienia, godzin udostępnienia (np. w porze nocnej), szczególnych warunków wędkowania, innych warunków szczegółowych.		Przypadki zachowań, o których mowa w zgłoszonej uwadze mogą być kwalifikowane zgodnie z przepisami ustawy – Kodeks wykroczeń jako inne wykroczenia.
201.	Art. 1 pkt 30	Towarzystwo Ochrony Przyrody	TOP postuluje DODAC w art. 127 „uop” pkt. 8 — o następującym brzmieniu: „przebywa w rezerwacie przyrody bez dowodu uiszczenia opłaty, o której mowa w art. 13 ust. 4 „uop”, jeżeli opłata taka została ustalona”. Uzasadnieniem dla postulowanego dodania art. 127 pkt. 8 „uop” jest potrzeba równo-cennego egzekwowania obowiązujących przepisów tej ustawy, oczywista dla TOP. Skoro w obydwu najwyższej rangi obszarowych formach ochrony przyrody (w parkach narodowych i rezerwach przyrody) obowiązują analogiczne możliwości prawne wprowadzenia opłat za wstęp na ich teren — to konsekwencje uchylania się od ponoszenia tej, nota bene — symbolicznej, opłaty — powinny też być analogiczne. Postępowania w sprawie tego typu wykroczeń w rezerwach przyrody może — z racji swoich ustawowych obowiązków - prowadzić policja, w wielu przypadkach także straże miejskie i gminne, które w zakresie obowiązków służbowych mają często umieszczone egzekwowanie przepisów o ochronie środowiska i przyrody.	Uwaga zasadna	Przepisy zostaną zmienione
202.	Art. 1 pkt 30	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Kierunek zmiany (wprowadzenie sankcji za brak biletu jak za wykroczenie) jest zasadny. Jednak brzmienie przepisu wymaga korekty. Obecny zapis sprawia np., że osoba mająca uprawnienie do biletu zniżkowego i ma ze sobą potwierdzający to dowód, nie podlega sankcji, nawet jeśli w ogóle nie ma biletu. Wymaga to doprecyzowania. Nie wiadomo dlaczego nie wprowadzono analogicznego przepisu karnego dotyczącego biletów za wstęp do rezerwatu, o których mowa w art. 13 ust. 4 ustawy. Należałoby to uzupełnić.	Uwaga jest niezasadna	Z projektowanego przepisu wynika, że określoną sankcją karną zagrożone jest zarówno przebywanie w parku narodowym bez dowodu potwierdzającego uiszczenie stosownych opłat, jak i bez dowodu uprawniającego do określonej ulgi.

203.	Art. 2 pkt 1 lit. b oraz art. 5	OTOP	Podstawowe zastrzeżenia do tego projektu są następujące: 1. Powoływanie przedstawicieli organów regionalnych należałoby pozostawić na tym szczeblu - a więc w odniesieniu do osoby, o której mowa w pkt 1 - decyzja powinna należeć do regionalnego dyrektora ochrony środowiska. 2. Dla zapewnienia właściwego merytorycznego wsparcia rad nadzorczych WFOŚiGW, liczbę ich członków należałoby zwiększyć o jedną osobę, tak aby obejmowały zawsze jednego przedstawiciela regionalnej rady ochrony przyrody oraz jednego przedstawiciela regionalnej komisji ds. ocen oddziaływania na środowisko, wskazywanych przez te rady i komisje. 3. Nie zmodyfikowano ust. 1 pkt 5 i ust 5, które z jednej strony gwarantują ochotniczym strażom pożarnym wyłączność we wskazywaniu kandydatów z „poparciem największej liczby tych organizacji”, a z drugiej dają sejmikom prawo do wybierania przedstawicieli organizacji. Zapisy te sprawiają, że w większości Funduszy społeczeństwo obywatelskie nie ma nawet jednego rzeczywistego reprezentanta w ich radach nadzorczych.	Uwaga nieuwzględniona	Wprowadzane zmiany mają ograniczony charakter i dotyczą wyłącznie usprawnienia procesu kreowania składów rad nadzorczych.
204.	Art. 2 pkt 1	Polskie Towarzystwo Botaniczne	Dotychczasowy tryb powoływania członków rad nadzorczych wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej nie powinien być zmieniany.	Uwaga nieuwzględniona	
205.	Art. 2 pkt 1 lit. b	Klub Przyrodników	Nie ma jednak powodu, by odbierać sejmikom województw, a przekazywać Ministrowi, możliwość wyboru między powołaniem do rady nadzorczej WFOŚiGW regionalnego dyrektora ochrony środowiska, regionalnego konserwatora przyrody, wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska czy jego zastępcy. Nic ma również powodu, by odbierać sejmikom województw, a przekazywać Ministrowi, możliwość wyboru między powołaniem do rady nadzorczej WFOŚiGW przewodniczącego RROP, jego zastępcy, przewodniczącego RKOS czy jego zastępcy.	Uwaga nieuwzględniona	W ocenie Ministra Środowiska wprowadzane zmiany usprawnią i zracjonalizują proces kształtowania składów rad nadzorczych
206.	Art. 2 ust. 1 lit. b oraz art. 5	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Zmiana polega na zapewnieniu bezpośredniego wpływu Ministra Środowiska na skład części rad nadzorczych WFOŚiGW, poprzez powoływanie przez niego nie tylko osoby, która reprezentuje organy lub instytucje centralne (co jest zrozumiałe), ale także organy (w tym doradcze) regionalne. W uzasadnieniu napisano jedynie, że taka zmiana jest „racjonalna” i ma usprawnić proces powoływania i odwoływania takich osób (odwoływanie jest już zapewnione przez obecny art. 400f ust.	Jw.	Jw.

			8). Podstawowe zastrzeżenia do tego projektu są następujące: 1. Powoływanie przedstawicieli organów regionalnych należałoby pozostawić na tym szczeblu — a więc w odniesieniu do osoby, o której mowa w pkt 1 — decyzja powinna należeć do regionalnego dyrektora ochrony środowiska. 2. Dla zapewnienia właściwego merytorycznego wsparcia rad nadzorczych WFOŚiGW, liczbę ich członków należałoby zwiększyć o jedną osobę, tak aby obejmował y zawsze jednego przedstawiciela regionalnej rady ochrony przyrody oraz jednego przedstawiciela regionalnej komisji ds. ocen oddziaływania na środowisko, wskazywanych przez te rady i komisje (niekoniecznie musi to być przewodniczący lub wiceprzewodniczący). Nie zmodyfikowano ust. 1 pkt 5 i ust. 5, które z jednej strony gwarantują ochotniczym strażom pożarnym wyłączność we wskazywaniu kandydatów z „poparciem największej liczby tych organizacji”, a z drugiej dają sejmikom prawo do wybierania przedstawicieli organizacji. Zapisy te sprawiaj ą, że w większości Funduszy społeczeństwo obywatelskie nie ma nawet jednego rzeczywistego reprezentanta w ich radach nadzorczych.		
207.	Art. 2 pkt 2	1. Oddział Małopolskiego Stowarzyszenia Polskich Architektów w Krajobrazu 2. Polska Rada Arborystyki	Zmiana ta, na skutek zmian w ustawie o ochronie przyrody może spowodować utratę wpływów do Narodowego i Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska, gdyż każda gmina w drodze własnej uchwały będzie mogła wykluczyć tereny gminne z konieczności uiszczania opłat.	Uwaga nieuwzględniona	Wpływy z tytułu opłat i kar, niezależnie od wprowadzanych systemowych rozwiązań dotyczących zezwoleń i opłat, będą stanowiły dochód budżetu województwa w 15% i w 85% przychów wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.
208.	Art. 2 pkt 2	Burmistrz Łącka-Zdrój	Nie dostrzeżono, że skoro wyłączono z wydawania decyzji marszałka województwa, to wpływy z tytułu opłat i kar nakładanych przez marszałka województwa nie będą już w 35% przychód Narodowego Funduszu i w 65% - wojewódzkiego funduszu. Do funduszy tych nie wpłyną żadne pieniądze. W związku z wykreśleniem w art. 90 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, logicznym jest że powinno się również wykreślić treść (odnoszącą się do tego zagadnienia) przepisu art. 402 ust. 5 ustawy – Prawo ochrony środowiska.	Jw.	Jw.

209.	Art. 3	RDOŚ w Gdańsku	Obecnie na stanowisku RKP wymagane jest wykształcenie wyższe na jednym z kierunków: biologia, geografia, geologia, leśnictwo, ochrona środowiska, rolnictwo, architektura krajobrazu, zootechnika, ogrodnictwo. Mając na uwadze wieloletnie doświadczenie i obserwacje dotyczące specyfiki tego stanowiska, uważamy iż wskazanym byłoby posiadanie przez kandydata na stanowisko RKP wykształcenia jak w obecnym brzmieniu zapisu.	Uwaga nieuwzględniona	
210.	Art. 3 pkt 1	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Zmiana obniżająca standardy i dająca Ministrowi swobodę decydowania o obsadzie tych stanowisk, w tym przez osoby o niskich kompetencjach, ale wystarczająco posłuszne. Postulujemy jej wykreślenie.	Uwaga nieuwzględniona	
211.	Art. 3 pkt 2	Klub Przyrodników	Negatywnie opiniujemy propozycję liberalizacji wymagań na stanowiska Regionalnych Dyrektorów Ochrony Środowiska i ich zastępców, usunięcia wymogu posiadania przez Regionalnych Konserwatorów Przyrody wykształcenia przyrodniczego, jak również rezygnacji z konkursów na stanowisko Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i jego zastępców. Zmiany te postrzegamy jako chęć ułatwienia wymiany kadr ochrony środowiska na mniej kompetentne, co w naszej ocenie ma od kilku miesięcy miejsce.	Uwaga nieuwzględniona	
212.	Art. 3 pkt 2a-b	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Zmianę wymagań dotyczących stażu pracy na stanowiskach kierowniczych w stosunku do kandydatów na te funkcje wyjaśniono potrzebą wyrównania wymagań w stosunku do tych, które obowiązują w odniesieniu do GDOŚ. Mamy wątpliwości, czy właściwe jest równanie standardów w dół.	Uwaga nieuwzględniona	
213.	Art. 3 pkt 2c	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Obecnie na stanowisku regionalnego konserwatora przyrody wymagane jest wykształcenie wyższe na jednym z kierunków: biologia, geografia, geologia, leśnictwo, ochrona środowiska, rolnictwo, architektura krajobrazu, zootechnika, ogrodnictwo. Zakres tych studiów jest dość szeroki. Proponowana zmiana powodowałaby, że wystarczające będzie dowolne wykształcenie wyższe, które GDOŚ uzna za „dające kwalifikacje do wykonywania zadań określonych w ustawie”. Naszym zdaniem funkcję tę (a także funkcję głównego konserwatora przyrody) zdecydowanie powinny pełnić osoby o wykształceniu przyrodniczym, gdyż tylko takie dają rzeczywiste podstawy do właściwej oceny	Uwaga nieuwzględniona	

			zagadnień leżących w kompetencjach osób sprawujących te funkcje. Postulujemy wykreślenie tej propozycji.		
214.	Art. 3	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze	Sprzeciwiamy się zmianom prowadzącym do obniżenia wymagań kompetencyjnych stawianych osobom zajmującym ważne stanowiska w ochronie przyrody, w szczególności regionalnym konserwatorom przyrody.	Uwaga nieuwzględniona	
215.	Art. 3	Komitet Biologii Środowiskowej i Ewolucyjnej PAN	Zmiany w zakresie trybu powoływania generalnej i regionalnych dyrekcji ochrony środowiska są sprzeczne z zasadami transparentności i konkurencyjności obsadzania stanowisk w administracji publicznej. Nieuzasadniona jest rezygnacja w art. 126.1 i 2 z wylaniania kandydatów na Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i jego zastępców w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru przy jednoczesnym braku doprecyzowania ich wiedzy zawodowej. W obecnym brzmieniu wymagane kompetencje są sformułowane ogólnie (ust. 7: „posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska”), jednak ta wiedza i kompetencje są weryfikowane przez zespół specjalistów, gwarantujący wybór najlepiej przygotowanego merytorycznie kandydata (art. 126.6). Przy zniesieniu wymogu konkursu stanowiska te będą rozdzielane z klucza politycznego, nie zaś na podstawie merytorycznych kompetencji.	Uwaga nieuwzględniona	
216.	Art. 3 pkt 1	OTOP	Zmiana obniżająca standardy i dająca Ministrowi swobodę decydowania o obsadzie tych stanowisk, w tym przez osoby o niskich kompetencjach. Postulujemy jej wykreślenie.	Uwaga nieuwzględniona	
217.	Art. 3 pkt 1	Polskie Towarzystwo Botaniczne	Zmiany w zakresie trybu powoływania generalnej i regionalnych dyrekcji ochrony środowiska są sprzeczne z zasadami transparentności i konkurencyjności obsadzania stanowisk w administracji publicznej. Nieuzasadniona jest rezygnacja w art. 126.1 i 2 z wylaniania kandydatów na Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i jego zastępców w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru przy jednoczesnym braku doprecyzowania ich wiedzy zawodowej. W dotychczasowym brzmieniu przepisów wymagane kompetencje są sformułowane ogólnie (ust. 7: „posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska”), jednak ta wiedza i kompetencje są weryfikowane w drodze konkursu przez zespół specjalistów, gwarantujący wybór kandydata	Uwaga nieuwzględniona	

			najlepiej przygotowanego merytorycznie (art. 126.6). Konservator przyrody powinien podejmować decyzje merytoryczne, bazując na faktach i ich naukowej interpretacji - powinien być, zatem dobrze przygotowany do wydawania takich decyzji.		
218.	Art. 3 pkt 1	WWF	Fundacja ocenia taką zmianę negatywnie. Konkurs zawsze wymusza wybieranie najlepszych dostępnych kandydatur, osób o najlepszych kwalifikacjach. Rezygnacja z takiego trybu nie gwarantuje wyboru osób, które sprawdzą się na tak odpowiedzialnym stanowisku. Fundacja postuluje pozostawienie art. 126 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w dotychczasowym brzmieniu.	Uwaga nieuwzględniona	
219.	Art. 3 pkt 2	Komitet Biologii Środowiskowej i Ewolucyjnej PAN	Niezrozumiałe jest zniesienie wymogu posiadania przez regionalnego konserwatora przyrody dyplomu ukończenia studiów na kierunku przyrodniczym. Obecna lista kierunków studiów jest bardzo szeroka i obejmuje nie tylko kierunki bezpośrednio związane z ochroną przyrody, ale i pokrewne, jak np. ogrodnictwo i zootechnika. Konservator przyrody powinien podejmować decyzje merytoryczne, bazując na faktach i ich naukowej interpretacji — powinien być zatem do wydawania takich decyzji zawodowo przygotowany.	Uwaga nieuwzględniona	
220.	Art. 3 pkt 2	Polskie Towarzystwo Botaniczne	Po tych zmianach do objęcia stanowiska Regionalnego Konservatora Przyrody potrzebne będzie dowolne wykształcenie wyższe, które Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska uzna za „dające kwalifikacje do wykonywania zadań określonych w ustawie”.	Uwaga nieuwzględniona	
221.	Art. 3 pkt 1	OTOP	Zmianę wymagań dotyczących stażu pracy na stanowiskach kierowniczych w stosunku do kandydatów na te funkcje wyjaśniono potrzebą wyrównania wymagań w stosunku do tych, które obowiązują w odniesieniu do GDOŚ. Uważamy, że niewłaściwe jest równanie standardów w dół i postulujemy zrezygnowanie z tej zmiany.	Uwaga nieuwzględniona	
222.	Art. 3 pkt 2 lit. c	OTOP	Obecnie na stanowisku regionalnego konserwatora przyrody wymagane jest wykształcenie wyższe na jednym z kierunków: biologia, geografia, geologia, leśnictwo, ochrona środowiska, rolnictwo, architektura krajobrazu, zootechnika, ogrodnictwo. Zakres tych studiów jest dość szeroki. Proponowana zmiana powodowałaby, że wystarczające będzie dowolne wykształcenie wyższe, które GDOŚ uzna za „dające kwalifikacje do wykonywania	Uwaga nieuwzględniona	

			zadań określonych w ustawie". Naszym zdaniem funkcje te (a tak że funkcje głównego konserwatora przyrody) zdecydowanie powinny pełnić osoby o wykształceniu przyrodniczym, gdyż tylko takie dają rzeczywiste podstawy do właściwej oceny zagadnień leżących w kompetencjach osób sprawujących te funkcje. Postulujemy wykreślenie tej propozycji.		
223.	Art. 3 pkt 2 lit. c	WWF	Fundacja ocenia taką zmianę negatywnie. Funkcje konserwatora przyrody powinny pełnić osoby posiadające odpowiednie wykształcenie przyrodnicze. W przeciwnym wypadku trudno uznać, że dany kandydat ma odpowiednie kwalifikacje aby piastować stanowisko konserwatora przyrody. Fundacja postuluje pozostawienie art. 130 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w dotychczasowym brzmieniu.	Uwaga nieuwzględniona	
224.	Art. 7	1. Oddział Małopolskiego Stowarzyszenia Polskich Architektów w Krajobrazu 2. Polska Rada Arborystów	Ustawodawca zakłada z góry, że nowe opłaty oraz kary i związane z tym stawki zostaną wprowadzone, co nie jest pewne, a wręcz daje nadzieję, że w wielu postępowaniach da się jej uniknąć na podstawie nowych przepisów. Można założyć, że okresowo stawki mogą: nie być wprowadzone, być „zerowe” lub być bardzo preferencyjne i niskie. Takich sytuacji nie da się wykluczyć, ani zablokować, gdyż ustawodawca wprowadza zapis "może", a zatem nie musi.	Uwaga zostanie częściowo uwzględniona	Przepisy przejściowe zostaną rozbudowane
225.	Art. 7	Oddział Warszawski Stowarzyszenia Naukowo-Technicznego Inżynierów I	Przedstawiona w projekcie treść dot. postępowania przejściowego jest niejednoznaczna i wymaga uproszczenia i uszczegółowienia zapisów dot. trybu i wysokości opłat i kar	Jw.	Jw.

		Technikó w Ogrodnict wa			
226.	Art. 7	Narodowy Fundusz Ochrony Środowisk a i Gospodar ki Wodnej	Brzmienie przepisu przejściowego art. 7 ust. 1 i 2 nie rozstrzyga, jaki tryb postępowania należy przyjąć w sprawach wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną w sytuacji, gdy po wejściu w życie projektowanej ustawy w ogóle nie będzie przepisów nowych (rada gminy, rada powiatu, sejmik województwa nie podejmą uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego w sprawach ochrony terenów zieleni i zadrzewień) albo przepisy te (uchwała stanowiąca akt prawa miejscowego) nie będą przewidywały w danym przypadku opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu albo nie będą uznawały danego działania za naruszenie zagrożone karą. Nie wiadomo, czy w takich sytuacjach miałyby zastosowanie tryb umorzenia postępowania czy jakiś inny.	Uwaga niezasadna	Brak regulacji oznacza brak podstawy do wydawania decyzji w danym zakresie, w związku z czym postępowanie w danym zakresie, na zasadach ogólnych, powinno zostać umorzone.
227.	Art. 1 pkt 7 lit. b oraz c	Fundacja Greenmin d	Fundacja nie widzi powodu, aby na terenie parków narodowych czy rezerwatów przyrody prowadzić zadania z zakresu obronności kraju w przypadku braku zagrożenia państwa. Obszary te ustanowiono ze względu na wyjątkowe walory przyrodnicze, nie muszą one stanowić nowych miejsc ćwiczeń wojskowych. Tym bardziej, odstępowanie od zakazów obowiązujących na terenie parków narodowych czy rezerwatów przyrody ze względu na potrzebę wykonywania tych zadań jest nie do zaakceptowania. Z proponowanych w projekcie ustawy zapisów co prawda wynika, że mogłoby to się odbywać jedynie w przypadku braku rozwiązania alternatywnych i po zagwarantowaniu kompensacji przyrodniczej. Trudno jednak zgadnąć, jaki cel przyświeca tu projektodawcy, nie brakuje wszak alternatywnych do parków narodowych czy rezerwatów lokalizacji dla prowadzenia działań z zakresu obronności.	Uwaga nieuwzględni ona	Patrz pkt. 60
228.	Art. 7 ust. 1 i 2	Towarzyst wo Ochrony Przyrody	TOP postuluje zmienić te zapisy, tak aby w postępowaniach wszczętych przed wejściem w życie omawianych zmian w „uop”, dotyczących udzielania zezwoleń na usuwanie drzew i krzewów oraz wymierzania kar pieniężnych za nielegalne usunięcie drzew lub krzewów oraz ich zniszczenie — stosować wyłącznie przepisy DOTYCHCZASOWE. W przeciwnym przypadku — w razie wejścia w życie ustawy „zmieniającej” — stracą moc przepisy, na podstawie których dalsze prowadzenie tego typu postępowań będzie mogło być kontynuowane. Postępowania te staną się bezprzedmiotowe — i W KAŻDYM przypadku (w aktualnym brzmieniu art. 7 ust. 1 i 2 ustawy „zmieniającej”) będą podlega ć umorzeniu (patrz — art. 105 par. 1 KPA).	Uwaga niezasadna	Nowa wersja projektu przewiduje co do zasady utrzymanie zezwoleń, opłat i kar.

			Jednocześnie — od daty wejścia w życie ustawy „zmieniającej” rady samorządu terytorialnego (miast i gmin) NIE UCHWAŁĄ bezzwłocznie uchwał na podstawie ustawy „zmieniającej”. Uchwały te nie będą — JESZCZE DŁUGO po nowelizacji „uop” obowiązywać — gdyż podlegają one, jako akt prawa miejscowego, długiej legislacji, w tym sprawdzeniu przez wojewodę ich zgodności z prawem oraz opublikowaniu w dzienniku urzędowym właściwego miejscowo województwa. Wniosek z tych argumentów TOP jest prosty — odnośnie prowadzenia postępowań wszczętych przed wejściem w życie omawianych zmian nie zostanie zapewniona ich ciągłość — gdyż będą one podlegać obowiązkowemu umorzeniu (jako prowadzone bez podstawy prawnej) — zanim zaczną obowiązywać nowe uchwały, które ewentualnie — mogą je „zastąpić” lub przesądzić o ich dalszym prowadzeniu na zasadach dotychczasowych.		
229.	Art. 9	1. Oddział Małopolskiego Stowarzyszenia Polskich Architektów w Krajobrazu. 2. Burmistrz Łądko-Zdrój 3. Polska Rada Arborystów	Zbyt krótkie vacatio legis jak na tak znaczące zmiany, wymuszające na radach gmin wprowadzenie wielu uchwał.	Uwaga uwzględniona	Vacatio legis zostanie wydłużone do 6 miesięcy
230.	Art. 9	Oddział Warszawski Stowarzyszenia Naukowo-Technicznego	Termin wejścia w życie ustawy należy przedłużyć do 12 miesięcy w celu umożliwienia gminom prawidłowego przygotowania w/w aktów prawa miejscowego.	Uwaga nieuwzględniona	Vacatio legis zostanie wydłużone do 6 miesięcy, a jednocześnie ten okres będzie umożliwiał przygotowanie regulacji poszerzających wyłączenia ustawowe (w zakresie zezwoleń i opłat), a nie wprowadzających zezwolenia i opłaty

		ego Inżynieró w I Technikó w Ogrodnict wa			
231.	Art. 9	Wydział Biologii Uniwersyt etu Warszaw skiego	Zważywszy na sposób sformułowania zapisów w projekcie zmiany ustawy i 3- miesięczny czas wejścia w życie zmienionej ustawy, na terenie gmin, które w okresie 3 miesięcy nie opracują i nie przyjmą stosownych uchwał, przepisy dotyczące ochrony zadrzewień i zakrzewień nie będą obowiązywały wcale.	Uwaga częściowo uwzględniona	Jw.
232.	Art. 3	RDOŚ w Warszaw ie	W projekcie ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw w art . 3 zmieniającym ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko proponuje się dodać następujące zmiany: 1) w art . 64: a) po ust. 1b dodaje się ust. 1c w brzmieniu: „1c. W przypadku planowanych przedsięwzięć, o których mowa w art . 75 ust. 1 pkt 4, dla których wnioskodawcą jest jednostka samorządu terytorialnego, dla której organem wykonawczym jest organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, lub podmiot od niej zależny w rozumieniu art . 24m ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 i 1890), dla których regionalny dyrektor ochrony środowiska stwierdzi konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, zamiast opinii, o której mowa w ust. 1 pkt 1, dokonuje on uzgodnienia w drodze postanowienia.”, b) ust. 4 otrzymuje brzmienie: „4. Opinię lub uzgodnienie, o których mowa w ust. 1-1c, wydaje się w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku o wydanie opinii. Przepisy art . 35 § 5 i art. 36 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.”. 2) w art. 75 w ust. 1 uchyla się lit. I. Konsekwencją wprowadzenia przedmiotowych zmian będzie zmiana ustawy nowelizującej ustawę ooś : W ustawie z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o	Uwaga uwzględniona (z zastrzeżeniem poprawienia sugerowanego o brzmienia przepisów pod względem redakcyjno- legislacyjnym).	Przepisy zostaną zmienione.

		udostępnianiu informacji środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1936 i 2171) art. 11 otrzymuje brzmienie: „Art. 11. W postępowaniach wszczętych na podstawie ustawy zmienianej w art. 1 przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy w odniesieniu do przedsięwzięć, o których mowa w art. 75 ust. 1 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1, dla których wnioskodawcą jest jednostka organizacyjna Lasów Państwowych, organ właściwy w dniu wszczęcia postępowania pozostaje właściwym do zakończenia tego postępowania.”. Dodatkowo konieczne jest, żeby przedstawione powyżej zmiany weszły w życie z dniem 1 stycznia 2017 r. Zgodnie z nowelizacją ustawy ooś z dniem 1 stycznia 2017 r. regionalny dyrektor ochrony środowiska będzie organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w przypadku planowanych przedsięwzięć, o których mowa w art. 75 ust. 1 pkt 4 ustawy ooś, dla których wnioskodawcą jest jednostka samorządu terytorialnego, dla której organem wykonawczym jest organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, lub podmiot od niej zależny w rozumieniu art. 24m ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Szacuje się, że do RDOŚ w Warszawie od dnia 1 stycznia 2017 r. przybędzie rocznie, w stosunku do stanu obecnego, ponad 450 nowych wniosków o wydane decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wielkość ta oszacowana jest na podstawie dotychczasowej liczby wniosków wpływających do RDOŚ w W-wie dla inwestycji gminnych (budowa dróg, sieci kanalizacyjnych i wodociągowych itp.). Dla urzędu jest to ogromne obciążenie i stanowi realne zagrożenie wydłużenia procedowania spraw dla wielu istotnych inwestycji. Należy też przyjąć, iż znaczący wzrost nowych spraw nastąpi we wszystkich regionalnych dyrekcjach ochrony środowiska. Powyższe uzasadnia propozycję uchylecia w art. 75 w ust. 1 w pkt 1 lit. I. Jednakże, mając na uwadze konieczność wdrożenia art. 9a dyrektywy 2014/52/WE (...) - proponuje się zmianę w art. 64 ustawy ooś, polegającą na zastąpieniu opiniowania uzgodnieniem z RDOŚ w zakresie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla tych przedsięwzięć, dla których JST jest jednocześnie inwestorem i organem wydającym decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach. Organ wykonawczy JST będzie zatem związany		
--	--	--	--	--

			stanowiskiem RDOŚ.		
233.	Art. 3 pkt 2 lit. c	Stowarzyszenie Architektury Krajobrazu	Zniesienie rygorów, by regionalny konserwator przyrody posiadał dyplom ukończenia studiów wyższych na jednym z określonych kierunków: biologia, geografia, geologia, leśnictwo, ochrona środowiska, rolnictwo, architektura krajobrazu, zootechnika, ogrodnictwo (uchylenie ust. 3 w art. 130 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko). Może to znacząco obniżyć poziom kompetencji i przygotowania merytorycznego osób przewidzianych do pełnienia funkcji konserwatora przyrody.	Uwaga nieuwzględniona	
234.	Art. 3	Naczelna Organizacja Techniczna	Negatywnie opiniuje przedstawioną propozycję zmiany art. 130 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353), a tym samym wnosi o pozostawienie w obrocie prawnym dotychczasowych przepisów prawa dotyczących wymogu posiadania kierunkowego wykształcenia z działów określonych w obowiązującej normie prawnej [spowodowanie wykreślenia art. 3 ust. 2 uozuop];	Jw.	
235.	Art. 7 ust. 1 i 2	RDOŚ w Łodzi	Przepisy przejściowe, przewidujące stosowanie zmienionej ustawy do spraw wszczętych i niezakończonych spowoduje ich umorzenie lub zawieszenie postępowania, skoro po upływie 3 miesięcy w większości gmin nie będą jeszcze funkcjonowały uchwały, o których mowa w art. 82a zmienianej ustawy. Proponuje się stosowanie do tych spraw przepisów dotychczasowych.	Uwaga częściowo uwzględniona	Vacatio legis zostanie wydłużone do 6 miesięcy, a jednocześnie ten okres będzie umożliwiał przygotowanie regulacji poszerzających wyłączenia ustawowe (w zakresie zezwoleń i opłat), a nie wprowadzających zezwolenia i opłaty
236.	Uwagi ogólne - Art. 1 pkt 23 dot. art. 83-87, art. Art. 1 pkt 22 dot. 82a, art. 82b, art. 82c, art. 82d, art. 1 pkt	Zarząd Woj. Łódzkiego	Brak jednolitych w skali całego kraju zasad wprowadzi chaos w procedurach wydawania zezwoleń przez organy administracji i zbyt dużą dowolność w podejściu do podobnych spraw w różnych gminach. Zapis, że rada gminy jedynie „może” (a nie „musi”) wprowadzić obowiązek uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu, może doprowadzić do pełnej rezygnacji niektórych gmin z ochrony drzewostanów na ich terenach, a wówczas nie będzie tam żadnej możliwości prawnej ochrony cennych okazów drzew lub krzewów (nie objętych dotychczas ochroną prawną w postaci którejś z form ochrony przyrody) przed nieprzemyślaną wycinką. Zachodzi obawa, że brak stosownych przepisów otworzy drogę do nadmiernego usuwania drzew i krzewów.	Uwagi częściowo uwzględnione	W ocenie Ministra Środowiska uzasadnione jest przyznanie radzie gminy jak najszerszych kompetencji w ww. zakresie. Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. Projektowane regulacje przyznają jednak z tym radom gmin kompetencję do określania przypadków, w których przepisów określających wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości nie będzie się stosowało (wybór spośród enumeratywnie

24 dot. 87a ust. 6 i art. 1 pkt 26 dot. art. 90 ust. 1		Ponadto rady gmin mogą uchylać przepisy na potrzeby danej chwili; w celu pozyskania potencjalnych inwestorów mogą zostać wprowadzone różnego rodzaju ulgi np. całkowita rezygnacja z obowiązku posiadania zezwolenia na usunięcie drzew (bez względu na ich rozmiary i inne walory), bądź też zwolnienie z opłat bez obowiązku kompensacji. Zasady uchwalane przez gminy będą ponadto dotyczyły ich samych, więc istnieje ryzyko, że będą one korzystne dla gmin a nie dla środowiska przyrodniczego. Sytuacja taka może doprowadzić do pustoszenia miejsc, które w tej chwili wpływają na wysokość pokrycia terenu gminy zielenią. Projektanci nie będą musieli dostosowywać projektów zagospodarowania nieruchomości do istniejących cennych drzew wskazanych do zachowania. Należy zwrócić uwagę, że w myśl proponowanych zapisów w projekcie ustawy może dochodzić do sytuacji, w których w różnych gminach, o podobnej sytuacji lokalnej, wprowadzane przez rady gmin zasady (lub ich brak) dotyczące wymierzania administracyjnych kar pieniężnych (w tym ustalania ich wysokości), będą zupełnie inne, a przez to obywatele tych gmin nie będą traktowani równo, co nie jest zgodne z obowiązującą Konstytucją. Wartość przyrodnicza drzew jest taka sama na każdym obszarze i należy je traktować jako element o znaczeniu globalnym dla środowiska przyrodniczego, a nie jako element lokalny o wartości materialnej. Prawa i obowiązki w zakresie kształtowania środowiska przyrodniczego każdy obywatel powinien mieć takie same. Z dniem 1 stycznia 2016 roku samorząd województwa przyjął nowe kompetencje - wydawanie zezwoleń na usunięcie drzew lub krzewów dla terenów należących do miast na prawach powiatu. W pierwszej połowie roku wpłynęło ponad pięćset wniosków w sprawie wydania przedmiotowych zezwoleń przez marszałka województwa obejmujących pojedyncze drzewa lub kilkanaście drzew. Ich usunięcie wiąże się nie tylko z ich złym stanem zdrowotnym i zagrożeniem dla życia i zdrowia ludzi ale także z realizacją różnego rodzaju inwestycji, w tym projektów z tzw. budżetu obywatelskiego. Stąd biorąc pod uwagę doświadczenia pracowników samorządu województwa w zakresie wydawania zezwoleń na usunięcie drzew lub krzewów, jednolitość przepisów dla trzech miast na prawach powiatu jest jak najbardziej uzasadniona, zatem wnoszę jak na wstępie. Ponadto w zakresie proponowanej treści art. 2 pkt 2 wpływy z tytułu opłat i kar nakładanych przez marszałka województwa powinny w całości stanowić dochód budżetu samorządu województwa		wybranych, różnorodnych i elastycznych, przypadków), co będzie mogło oznaczać nawet całkowite zniesienie tego obowiązku na terenie gminy. Wydawanie uchwały będzie wiązało się z współuczestnictwem innych organów (opiniowanie), co zapewni ochronę szczególnie cennych zasobów drzew i krzewów. W podobny sposób rada gminy będzie określać, w jakich sytuacjach ustawowy obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu zostanie zniesiony. Rada gminy będzie mogła także określać wysokość stawek opłat za usunięcie drzew lub krzewów, co ważne w ramach ustawowych stawek maksymalnych. Przepisy dotyczące kar za nielegalne usuwanie drzew lub krzewów pozostaną w ustawie.
---	--	--	--	---

			zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów jest nowym zadaniem samorządu województwa, na które nie przewidziano w ustawie źródeł finansowania. Należy wskazać, że wpływy z tytułu opłat za usunięcie drzew lub krzewów oraz kar stanowią w całości dochód gminy/powiatu. Nie ma uzasadnienia dla odmiennego uregulowania tej kwestii odnośnie samorządu województwa. W tej sprawie jest Stanowisko 10 Konwentu Marszałków Województwa RP z dnia 2 września 2015 roku.		
237.	Uwaga ogólna	Stowarzyszenie Kooperacja Miejska	Warto rozważyć możliwość ograniczenia przedmiotowego projektu do zmian wynikających z realizacji postanowień wyroków TK sygn. akt P 49/11 oraz K 36/13	Uwaga nieuwzględniona	W ocenie Ministra Środowiska konieczne jest dokonanie zmian także w pozostałym zakresie
238.	Uwaga ogólna	Rada Kultury Przestrzeni	Chcemy również zwrócić uwagę na to, że przedstawione w projekcie ustawy propozycje zmian stoją w sprzeczności z art. 5 i 74 Konstytucji RP, w których mowa o wartościach takich jak ochrona środowiska, bezpieczeństwo ekologiczne i zrównoważony rozwój.		
239.	Uwaga ogólna dot. uzupełnienia projektu	Pomorskie Towarzystwo Miłośników w Kolei Żelaznych	Propozycja dodania art. 82e w związku z przewidzianym w projekcie uchYLENIEM art. 83f.: „Art. 82e. Przepisów art. 82a-82d nie stosuje się do: 1) drzew lub krzewów, usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu wynikających z innych ustaw; 2) drzew lub krzewów, które utrudniają widoczność sygnalizatorów i pociągów, a także utrudniają eksploatację urządzeń kolejowych albo powodują tworzenie na torowiskach zasp śnieżnych; 3) drzew lub krzewów stanowiących złomy lub wywroty usuwanych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej, jednostki Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, właścicieli urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1 Kodeksu cywilnego, zarządców dróg, zarządców infrastruktury kolejowej, gminne lub powiatowe jednostki oczyszczania lub inne podmioty działające w tym zakresie na zlecenie gminy lub powiatu; 4) drzew lub krzewów stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu drogowego lub kolejowego poprzez nadmierne nachylenie lub wrastanie w skrajnię budowli dróg oraz linii kolejowych i bocznic kolejowych, usuwanych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej, jednostki Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, zarządców dróg, zarządców infrastruktury kolejowej, gminne lub powiatowe jednostki oczyszczania lub inne podmioty działające w tym zakresie na zlecenie zarządców dróg i zarządców infrastruktury kolejowej; 5) drzew lub krzewów w związku z przebudową dróg publicznych lub	Uwaga częściowo uwzględniona	Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. Wyjątki z art. 83f ust. 1 zostaną w większości zachowane.

			linii kolejowych.” Propozycja zmiany zapisów i dodanie art. 82e. pozwolą na zachowanie zasad bezpieczeństwa ruchu na infrastrukturze transportu lądowego, przy jednoczesnym ukróceniu nadużywania pozostałych postanowień dzisiejszego art. 83f. przez osoby fizyczne i inne podmioty, czyli z zachowaniem intencji ustawodawcy.		
240.	Uwaga ogólna dot. uzupełnienia projektu	Oddział Warszawski Stowarzyszenia Naukowo-Technicznego Inżynierów i Techników Ogrodnictwa	Wydaje się celowe uzupełnienie nowelizacji przez wydanie rozporządzeń szczegółowych, w których zawarte powinny być poniższe zagadnienia: a)ustalenie dolnych i górnych wartości opłat dla poszczególnych kategorii drzew. b)wprowadzenie kryteriów pomocniczych dla ustaleń wysokości opłat za usuwanie drzew i krzewów jak: kondycja zdrowotna, lokalizacja porostu drzew i krzewów, funkcja usuwanej roślinności, cel usunięcia roślinności (z uprzywilejowaniem m.in. celów charytatywnych, budowy placówek zdrowotnych i oświatowych). Zaznaczamy, że opłaty te stanowią ważny element dla podjęcia decyzji o uruchomieniu inwestycji. c)wprowadzenie obowiązku zawieszania opłat za usuwanie drzew i krzewów i stosowania zobowiązania do nasadzeń w ramach kompensacji przyrodniczej tylko w takich przypadkach, kiedy w obiekcie znajduje się miejsce na te nasadzenia i są one uzasadnione funkcjonalnie.	Uwaga uwzględniona	Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. Rada gminy będzie mogła także określać wysokość stawek opłat za usunięcie drzew lub krzewów, co ważne w ramach ustawowych stawek maksymalnych. Przepisy dotyczące kar za nielegalne usuwanie drzew lub krzewów pozostaną w ustawie.
241.	Uwaga ogólna	Związek Gmin Wiejskich RP	Określenie wprost w ustawie, lub też ustanowienie ustawowej delegacji dla ministra odpowiedzialnego za środowisko wydania rozporządzenia ws. minimalnych i maksymalnych stawek opłat za wycinkę drzew i krzewów. Brak, szczególnie stawek opłat maksymalnych, często był powodem interwencji Trybunatu Konstytucyjnego.	Uwaga uwzględniona	Maksymalne stawki opłat będą wynikały z ustawy
242.	Uwaga ogólna	RDOŚ w Białymstoku	Odnosząc się do zapisów ustawy istotnym jest iż zarówno obecne, jak i proponowane zapisy nie dopuszczają wydawania zezwoleń na czynności zakazane, obowiązujące w stosunku do gatunków objętych ochroną ścisłą, w szczególności ptaków, jeżeli wniosek jest uzasadniony słusznym interesem strony (np. zmiana lasu na użytek rolny, budowa domu). Zasadnym byłoby wprowadzenie odpowiednich zmian w zakresie przesłanek warunkujących możliwość wydania zezwolenia, które to umożliwiłyby realizację prywatnych potrzeb wnioskodawców. Należy zauważyć, że niemal każdy fragment lasu można uznać za siedlisko chronionych gatunków ptaków, co wielokrotnie potwierdzają wizje terenowe	Uwaga nieuwzględniona	Przepisy dyrektywy siedliskowej i ptasiej nie przewidują możliwości wydawania derogacji ze względu na słuszny interes strony. Stąd w prawie krajowym taka przesłanka ma zastosowanie jedynie do gatunków objętych ochroną częściową, tj. chronionych z innych względów niż przepisy unijne.

			prorowadzone przez pracowników RDOŚ w Białymstoku w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji środowiskowych na zmianę lasu na użytek rolny najczęściej. Taki stan rzeczy znajduje odzwierciedlenie w treści decyzji. Pomimo powyższego, ustawa o ocenach oddziaływania na środowisko nie posiada narzędzi prawnych umożliwiających odmowę wydania decyzji środowiskowej w przypadku stwierdzenia w lesie siedlisk chronionych ptaków. Wnioskodawcy po otrzymaniu pozytywnej decyzji środowiskowej i wnioskując o wydanie kolejnego zezwolenia (niszczenie siedliska ptaków) otrzymują decyzję odmowną z uwagi na wspomniane przepisy. Efektem takiego działania jest zazwyczaj niezrozumienie ze strony wnioskodawców ponoszących opłaty skarbowe za wydanie każdej kolejnej decyzji. Taka sytuacja prawna szkodzi budowaniu wizerunku urzędu przyjaznego obywatelowi i dlatego też sugeruje się modyfikację przepisów art. 56 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody w taki sposób, by umożliwić wnioskodawcom będącym osobami fizycznymi uzyskanie zezwoleń na czynności zakazane w stosunku do ściśle chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt.		
243.	Uwaga ogólna	RDOŚ w Kielcach	Przy okazji zmiany ustawy proponuje się również dokonanie zmian w art. 113 i 114 – obowiązek określony w tych artykułach powinien dotyczyć również zniesienia formy ochrony przyrody nie tylko ustanowienia - jeżeli chodzi o rdoś to ma on przynajmniej informację na etapie zamiaru zniesienia formy ochrony przyrody gdyż uzgadnia projekty uchwał o zniesieniu formy ochrony przyrody, ale GDOŚ nie ma żadnej informacji a prowadzi przecież centralny rejestr form ochrony przyrody.	Uwaga uzasadniona	Organy wydające akty o ustanowieniu, w sprawie i o zniesieniu form ochrony przyrody mają obecnie obowiązek informować i przekazywać akty do GDOŚ i rdoś, prowadzących rejestry form ochrony przyrody, wyłącznie o ustanowieniu tych form. Bez wymogu informowania o zmianach czy likwidacji form ochrony przyrody nie ma możliwości utrzymywania aktualnego i rzetelnego stanu danych w ww. rejestrach. Przepisy zostaną odpowiednio zmienione.
244.	Uwaga ogólna	RDOŚ w Warszawie	W całej ustawie proponuje się ujednolicić terminy uzgodnień i opinii. Dotychczas używane są zamiennie terminy: 30 dni i 1 miesiąc lub 90 dni i trzy miesiące. Proponuje się ujednolicić dotychczasowe zapisy dotyczące terminów i określać je ilością dni (14, 30 lub 90). Umożliwi to jednoznaczne i nie budzące wątpliwości obliczanie terminów.	Uwaga nie zostanie uwzględniona	Projekt nowelizacji nie ma na celu ujednolicenia wszystkich przyjętych w ustawie rozwiązań, a jedynie wyeliminowanie najpilniejszych problemów. Uwagi będą mogły zostać wykorzystane przy okazji kolejnych nowelizacji uop.

245.	Uwaga ogólna dot. art. 13	RDOŚ w Krakowie	W art. 13 ustawy należałoby zmienić przepisy dotyczące możliwości wprowadzenia opłat za wstęp do rezerwatu przyrody. Przepis ten jest obecnie martwy. W związku z tym, że w projekcie ustawy wprowadza się zmiany do innych ustaw, proponuje się wprowadzić także zmianę do ustawy o finansach publicznych, która umożliwi regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska gromadzenie środków finansowych pozyskanych z opłat za wstęp na obszar rezerwatu przyrody, bez konieczności ich przekazywania na dochody budżetu państwa, i bezpośrednie ich przeznaczanie na ochronę przyrody w województwie. W obecnym stanie prawnym dochody uzyskane z opłat za wstęp na obszar rezerwatu przyrody muszą być odprowadzane do budżetu państwa. Doświadczenie lat poprzednich pokazuje, że środki finansowe otrzymywane z budżetu na ochronę przyrody w roku następnym nie są zwiększane o kwotę uzyskanych dochodów z opłat za wstęp na obszar rezerwatu przyrody ani nawet o kwotę kosztów poniesionych na organizację sprzedaży biletów. W konsekwencji regionalni dyrektorzy ochrony środowiska nie wprowadzają opłat za wstęp do rezerwatów przyrody. Budżet państwa traci zatem potencjalne dochody, gdyż z uwagi na bardzo skromne środki będące w posiadaniu regionalnych dyrekcyj ochrony środowiska nie jest możliwe ich wydatkowanie na koszty związane z organizacją poboru opłat. Traci na tym także środowisko przyrodnicze, ponieważ zbyt niskie „finansowanie” ochrony przyrody z budżetu państwa nie pozwala na wykonywanie różnorodnych działań ochronnych, np. zachowanie cennych zbiorowisk łąkowych i pastwiskowych, budowę i utrzymanie odpowiedniej infrastruktury turystycznej (remont nawierzchni ścieżek udostępnionych dla ruchu pieszego, remont kładek, ławek tablic itd.). Innym proponowanym rozwiązaniem jest stworzenie możliwości gromadzenia środków uzyskanych z opłat za wstęp na obszar rezerwatu przyrody i ich bezpośrednie wydatkowanie przez nadleśnictwa. Na gruntach zarządzanych przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe znajduje się największa liczba rezerwatów przyrody. W obecnym stanie prawnym Lasy Państwowe nie mogą przeznaczać środków finansowych uzyskanych z własnej działalności na ochronę przyrody, gdyż zgodnie z ustawą o lasach powinny otrzymywać dotacje z budżetu państwa na ten cel. Niestety o te dotacje nie starają się.	Uwaga dot. u.o.p	nie Poruszony problem nie dotyczy zmian w u.o.p lecz kwestii przyływu środków finansowych w ramach budżetu.
------	------------------------------------	--------------------	---	---------------------	--

			Po wprowadzeniu odpowiednich zmian w ustawie o finansach publicznych znaczące środki finansowe pochodzące z opłat za wstęp na obszar rezerwatów przyrody mogłyby zasilić budżet regionalnych dyrekcji ochrony środowiska lub nadleśnictw, w których zarządzie znajdują się rezerваты licznie odwiedzane przez turystów, a następnie być przeznaczane na zadania z zakresu ochrony przyrody.		
246.	Uwaga ogólna dot. art. 2	Fundacja Dzika Polska	Wnioskujemy o zmianę ust. 2 w art. 10 UoOP. Nowelizacja UoOP jest dobrą okazją do zmiany tego przepisu. Postulujemy aby nadać przepisowi brzmienie: „Określenie i zmiana granic parku narodowego może nastąpić po zaopiniowaniu, w terminie 30 dni od dnia przedłożenia planowanych zmian, przez właściwe miejscowo organy uchwałodawcze jednostek samorządu terytorialnego, na których obszarze działania planuje się te zmiany, oraz przez zainteresowane organizacje pozarządowe. Niezłożenie opinii w przewidzianym terminie uznaje się za brak uwag”. Proponowana zmiana polega więc na zastąpieniu konieczności uzyskiwania wymaganych uzgodnień opiniami. Obowiązujące przepisy bardzo skutecznie uniemożliwiają tworzenie lub powiększanie parków narodowych. O obiektach przyrodniczych wagi krajowej, europejskiej lub światowej nie powinny decydować rady gmin.	Uwaga nieuwzględniona	Poza zakresem regulacji projektu
247.	Uwaga ogólna dot. art. 2 ust. 2 uop oraz art. 86 ust. 1	Jerzy Cander, architekt	Art. 2 ust. 2 w nowej ustawie powinien (mógłby) brzmieć: „Celem ochrony przyrody jest: p. 6) — utrzymanie lub przywracanie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych dla ochrony życia i zdrowia ludzi tam osiedlonych, a także ochrony pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody.” Art. 86 ust. 1, p. 1) powinien brzmieć: „Nie pobiera się opłat za usunięcie drzew, na których usunięcie nie jest wymagane zezwolenie” (bez zmiany) i p. 4) „które zagrażają życiu i zdrowiu ludzi, oraz bezpieczeństwu mienia przy istniejących i przy projektowanych obiektach budowlanych” i p. 11) „jeśli usunięcie wynika z potrzeb ochrony zdrowia ludzi, oraz z ochrony gatunkowej roślin, zwierząt, grzybów i siedlisk przyrodniczych.”	Uwaga w pkt 1 nieuwzględniona	1. Poza zakresem regulacji projektu
248.	Art. 2 – uwaga ogólna	WWF	Fundacja WWF Polska postuluje zmianę ust. 2 w art. 10 UoOP. Fundacja postuluje aby nadać przepisowi brzmienie: „Określenie i zmiana granic parku narodowego może nastąpić po zaopiniowaniu, w terminie 30 dni od dnia przedłożenia planowanych zmian, przez właściwe miejscowo organy uchwałodawcze jednostek	Uwaga nieuwzględniona	Poza zakresem regulacji projektu

			samorządu terytorialnego, na których obszarze działania planuje się te zmiany, oraz przez zainteresowane organizacje pozarządowe. Niezłożenie opinii w przewidzianym terminie uznaje się za brak uwag". Proponowana zmiana polega więc na zastąpieniu wymaganych uzgodnień — opiniami. Konstrukcja obecnego przepisu powstała w 2000 r. i oznacza konieczność uzyskania zgody na określenie lub zmianę granic parku narodowego od wszystkich jednostek samorządu terytorialnego, i to wszystkich szczebli (gmin, powiatów, województw), na obszarze których planuje się zmiany granic lub utworzenie parku narodowego. Biorąc pod uwagę fakt, że parki narodowe z reguły wchodzą w obszar wielu gmin, a często także powiatów, brak zgody jednej z nich wyłącza możliwość określenia granic parku. Jest to swoiste prawo weta danej gminy na jakiegokolwiek zmiany dotyczące parków narodowych. W praktyce nie jest możliwe uzyskanie jednomyślności tak wielu podmiotów w tak wrażliwych kwestiach jak ochrona przyrody. Z tego powodu od 2000 r. nie utworzono w Polsce żadnego parku narodowego pomimo, że planowano trzy takie projekty. Proponowana zmiana zmierza do podejmowania decyzji o sprawach o znaczeniu ogólnonarodowym na szczeblu centralnym. Zarządzanie najcenniejszymi polskimi obszarami przyrodniczymi o znaczeniu ogólnonarodowym powinno odbywać się na szczeblu krajowym, choć po zaopiniowaniu z jednostkami samorządu terytorialnego. Decyzja w zakresie określania granic parku narodowego powinna należeć do Rady Ministrów.		
249.	Uwaga ogólna	Stowarzyszenie dla Natury „Wilk”	W naszej ocenie projekt nie zawiera postulowanej od wielu lat korekty, która poprawiłaby skuteczność ochrony rodzimych zasobów przyrodniczych. Dotyczy ona zrównania przepisów karnych dotyczących celowego zabijania zwierząt gatunków chronionych z przepisami dotyczącymi kar za kłusownictwo na zwierzętach łownych (art. 53 Prawa łowieckiego) lub za handel gatunkami zagrożonymi (art. 128 UOP). W obecnym stanie prawnym skłusowanie pospolitego w kraju dzika, sarny czy nieświadome przewiezienie przez granicę wyrobu ze skóry zwierzęcia objętego konwencją CITES jest przestępstwem i podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Natomiast celowe zabicie (bez stosownego zezwolenia) przedstawiciela gatunku chronionego (nawet skrajnie nielicznego) jest zaledwie wykroczeniem (porównywalnym np. do niepowiadomienia organów o odkryciu kopalnych szczątków roślin lub zwierząt) zagrożonym karą aresztu lub grzywny (art. 131 UOP). Karę pozbawienia	Uwaga nieuwzględniona	Propozycja nie jest przedmiotem zmienianych regulacji. Niemniej uwaga zostanie przeanalizowana w przyszłym procesie legislacyjnym dot. zmian w ustawie o ochronie przyrody.

			wolności do 2 lat można nałożyć za celowe zabicie zwierzęcia z gatunku chronionego jedynie w sytuacji wykazania istotnej szkody w środowisku (art. 181 Kodeksu karnego). Wiąże się to z koniecznością przygotowania ekspertyz w oparciu o wiedzę na temat ekologii i stanu populacji danego gatunku, co przy braku danych monitoringowych o wielu gatunkach w kraju oraz braku w śród biegłych sądowych specjalistów w tej dziedzinie prowadzi do umarzania spraw. Niskie zagrożenie karą za takie czyny zachęca do nielegalnego zabijania zwierząt z gatunków chronionych i znacząco obniża w oczach społeczeństwa ich wartość, jako zasobu przyrodniczego, o który należy dbać i którym należy się szanować.		
250.	Uwaga ogólna	Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych	Jednocześnie przedstawiamy uszczegółowienie propozycji wprowadzenia w ustawie o ochronie przyrody przepisów dotyczących kodeksu dobrych praktyk w zakresie gospodarki leśnej, która uzyskała już wstępną akceptację merytoryczną Ministra Środowiska. Propozycja ta może zostać wykorzystana w przedmiotowej nowelizacji albo w odrębnym projekcie z zastrzeżeniem, iż powinna wejść w życie w czasie umożliwiającym Ministrowi Środowiska wydanie rozporządzenia w sprawie kodeksu dobrych praktyk przed dniem 1 stycznia 2017 r., tj. przed uchycieniem dotychczasowych przepisów art. 52a ust. 1 i 3 ustawy o ochronie przyrody mocą przepisów ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1936 i 2171). Propozycja DGLP: Art. 3a. W ustawie z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1936 i 2171) w art. 3 pkt 4 otrzymuje brzmienie: „4) w art. 52a: a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Gospodarka leśna nie narusza zakazów, o których mowa w art. 52 ust. 1 pkt 1-3, 7, 8, 12 i 13, jeżeli jest wykonywana na podstawie planów, które zostały poddane strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko, obejmującej oddziaływanie na dziko występujące populacje gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty i chronionych gatunków ptaków oraz ich siedliska lub jest	Uwaga częściowo uwzględniona	Regulacje dotyczące kodeksu dobrych praktyk w zakresie gospodarki leśnej zostaną dodane do ustawy o lasach, w roku 2017 derogacje dotyczące art. 51 i 52 będą możliwe w oparciu o plany urządzenia lasu poddane ocenie strategicznej

			wykonywana na podstawie kodeksu dobrych praktyk w zakresie gospodarki leśnej, których ustalenia zapewniają, że czynności wykonywane zgodnie z nimi nie są szkodliwe dla zachowania gatunku we właściwym stanie ochrony.', b) ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Minister właściwy do spraw środowiska wprowadzi, w drodze rozporządzenia, kodeks dobrych praktyk w zakresie gospodarki leśnej, o których mowa w ust. 1, kierując się potrzebą zachowania gatunków chronionych we właściwym stanie ochrony, w szczególności gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty i chronionych gatunków ptaków, uwzględniając wymogi gospodarcze, społeczne i kulturowe oraz cechy regionalne i lokalne. ”. Art. 8a. Minister właściwy do spraw środowiska wprowadzi po raz pierwszy, w drodze rozporządzenia, kodeks dobrych praktyk w zakresie gospodarki leśnej, o których mowa w art. 52a ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 i z 2016 r. poz. 422) w brzmieniu wynikającym z art. 3a niniejszej ustawy, kierując się potrzebą zachowania gatunków chronionych we właściwym stanie ochrony, w szczególności gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty i chronionych gatunków ptaków, uwzględniając wymogi gospodarcze, społeczne i kulturowe oraz cechy regionalne i lokalne, w terminie do dnia 30 listopada 2016 r.		
251.	Uwaga ogólna	Stowarzyszenie Miasto Drzew	Szeroki zakres regulacji może budzić zaniepokojenie. Warto rozważyć możliwość ograniczenia przedmiotowego proponowanych zmian.	Uwaga nie zostanie uwzględniona	W ocenie Ministra Środowiska uzasadnione jest przyznanie radzie gminy jak najszerszych kompetencji w ww. zakresie. Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. Projektowane regulacje przyznają jednak z tym radom gmin kompetencję do określania przypadków, w których przepisów określających wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości nie będzie się stosowało (wybór spośród enumeratywnie wybranych, różnorodnych i elastycznych, przypadków), co będzie mogło oznaczać nawet całkowite zniesienie tego obowiązku na terenie gminy. Wydawanie uchwały będzie wiązało się z współuczestnictwem innych organów (opiniowanie), co zapewni

					ochronę szczególnie cennych zasobów drzew i krzewów. W podobny sposób rada gminy będzie określać, w jakich sytuacjach ustawowy obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu zostanie zniesiony. Rada gminy będzie mogła także określać wysokość stawek opłat za usunięcie drzew lub krzewów, co ważne w ramach ustawowych stawek maksymalnych. Przepisy dotyczące kar za nielegalne usuwanie drzew lub krzewów pozostaną w ustawie.
252.	Uwaga ogólna	Polskie Towarzystwo Botaniczne	Wśród adresatów listu Ministra Środowiska w sprawie Projektu nie wymieniono Polskiego Towarzystwa Dendrologicznego. Tymczasem Projekt ten przewiduje znaczące zmiany w przepisach dotyczących ochrony drzew i krzewów.	Uwaga niezasadna	Rozdzielnik pisma MŚ obejmował możliwie szerokie grono adresatów; inni niż wymienieni w nim nie zostali pozbawieni możliwości przekazania swoich uwag ponieważ projekt został umieszczony na stronie RPL, a informacje o nim szeroko rozpowszechnione przez media
253.	Uwaga ogólna	Polskie Towarzystwo Botaniczne	Mamy obawy, że rady gmin oraz pracownicy urzędów gmin nie są dostatecznie przygotowani do realizacji zadań z zakresu ochrony przyrody, jakie nakłada na nich oceniany projekt. W bliskiej przyszłości będzie to skutkowało obniżeniem standardów ochrony przyrody w Polsce.	Uwaga niezasadna	W ocenie Ministra Środowiska uzasadnione jest przyznanie radzie gminy jak najszerszych kompetencji w ww. zakresie.
254.	Uwaga ogólna	Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody Salamandra	Brak zmiany różnicującej sankcje za łamanie przepisów dot. CITES w zależności od skali czynu i powagi skutków.	Uwaga nieprzyjęta	Poza zakresem nowelizacji
255.	Uwaga ogólna	Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	Szereg zapisów projektu ustawy jest sprzeczne z prawem Unii Europejskiej i utrwalonym orzecznictwem TSUE (m.in. Wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 15 marca 2012 r., w sprawie C-46/11) - liberalizacja przepisów regulujących zezwolenia na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do zwierząt chronionych w związku ze zmianą art. 5 pkt 15 w zakresie rozszerzenia definicji terminu pozyskania.	Uwaga nieuwzględniona	Nowa regulacja w upraszczającym zakresie, tj. bez analizy rozwiązań alternatywnych będzie dotyczyć gatunków, o których mowa w art. 49 pkt 1 lit. c uop. Już obecnie, przy wydawaniu decyzji na pozyskiwanie gatunków, o których mowa w art. 49 pkt 1 lit. c uop również nie jest konieczne badanie rozwiązań alternatywnych ani indywidualnych przesłanek zawartych w art. 56 ust. 4 uop (art. 56 ust. 5 ustawy ochronie przyrody).

			Wskazać należy, iż rezygnacja z badania alternatyw w stosunku do zabijania gatunków chronionych stanowi naruszenie dyrektywy siedliskowej oraz ptasiej. Stanowi także nieuzasadnione obniżenie standardów ochrony gatunkowej zwierząt na gruncie prawa krajowego. Wprowadzenie powyższych regulacji przez ustawodawcę nie mieści się w granicach przyzwoitej legislacji z uwagi na brak przekonującego uzasadnienia. - wprowadzenie niezgodnego z art. 6 ust. 4 dyrektywą siedliskową badania przesłanek zastosowania wyjątku przewidzianego w art. 34 ust. 1. Proponowana zmiana regulacji spowoduje wdrożenie nieprawidłowej implementacji dyrektywy siedliskowej i stanowi uchybienie wobec prawa Unii Europejskiej.\		Każdorazowo, tak jak w proponowanej zmianie, niezbędne jest jednak badanie braku szkodliwości dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków. Ponadto już w obecnym stanie prawnym, tj. w § 9. pkt 4 rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt wprowadzono odstępstwo m.in. od zakazu zabijania osobników należących do gatunków, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. c uop, pozyskiwanych przez podmioty, które uzyskały zezwolenie regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska na ich pozyskiwanie. Nowa regulacja nie zmienia więc tego podejścia. Jedyna różnica polega na tym, że pozyskiwanie nie będzie dotyczyć wyłącznie przypadków gospodarczego użytkowania zwierząt, ale również ograniczania szkód powodowanych przez gatunki chronione – bobra europejskiego. Bóbr jest w załączniku V dyrektywy siedliskowej, tj. należy do gatunków będących przedmiotem zainteresowania UE, których pozyskanie ze stanu dzikiego i eksploatacja może podlegać działaniom w zakresie zarządzania. Nie będzie zatem sprzeczności z przepisami prawa unijnego. Pozyskiwanie w dalszym ciągu jest również zakazem obowiązującym w stosunku do pozostałych gatunków chronionych (art. 52 ust.1 pkt 6), jednak tu, bez zmian, konieczne jest wykazanie braku rozwiązań alternatywnych oraz spełnienie przynajmniej jednej z indywidualnych przesłanek zawartych w art. 56 ust. 4 uop. Zgodność z dyrektywą siedliskową i ptasią jest więc zachowana.
--	--	--	--	--	--

256.	Uwaga ogólna	Polskie Towarzystwo Turystyczno- Krajoznawcze	Sprzeciwiamy się liberalizacji przepisów dotyczących wycinania drzew i krzewów.	Uwaga nieuwzględniona	W ocenie Ministra Środowiska uzasadnione jest przyznanie radzie gminy jak najszerszych kompetencji w ww. zakresie.
257.	Uwaga ogólna	Polskie Towarzystwo Turystyczno- Krajoznawcze	Uważamy, że powinna być utrzymana kadencyjność organów opiniodawczo-doradczych w sprawach ochrony przyrody.	Uwaga nieuwzględniona	Regulacja dot. rrop powinny zostać dostosowane do regulacji dot. PROP
258.	Uwaga ogólna	Polskie Towarzystwo Chirurgów Drzew - NOT	Ze względu na słuszny interes społeczny, wnosi o wycofanie z procesu legislacyjnego projektu planowanych zmian w ustawie o ochronie przyrody. Środowisko naturalne, w tym szeroko rozumiane środowisko przyrodnicze, stanowi drogocenne dobro wszystkich obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, bo to człowiek jest naczelnym elementem tego środowiska. Najwyższy akt prawny jakim jest Konstytucja RP gwarantuje każdemu prawo do życia zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. W świetle art. 74 Konstytucji: 1. Władze publiczne prowadzą politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom. 2. Ochrona środowiska jest obowiązkiem władz publicznych. 3. Każdy ma prawo do informacji o stanie i ochronie środowiska. 4. Władze publiczne wspierają działania obywateli na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska. W odczuciu Stowarzyszenia planowane zmiany do ustawy o ochronie przyrody niosą szereg faktycznych zagrożeń nie tylko dla środowiska, ale też w konsekwencji ich wprowadzenia mogą doprowadzić do naruszenia zapisów Konstytucji. Przyznanie gminom swobody i dowolności działania w zakresie usuwania drzew może doprowadzić do nieodwracalnych zmian w ekosystemach. Wiadomym jest, że w towarzyszących rozwojom miast i gmin w procesach inwestycyjnych, usunięcie drzew jako tzw. „niepotrzebnych przeszkód” jest częstym procederem, lobbowanym przez inwestorów,	Uwaga nieuwzględniona	W ocenie Ministra Środowiska uzasadnione jest przyznanie radzie gminy jak najszerszych kompetencji w ww. zakresie, przy zachowaniu niezbędnych reguł na poziomie ustawowym (zezwoenia, opłaty, kary)

			deweloperów lub inne podmioty, dla których profit finansowy jest głównym celem. Gminy mając szeroką swobodę, chcąc zatrzymać lub ściągnąć potencjalnych inwestorów na swoje tereny, sporządzą takie akty prawa miejscowego by ułatwić im działania, kosztem potrzeb lokalnej społeczności, która ma prawo do czystego powietrza, wód i zieleni. Kolejnym zagrożeniem o niebagatelnym znaczeniu jest usuwanie drzew przydrożnych, które tak chętnie jest praktykowane. Obecnie barierą dla wycinek drzew jest konieczność uzyskania pozytywnej opinii Regionalnych Dyrektorów Ochrony Środowiska, którzy uwzględniają oprócz samej wartości drzewa wszelkie inne formy żyjącej w drzewach fauny i flory m.in. ptaki, owady, mchy, porosty. Gatunki te często są objęte ochroną na mocy obowiązujących aktów prawnych. Przy braku ochrony prawnej drzew i zadrzewień na mocy aktów prawnych wyższej rangi aniżeli uchwały rad miast i gmin, zniszczonych może zostać wiele korytarzy ekologicznych służących migracji często rzadkim gatunków zwierząt. W odczuciu Stowarzyszenia wprowadzone zmiany zachwieją bezpieczeństwem i równowagą biologiczną obszarów Natura 2000, w których obowiązują dyrektywy ptasia i siedliskowa. Planowane zmiany stoją w sprzeczności z obowiązującymi dyrektywami i otwierają drzwi do naruszenia stref ochronnych dla tych obszarów. Zdaniem Polskiego Towarzystwa Chirurgów Drzew — NOT, to najwyższy organ administracji publicznej jakim jest Sejm i Senat RP, jest odpowiedzialny za podejmowanie działań służących ochronie przyrody. Gminy natomiast są jedynie jednostkami wykonawczymi aktów prawnych ustanowionych zgodnie z zapisami i gwarantowanymi społeczeństwu prawami wynikającymi z Konstytucji RP.		
259.	Uwaga ogólna dot. art. 5	RDOŚ w Kielcach	W związku z kilkoma odstępstwami dla cyrków w art. 5 (słowniczku) powinna się znaleźć definicja tego rodzaju działalności. Brak jest również definicji zadrzewień śródpolnych.	Uwaga nieuwzględniona	Zarówno definicja cyrku jak i pozostałe przepisy dot. cyrków będą przedmiotem kolejnej zmiany ustawy o ochronie przyrody w późniejszym terminie.
260.	Uwaga ogólna dot. art. 15 uop	RDOŚ w Warszawie	Proponuje się rozważenie wykreślenie z art. 15 ust 1 pkt 16 uop słów „na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony”. Zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 15 ust 1 pkt 16 uop, psów nie można wprowadzać na obszar ochrony ścisłej i czynnej, które wyznacza się planem ochronnym. Przy takiej konstrukcji prawa można założyć, że zakaz wprowadzania psów nie obowiązuje w stosunku do rezerwatu, dla	Uwaga nieuwzględniona	Poza zakresem regulacji. Obecne brzmienie zapisów wyraźnie mówi, że psy wprowadza się tam, gdzie dozwolone jest to zapisami planu ochrony. Ergo, jeśli nie ma planu, nie ma możliwości wprowadzać psów nigdzie.

			których nie ustanowiono planu ochrony lub zadań ochronnych.		
261.	Uwaga ogólna dot. art. 17 uop	RDOŚ w Warszawi e	a) pkt 5 - termin „prace ziemne trwale zniekształcających rzeźbę terenu” wymagają uszczegółowienia i dodania definicji do art. 5 W istniejącej formule nie określono jakiego rodzaju prace można uznać za trwale zniekształcające rzeźbę terenu, a jakie nie. Daje to możliwość dowolnej interpretacji przepisu, co utrudnia lub uniemożliwia udowodnienie złamania zakazu, a tym samym egzekwowanie przestrzegania przepisu. Ma to szczególne znaczenie przy pracach zlokalizowanych na skarpach, przy brzegach wód stojących i płynących oraz terenach zalewowych, które są na szeroką skalę zasypywane. Sugeruje się określenie konkretnej wartości lub przedziału wartości np. zmiana rzędnych terenu o 1m. b) pkt 7 - sugeruje się uwzględnienie w wyjątkach tzw. „plomby” niezabudowanego terenu w już istniejącej zabudowie; - termin „linia brzegowa rzek, jezior i naturalnych zbiorników wodnych” wymaga uszczegółowienia i dodania definicji do art. 5. Uzasadnienie Naturalne zbiorniki wodne często tworzą się na różnych użytkach gruntowych, tworząc nieregularne, czasowo zmienne lustro wody, co uniemożliwia jednoznaczne określenie linii brzegowej. Brak odniesienia do rowów i cieków wodnych. Proponuje się, przy wyznaczaniu odległości od linii brzegowej, uwzględnić zawarte w EGiB granice użytków gruntowych „ws”, „wp” lub informacje o rowach przy jednoczesnym stanowczym egzekwowaniu od starosty utrzymywania EGiB w stanie aktualnym, gdyż zgodnie z art. 21 ust 1 ustawy prawo geodezyjne i kartograficzne dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków stanowią podstawę planowania gospodarczego, planowania przestrzennego, wymiaru podatków i świadczeń, oznaczania nieruchomości w księgach wieczystych, statystyki publicznej, gospodarki nieruchomościami oraz ewidencji gospodarstw rolnych. Powyższa uwaga dotyczy również art. 24 ust. 5 i ust. 8 ustawy o ochronie przyrody.	Uwaga niezasadna	Takie „doprecyzowywanie” w końcu prowadzi do nieczytelności przepisów i powstawaniu „luk” definicyjnych. Brak propozycji dot. zapisów dot. definicji linii brzegowej, trudno zatem odnieść się do uwagi.

262.	Uwaga ogólna	Fundacja EkoRozwoju	Proponowana nowelizacja jest sprzeczna z rządową polityką przeciwdziałania wzrostowi stężenia dwutlenku węgla w atmosferze poprzez drzewa. W sytuacji, gdy potrzebujemy więcej drzew dla wiązania tego gazu emitowanego przez polskie elektrownie zasilane węglem, doprowadzi do usuwania wielu drzew.		
263.	Uwaga ogólna	Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji	Najważniejszą pozostaje jednak planowane usunięcie zapisów dotyczących maksymalnej stawki opłat za usuwanie drzew (za jeden centymetr obwodu pnia mierzonego na wysokości 130 cm). W naszej ocenie, dowolność ustalania przez rady gmin stawek opłat, może skutkować faktycznym wzrostem kosztów i jako taka będzie istotną barierą inwestycyjną. Mimo wskazania, w uzasadnieniu, że możliwe będzie obniżenie faktycznych opłat, należy się, więc spodziewać tendencji odwrotnej, czyli maksymalizowania możliwych do osiągnięcia przez gminy dochodów z tego tytułu. Wykazując zasadność takich obaw, oraz tytułem przykładu można przywołać obowiązujący stan prawny w zakresie udostępniania pasów drogowych dróg publicznych na cele umieszczenia w nich infrastruktury obcej, czyli np. linii telekomunikacyjnych. W tym obszarze funkcjonuje dualizm regulacji prawnych, uzależniający wysokość stawek opłat od tego, czy dana droga znajduje się w zarządzie GDDKiA, czy w zarządzie JST. Zgodnie z art. 40 ust. 7 ustawy o drogach publicznych, stawki opłat za zajęcie pasa drogowego dróg GDDKiA ustalone są w rozporządzeniu i w zakresie infrastruktury telekomunikacyjnej, są ustanowione na poziomie racjonalnym, umożliwiającym realne korzystanie z dróg publicznych w celu wykonywania inwestycji telekomunikacyjnych. Natomiast zgodnie z art. 40 ust. 8 tej ustawy, stawki opłat za zajęcie pasa drogowego dróg JST, ustalone są w uchwałach właściwych organów stanowiących JST i mogą wynosić maksymalnie do 200 zł. W praktyce stawki opłat wahają się od kilku do 200 zł, co oznacza, że w przypadku nawet dróg o identycznych parametrach, stawka ta może różnić się kilkudziesięciokrotnie, w zależności od konkretnej JST. Mogą one być jednocześnie o wiele wyższe, niż stawki opłat za zajęcie pasów drogowych GDDKiA. Jednocześnie, w okresie, gdy pogarsza się faktyczna sytuacja budżetowa JST, wzrastają motywacje do podwyższania tych stawek, nawet do poziomów maksymalnych. Rodzi to	Uwaga częściowo uwzględniona	W ustawie określone zostaną stawki maksymalne, w ocenie Ministra Środowiska zasadne jest jednak przyznanie radom gmin jak najszerszych kompetencji do regulowania przepisów w ww. zakresie (stawki, rezygnacja z zezwoleń i opłat)

			wiele negatywnych skutków dla inwestorów, od braku pewności i przewidywalności inwestycyjnej, aż do konieczności rezygnacji z wykonywania inwestycji na danym obszarze, z uwagi na brak możliwości uzyskania przychodów z inwestycji, gwarantujących pokrycie wysokich stawek opłat oraz osiągnięcie jakiegokolwiek zysku. Opiniując przedstawioną propozycję nowelizacji, PIIT zwraca uwagę, że powyższy mechanizm, z wysokim prawdopodobieństwem będzie występował, równie ż w przypadku stawek opłat za wycinkę drzew i krzewów. W naszej ocenie proponowana zmiana zapisów ustawy o ochronie przyrody pozostawia zbyt dużą swobodę organom stanowiącym gmin, w kształtowaniu lokalnych przepisów dotyczących ochrony terenów zieleni. Aby jednak możliwe było osiągnięcie zakładanego przez projektodawców celu, czyli zdecentralizowanie polityki zarządzania tym obszarem ochrony przyrody, a jednocześnie zapewniona została odpowiednia ochrona inwestorów i właścicieli nieruchomości, postulujemy, aby w projektowanej nowelizacji określić pewne ramowe zasady, które nie mogłyby być w negatywny sposób modyfikowane w prawie miejscowym. W tym zakresie: • proponujemy pozostawienie stawek maksymalnych w treści ustawy, z możliwością ich późniejszych zmian w drodze Rozporządzenia Ministra właściwego ds. środowiska oraz pozostawieniem JST możliwości ich uchwalania, ewentualnie na niższym poziomie, • określenie ramowych zasad, które powinny by ć stosowane przez gminy bezwzględnie, w tym w zakresie aktualnych art. 83 ust. 1, art. 83e ust. 1, art. 86 ust. 1.		
264.	Uwaga ogólna	RDOŚ w Gorzowie Wlkp	Ponadto wskazane byłoby by w projekcie ustawy rozważyć dodatkowo zmiany artykułów, w odniesieniu do następujących ich treści: • art. 122 powinien opisywać bardziej dokładnie procedurę powiadamiania regionalnego dyrektora ochrony środowiska o odkryciu kopalnych szczątków roślin lub zwierząt, w tym winny być zawarte elementy zawiadomienia, ponadto w ust. 2 niniejszego artykułu winna być zawarta informacja czy przekazanie zawiadomienia odbywa si ęsię w oparciu o przepisy ustawy kodeks postępowania administracyjnego, osobno zaś w odniesieniu do ust. 3 w przypadku ustalenia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska, że odkryte kopalne szczątki roślin lub zwierząt są cenne dla nauki należałoby uszczegółowić formalny sposób przekazania kopalnych szczątków, tj. w jakim trybie,	Uwaga nieuwzględniona	Art. 122 nie jest objęty przedmiotem zmian w niniejszym procesie legislacyjnym. Tego typu sugestie będą mogły być rozważane w ramach kolejnej zmiany ustawy o ochronie przyrody. Art. 126 ust. 5 – RDOŚ często pozyskują środki na prewencję ze źródeł zewnętrznych, np. z WIOŚiu. W przypadku braku środków, RDOŚ nie ma obowiązku finansowania zabezpieczeń. Art. 126 ust. 6 pkt 2 lit b – pozostawiono brzmienie jak dotychczas. Kwestie zasadności roszczeń

		jakie obowiązkowe dane powinny się znaleźć w tym dokumencie (decyzji), być może również sposób wyboru placówki, do której ma nastąpić przekazanie; • w art. 126 ust. 5 istnieje zapis: „Współdziałanie, o którym mowa w ust. 4, może obejmować budowę urządzeń lub wykonanie zabiegów zapobiegających szkodom, finansowane z budżetu właściwego miejscowo dyrektora parku narodowego lub regionalnego dyrektora ochrony środowiska, w ramach zawartych umów cywilnoprawnych”, co powoduje że jest kłopot w finansowaniu tego rodzaju umów. Stosuje się różne rozwiązania stanowiące drogi obejścia przepisu bardzo ważnego, bo stanowiącego o profilaktyce przed zaistnieniem szkód powodowanych przez zwierzęta podlegające ochronie prawnej. Przepis powinien dawać możliwość finansową dla RDOŚ, aby to narzędzie stosować w pierwszej kolejności, a dopiero później stosować możliwość wypłaty odszkodowań . Budżet RDOŚ powinien mieć co najmniej taką samą zdolność sfinansowania zawieranych umów, jak w przypadku wypłaty odszkodowań , lub też stworzyć zapis umożliwiający sfinansowanie takich umów z rezerwy celowej; • art. 126 ust. 6 pkt 2 lit. b istnieje zapis: „nie wyraził zgody na budowę przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub dyrektora parku narodowego urządzeń lub wykonanie zabiegów zapobiegających szkodom” zabiegów zapobiegających szkodom” Powyższą treść proponuję zmienić na: „nie wyraził zgody na czynności przewidziane w ust. 4”. Dotychczasowy zapis (przywołany powyżej) powoduje żądanie wykonania czynności przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub dyrektora parku narodowego, zgodnie z literalnym zapisem. Proponowana zmiana daje możliwość uniknięcia takiej kontrowersyjnej interpretacji. uniknięcia takiej kontrowersyjnej interpretacji. W przypadku uwzględnienia powyższych uwag wprowadzone zmiany w projekcie ustawy miałyby duże znaczenie w przejrzystości interpretacyjnej zawartych w niej treści.		wobec rdoś wyjaśniono powyżej.
--	--	---	--	--------------------------------

265.	Uwaga ogólna	RDOŚ w Krakowie	Proponuje się dostosowanie przepisów zawierających ustawowe odstępstwa od zakazów obowiązujących na terenie parków krajobrazowych (w art. 17 ust. 3) i obszarów chronionego krajobrazu (art. 24 ust. 3) do przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353, z późn. zm.), w szczególności do definicji oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Obecne brzmienie art. 17 ust. 3: „ Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko nie jest obowiązkowe i przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę i krajobraz parku krajobrazowego”, stoi w sprzeczności z przepisami ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...). Zgodnie z ustawą ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko to postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia, dla którego sporządzenie raportu jest obligatoryjne, lub prowadzone na skutek stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia tego postępowania dla przedsięwzięcia, dla którego nie ma obowiązku sporządzenia raportu. Nie występuje więc sytuacja, o której mówi art. 17 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, tj. przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko nie jest obowiązkowe i przeprowadzana jest (z mocy prawa) procedura oceny oddziaływania na środowisko. Obecne brzmienie tego artykułu wywołuje wątpliwości interpretacyjne, gdyż z jednej strony należałoby uznać, że można na terenie parku krajobrazowego realizować przedsięwzięcia z tzw. II grupy, dla których został stwierdzony obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (w tym sporządzenia raportu) i na jej podstawie wykazano brak niekorzystnego wpływu na przyrodę i krajobraz parku krajobrazowego. Z drugiej jednak strony można dojść do wniosku, że dla przedsięwzięć z II grupy należy zawsze nakładać obowiązek sporządzenia raportu (przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko), żeby ewentualnie po wykazaniu, że nie będzie negatywnego oddziaływania na park krajobrazowy, można było przedsięwzięcie zrealizować. Tak ten przepis jest bardzo często interpretowany, co z kolei stoi w sprzeczności z ustawą o udostępnianiu	Częściowo uwzględniona	Na wstępie należy zauważyć, że użyte w art. 17 ust. 3 sformułowanie „dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko nie jest obowiązkowe” wynika prawdopodobnie z dawnej terminologii zawartej w nieistniejącym już art. 51 ust. 8 P.o.ś oraz rozporządzeniu wydanym na jego podstawie. Ponadto wydaje się, że RDOŚ w Krakowie nieco błędnie zinterpretował art. 17 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody – przepis ten wcale nie sugeruje, że w stosunku do przedsięwzięć z tzw. II grupy może być prowadzona z mocy prawa ocena oddziaływania na środowisko. Niemniej jednak ogólny kierunek uwagi jest zasadny. Proponuję jednak zmodyfikować sugerowane przez RDOŚ Kraków brzmienie przepisów w następujący sposób: Art. 17. Ust. 3: Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, nie dotyczy: 1) przedsięwzięć, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę i krajobraz parku krajobrazowego, oraz 2) przedsięwzięć, dla których nie stwierdzono obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, przy czym w przypadku decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanych przez organy inne niż regionalny dyrektor ochrony środowiska, stwierdzenie braku potrzeby przeprowadzenia oceny musi wynikać również z opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska, o której mowa w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
------	--------------	-----------------	---	------------------------	--

		informacji o środowisku (...), gdyż nakładanie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko nie może wynikać tylko z faktu, że przedsięwzięcie jest planowane na obszarze parku krajobrazowego. Dodatkowo takie ujęcie odstępstwa od zakazu wyklucza możliwość realizacji przedsięwzięć mniej szkodliwych dla środowiska, dla których nie stwierdzono obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i jej nie przeprowadzono, gdyż na etapie wstępnej oceny przedsięwzięcia (tzw. screeningu) stwierdzono brak tego oddziaływania. W przypadku art. 24 ust. 3 interpretacja prowadzi z kolei do absurdu wniosku, że można na obszarze chronionego krajobrazu realizować przedsięwzięcia najbardziej szkodliwe dla środowiska, wymagające zawsze przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (tzw. I grupa), jeśli ocena ta wykaże brak negatywnego oddziaływania na przyrodę i krajobraz obszaru chronionego krajobrazu. Nie można natomiast realizować przedsięwzięć tych najmniej szkodliwych, dla których nie trzeba nawet określać obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (gdyż na etapie wstępnej oceny przedsięwzięcia, tzw. screeningu, stwierdzono brak tego oddziaływania), ponieważ dopuszczalne są tylko przedsięwzięcia, dla których przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko i wykazała ona brak negatywnego wpływu na przyrodę obszaru chronionego krajobrazu. W związku z powyższym proponuje się nadanie następującego brzmienia ustępowi 3 w art. 17: „Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których nie jest wymagane przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko i: 1) dla których nałożono obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a przeprowadzona ocena wykazała brak negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym na przyrodę i krajobraz parku krajobrazowego; 2) nie stwierdzono konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko na podstawie opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska.”. W art. 24 ustępowi 3 proponuje się natomiast nadanie następującego brzmienia: „Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie dotyczy realizacji	Art. 24 ust. 3: Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie dotyczy: 1) przedsięwzięć, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu, oraz 2) przedsięwzięć, dla których nie stwierdzono obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, przy czym w przypadku decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanych przez organy inne niż regionalny dyrektor ochrony środowiska, stwierdzenie braku potrzeby przeprowadzenia oceny musi wynikać również z opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska, o której mowa w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Powyższa propozycja w sposób bardziej czytelny realizuje postulaty RDOŚ w Krakowie, z tym że ponadto dokonano ujednolicenia zasad odstępstwa dla parku krajobrazowego i ochk, gdyż dotychczasowe zróżnicowanie (odstępstwo w parku tylko dla II grupy, a w ochk również dla I grupy) mogło nie być świadomym zabiegiem, lecz przeoczeniem ustawodawcy.
--	--	--	---

			przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których: 1) przeprowadzona ocena wykazała brak negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym na przyrodę i krajobraz parku krajobrazowego; 2) nałożono obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a przeprowadzona ocena wykazała brak negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym na przyrodę i krajobraz parku krajobrazowego, 3) nie stwierdzono konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko na podstawie opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska."		
266.	Uwaga ogólna	Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji	Na marginesie powyższych uwag, należy wskazać, że opiniowany projekt ustawy, nie wpisuje się w tym zakresie, w działania legislacyjne wspierające rozwój sieci szerokopasmowych oraz ogólnie warunków prowadzenia działalności gospodarczej prowadzone przez Ministra Cyfryzacji oraz Ministra Rozwoju. W naszej ocenie wymagana jest bardziej staranna koordynacja działań międzyresortowych uwzględniająca trwający proces usuwania barier w rozwoju infrastruktury oraz zapewnianiu łatwego dostępu do usług telekomunikacyjnych.	Uwaga częściowo uwzględniona	Zachowane zostaną przepisy specustaw inwestycyjnych i eksploatacyjnych dotyczących usuwania drzew i krzewów
267.	Uzasadnienie	Burmistrz Łądko-Zdrój	1. Wyjaśnienie potrzeby i celu zmiany ustawy, nie zostało przedstawione w sposób wyczerpujący, a zapisano jedynie lakoniczne stwierdzenia, po to aby wypełnić ustawowe przesłanki, które w żaden sposób nie wyjaśniają skąd wzięła się ta potrzeba. Natomiast w ogóle nie wskazano w uzasadnieniu rzeczywistego stanu w dziedzinie, która ma być unormowana. Wskazane różnice pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym uzasadniają brak podstaw do wprowadzenia proponowanych zmian w ustawie o ochronie przyrody (m.in. znaczna utrata dochodów budżetów gmin i powiatów oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jak i wojewódzkich funduszy, znaczące pogorszenie się stanu infrastruktury zielonej w gminach które nie wprowadzą obowiązku uzyskiwania zezwoleń na usunięcie drzew, przyczynienie się do niszczenia i uszkodzania drzew). 2. Wydaje się iż proponowane zmiany mogą być zakwestionowane przez Trybunał Konstytucyjny, gdyż zgodnie z art.31 ust. 3 Konstytucji RP „[...] Ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne [...] dla ochrony środowiska [...]". Z tego względu przeniesienie ograniczenia praw konstytucyjnych (wynikających m.in. z	Uwaga częściowo uwzględniona	W ocenie Ministra Środowiska uzasadnione jest przyznanie radzie gminy jak najszerszych kompetencji w ww. zakresie. Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu pozostanie w ustawie, podobnie obowiązek uiszczenia opłaty za usunięcie. Projektowane regulacje przyznają jednak z tym radom gmin kompetencję do określania przypadków, w których przepisów określających wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu z terenu nieruchomości nie będzie się stosowało (wybór spośród enumeratywnie wybranych, różnorodnych i elastycznych, przypadków), co będzie mogło oznaczać nawet całkowite zniesienie tego obowiązku na terenie gminy. Wydawanie uchwały będzie wiązało się z współuczestnictwem innych organów (opiniowanie), co zapewni ochronę szczególnie cennych zasobów drzew i krzewów. W podobny sposób rada gminy będzie określać, w jakich sytuacjach ustawowy obowiązek

		art.64 ust. 1 stanowiącym o tym, iż „Każdy ma prawo do własności, innych praw majątkowych [...]”) na Rady Gmin, a więc zniesienie ograniczenia ogólnego wskazanego w ustawie i przeniesienie go na rady gmin, z zastrzeżeniem, że ograniczenia te mogą być wprowadzone, ale nie muszą, może budzić wątpliwości prawne, czy aby ograniczenie wolności (o której mowa w art. 64 ust.3 Konstytucji) zostało wprowadzone zgodnie z prawem, gdyż jak stanowi wyżej cytowany przepis „[...] Własność może być ograniczona tylko w drodze ustawy [...]”. 3. Należy stanowczo zakwestionować, twierdzenie zawarte w uzasadnieniu projektu, odnośnie braku dostosowania uwarunkowań lokalnych w obecnej ustawie. Po pierwsze zezwolenie na usunięcie drzew i krzewów jest decyzją uznaniową (i posiada samodzielność prawną organu wydającego ten akt, przejawiającą się w tym, iż organ ten ma wybór między różnymi sposobami zachowania się; może samodzielnie ustalić kryteria i treść rozstrzygnięcia), a więc to wyłącznie organ w danej gminie, na podstawie uwarunkowań lokalnych decyduje czy wydać zezwolenie czy nie. Żaden przepis ustawy o ochronie przyrody nie precyzuje tego, kiedy zezwolenie takie ma być wydane, a kiedy nie, a więc nie narzuca wszystkim organom stosowania jednolitej procedury w tym zakresie, a jedynie ogólnie wskazuje że jest taki wymóg. Potwierdza to orzeczenie WSA w Warszawie z dnia 13 czerwca 2012 r. w którym podkreślono, że wymóg uzyskania zezwolenia o którym mowa w art. 83 ustawy o ochronie przyrody, nie określa żadnych szczegółowych przesłanek określających przypadki, które obligują organ administracji do udzielenia zezwolenia lub odmowy jego wydania. Natomiast w przypadku gdy organ uznana za przyczynę ważną, uzasadniającą rezygnację z przewidzianej ustawą ochronę drzew (w wyniku wnikliwej analizy i uzasadnienia okoliczności konkretnego przypadku), wyda zezwolenie na ich wycięcie. Ponadto przepisy art.83c wyżej cytowanej ustawy wprost wskazują na konieczność odniesienia się organów do uwarunkowań lokalnych m.in. cech usuwanego drzewa lub krzewu, takich jak: wartości przyrodnicze (w tym rozmiar drzewa lub powierzchnię krzewów oraz funkcje, jakie pełnią w ekosystemie); wartości kulturowe; walory krajobrazowe; lokalizację.		uiszczenia opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu zostanie zniesiony. Rada gminy będzie mogła także określać wysokość stawek opłat za usunięcie drzew lub krzewów, co ważne w ramach ustawowych stawek maksymalnych. Przepisy dotyczące kar za nielegalne usuwanie drzew lub krzewów pozostaną w ustawie.
--	--	--	--	---

268.	Przepisy przejściowe	Stowarzyszenie na rzecz Ochrony Krajobrazu Kulturowego Mazur "Sadyba"	Zwracamy też uwagę na brak przepisów przejściowych - gminy będą mogły uchylać prawo miejscowe dopiero po wejściu w życie nowelizacji (co zajmie trochę czasu), a więc po uchyleniu ochrony ogólnopolskiej. Nawet w tych gminach (zwłaszcza miastach), które chciałyby nadal chronić zadrzewienia, wystąpi krótszy lub dłuższy okres, w którym wycinka drzew bez zezwolenia będzie możliwa, co z pewnością doprowadzi do wycięcia wielu cennych, wiekowych drzewostanów w miastach i zniszczenie wielu alei przydrożnych.	Uwaga częściowo uwzględniona	Vacatio legis zostanie wydłużone do 6 miesięcy, co jednak istotne zezwolenia, opłaty i kary za usunięcie zostaną utrzymane, a ww. okres będzie umożliwiał przygotowanie przez rady gmin ewentualnych przepisów zwiększających ustawowe wyjątki
269.	Uzasadnienie	Burmistrz Łódka-Zdrój	MŚ (jak wynika z sensu uzasadnienia wskazuje, iż rady gmin wprowadzając regulacje prawne w zakresie wymogu uzyskiwania zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów) „[...]” będą mogły znacząco zmniejszyć wymagania [...]” w zakresie konieczności uzyskiwania zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów — jednakże w żadnej części uzasadnienia nie wskazano, czy jest konieczność zmniejszenia tych wymagań, a jeżeli tak, to z czego to wynika.	Uwaga niezasadna	W ocenie Ministra Środowiska uzasadnione jest przyznanie radzie gminy jak najszerszych kompetencji w ww. zakresie. Będą one wykorzystywane w związku z potrzebami, które występują lokalnie.
270.	OSR, uzasadnienie	Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu	1. Zaproponowane zmiany mają na celu rozwiązanie nieistniejącego, wyimaginowanego problemu. Nie ma informacji jakie warunki lokalne ma na myśli autor. Czy warunki klimatyczne, które nie wywołują w tym przypadku istotnej różnicy dla procesu wzrostu drzew, czy warunki glebowe lub warunki dotyczące stref przemarzania roślin w Polsce, one również nie są na tyle istotne by uwzględniać je w tego typu regulacji prawnej. Jeśli mowa o innych warunkach lokalnych to należy zadać pytanie w jakim celu należy dostosowywać regulacje w zakresie ochrony terenów zieleni i zadrzewień do tych warunków. Zatem cel zmiany ustawy o ochronie przyrody jest co najmniej niezrozumiały oraz dyskusyjny co do samej intencji. 2. Duże ryzyko kierowania się przez rady gminy interesem fiskalnym gminy — należy poddać szczegółowo analizie niniejszą kwestię w Ocenie skutków regulacji (OSR).	Uwaga niezasadna	Jw.
271.	OSR	Stowarzyszenie Kooperacja Miejska	W ocenie skutków regulacji nie uwzględniono kosztów powstałych w wyniku zwiększonego zanieczyszczenia środowiska, gorszego stanu zdrowia mieszkańców oraz zaburzenia ekosystemu, które stanowią jedno z ryzyk proponowanych regulacji. Można zatem ocenić, że w tym fragmencie proponowany projekt jest nie tylko szkodliwy dla środowiska i zrównoważonego rozwoju, ale także stanowi poważny koszt budżetów jednostek samorządu terytorialnego i budżetu państwa.	Uwaga nieuwzględniona	W ocenie Ministra Środowiska uzasadnione jest przyznanie radzie gminy jak najszerszych kompetencji w ww. zakresie.

272.	OSR	Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu	Ocenę skutków regulacji wykonano pobieżnie, wybiórczo nie uwzględniono realnych skutków m.in. dla środowiska przyrodniczego	Jw.	Jw.
273.	Uwaga ogólna dot. uzupełnienia projektu	Stowarzyszenie na rzecz Ochrony Krajobrazu Kulturowego Mazur "Sadyba"	Jednocześnie po raz kolejny postulujemy wprowadzenie dodatkowego przepisu dotyczącego obrotu drewnem pozyskanym z wycinek drzew przydrożnych, np. poprzez dodanie art. 83g. w brzmieniu: „art. 83 g. 1. Drewno uzyskane z usunięcia drzew w obrębie pasa drogowego drogi publicznej lub z terenów należących do samorządów lokalnych podlega odcenieniu. 2. Obowiązek cechowania drewna spoczywa na zarządcy terenu z którego zostało wycięte. 3. Organ właściwy do wydania zezwolenia na usunięcie drzew w obrębie pasa drogowego lub z terenów należących do samorządów lokalnych wystawia dokument stwierdzający legalność pozyskania drewna. 4. Zarządca terenów z których uzyskano drewno o jakim mowa w ust. 1 do dnia 31 stycznia każdego roku składa regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska, radzie gminy oraz zamieszcza w publicznie dostępnym wykazie raport o usuniętych w roku poprzednim drzewach, zawierający informacje o liczbie i obwodzie usuniętych drzew i wykonanych nasadzeniach zastępczych, objętości pozyskanego drewna, sposobu jego zbycia oraz w ten sposób uzyskanych dochodach. 5. Minister właściwy do spraw infrastruktury w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady cechowania drewna pozyskanego z usunięcia drzew w obrębie pasa drogowego drogi publicznej lub z terenów należących do samorządów lokalnych, wzory urządzeń do cechowania i zasady ich stosowania oraz wzór dokumentu stwierdzającego legalność pozyskania drewna, kierując się potrzebą określenia sposobu potwierdzenia legalności drewna o jakim mowa w ust. 1.” Uważamy za konieczne wprowadzenia obowiązku cechowania drewna pozyskanego z pasa drogowego lub terenów należących do samorządów lokalnych. Przepis ten jest wzorowany na art. 14 ustawy o lasach. W Lasach Państwowych każde wycięte drzewo jest ewidencjonowane, a jego	Uwaga nieuwzględniona	Poza zakresem regulacji

			sprzedaż jest kontrolowana (asygnaty), natomiast przy drogach i na terenach należących do samorządów lokalnych wycinanych są dziesiątki tysięcy drzew i bez żadnej kontroli pozyskiwana jest bardzo duża ilość poszukiwanego na rynku drewna liściastego, cennego surowca nigdzie nie ewidencjonowanego i nie opodatkowanego (co w ramach uszczelniania systemu fiskalnego i poprawy skuteczności uzyskiwania podatków dla państwa jest niezrozumiałe!).		
274.	Uwaga ogólna	RDOŚ w Kielcach	W art. 32 ust. 2 wskazano na czym polega nadzór Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska nad obszarami Natura 2000, brak jest takiej regulacji w art. 27a ust. 2 odnośnie nadzoru pełnionego przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Nie wprowadzono również zakresu dot. koordynowania funkcjonowania obszarów Natura 2000 na obszarze województwa przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska (art. 32. ust.).	Uwaga nieuwzględniona.	Kwestie zgłaszane przez RDOŚ w Kielcach, nie dotyczą proponowanych zmian uop. Jest to jednakże cenna uwaga, którą należy uwzględnić w przyszłości, przy kolejnych zmianach ustawy.
275.	Uwaga ogólna	Starosta Cieszyński	Warto przeanalizować kwestię zmiany przepisów dotyczących drzew obumarłych poprzez wprowadzenie rozwiązań identycznych do tych obowiązujących obecnie w odniesieniu do drzew i krzewów stanowiących złomy i wywroty - a tym samym zwolnienie z konieczności uzyskiwania zezwoleń na usunięcie drzew lub krzewów obumarłych z jednoczesnym wprowadzeniem obowiązku przedkładania właściwym organom stosownych informacji o usuwaniu drzew lub krzewów obumarłych wraz z dokumentacją fotograficzną przez jednostki i podmioty, o których mowa w art. 83f ust 1 pkt 14 lit. a) ustawy o ochronie przyrody bądź przeprowadzanie oględzin przez organy w przypadku konieczności usunięcia drzew lub krzewów obumarłych przez inne podmioty lub osoby. Moim zdaniem przyczyni się do oszczędności środków finansowych oraz znacznego usprawnienia pracy organów ochrony przyrody. Znowelizowane w ubiegłym roku ustawą z dnia 25 czerwca 2015r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015r. poz. 1045) przepisy ustawy o ochronie przyrody wprowadziły zwolnienie z obowiązku uzyskiwania zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów stanowiących złomy i wywroty, co moim zdaniem w pewnym stopniu usprawniło pracę organów. W przypadkach usuwania z łomów i wywrotów przez np. jednostki ochrony przeciwpożarowej, właścicieli urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1 Kodeksu cywilnego, gminne lub powiatowe jednostki oczyszczania bądź zarządców dróg, podmioty te przekazują do	Uwaga częściowo uwzględniona	Rada gminy będzie mogła poszerzyć wyjątki ustawowe (kiedy nie ma obowiązku uzyskania zezwolenia na usunięcie) o opisane sytuacje.

			właściwego organu wyłącznie informacje o tego rodzaju zdarzeniach. Z kolei usunięcie złomu i wywrotu przez inne podmioty lub osoby, może nastąpić po przeprowadzeniu przez właściwy organ oględzin, potwierdzających, że drzewo lub krzew stanowi złom lub wywrot. W obecnym stanie prawnym koniecznym jest uzyskanie na wniosek zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów obumarłych, nie będących złomami lub wywrotami. Istnieje co prawda możliwość zwolnienia wnioskodawcy z opłaty za usunięcie obumarłych drzew lub krzewów, w przypadku gdy obumarły one z przyczyn niezależnych od posiadacza nieruchomości, niemniej nie zmienia to faktu, iż konieczne jest w takiej sytuacji przeprowadzenie przez organ stosownego postępowania administracyjnego, w tym dokonanie oględzin w terenie oraz wydanie decyzji administracyjnej. Drzewa lub krzewy obumarłe bądź nie rokujące szansy na przeżycie są przedmiotem licznych wniosków o wydanie stosownego zezwolenia na ich usunięcie, kierowanych do tut. organu. Zgodnie z właściwością, występują one na nieruchomościach gminnych i w zdecydowanej większości, po uzyskaniu zezwolenia, usuwane są przez jednostki i podmioty, wymienione w art. 83f ust. 1 pkt 14 lit. a) ustawy o ochronie przyrody, które uprawnione są do usuwania bez zezwoleń złomów i wywrotów.		
276.	Uwaga ogólna dot. uzupełnienia projektu	NFOŚiGW	a) zmiana art. 400i ust. 16 obecne brzmienie: „16. Prezes Zarządu Narodowego Funduszu reprezentuje Narodowy Fundusz na zewnątrz, dokonując wszystkich czynności prawnych <u>w zakresie praw i obowiązków majątkowych</u> Narodowego Funduszu, z zastrzeżeniem art. 400k ust. 4.” proponowane brzmienie: „16. Prezes Zarządu Narodowego Funduszu reprezentuje Narodowy Fundusz na zewnątrz, dokonując wszystkich czynności prawnych <u>i faktycznych</u> w imieniu Narodowego Funduszu, z zastrzeżeniem ust. 19 oraz art. 400k ust. 4.” Uzasadnienie: Propozycja rozszerzenia kompetencji Prezesa na czynności wykraczające poza obszar spraw i obowiązków majątkowych b) dodanie ust. 19 po ust. 18 w art. 400i	Uwaga nieuwzględniona	Poza zakresem regulacji

			proponowane brzmienie: „19. Prezes Zarządu Narodowego Funduszu może udzielać upoważnień do dokonywania określonych czynności faktycznych.” Uzasadnienie: Doprecyzowanie możliwości udzielania upoważnień w obrębie organizacji. Zakres upoważnienia określa się każdorazowo. Prezes może z tego uprawnienia skorzystać, jeśli zajdzie taka potrzeba. c) zmiana art. 400k ust. 4 obecne brzmienie: „4. Do dokonywania czynności prawnych <u>w zakresie praw i obowiązków majątkowych</u> Narodowego Funduszu, oprócz Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu, są upoważnione dwie osoby, działające łącznie, spośród: 1) pozostałych członków Zarządu Narodowego Funduszu; 2) pełnomocników powołanych przez Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu, działających w granicach ich umocowania” proponowane brzmienie: „4. Do dokonywania czynności prawnych w imieniu Narodowego Funduszu, oprócz Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu, są upoważnione dwie osoby, działające łącznie, spośród: 1) pozostałych członków Zarządu Narodowego Funduszu; 2) pełnomocników powołanych przez Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu, działających w granicach ich umocowania. Uzasadnienie: Brak precyzyjnej regulacji dotyczącej reprezentacji i udzielania upoważnień powoduje wątpliwości interpretacyjne w zakresie dokonywania w imieniu Narodowego Funduszu czynności prawnych oraz faktycznych. Proponowane rozwiązanie pozwala określić w jasny sposób zakres i zasady udzielania pełnomocnictw oraz upoważnień . Dotychczasowe rozwiązanie wydaje się jedynie częściowo regulować katalog możliwych czynności prawnych dokonywanych w imieniu Narodowego Funduszu ograniczając je do praw i obowiązków o charakterze majątkowym.		
--	--	--	---	--	--

277.	Uwaga ogólna dot. uzupełnie nia projektu	NFOŚiG W	a) w art. 400k dodanie po ust. 6, ust. 6a-6d proponowane brzmienie: „6a. Narodowy Fundusz może być upoważniony, na podstawie porozumienia lub umowy, do wydawania decyzji, jeżeli odrębna ustawa tak stanowi. 6b. Decyzje, o których mowa w ust. 6a, są wydawane w formie uchwał Zarządu Narodowego Funduszu.. 6c. Decyzję, o której mowa w ust. 6a, podpisują wszyscy członkowie Zarządu Narodowego Funduszu biorący udział w jej podjęciu. 6d. Zarząd Narodowego Funduszu może udzielać upoważnień do wydawania decyzji, o których mowa w ust. 6a..” Uzasadnienie: W obecnym stanie prawnym brak jest jednoznacznego określenia właściwego organu działającego za Narodowy Fundusz przy wydawaniu decyzji administracyjnych (w sytuacji, gdy upoważnienie do wydawania decyzji wynika z porozumienia lub umowy). Propozycja zgodna z porozumieniem w sprawie powierzenia funkcji Instytucji Wdrażającej, art. 32 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju w związku z art. 207 ustawy o finansach publicznych. <u>Inne należności o charakterze cywilnoprawnym przypadające Narodowemu Funduszowi i wojewódzkim funduszom mogą być umarzane w całości albo w części lub ich spłata może być odraczana lub rozkładana na raty przez Narodowy Fundusz i wojewódzkie fundusze na zasadach określonych odpowiednio w art. 55, 56, 57 oraz art. 58 ust. 2-6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j.: Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.).”</u> b) po pkt 4 w art. 400k ust. 1 dodaje się pkt 4a proponowane brzmienie: „4a) umarzanie, odraczanie spłaty lub rozkładanie na raty spłaty należności cywilnoprawnych;”. Uzasadnienie: W obecnym stanie prawnym ustawa o finansach publicznych zawiera przepisy dotyczące umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, odnoszące się jedynie do organów administracji rządowej, państwowych jednostek budżetowych oraz państwowych funduszy celowych. Przepisy te nie mają zastosowania ani wprost, ani	Jw.	Jw.
------	---	-------------	--	-----	-----

			odpowiednio do państwowych osób prawnych(w tym także do NFOŚiGW). . Agencje państwowe (np. Agencja Mienia Wojskowego czy PARP) kwestie udzielania ulg w spłacie należności cywilnoprawnych mają uregulowane w „swoich” ustawach ustrojowych. Takie samo rozwiązanie można zastosować w stosunku do NFOŚiGW, dokonując stosownych zmian w ustawie POŚ.		
278.	Uwaga ogólna dot. uzupełnie nia projektu	NFOŚiG W	Zmiana art. 411 ust. 3 obecne brzmienie: „3. Pożyczki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, z wyłączeniem pożyczek przeznaczonych na zachowanie płynności finansowej przedsięwzięć współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, mogą być częściowo umarzane, pod warunkiem terminowego wykonania zadań i osiągnięcia planowanych efektów.” proponowane brzmienie: „3. Pożyczki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, z wyłączeniem pożyczek przeznaczonych na zachowanie płynności finansowej przedsięwzięć współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, mogą być częściowo umarzane, pod warunkiem terminowego wykonania zadań i osiągnięcia planowanych efektów.	Jw.	Jw.
279.	Uwaga ogólna dot. uzupełnie nia projektu	NFOŚiG W	Zmiana zdania wstępnego w art. 400k ust. 1 obecne brzmienie: „Do zadań Zarządu Narodowego Funduszu zarządów wojewódzkich funduszy należy odpowiednio:” proponowane brzmienie: „Do zadań Zarządu Narodowego Funduszu oraz odpowiednio zarządów wojewódzkich funduszy należą <u>w szczególności</u> :” Uzasadnienie: W obecnym stanie prawnym Zarząd jest organem Narodowego Funduszu , który powinien mieć uprawnienia do prowadzenia wszystkich spraw niezastrzeżonych do kompetencji Rady Nadzorczej albo Prezesa Zarządu. Jednakże obecne brzmienie wprowadzenia do wyliczenia w art. 400k ust. 1 i 2 sugeruje, że przynależą mu tylko zadania określone w tych ustępach. .	Jw.	Jw.

280.	Uwaga ogólna dot. uzupełnie nia projektu	NFOŚiG W	Zmiana pkt 1 w art. 411 ust. 1 obecne brzmienie: „1. Finansowanie działalności, o której mowa w art. 400a ust. 1 oraz art. 410a ust. 4–6, ze środków Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy odbywa się przez: 1) udzielanie oprocentowanych pożyczek, w tym pożyczek przeznaczonych na zachowanie płynności finansowej przedsięwzięć współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej;” proponowane brzmienie: „1. Finansowanie działalności, o której mowa w art. 400a ust. 1 oraz art. 410a ust. 4–6, ze środków Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy odbywa się przez: 1) udzielanie oprocentowanych pożyczek, w tym pożyczek przeznaczonych na zachowanie płynności finansowej przedsięwzięć współfinansowanych ze środków <u>Unii Europejskiej lub innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych</u>;” Uzasadnienie: W obecnym stanie prawnym fundusze nie mają możliwości udzielenia pożyczki płynnościowej dla przedsięwzięć współfinansowanych ze środków zagranicznych innych niż UE, np. fundusze norweskie EOG, szwajcarskie.	Jw.	Jw.
281.	Uwaga ogólna dot. uzupełnie nia projektu	NFOŚiG W	Zmiana pkt 4 w art. 400h ust. 2 obecne brzmienie: „4) uchwalanie, z uwzględnieniem strategii, programów i dokumentów programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1, i list przedsięwzięć priorytetowych przedkładanych przez wojewódzkie fundusze, planu działalności i zatwierdzanie list priorytetowych programów Narodowego Funduszu, do dnia 31 stycznia każdego roku; listy programów priorytetowych w części dotyczącej gospodarki wodnej wymagają uzgodnienia z Prezesem Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej;” proponowane brzmienie: 4) uchwalanie, z uwzględnieniem strategii, programów i dokumentów programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1, i list przedsięwzięć priorytetowych przedkładanych przez wojewódzkie fundusze, planu działalności i zatwierdzanie list priorytetowych programów Narodowego Funduszu”	Jw.	Jw.

			Uzasadnienie: W wyniku proponowanej zmiany Lista programów Priorytetowych nie byłaby uzgadniana z Prezesem Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej; Ministrowi Środowiska podlega kilka jednostek wspieranych podobnie jak KZGW środkami NFOŚiGW, Przyjęcie tej zmiany dałoby większą swobodę Ministrowi Środowiska do uzgadniania kierunków wsparcia. Ponadto skreślenie obowiązku corocznego ustalania Listy Programów Priorytetowych do 31 stycznia spowoduje, że oferta programowa NFOSiGW będzie bardziej stabilna. A dokonywanie zmian, niezależnie od cykliczności i tak jest możliwe.		
282.	Uwaga ogólna dot. uzupełnienia projektu	NFOŚiGW	Zmiana ust 3 w art. 401 Obecne brzmienie: „3. Przychodami Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy mogą być środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, niepodlegające zwrotowi, inne niż środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej”. Proponowane brzmienie: „3. Przychodami Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy <u>na podstawie zawartych umów lub porozumień</u> mogą być środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, niepodlegające zwrotowi, inne niż środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, <u>a w przypadku środków podlegających zwrotowi także środki pochodzące ze zwrotu tych środków przez beneficjentów</u>”. Uzasadnienie: Proponowany zapis umożliwi przyjmowanie do dalszego zagospodarowania przychodów pochodzących ze spłaty pożyczek udzielonych ze środków Unii Europejskiej. Narodowemu Funduszowi Ministerstwo Energetyki powierzyło wdrażanie instrumentów zwrotnych.	Jw.	Jw.
283.	Uwaga ogólna dot. uzupełnienia projektu	Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	Jednocześnie postulujemy o zmianę ust. 2 w art. 10 poprzez wprowadzenie następującego brzmienia przepisu: „Określenie i zmiana granic parku narodowego może nastąpić po zaopiniowaniu, w terminie 30 dni od dnia przedłożenia planowanych zmian, przez właściwe miejscowo organy uchwałodawcze jednostek samorządu terytorialnego, na których obszarze działania planuje się te zmiany, oraz przez zainteresowane organizacje pozarządowe. Niezłożenie opinii w przewidzianym terminie uznaje się za brak uwag”.	Uwaga nieuwzględniona	Poza zakresem projektowanej regulacji

284.	Uwaga ogólna dot. uzupełnienia projektu	Klub Przyrodni ków	Z art. 15 ust. 1 pkt 15 należy wykreślić słowo „konnej”, by uniknąć prowokowania do potencjalnego omijania przedmiotowego przepisu przez wjazd wierzchem do parku narodowego lub rezerwatu przyrody na innym zwierzęciu (osioł, mul, wielbłąd).	Uwaga nieuwzględniona	Przepis dotyczy mogących w praktyce wystąpić, realnych sytuacji
285.	Uzupełnienie projektu	Klub Przyrodni ków	Proponuje się zmianę w art. 56 ustawy: „Art. 56. Regionalny dyrektor ochrony środowiska na obszarze swojego działania zezwolić w stosunku do gatunków objętych ochroną na podstawie zarządzenia o którym mowa w art. 53, na czynności podlegające zakazom określonym w tym zarządzeniu”, a w ust. 4 i w innych odpowiednich miejscach ustawy rozszerzenia „Zezwolenia, o których mowa w ust. 1, 2, 2b i 2c...”.	Nie uwzględniono	Nie wyjaśniono powodów tej propozycji
286.	Uzupełnienie projektu	Klub Przyrodni ków	Na podstawie delegacji ustawowej, Minister powinien w rozporządzeniach podać minimalne, a nie maksymalne wielkości takich stref - ze wskazanych przesłanek nie wynika bowiem żadna potrzeba ograniczania maksymalnej wielkości strefy, podczas gdy potrzeba określenia wielkości minimalnej wynika w oczywisty sposób z potrzeb ochrony gatunku i jego wymagań ekologicznych. Górnym ogranicznikiem wielkości strefy powinny być natomiast wymogi racjonalności i proporcjonalności, rozważane w postępowaniu administracyjnym o wyznaczenie strefy. Uwzględnienie interesu właściciela lub zarządcy terenu jest zagwarantowane poprzez jego udział jako strony w takim postępowaniu.	Nie uwzględniono	Taka propozycja była zgłaszana w ramach procedowania poprzedniego rozporządzenia ws. ochrony gatunkowej, ale uznano, że taki zapis byłby niezgodny z prawem. Dawałby bowiem możliwość nieograniczonej dowolności co do wielkości tworzonych stref. Istniejąca regulacja istnieje od co najmniej od 2004 r. i funkcjonuje efektywnie. Nie ma więc potrzeby dokonywania zmian w tym zakresie.

Projekt ustawy został zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji – w zakładce Rządowy Proces Legislacji (www.rcl.gov.pl), w celu udostępnienia wszystkim zainteresowanym podmiotom. Część z uwag zgłaszanych przez obywateli nie miała charakteru merytorycznego; pozostałe uwagi dotyczyły braku aprobaty dla zmian w zakresie przepisów dotyczących usuwania drzew i krzewów (art. 1 pkt 22-26 projektu) ze względu na:

- 1) masowe wycinki drzew, w tym najcenniejszych,
- 2) spadek dochodów gmin, co spowoduje niższe wydatki na ochronę i polepszanie stanu środowiska, takich jak np. walka z zanieczyszczeniami powietrza,
- 3) likwidację społecznej odpowiedzialności inwestorów - obecnie inwestorzy zasilają kasy gmin, a dokładnie fundusze przeznaczane na inwestycje w ochronę środowiska lub dokonują nasadzeń nowych drzew,
- 4) brak możliwości zareagowania przez społeczność lokalną przeciwko planowanym wycinkom - ponieważ nigdzie nie trzeba będzie ujawniać tych planów,
- 5) brak wiedzy na temat tego, ile drzew w danej gminie się wycina i niemożność oceny skutków środowiskowych i zaplanowania nasadzeń kompensujących,

- 6) powrót do likwidowania alei, obecnie dość dobrze chronionych,
- 7) zagrożenia niszczenia na dużą skalę siedlisk chronionych gatunków zwierząt, priorytetowych dla Unii Europejskiej - braku rozwiązań alternatywnych dla wycinki drzew - skoro usuwanie drzew nie będzie kosztować, nikt nie będzie szukał sposobów na uniknięcie lub zminimalizowanie takiej wycinki,
- 8) zagrożenia, że drzewa będą w sposób niekontrolowany wycinane wszędzie - również przez osoby nie będące posiadaczami nieruchomości, czy działającymi w ich imieniu,
- 9) obniżenie atrakcyjności turystycznej Polski w związku ze wzrostem wycinanych drzew,
- 10) wzrost zanieczyszczenia powietrza i pogorszenie sytuacji ekologicznej Polski,
- 11) niszczenie ekosystemów,
- 12) obawy związane z przeniesieniem na gminy regulacji dotyczących wycinek drzew, które może spowodować niepewność i upolitycznienie prawa, co sprawi, że ochrona drzew będzie zależna od sytuacji politycznej. Niejednolite przepisy (różne w różnych gminach) będą się przyczyniać do niepewności prawnej, a to jest niekorzystne również i dla inwestorów.

Odnosząc się do nich należy stwierdzić, że projektowane zmiany wynikają z przyjęcia poglądu, że państwo odpowiada za bezpieczeństwo ekologiczne kraju, a za kulturę współżycia ze środowiskiem na terenie samorządów odpowiadają gminy, i to one najlepiej wiedzą, jak skutecznie to robić. Nowelizacja ustawy o ochronie przyrody dotycząca zadrzewień to przede wszystkim przekazanie w ręce samorządów kompetencji w zakresie dbania o zieleń na ich terenie. To do samorządów będzie należała decyzja, czy zliberalizować zasady ochrony zadrzewień, czy zachować ochronę obiektów cennych przyrodniczo, które są jej wizytówką. Wejście w życie projektowanych przepisów nie oznacza więc, że drzewa przestaną być chronione.

Ponadto, należy wskazać, iż nie wpłynęły zgłoszenia od podmiotów zainteresowanych pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa. Projekt nie podlegał także opiniowaniu, konsultacji ani uzgodnieniom z organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym.